
Ugovor o koncesiji za proizvodnju ugljovodonika

između

Države Crne Gore

i

Energean Montenegro LTD

BS. TP

..... 3	Član 28	Odgovornost koncesionara.....	37
..... 4	Član 29	Obeštećenje i odgovornost u odnosu na potraživanja trećih lica.....	37
..... 5	Član 30	Osiguranje.....	39
..... 6	Član 31	Mjerenje izvađenih Ugljovodonika i Proizvodnja.....	40
..... 6	Član 32	Evidencije, računovodstvo i revizija.....	40
..... 8	Član 33	Izmjene i budući sporazumi.....	41
..... 9	Član 34	Ustupanje.....	41
..... 10	Član 35	Podnošenje Podataka i povjerljivost.....	42
..... 11	Član 36	Opšte odredbe o konsultacijama, arbitraži i samostalnom vještaku.....	43
..... 12	Član 37	Arbitraža.....	43
..... 14	Član 38	Samostalni vještak.....	45
..... 14	Član 39	Jezik, mjerodavno pravo i tumačenje.....	46
..... 17	Član 40	Uputstva od državnih organa.....	46
..... 18	Član 41	Postupanje Koncesionara.....	47
..... 20	Član 42	Sukob interesa.....	48
..... 20	Član 43	Odricanje.....	48
..... 21	Član 44	Smjernice i standardi.....	48
..... 22	Član 45	Obavještenja.....	49

Aneksi:

..... 22	Aneks "A"	Opis Površine PCC-a
..... 23	Aneks "B"	Mapa Površine PCC-a
..... 25	Aneks "C"	Ugovor o zajedničkim operacijama
..... 26	Aneks "D"	Ugovor o računovodstvu
..... 27	Aneks "E"	Obrazac Garancije krajnje matične kompanije
..... 28	Aneks "F"	Obrazac Garancije za obavezni radni program
..... 28	Aneks "G"	Korporativna dokumenta Koncesionara

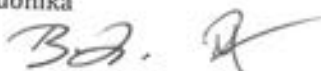
Strane

Ovaj Ugovor o koncesiji za proizvodnju ugljovodonika podliježe mjerodavnom crnogorskom pravu i usvojen je od strane Skupštine Crne Gore kako je predviđeno Zakonom o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika "Službeni list Crne Gore" br. 41/10 od 23. jula 2010. godine, 40/11 od 8. avgusta 2011. godine i broj 62/13 od 31. decembra 2013. godine, član 24, dana 29. decembra 2016. godine i zaključen je dana 15. marta 2017. godine između:

Države Crne Gore, u daljem tekstu: "Država", koju ovdje predstavlja Ministarstvo ekonomije; i

Energiean Montenegro LTD, privrednog društva osnovanog u skladu sa zakonima Republike Kipar, u daljem tekstu: "Energiean" i koju ovdje predstavlja njen imenovani predstavnik;

Energiean u daljem tekstu pojedinačno: "Koncesionar", a pojedinačno i zajedno, ili samo zajedno ako je odgovarajuće: "Koncesionari". Koncesionari i Država su u daljem tekstu: "Strane", a svako pojedinačno: "Strana".

Preambula

S OBZIROM DA Ustav Države Crne Gore, član 58, i Zakon o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika („Službeni list Crne Gore“, br. 41/10 od 23. jula 2010. godine, 40/11 od 8. avgusta 2011. godine i broj 62/13 od 31. decembra 2013.godine), u daljem tekstu: „Zakon o ugljovodonicima“, predviđaju da Država Crna Gora ima pravo vlasništva nad svim ugljovodoničnim resursima u podzemlju ili na morskome dnu u skladu sa suverenim pravima, zakonom i ekskluzivnom nadležnošću Države Crne Gore;

S OBZIROM DA, u skladu sa Zakonom o ugljovodonicima, Ministarstvo ekonomije (u daljem tekstu: „Ministarstvo“) i Organ uprave nadležan za ugljovodonike (u daljem tekstu: „Organ uprave“) imaju ovlašćenje da obezbijede implementaciju Zakona o ugljovodonicima i politike o istima;

S OBZIROM DA Zakon o ugljovodonicima predviđa da se određene *Upstream* aktivnosti mogu vršiti samo u skladu sa Ugovorom o koncesiji za proizvodnju;

S OBZIROM DA Skupština želi, pod određenim predviđenim uslovima, da dodijeli Energeanu pravo da preduzme određene *Upstream* operacije u pojedinim oblastima u skladu sa zakonom i nadležnošću Države Crne Gore, i

S OBZIROM DA je Koncesionar spreman da preduzme te određene *Upstream* aktivnosti u određenim oblastima u skladu sa zakonom i nadležnošću Države Crne Gore u skladu sa ovim Ugovorom o koncesiji za proizvodnju;

SHODNO TOME zaključuje se kao što slijedi:

Član 1 Dokumenta Ugovora o koncesiji za proizvodnju

1. Ovaj Ugovor o koncesiji za proizvodnju ugljovodonika, u daljem tekstu: „Ugovor o koncesiji za proizvodnju“ ili „PCC“, sastoji se od ovog osnovnog Ugovora o koncesiji za proizvodnju i sljedećih Aneksa, koji čine sastavni dio istog:

Aneks "A"	Opis površine PCC-a
Aneks "B"	Mapa površine PCC-a
Aneks "C"	Ugovor o zajedničkim operacijama
Aneks "D"	Ugovor o računovodstvu
Aneks "E"	Obrazac garancije krajnje matične kompanije
Aneks "F"	Obrazac garancije za obavezni radni program
Aneks "G"	Korporativna dokumenta Koncesionara

2. Svrha i funkcija ovog PCC-a je prvenstveno da reguliše pravni i ugovorni odnos između Države i Koncesionara, i da obaveže Koncesionare na regulisanje ugovornog odnosa primjenjivog između Koncesionara onako kako je predviđeno Aneksima ovog PCC-a. Ugovor o računovodstvu je dodatak u odnosu na regulisanje ugovornog odnosa primjenjivog između Koncesionara vezano za ekonomske uslove i procedure koji se odnose na ovaj PCC, i takođe sadrži bliže pojedinosti o uslovima i procedurama kojima se regulišu ekonomski uslovi između Koncesionara i Države.
3. Ovaj PCC, i sve *Upstream* aktivnosti, uključujući operacije ili transakcije u skladu sa ovim PCC-jem ili koje nastaju po osnovu istog će biti regulisane mjerodavnim crnogorskim pravom. U slučaju neslaganja između odredaba ovog PCC-a i mjerodavnog crnogorskog prava, primjenjivaće se mjerodavno crnogorsko pravo. Međutim, crnogorsko pravo privrednih društava ni na koji način neće modifikovati ili mijenjati prava i obaveze Koncesionara po osnovu ovog PCC-a između Koncesionara ili prema trećim licima.
4. U slučaju neslaganja između odredaba ovog osnovnog PCC-a i njegovih Aneksa, primjenjivaće se ovaj osnovni PCC-a.

Član 2 Definicije

1. Definicije predviđene mjerodavnim pravom za *Upstream* operacije, a to su trenutno Zakon o ugljovodonicima, Zakon o porezu na ugljovodonike trenutno br. 31/14 od 24. jula 2014. godine i njihova podzakonska akta, primjenjivaće se na ovaj PCC i

BA. IR

---

povezane aktivnosti koje se vrše u skladu sa ovim PCC-jem osim ako je drugačije predviđeno ili kontekst zahtijeva drugačije.

2. Riječi i fraze koje se koriste u ovom PCC-ju uključujući njegove Aneксе imajuće sljedeće značenje:

"Datum stupanja na snagu" znači datum kada ovaj PCC potpišu sve Strane.

"Ekskluzivne upstream aktivnosti" znači one Upstream aktivnosti koje se realizuju u skladu sa mjerodavnim pravom i PCC-jem koje ne mogu da se stave na račun i u korist i obavezu svih Koncesionara koji posjeduju Participirajućeudjele u skladu sa ovim PCC-jem.

"Faza istraživanja" znači inicijalnu fazu kako je predviđeno ovim PCC-jem u okviru koje će biti realizovan Obavezni radni program u skladu sa ovim PCC-jem i mjerodavnim crnogorskim pravom.

"Faza verifikacije rezervi" znači fazu definisanu u ovom PCC-jem u okviru koje će Koncesionari izvršiti aktivnosti neophodne za uspostavljanje komercijalnosti Otkrića u skladu sa mjerodavnim pravom o Upstream aktivnostima i ovim PCC-jem.

"Izvođač" znači svako pravno ili fizičko lice angažovano od strane Koncesionara ili Operatora da realizuje bilo koji dio Upstream aktivnosti koje nastaju po osnovu ili u vezi sa ovim PCC-jem.

"Garancija za obavezni radni program" znači garanciju koju Koncesionari daju Državi vezano za izvršavanje Obaveznog radnog programa u skladu sa ovim PCC-jem.

"Obavezni radni program" znači Istraživanje i bušenje Bušotina ili druge zadatke koje je Koncesionar dužan da realizuje u toku Faze istraživanja, a koje Koncesionar prihvati kao uslov za dodjelu Ugovora o koncesiji za proizvodnju, kako je predviđeno u ovom PCC-ju.

"Participirajući udio" znači nepodijeljeni procentualni udio svakog Koncesionara u sredstvima, pravima, privilegijama, dužnostima, obavezama i odgovornostima koje proističu iz ovog PCC-a.

"Podaci" znači svaki materijal, uzorke ili informacije koji se odnose na Upstream aktivnosti a koji su prikupljeni ili pribavljeni na način i u formi tako da se mogu snimati, pohranjivati, prenositi ili obrađivati.

"Period istraživanja" znači svaki relevantni period predviđen ovim PCC-jem koji čini pod-dio Faze istraživanja predviđene u ovom PCC-ju u skladu sa mjerodavnim crnogorskim pravom.

"Podizvođač" znači svako fizičko ili pravno lice angažovano od strane Izvođača da realizuje bilo koji dio Upstream aktivnosti koje nastaju po osnovu ili u vezi sa ovim PCC-jem.

"Povezano lice" znači, u odnosu na Koncesionara, svako pravno ili fizičko lice koje se u ovom PCC-u navodi kao matična kompanija koja direktno ili indirektno kontroliše Koncesionara ili pravno lice koje je pod direktnom ili indirektnom kontrolom te matične kompanije. Kompanija je pod direktnom kontrolom druge kompanije ili kompanija kada ta kompanija ili kompanije posjeduju akcije ili drugi vlasnički kapital u ukupnom iznosu većem od 50 (pedeset) procenata glasačkih prava na skupštini akcionara (vlasnika); a određena kompanija je pod indirektnom kontrolom kompanije ili kompanija ako se može odrediti niz kompanija, počev od matične kompanije ili kompanija do te određene kompanije, tako da je svaka kompanija iz niza, osim matične kompanije ili kompanija, pod direktnom kontrolom jedne ili više kompanija koje se nalaze prethodno u nizu.

"Površina Ugovora o koncesiji za proizvodnju" ili "Površina PCC-a" znači površinu ovog Ugovora o koncesiji za proizvodnju koja se može stratigrafski razgraničiti, kako je naznačeno u Aneksima A i B, i kako je izmijenjeno u skladu sa pravilima za povraćaj površine u skladu sa Zakonom o ugljovodonicima i ovim PCC-jem.

"Razvoj" znači projektovanje, inženjering, izgradnju i rad Postrojenja za svrhe Upstream aktivnosti, uključujući planiranje, pripreme i podnošenje planova i programa.

"Transport" znači otpremanje Ugljovodonika putem cjevovoda kao i planiranje, pripremu, izgradnju, postavljanje cjevovoda, rad i korišćenje Postrojenja za svrhe Transporta

"Upravni odbor" znači odbor, sastavljen od predstavnika svakog Koncesionara koji posjeduje Participirajući udio, i koji je konstituisan u skladu sa mjerodavnim pravom i ovim PCC-jem, koji će obezbijediti nadzor i usmjeravanje *Upstream* aktivnosti od strane Koncesionara u skladu sa ovim PCC-jem.

"Vremenska dinamika rada" znači raspored koji pripremaju Koncesionari u kojem su sadržane pojedinosti o radu koji je planiran da bude realizovan od strane Operatora za određeni vremenski period i koji je usklađen sa pravom o Upstream aktivnostima i ovim PCC-jem.

Član 3 Ograničavanje Površine PCC-a

Površina PCC-a nad kojom su Koncesionarima dodijeljena ekskluzivna prava da realizuju Upstream aktivnosti u skladu sa mjerodavnim pravom i ovim PCC-jem definisana je geografskim koordinatama datim u Aneksu A i prikazana na mapi koja je uključena u Aneks B ovog PCC-a. Svaka primjena ili proces koji iziskuju promjene u obliku ili obuhvatu Površine PCC-a će uključivati mapu koja naznačava Površinu PCC-a, spisak koordinata i, ako je izvršeno stratigrafsko razgraničenje, indikatore dubine i skicu. Nakon odgovarajućeg odobrenja, ta mapa i koordinate, uključujući, tamo gdje je to

---

relevantno, indikatore dubine i skicu, će biti unijeti u izmjene i dopune Aneksa A i Aneksa B ovog PCC-a.

Član 4 Prava po osnovu Ugovora o koncesiji za proizvodnju i njihovo trajanje

1. Ovaj PCC je dokument:
  - a) koji je dodijeljen u skladu sa mjerodavnim pravom o Upstream aktivnostima, i kojim se daju ovlašćenja za sprovođenje određenih Upstream aktivnosti u skladu sa mjerodavnim pravom i ovim PCC-jem kako je definisano ovdje;
  - b) kojim se prenosi na Koncesionare, u zavisnosti od mjerodavnog prava i uslova definisanih u ovom PCC-ju, ekskluzivno pravo da vrše Istraživanje, bušenje Bušotina, kao i, u zavisnosti od odgovarajućih odobrenja u skladu sa crnogorskim mjerodavnim pravom, da vrše Proizvodnju i određene druge Upstream aktivnosti vezano za Ugljovodonike koji potiču iz jednog ili više Ležišta u podzemlju morskog dna u okviru granica Površine PCC-a u skladu sa ovim PCC-jem; i
  - c) koji, osim kada je pristup slobodnim kapacitetima u postojećem Postrojenju dostupan po razumnim komercijalnim uslovima, daje ne-ekskluzivno pravo u zavisnosti od mjerodavnog crnogorskog prava da se izgrade, postave i upravlja Postrojenjima za svrhe Proizvodnje, Transporta i skladištenja u okviru Površine PCC-a i šire, do tačke isporuke kako je predviđeno odobrenim programom Razvoja i Proizvodnje.
2. Pravo korišćenja vazdušnog i morskog prostora ili morskog dna za Upstream aktivnosti u skladu sa ovim PCC-jem će nastaviti da važi za površinu koja je inicijalno bila uključena u Površinu PCC-a, a potom povraćena, kada je takvo korišćenje neophodno za svrhe postavljanja i rada Postrojenja vezano za Upstream aktivnosti ili sprovođenje istih na preostaloj Površini PCC-a.
3. Prava Koncesionara opisana u stavu 1 ovog člana neće ograničavati pravo trećih lica da koriste morsku površinu ili morsko dno na Površini ovog PCC-a ako je takvo korišćenje skladu sa nadležnostima Crne Gore, pod uslovom (i) da te aktivnosti nemaju značajnog negativnog uticaja na Upstream aktivnost u skladu sa ovim PCC-jem, (ii) da druge dopuštene aktivnosti koje imaju značajne negativne uticaje na Upstream aktivnosti u skladu sa ovim PCC-jem budu ublažene od strane Države i da Koncesionar dobije kompenzaciju, i (iii) da se Vlada konsultuje sa Koncesionarima prije nego što trećim licima dodijeli takva prava koja mogu imati negativan uticaj na Upstream aktivnosti koje se sprovode u skladu sa ovim PCC-jem.
4. Kada je dio Transportnog sistema blizu ili prelazi preko drugog Transportnog ili skladišnog sistema, cjevovoda, veznih kablova („umbilikuma“), kablova ili instalacija

---

bilo koje druge prirode, onda će zainteresovana lica putem ugovora ustanoviti potrebna proceduralna i, ako je potrebno, materijalna pravila vezano za izgradnju, rad, održavanje Postrojenja i odgovarajuću komunikaciju između Operatora. Ti pravni instrumenti, odnosno proceduralna pravila će se dostavljati Organu uprave u svrhe informisanja, dobijanja saglasnosti ili odobrenja shodno zahtjevima ovog PCC-a ili mjerodavnog prava.

5. Ukoliko, u skladu sa mjerodavnim pravom o Upstream aktivnostima i odlukom Skupštine, vlasništvo nad određenim Postrojenjima za Transport, skladištenje ili korišćenje Ugljovodonika ili korišćenje tih Postrojenja ili drugih prava po osnovu ovog PCC-a treba da se reguliše posebnim pravnim instrumentom, prava i obaveze po osnovu ovog PCC-a i zahtjevi vezani za vršenje Upstream aktivnosti po osnovu mjerodavnog prava o Upstream aktivnostima će se na isti način primjenjivati i na Upstream aktivnosti koje se realizuju u skladu sa tim posebnim pravnim instrumentom.

Član 5 Učešće države

1. U vrijeme dodjeljivanja ovog PCC-a nema učešća Države.
2. Učešće Države, bilo kao rezultat sporazuma između Države i jednog ili više Koncesionara ili kao rezultat prava predviđenih ovim članom, može se ostvariti samo u skladu sa zahtjevima mjerodavnog prava za Upstream aktivnosti.
3. Država će imati pravo da preuzme Participirajući udio Koncesionara koji se povlači bez troškova po Državu u skladu sa mjerodavnim pravom za Upstream aktivnosti, i u skladu sa uslovima i procedurama predviđenim u članovima 26 i 34. Vlada će najaviti Koncesionarima koji se ne povlače da će Vlada da preuzme Participirajući udio Koncesionara koji se povlači. Ukoliko Vlada ne pošalje takvo obavještenje Koncesionarima koji se ne povlače, Koncesionari koji se ne povlače imaju obavezu da preuzmu Participirajući udio Koncesionara koji se povlači.
4. U slučaju da Koncesionar ne ispunjava svoje obaveze i da Koncesionari koji ispunjavaju svoje obaveze nijesu iskoristili raspoloživi pravni lijek na osnovu Ugovora o zajedničkim operacijama koji je dat u Aneksu C ovog PCC-a, Država, nakon što Vlada pošalje Koncesionarima najavu utvrđenu u stavu 3 ovog člana, ima pravo da preuzme Participirajući udio Koncesionara koji ne ispunjava svoje obaveze shodno mjerodavnom pravu o Upstream operacijama i ovom PCC-ju.

-
5. Ukoliko Država ostvari pravo u skladu sa ovim članom da preuzme (i) bez troškova za Državu Participirajući udio Koncesionara koji se povlači, (ii) Participirajući udio Koncesionara koji ne ispunjava obaveze, ili (iii) Participirajući udio shodno članu 26.1 i 26.2, onda će Država biti odgovorna samo za troškove i izdatke ustanovljene i nastale nakon efektivnog datuma povlačenja Koncesionara koji se povlači shodno pravu povlačenja na osnovu klauzule iz Ugovora o zajedničkim operacijama ili datuma Koncesionarovog obavještenja iz klauzule 8.4.4. Ugovora o zajedničkim operacijama ili datuma oduzimanja shodno članu 26 ovog PCC-a.

Član 6 Participirajući udio i trajanje Ugovora o koncesiji za proizvodnju

1. Ovaj PCC stupa na snagu na Datum stupanja na snagu.
2. Na Datum stupanja na snagu ovog PCC-a relevantni Participirajući udjeli Energiean-a čine 100 (stotinu) procenata.
3. U roku od 36 (trideset šest) mjeseci od stupanja na snagu ovog PCC-a, treće lice koje ne predstavlja Povezano lice Koncesionara i koje je prihvatljivo za Vladu će, u zavisnosti od odobrenja Vlade, imati Participirajući udio od najmanje 41 (četrdeset jednog) procenta. Taj subjekt će biti odobren kao Koncesionar pod uslovom da bi mogao da se kvalifikuje kao ponuđač za dobijanje tog Participirajućeg udjela po odredbama i uslovima prvog tenderskog postupka utvrđenog za dodjelu ovog PCC-a. Ukoliko Vlada ne dobije predlog za takvo treće lice u roku od 36 (trideset šest) mjeseci ili to lice ne bude prihvatljivo za Vladu, ovaj PCC će prestati da važi po dobijanju obavještenja od Vlade.
4. Prava i obaveze svakog Koncesionara i Koncesionara zajedno u skladu sa ovim PCC-jem će početi na Datum stupanja na snagu i ostaće na snazi:
  - a) u toku trajanja roka dodijeljenog mjerodavnim pravom i ovim PCC-jem za Fazu istraživanja, uključujući Fazu verifikacije rezervi;
  - b) u skladu sa mjerodavnim pravom, pod uslovima utvrđenim odredbama ovog PCC-a i relevantnim administrativnim odlukama, u toku trajanja roka dodijeljenog članom 12 ovog PCC-a za dostavljanje programa Razvoja i Proizvodnje, i do dobijanja konačne odluke vezano za taj program;
  - c) u skladu sa mjerodavnim pravom, pod uslovima utvrđenim odredbama ovog PCC-a i relevantnim administrativnim odlukama, u toku trajanja roka dodijeljenog mjerodavnim pravom i članom 12 ovog PCC-a za Fazu razvoja;
  - d) u zavisnosti od uslova predviđenih mjerodavnim pravom, ovim PCC-jem i relevantnim administrativnim odlukama, u toku trajanja roka dodijeljenog mjerodavnim pravom i članom 12 ovog PCC-a za Fazu proizvodnje; i

-
- e) do i uključujući završetak svih Upstream aktivnosti neophodnih za finalizaciju implementacije odobrenog plana za prestanak Upstream aktivnosti i Deinstalaciju postrojenja.
5. Koncesionar može, dostavljanjem obavještenja Vladi najmanje 30 (trideset) dana unaprijed, raskinuti ovaj PCC i odreći se svih prava po osnovu PCC-a nakon što cjelokupni Obavezni radni program Koncesionara i povezane obaveze po osnovu relevantnog Perioda istraživanja budu ispunjeni, s tim da nakon toga neće doći do nastanka novih obaveza.
6. U slučaju da ovaj PCC istekne, na drugi način bude raskinut ili oduzet u skladu sa mjerodavnim pravom o Upstream aktivnostima ili uslovima ovog PCC-a, svaka finansijska obaveza koja nastane ili obaveze po PCC-ju koje su nastale po osnovu ovog PCC-a prije kraja relevantne Faze istraživanja, Faze verifikacije rezervi, Faze razvoja i Faze proizvodnje će i dalje imati obavezujući karakter za Koncesionare u periodu koji je predviđen mjerodavnim pravom o Upstream aktivnostima i ovim PCC-jem, i za svrhe bilo kojeg potraživanja po osnovu istih, odredbe ovog PCC-a koje odnose na obavještenja, mjerodavno pravo i rješavanje sporova će se i dalje primjenjivati.
7. U slučaju da ovaj PCC istekne, bude na drugi način raskinut ili oduzet u skladu sa mjerodavnim pravom o Upstream aktivnostima ili uslovima ovog PCC-a, obaveza Koncesionara u skladu sa mjerodavnim pravom o Upstream aktivnostima vezano za vraćanje Površine u prvobitno stanje nakon realizacije aktivnosti Istraživanja će nastaviti da važi i istu će Koncesionari realizovati u roku od 6 (šest) mjeseci nakon završetka Faze istraživanja.

Član 7 Faza istraživanja i Periodi istraživanja

1. Faza istraživanja u trajanju do 7 (sedam) godina će početi na Datum stupanja na snagu.
2. Određeni procenat inicijalno dodijeljene Površine PCC-a će biti povraćen na dvogodišnjem nivou u toku Faze istraživanja, kao što je predviđeno ovim PCC-jem. Izračunavanje površine čiji povraćaj treba da se izvrši neće uključivati površinu (i) koja sadrži Otkriće za koje je Koncesionar podnio obavještenje o Komercijalnom otkriću, ili (ii) na kojoj Faza verifikacije rezervi još nije istekla u skladu sa mjerodavnim pravom o Upstream aktivnostima, ili (iii) koja je obuhvaćena podnjetim ili odobrenim programom Razvoja i Proizvodnje.

BZ *RP*

-
3. Povraćaj površine će se izvršiti na sljedeći način: (i) 0 (nula) procenata 2 (dvije) godine nakon Datuma stupanja na snagu ovog PCC-a; (ii) 25 (dvadesetpet) procenata 4 (četiri) godine nakon Datuma stupanja na snagu ovog PCC-a i (iii) 10 (deset) procenata 6 (šest) godina nakon Datuma stupanja na snagu ovog PCC-a. Po isteku Faze istraživanja, koja može biti produžena, ili onog perioda koji može biti određen članom 12.1 ukoliko je primjenjivo, sva preostala površina Površine PCC-a će biti povraćena osim površine (i) na kojoj se nalazi Otkriće o kojem su Koncesionari dostavili obavještenje o komercijalnosti shodno mjerodavnom pravu o Upstream operacijama, i (ii) koja je naznačena i ograničena kao Proizvodno polje u skladu sa podnijetim ili odobrenim programom Razvoja i Proizvodnje.
  4. Prvi Period istraživanja Faze istraživanja dodijeljen ovim PCC-jem će početi Datumom stupanja na snagu, i nastaviće se, osim ako dođe do ranijeg raskida ovog PCC-a, za period od 36 (trideset šest) mjeseci.
  5. Kada Koncesionari žele da produže Upstream aktivnosti u naredni Period istraživanja, Koncesionari su dužni da o tome dostave obavještenje Organu uprave. To obavještenje se mora dostaviti najkasnije 60 (šezdeset) dana prije isteka tekućeg Perioda istraživanja, ili će se smatrati da je došlo do isteka ovog PCC-a u pogledu svih površina i prava koji nijesu obuhvaćeni Fazom verifikacije rezervi, obavještenjem o komercijalnosti ili podnesenim programom Razvoja i Proizvodnje.
  6. Pod uslovom da su Koncesionari ispunili, ili da se smatra da su ispunili svoje obaveze u skladu sa tekućim Periodom istraživanja, Koncesionari imaju pravo:
    - a) na kraju prvog Perioda istraživanja, na drugi Period istraživanja do 48 (četrdeset osam) mjeseci;
    - b) na produžetke Perioda istraživanja iz narednog stava; i
    - c) na dodatni period koji može biti potreban za ostvarivanje odredbi kojima se uređuje produženje ovog PCC-a zbog više sile.
  7. Produženje Perioda istraživanja koji je predviđen ili Faze istraživanja koja je dodijeljena će, u zavisnosti od mjerodavnog prava za Upstream aktivnosti, biti odobreno ako je došlo do odlaganja u realizaciji Obaveznog radnog programa ili odobrenog programa za Fazu verifikacije rezervi zbog razloga van razumne i predvidljive kontrole Koncesionara. Koncesionar je dužan da u tim slučajevima obavijesti Ministarstvo, i kada je potrebno da Koncesionar završi Obavezni radni program ili odobreni program za Fazu verifikacije rezervi, podnese adekvatno obrazloženi zahtjev za takvo produženje koje može biti neophodno za realizaciju tog

32 P

---

programa. Vlada će bez nepotrebnog odlaganja razmotriti i odgovoriti na taj zahtjev i ako se ne odobri, dati razloge za odbijanje odobrenja produženja.

Član 8 Faza za verifikaciju rezervi

Ukoliko dođe do Otkrića u toku Faze istraživanja ili produžene Faze istraživanja, otpočet će Faza verifikacije rezervi kako bi Koncesionari procijenili komercijalnost Otkrića u skladu sa mjerodavnim pravom o Upstream aktivnostima. Faza verifikacije rezervi će se samo odnositi na onaj dio dodijeljene Površine PCC-a koji je definisan u odobrenom programu za Fazu verifikacije rezervi. Faza verifikacije rezervi će biti završena u okviru Faze istraživanja kako je definisano u članu 7.1, s tim da ista može biti produžena u skladu sa mjerodavnim pravom o Upstream aktivnostima i ovim PCC-jem.

Član 9 Obavezni radni program

1. Koncesionar je dužan da, na način zadovoljavajući za Organ uprave, realizuje Obavezni radni program utvrđen ovim PCC-jem osim ako nije drugačije predviđeno ili da plati Državi iznose utvrđene ovim PCC-jem.
2. U toku prvog Perioda istraživanja od 3 (tri) godine, računato od Datuma stupanja na snagu ovog PCC-a, Koncesionari su dužni da realizuju sljedeći Obavezni radni program i polože prateću garanciju:
  - a) prikupe 3D seizmičke podatke za najmanje 338 km² na Površini PCC-a; i
  - b) puni komplet geofizičkih i geoloških studija, koji se sastoji od gravimetrijske/magnetne studije zajedno sa strukturnim tumačenjem, studijom strukture, sedimentološkom studijom, studijom brzine i dubinske konverzije, geohemijskom studijom, studijom naftnog sistema – 3D modeliranjem bazena, AVO studijom, studijom pornog pritiska radi postizanja efikasnosti gornjeg izolatornog sloja;
3. U slučaju da ne dođe do realizacije bilo kojeg dijela Obaveznog radnog programa za prvi Period istraživanja opisanog u ovom članu, garancija koju su Koncesionari položili shodno ovom PCC-ju i koja može da se aktivira, odnosno maksimalni iznos koji su Koncesionari dužni da plate Državi, za neizvršenje Obaveznog radnog programa za prvi Period istraživanja, će biti 3.000.000 (tri miliona) eura.
4. U toku narednog drugog Perioda istraživanja od 4 (četiri) godine, računato od isteka prvog Perioda istraživanja, Koncesionari su dužni da sprovedu sljedeći Obavezni radni program i polože prateću garanciju:

-
- a) geofizičke i geološke studije koje su neophodne za realizaciju bušenja obavezne Bušotine;
  - b) 1 (jednu) obaveznu Bušotinu i 1 (jednu) opcionalnu Bušotinu, koje bi se bušile sa ciljem da se dođe do plio-pleistocenskog prospekta na dubini od najmanje 2.800 metara.
5. U slučaju da ne dođe do realizacije bilo kojeg dijela Obaveznog radnog programa za drugi Period istraživanja, garancija koju su Koncesionari položili shodno ovom PCC-ju i koja može da se aktivira, odnosno maksimalni iznos koji su Koncesionari dužni da plate Državi za neizvršenje Obaveznog radnog programa za drugi Period istraživanja, će biti 15.000.000 (petnaest miliona) eura.
6. Ukoliko se od bilo koje Bušotine koja čini dio Obaveznih radnih programa iz ovog člana odustane prije ostvarivanja ciljeva definisanih za tu Bušotinu zbog bilo kojeg razloga koji nije predviđen ovim članom, Koncesionari su dužni da izbuše zamjensku Bušotinu. U tom slučaju, relevantni Period istraživanja, i ako je primjenjivo i nakon zahtjeva od strane Koncesionara u skladu sa mjerodavnim pravom i Faza istraživanja, će biti produžena za razumni period kako Organ uprave može dozvoliti za bušenje i evaluaciju zamjenske Bušotine.
7. Ukoliko Organ uprave ne odobri drugačije, bilo koja Bušotina koja čini dio Obaveznih radnih programa iz ovog PCC-a će biti izbušena do dubine kako je predviđeno u ovom članu, osim ako prije dostizanja potrebne dubine nastupi neki od sljedećih slučajeva:
- a) ako bi dalje bušenje predstavljalo očiglednu opasnost zbog slučajeva kao što su, između ostalog, prisustvo nenormalnog pritiska ili prekomjernih gubitaka bušaće isplake;
  - b) ako se naiđe na neprobojne formacije;
  - c) ako se naiđe na formacije koje sadrže Ugljovodonike a koje zahtijevaju zaštitu, čime se sprečava dostizanje planiranih dubina; ili
  - d) ako Organ uprave da saglasnost za prestanak bušenja.
8. U uslovima kada se Koncesionaru dozvoli u skladu sa ovim članom da buši bilo koju Bušotinu na manjoj dubini nego što se zahtijeva Obaveznim radnim programom iz ovog člana, smatraće se da je Koncesionar ispunio sve svoje obaveze po osnovu te Bušotine.

-
9. U toku bušenja istražnih Bušotina Koncesionar je dužan da u skladu sa mjerodavnim pravom o Upstream aktivnostima stalno obavještava Organ uprave o napredovanju svake Bušotine i dužan je:
- a) čim bude razumno moguće, da se konsultuje sa Organom uprave vezano za predloženi program testiranja Bušotine; i
  - b) kako je predviđeno mjerodavnim pravom o Upstream aktivnostima, da bez odlaganja izvrši tehničku ocjenu rezultata testiranja i svih drugih relevantnih Podataka o podzemlju i tu ocjenu dostavi Organu uprave čim je završi.
10. Obavezni radni program predviđen ovim PCC-jem neće po osnovu bilo kojeg Perioda istraživanja biti ispunjen ukoliko ukupni Obavezni radni program tog Perioda istraživanja nije ispunjen na način koji Organ uprave smatra zadovoljavajućim.
11. Ukoliko, na kraju prvog Perioda istraživanja ili na kraju narednog Perioda istraživanja, Obavezni radni program vezan za taj Period istraživanja nije ispunjen na način koji Organ uprave smatra zadovoljavajućim, Organ uprave je dužan da obavijesti Koncesionare i, osim ako se cjelokupni iznos nedostajućih aktivnosti, to jest novčana vrijednost dodijeljena aktivnostima koje nijesu izvršene u okviru Obaveznog radnog programa, ne uplati od strane Koncesionara u roku od 10 (deset) dana od tog obavještenja, ima pravo da aktivira Garanciju za radni program radi plaćanja Državi cjelokupnog iznosa manjka, što će, osim isteka ovog PCC-a, biti jedini pravni lijek za nepotpunu realizaciju Obaveznog radnog programa.
12. U slučaju da broj Bušotina izbušenih od strane Koncesionara ili Podaci do kojih se došlo u toku bilo kojeg Perioda istraživanja prevazilazi broj Bušotina ili količinu Podataka datih u okviru Obaveznog radnog programa za taj Period istraživanja kako je predviđeno ovim PCC-jem, broj dodatnih izbušenih Bušotina ili količina dodatnih Podataka stečenih od strane Koncesionara u toku tog Perioda istraživanja mogu se prenijeti i tretirati kao posao izvršen za realizaciju Obaveznog radnog programa Koncesionara za bušenje Bušotina ili sticanje Podataka u toku narednog Perioda istraživanja. Ukoliko zbog odredaba ovog člana Obavezni radni program Koncesionara za bilo koji Period istraživanja kako je predviđeno ovim PCC-jem bude u potpunosti izvršen od strane Koncesionara prije nego što počne taj Period istraživanja, Koncesionar je dužan, nakon konsultovanja sa Organom uprave, da prilagodi Obavezni radni program za Period istraživanja koji je u pitanju kako bi se obezbijedio kontinuitet Upstream aktivnosti na Površini PCC-a.

---

13. Osim ako je drugačije predviđeno, ništa iz ovog člana se neće čitati niti tumačiti kao poništavanje, odlaganje ili modifikovanje bilo koje obaveze Koncesionara da izvrši bilo koji predviđeni ili odobreni Obavezni radni program.

14. Upstream aktivnosti koje su neophodne da bi se ispunio Obavezni radni program izvodiće se kao Zajedničke Upstream aktivnosti.

15. U roku od 60 (šezdeset) dana od Datuma stupanja na snagu i najmanje 90 (devedeset) dana prije kraja svake kalendarske godine tokom trajanja Faze istraživanja ili u drugo vrijeme kako može biti odobreno unaprijed od strane Organa uprave, Koncesionar je dužan da pripremi razumno detaljno i dostavi Organu uprave Vremensku dinamiku rada i budžet za Istraživanje i bušenje Bušotina za preostali dio kalendarske godine i za narednu kalendarsku godinu, i predlog strukture organizacije Koncesionara koja će sprovesti Istraživanje i bušenje Bušotina u skladu sa ovim PCC-jem.

16. Vremenska dinamika rada i budžet za Istraživanje koje pripremi Koncesionar će biti konzistentni sa obavezama u skladu sa ovim PCC-jem i definišaće Upstream aktivnosti koje Koncesionar predloži da se realizuju u toku preostalog dijela kalendarske godine i za narednu kalendarsku godinu. Koncesionar će razmotriti preporuke date od strane Organa uprave po osnovu istog i nakon revidiranja kako Koncesionar bude smatrao odgovarajućim, će dostaviti revidiranu godišnju Vremensku dinamiku rada i budžet za Istraživanje Organu uprave na uvid.

17. Koncesionar može u bilo koje vrijeme izmijeniti Vremensku dinamiku rada i budžet za Istraživanje dostavljene u skladu sa ovim članom, pod uslovom da su izmijenjena Vremenska dinamika rada i budžet:

- a) pripremljeni sa razumnim brojem detalja i dostavljeni Organu uprave čije preporuke po osnovu istih će Koncesionar razmotriti;
- b) konzistentni sa obavezama Koncesionara u skladu sa ovim članom; i
- c) podnijeti Organu uprave na uvid kada Koncesionar izvrši revidiranje kako bude smatrao odgovarajućim nakon razmatranja preporuka datih od strane Organa uprave.

Član 10 Posebni uslovi vezani za životnu sredinu i objekte koji predstavljaju istorijske, kulturne ili prirodne vrijednosti

1. Odredbe mjerodavnog crnogorskog prava vezano za zaštitu životne sredine, sprečavanje zagađenja i zaštitu objekata od istorijske, kulturne i prirodne vrijednosti

---

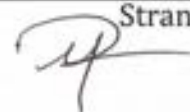
će se primjenjivati na Upstream aktivnosti koje su odobrene i koje se realizuju u skladu sa ovim PCC-jem.

2. Posebni uslovi vezani za zaštitu životnu sredinu, sprečavanje zagađenja i zaštitu objekata od istorijske, kulturne i prirodne vrijednosti, uključujući pitanja koja su naznačena u pozivu za dodjelu Ugovora o koncesiji za proizvodnju, će se primjenjivati na Upstream aktivnosti u skladu sa ovim PCC-jem. Osim toga, sljedeći uslovi se primjenjuju na Upstream aktivnosti na Površini PCC-a:
  - a) Koncesionar će prilikom planiranja i sprovođenja Upstream aktivnosti imati u vidu i izbjegavati vrijeme i lokacije razmnožavanja morskih sisara (Cetacea) i područja migracije, kao i područja mriješćenja osjetljivih ribljih vrsta; i
  - b) Koncesionar neće vršiti *Upstream* aktivnosti u zaštićenim oblastima.

Član 11 Garancija za Obavezni radni program

1. Bez uticaja na neograničenu solidarnu odgovornost Koncesionara, svaki od Koncesionara je dužan da na Datum stupanja na snagu ovog PCC-a i, u slučaju kada je ovaj PCC produžen narednim Periodima istraživanja, prvog dana tog Perioda istraživanja, dostavi suštinski u formi koja je definisana u Aneksu F za sprovođenje Obaveznog radnog programa, bezuslovnu i neopozivu bankarsku garanciju, izdatu od poslovne banke koja je prihvatljiva za Vladu, za ukupni Obavezni radni program za prvi Period istraživanja ili, u zavisnosti od slučaja, ukupni Obavezni radni program za svaki naredni Period istraživanja.
2. Ukoliko se Garancija za Obavezni radni program iz stava 1 ovog člana, koja je utvrđena mjerodavnim pravom i koja se zahtijeva u članu 9 ovog PCC-a, ne dostavi na način da je Vlada zadovoljna sa istom u prethodno pomenutom roku, smatraće se da je došlo do isteka ovog PCC-a.
3. Bez uticaja na neograničenu solidarnu odgovornost Koncesionara, iznos Garancije za Obavezni radni program koju dostavlja svaki od Koncesionara u skladu sa sopstvenim Pripadajućim udjelom će biti:
  - a) za prvi Period istraživanja: 3.000.000 (tri miliona) eura; i
  - b) za drugi Period istraživanja: 15.000.000 (petnaest miliona) eura.
4. Kada se Obavezni radni program za neki Period istraživanja ispuni na način zadovoljavajući za Organ uprave, onda se taj dio Garancije za Obavezni radni

32

---

program za Period istraživanja koji je u pitanju umanjuje ili vraća Koncesionarima u skladu sa uslovima Garancije za Obavezni radni program.

Član 12 Priprema programa za Razvoj i Proizvodnju, faza Razvoja i faza Proizvodnje

1. Koncesionari su dužni da u roku od 12 (dvanaest) mjeseci nakon isteka Faze istraživanja, koja može biti produžena, podnesu program Razvoja i Proizvodnje Ugljovodonika Organu uprave na saglasnost u skladu sa mjerodavnim pravom za Upstream aktivnosti ili će doći do isteka ovog PCC-a.
2. Organ uprave može od Koncesionara da zahtijeva da u roku od 6 (šest) mjeseci od prijema programa Razvoja i Proizvodnje Ugljovodonika dostave dalje informacije koje su već na raspolaganju i koje Organu uprave mogu da budu opravdano potrebne da bi mogao da ocijeni program Razvoja i Proizvodnje Ugljovodonika za bilo koju površinu Razvoja i Proizvodnje.
3. Koncesionari su dužni da završe fazu Razvoja u vremenskom roku utvrđenom u programu Razvoja i Proizvodnje koji je odobren od strane Organa uprave.
4. Faza Proizvodnje ovog PCC-a će trajati 20 (dvadeset) godina od dana početka prve ekstrakcije Ugljovodonika i ono dodatno vrijeme koje može biti neophodno za ostvarivanje odredaba mjerodavnog prava o Upstream aktivnostima i ovog PCC-a. Vlada može vezano za odluku o produženju faze Proizvodnje predvidjeti izmijenjene ili dodatne uslove za ovaj PCC.
5. Produženja roka predviđenog u stavovima 1 i 2 ovog člana će, u skladu sa mjerodavnim pravom o Upstream aktivnostima, biti odobrena ukoliko je došlo do odlaganja pripreme tog programa Razvoja i Proizvodnje ili završetka Razvoja zbog razloga koji su van razumne i predvidljive kontrole Koncesionara. Koncesionar će u tim slučajevima obavijestiti Organ uprave, i u roku od 6 (šest) mjeseci od isteka roka, Koncesionar je dužan da dostavi Organu uprave propisno obrazložen zahtjev za produženje koje može biti potrebno za izradu tog programa ili realizaciju aktivnosti na Razvoju koje su neophodne za početak Proizvodnje.
6. Zahtjev za produženje rokova predviđenih u stavovima 4 i 5 ovog člana će biti dostavljen Organu uprave zajedno sa pratećom dokumentacijom. Format zahtjeva i prateće dokumentacije koje treba dostaviti u skladu sa ovim stavom će biti utvđen od strane Organa uprave. Organ uprave će razmotriti i odgovoriti na taj zahtjev u roku

---

od 90 (devedeset) dana od prijema zahtjeva Koncesionara i, ako ne bude odobren, dati razloge za odbijanje produženja.

Član 13 Garancija matične kompanije

Van obuhvata Garancije za izvršenje Obaveznog radnog programa i ne dovodeći u pitanje neograničenu solidarnu odgovornost Koncesionara, svaki Koncesionar je dužan, najkasnije prilikom potpisivanja ovog PCC-a, da dostavi безусловnu i neopozivu garanciju krajnje matične kompanije za sve njegove obaveze i potencijalne finansijske obaveze prema Državi, i za neugovornu odgovornost za štetu ili gubitak treće strane u skladu sa mjerodavnim crnogorskim pravom i ovim PCC-jem. Garancija krajnje matične kompanije treba da bude suštinski u formi datoj u Aneksu E ovog PCC-a i da bude prihvatljiva za Vladu. Da bi bila prihvatljiva za Vladu, Garanciju matične kompanije treba da da subjekat koji je registrovan i posluje u jurisdikciji koja je u potpunosti transparentna za organe Crne Gore i gdje se odluka ili presuda mogu sprovesti u skladu sa mehanizmom za razrješenje sukoba iz ovog PCC-a ili, u slučaju neugovornih direktnih finansijskih obaveza, pred nadležnim sudom ili tribunalom.

Član 14 Imenovanje i funkcije Operatora

1. Energean je imenovan od strane Vlade i preuzeo je poziciju Operatora, i prihvata sva prava i obaveze kao Operator u skladu sa primjenjivim crnogorskim pravom i ovim PCC-jem.
2. Promjena Operatora zavisi od odobrenja Vlade. Osnov za procjenu tehničke i finansijske sposobnosti Operatora, njegovih kvalifikacija i iskustva naznačen u pozivu za dodjelu ovog Ugovora o koncesiji za proizvodnju će se primjenjivati kao odgovarajući za odobrenje promjene Operatora.
3. Pod uslovima utvrđenim odredbama ovog PCC-a i osim ako je drugačije naznačeno, Operator će postupati u ime Koncesionara ovog PCC-a, imati sva prava, funkcije i dužnosti Operatora u skladu sa mjerodavnim pravom, ovim PCC-jem i odlukama Upravnog odbora, i vršiće i upravljati svim Upstream aktivnostima odobrenim u skladu sa ovim PCC-jem. U skladu sa mjerodavnim pravom, pod uslovima utvrđenim odredbama PCC-a i odlukom Upravnog odbora, Operator može zaposliti bilo koje fizičko lice ili angažovati bilo koje pravno lice, uključujući Povezana lica, u okviru relevantnih Upstream aktivnosti.
4. Ne dovodeći u pitanje da će svaki Koncesionar ostati odgovoran za sve svoje obaveze kao Koncesionar; Operator će u ime Koncesionara realizovati Upstream aktivnosti u

---

skladu sa ovim PCC-jem i odredbama mjerodavnog crnogorskog prava. Operator je dužan da poštuje odluke i uputstva Upravnog odbora.

5. Operator neće ostvarivati dobit niti trpjeti gubitak vezano za bilo kojeg Koncesionara ovog PCC-a koji nije posebno predviđen mjerodavnim crnogorskim pravom ili ovim PCC-jem.
6. Operator će, osim u slučajevima Ekskluzivnih Upstream aktivnosti u kojima Operator nije saglasni Koncesionar i po osnovu pojedinačno naplativih poreza, a u skladu sa odlukama Upravnog odbora, imati obavezu da predstavlja Koncesionare u svim poslovima sa Državom vezano za pitanja Upstream aktivnosti, u skladu sa ovim PCC-jem. Obaveza Operatora da predstavlja Koncesionare ne ograničava pravo svakog Koncesionara da komunicira sa Vladom, ali ta komunikacija će biti samo za svrhe komuniciranja o pitanjima vezanim i relevantnim za tog Koncesionara.

Član 15 Opšte dužnosti Operatora

1. Koncesionar je dužan da obezbijedi a Operator će sprovesti prudencijalne Upstream aktivnosti, uključujući Razvoj, implementaciju i ažuriranje politika, strategija, procjena, planova i tehničkih rješenja u cilju:
  - a) Sprovođenja Upstream aktivnosti u skladu sa utvrđenim ciljevima za bezbjednost, radno okruženje, zdravstvenu zaštitu i zaštitu životne sredine;
  - b) Optimizacije Proizvodnje Ugljovodonika uz obezbjeđivanje maksimalnog iskorišćenja komercijalno upotrebljivih Ugljovodonika u svakom Ležištu ili grupi Ležišta;
  - c) Održavanja potrošnje Ugljovodonika za Upstream aktivnosti na minimumu i sistematičnog smanjivanja potrošnje;
  - d) Korišćenja postojećih i planiranih Postrojenja i njihovih kapaciteta za postizanje optimalne ekstrakcije i racionalnog korišćenja Ugljovodonika;
  - e) Preduzimanja svih praktičnih mjera za sprječavanje štetnog ulaska vode ili drugog slučajnog uzrokovanja štete formaciji koja nosi Ugljovodonike iz Ležišta na koje se može naići u toku bilo koje aktivnosti vezane za Bušotinu, uključujući bušenje, postavljanje čepova ili napuštanje Bušotine u zavisnosti od saglasnosti Organa uprave;
  - f) Obezbeđivanja optimalne kontrole protoka iz Bušotine i Ugljovodonika kroz Postrojenja;
  - g) Sprječavanja isticanja ili gubitka Ugljovodonika;
  - h) Izbjegavanja otpada od Ugljovodonika i gubitka prirodne energije u Ležištu;

-
- i) Identifikovanja i ispravke ili ublažavanja postojećih ili potencijalnih odstupanja u odnosu na odobrene programe i planove;
  - j) Obezbjedivanja da svi zaposleni koji su angažovani u Upstream aktivnostima budu temeljno upoznati sa Postrojenjima, i relevantnim operativnim procedurama i politikama;
  - k) Obezbjedivanja da Izvođači i Podizvođači budu u potpunosti informisani o sadržaju mjerodavnog prava;
  - l) Obezbjedivanja usklađenosti sa regulatornim principima i zahtjevima; i
  - m) Izvršavanja svih drugih obaveza u skladu sa mjerodavnim crnogorskim pravom.
2. Odgovornost Koncesionara i Operatora ni na koji način ne utiče na pojedinačnu odgovornost svakog poslodavca i zaposlenog da izvršavaju posao u skladu sa mjerodavnim pravom.

Član 16 Sistem upravljanja

1. Koncesionar je dužan da obezbijedi da Operator implementira a Operator je dužan da uspostavi i održava sistem upravljanja koji:
- a) Obezbjeduje sistematično upravljanje i implementaciju svih Upstream aktivnosti na način koji je u potpunosti transparentan za monitoring i kontrolu od strane Vlade;
  - b) Doprinosi stalnim naporima za poboljšanje vršenja i rezultata aktivnosti vezanih za Upstream aktivnosti; i
  - c) Obezbjeduje sveobuhvatni i koordinisani komercijalni, operativni i regulatorni nadzor nad Upstream aktivnostima.
2. Sistem upravljanja će, između ostalog, uključivati sljedeće elemente:
- a) Opis ciljeva Upstream aktivnosti;
  - b) Pregled relevantnih pravila i propisa koji su primjenjivi i opis mehanizama za održavanje ažurnosti informacija vezano za izmjene i dopune ili nove regulatorne zahtjeve;
  - c) Posebne zahtjeve koji se primjenjuju na bezbjednost, radno okruženje, zaštitu životne sredine, i upravljanje resursima koji čine osnovu za planiranje, implementaciju i ažuriranje projekata, operacija i drugih Upstream aktivnosti;
  - d) Organizaciju planiranih operacija, uključujući opis raspodjele dužnosti, odgovornosti i ovlašćenja, raspored jedinica i osoblja, i način komunikacije;

32

-
- e) Opis kvalifikacija koje se zahtijevaju od zaposlenih, manjak zaposlenih i planove za ublažavanje tih manjkova, uključujući relevantne kvalifikacije kadrova koji treba da popune identifikovane praznine;
  - f) Smjernice procedura, uputstava, ili drugih rutina kojima se opisuje planiranje i implementacija relevantnih operacija u cilju ostvarivanja predloženih ciljeva;
  - g) Priručnici o procedurama ili instrukcijama u kojima se opisuje postupanje u situacijama ili incidentima kojima se krše ili se odstupa od regulatornih normi ili normi, standarda, procedura ili drugih zahtjeva ustanovljenih od strane kompanije; i
  - h) Planovi za ažuriranje i dalji Razvoj sistema upravljanja.
3. Zaposleni i njihov sindikat ili izabrani predstavnici će biti u potpunosti informisani o sistemu upravljanja i učestvovati u Razvoju, uvođenju i ažuriranju sistema.
4. Svaki Koncesionar će imenovati generalnog direktora za osnovanu organizaciju u skladu sa uslovima mjerodavnog prava i obavijestiti Organ uprave i Ministarstvo o identitetu imenovanog lica u roku od 30 (trideset) dana nakon Datuma stupanja na snagu. Ukoliko iz bilo kojeg razloga tako imenovano lice prestane da bude generalni direktor, Koncesionar je dužan da, čim to bude praktično izvodljivo, imenuje zamjenu koju će Ministarstvo smatrati prihvatljivom i obavijestiti Organ uprave o identitetu zamjene.

Član 17 Upravni odbor

1. Koncesionari će, najkasnije 30 (trideset) dana nakon Datuma stupanja na snagu ovog PCC-a formirati Upravni odbor. Ukoliko se Upravni odbor ne formira u prethodno pomenutom roku, Država će imati pravo da raskine ovaj PCC uz dostavljanje pismenog obavještenja Koncesionarima.
2. Osim ako je drugačije predviđeno, Upravni odbor će imati ovlašćenje i dužnost da odobri i nadzire Upstream aktivnosti u skladu sa ovim PCC-jem koje su neophodne ili poželjne za ispunjavanje prava i obaveza iz PCC-a u skladu sa crnogorskim mjerodavnim pravom i ovim PCC-jem, i na način koji odgovara datim uslovima.
3. Svaki Koncesionar je dužan da imenuje 1 (jedno) fizičko lice kao predstavnika i 1 (jedno) fizičko lice kao zamjenika predstavnika imenovanog za člana Upravnog odbora.

-
4. Svaki Koncesionar je dužan da što je prije moguće a najkasnije 10 (deset) dana od Datuma stupanja na snagu obavijesti u pisanoj formi ostale Koncesionare, Ministarstvo i Organ uprave o imenu, funkciji i detaljima za kontakt svog predstavnika u Upravnom odboru i zamjenika predstavnika. Svaki Koncesionar će, u zavisnosti da li je taj određeni predstavnik prihvatljiv za crnogorske vlasti u skladu sa mjerodavnim pravom, imati pravo da zamijeni svog predstavnika i zamjenika predstavnika u bilo koje vrijeme dostavljanjem obavještenja o toj promjeni ostalim Koncesionarima, Ministarstvu i Organu uprave.
  5. Predstavnik Koncesionara, ili u slučaju da je odsutan njegov zamjenik, će biti ovlašćen da predstavlja i obavezuje tog Koncesionara po osnovu bilo kojeg pitanja koje je u okviru nadležnosti Upravnog odbora i koje je propisno pokrenuto pred Upravnim odborom. Svaki takav predstavnik će imati pravo glasa koje je jednako Participirajućem udjelu Koncesionara kojeg predstavlja. Svaki zamjenik predstavnika će imati pravo da prisustvuje svim sjednicama Upravnog odbora, ali neće imati pravo glasa na takvim sjednicama osim u slučaju kada je predstavnik kojeg mijenja odsutan. Pored predstavnika i zamjenika predstavnika, svaki Koncesionar može takođe dovesti na sjednice Upravnog odbora tehničke i druge savjetnike koje Koncesionar smatra odgovarajućim. Upravni odbor može glasanjem ograničiti broj savjetnika koji svaki Koncesionar može dovesti na određenu sjednicu.
  6. Osim ako nije drugačije izričito predviđeno mjerodavnim pravom ili ovim PCC-jem, i uz razmatranje koje vrši Vlada u slučajevima ustupanja, odnosno Organ uprave u slučajevima aranžmana o zajedničkom razvoju/proizvodnji (*unitisation*), o svim odlukama, odobrenjima i drugim radnjama Upravnog odbora odlučivaće se putem postupka glasanja koji je sadržan u Ugovoru o zajedničkim operacijama.
  7. Organ uprave može imenovati predstavnike koji će imati pravo da prisustvuju kao posmatrači na sjednicama Upravnog odbora ili pododbora ili radne grupe formirane za svrhe Upstream aktivnosti u skladu sa ovim PCC-jem ili, ako je primjenjivo, ekvivalentnim odborima ili radnim grupama na osnovu ugovora o zajedničkom razvoju/proizvodnji (*unitisation*). Operator će dostavljati Organu uprave kopije svih obavještenja, dokumenata, informacija i zapisnika sa tih sjednica. Imenovani posmatrači Vlade će postupati isključivo kao posmatrači i neće se miješati niti učestvovati u diskusijama i odlukama u toku sjednica, niti davati savjete ili stavove o pokrenutim pitanjima koja su predmet diskusije.
  8. Organu uprave će se dostavljati kopije sve pisane komunikacije između Koncesionara, ili između Operatora i bilo kojeg Koncesionara, vezano za ili kao

---

posljedica neispunjenja obaveze u skladu sa procedurama predviđenim Aneksima ovog PCC-a.

9. Koncesionari će na zahtjev Organa uprave dostaviti kopije komunikacije između Koncesionara i između Koncesionara i Operatora vezano za bilo koji određeni predmet vezan za Upstream aktivnosti shodno ovom PCC-ju.

Član 18 Aranžmani za *lifting* i prodaja Ugljovodonika u ime Države

1. Koncesionar će u zavisnosti od mjerodavnog crnogorskog prava i odredaba ovog PCC-a kojima se reguliše Proizvodnja i prodaja Ugljovodonika imati pravo na slobodni *lifting*, da slobodno raspolaže i izvozi svoje pripadajuće pravo na Raspoloživim ugljovodonicima u skladu sa ovim PCC-jem. Svaki Koncesionar će tretirati svoje pripadajuće pravo nad Ugljovodonicima u skladu sa najboljim praksama vezanim za industriju Ugljovodonika.
2. Najkasnije 90 (devedeset) dana prije datuma planiranog za početak faze Proizvodnje, Strane su dužne da definišu *off-take* procedure koje obuhvataju planiranje, *lifting* i skladištenje Ugljovodonika i druga povezana pitanja kako se Strane dogovore. Te procedure će biti konzistentne sa najboljim praksama industrije Ugljovodonika i dostavljene Organu uprave na odobrenje.
3. Koncesionar može prodati dio naknade za proizvedene Ugljovodonike koja nije uzeta u nenovčanom obliku od strane Države srazmjerno Koncesionarovom Participirajućem udjelu kako bi se pokrilo plaćanje naknade za proizvedene Ugljovodonike Državi, osim ako drugačije nije dogovoreno, predviđeno mjerodavnim pravom ili PCC-jem.
4. Operator će, osim ako nije drugačije dogovoreno, predviđeno mjerodavnim pravom ili ovim PCC-jem, prodati zajednički i namjenski Ugljovodonike koje Država uzima u nenovčanom obliku pod istim uslovima i rokovima koji se primjenjuju na prodaju njegovog dijela Ugljovodonika. Operator obračunava zajedničke odbitne troškove koji nastaju prilikom vršenja zajedničke prodaje. Rashodi nastali za potrebe zajedničke prodaje se dijele srazmjerno i njih refundiraju pojedinačni Koncesionari i Država, zavisno od slučaja.
5. Prodaju Ugljovodonika koji predstavljaju pravo Države obavlja Operator, osim ako Vlada nije drugačije naložila, na zajedničkoj namjenskoj osnovi, i Operator će držati

---

ta prava Države i Operatora u nepodijeljenim udjelima jednakim srazmjeri u kojoj su za taj period Operator i Država imali pravo na udio. Uputstva koja se odnose na prodaju ne utiču na zapremine Ugljovodonika koje su već regulisane ugovorom.

6. Sredstva koja rezultiraju iz prodaje Ugljovodonika u bilo kom periodu se dijele između Države i Koncesionara u srazmjeri koja odgovara njihovom vlasništvu u nepodijeljenim pripadajućim pravima nad prodatim Ugljovodonicima.

Član 19 Zapošljavanje i obuka

1. Koncesionar je dužan da pripremi plan za obuku i finansira obuku pripadnika javnog sektora koje odredi Organ uprave, i kada je izvodljivo, omogući i finansira učešće tih pripadnika javnog sektora u aktivnostima obuke organizovane interno od strane Koncesionara ili Povezanog lica za svoje zaposlene. Pod pripadnicima javnog sektora u vezi sa ovim stavom se podrazumijevaju Vladini zaposleni koji su uključeni u upravljanje resursima Ugljovodonika ili monitoring Upstream aktivnosti i direktno povezanim aktivnostima, i predavači i treneri koji su zaposleni ili saradnici kod crnogorskih institucija koje se finansiraju iz javnih sredstava.
2. Program obuke će obuhvatati opis aktivnosti i uključivaće godišnji budžet za svrhe obuke od najmanje 150.000 (sto pedeset hiljada) eura u toku Faze istraživanja i 300.000 (trista hiljada) eura u toku faze Proizvodnje. Program obuke će se realizovati u skladu sa godišnjim programom koji će odrediti zajednička komisija formirana od predstavnika Vlade i Koncesionara. Zajednička komisija će utvrditi potrebe za opredjeljivanjem sredstava i aktivnosti obuke u skladu sa pravom o Upstream aktivnostima.
3. Ukoliko iznosi potrošeni za aktivnosti obuke za jednu kalendarsku godinu premašuju one koji su predviđeni onda će ti nastali troškovi ili iznos koji predstavlja višak u odnosu na godišnji minimum ići na račun obaveze za obuku iz naredne godine.
4. Koncesionari su dužni da uključe plan aktivnosti obuke koje su potrebne za ispunjavanje obaveza sadržanih u ovom članu kao dio programa Razvoja i Proizvodnje.
5. Da bi Organ uprave pratio ispunjavanje obaveza po osnovu zapošljavanja u skladu sa mjerodavnim pravom i po osnovu obuke u skladu sa ovim članom, svaki Koncesionar će godišnje dostavljati Organu uprave spisak svih svojih programa zapošljavanja i obuke vezano za Upstream aktivnosti u Crnoj Gori.

32

Član 20 Koordinisane Upstream aktivnosti i ugovor o zajedničkom razvoju/proizvodnji (*unitisation*)

1. Ukoliko su Koncesionari saglasni ili im Organ uprave naloži u skladu sa mjerodavnim pravom o Upstream aktivnostima da izrade i dostave zajednički program Razvoja i Proizvodnje za Razvoj i Proizvodnju jednog ili više Ležišta sa Koncesionarima iz susjednog ugovora o koncesiji za proizvodnju koji potpada pod crnogorsku jurisdikciju, Koncesionari će u dobroj namjeri izraditi i zaključiti uslove ugovora o zajedničkom razvoju/proizvodnji (*unitisation*) ili zavisno od slučaja ugovora o koordinisanim aktivnostima sa Koncesionarima iz susjednog ugovora o koncesiji za proizvodnju.

2. Ugovor o zajedničkom razvoju/proizvodnji (*unitisation*) će u mjeri u kojoj je to izvodljivo sadržati najmanje sljedeće principe:
  - a) proces utvrđivanja ili ponovnog utvrđivanja Participirajućih udjela će definisati upotrebu svih relevantnih Podataka i iskustava iz Proizvodnje do datuma razgraničenja koji će biti definisan ili koji se utvrđuje;
  - b) Proces utvrđivanja ili ponovnog utvrđivanja Participirajućih udjela će sadržati utvrđivanje početnog Participirajućeg udjela i osim ako nije drugačije odobreno od strane Organa uprave ili Vlade u slučajevima koordinisanih prekograničnih Upstream aktivnosti ili zajedničkog razvoja/proizvodnje (*unitisation*) prekograničnih Ležišta, mogućnost najmanje jednog ponovnog utvrđivanja;
  - c) planirano ponovno utvrđivanje ne može početi ili se završiti bez opšte saglasnosti imaoća Participirajućeg udjela date jedinice;
  - d) Parametri za ponovno utvrđivanje će biti izrađeni na nepristrasnim i pravičnim osnovama, u skladu sa dobrim inženjerskim, tehničkim i ekonomskim principima, kako bi se omogućilo svakoj jedinici Participirajućeg udjela da postigne svoj pravični udio u proizvodnji jedinice koja je u režimu zajedničkog razvoja; i
  - e) Opšti principi i relativna glasačka prava u skladu sa pravilima relevantnih ugovora o koncesiji za proizvodnju će se odraziti u glasačkim pravilima ugovora o zajedničkom razvoju/proizvodnji (*unitisation*).

3. Svaki ugovor o zajedničkom razvoju/proizvodnji (*unitisation*), ugovor o koordinisanim aktivnostima, ili izmjene tih ugovora podliježu odobrenju od strane Organa uprave.

4. Aranžmani koji se odnose na Ležišta koja se protežu ili se mogu protezati izvan jurisdikcije Crne Gore, izgradnja prekograničnih Postrojenja ili prekogranično

---

korišćenje Postrojenja ili bilo koji drugi aranžman između Koncesionara i drugih subjekata koji se odnosi na koordinisane prekogranične Upstream aktivnosti podliježe odobrenju od strane Vlade.

Član 21 Finansiranje i vlasništvo nad Postrojenjima

1. Koncesionar će obezbijediti sva sredstva i finansiranje svih troškova koji su povezani sa izgradnjom, nabavkom ili zakupom i funkcionisanjem svih Postrojenja i prateće opreme koja će se koristiti u *Upstream* aktivnostima u skladu sa ovim PCC-jem.
2. Koncesionar će biti vlasnik Postrojenja za proizvodnju i Transport i neophodne prateće opreme za potrebe *Upstream* aktivnosti i koje se koriste u *Upstream* aktivnostima po osnovu ovog PCC-a osim ako Ministarstvo nije drugačije odobrilo. Bilo koji aranžman koji bi podrazumijevao da su drugi subjekti, a ne Koncesionari, vlasnici Postrojenja koja se koriste za Proizvodnju i Transport, ili da ta Postrojenja koriste kao obezbjeđenje, može biti dopušten samo u izuzetnim slučajevima i zahtijeva saglasnost Vlade.
3. U skladu sa mjerodavnim pravom o *Upstream* operacijama i ovim PCC-jem, Koncesionar ima pravo da koristi Postrojenja i opremu za prudencijalne i bezbjedne *Upstream* aktivnosti tokom trajanja ovog PCC-a.
4. Sva pokretna Postrojenja i oprema u vlasništvu fizičkog ili pravnog lica koje nije Koncesionar, a na osnovu odobrenja nadležnog organa, mogu se slobodno izvesti iz Crne Gore u skladu sa mjerodavnim pravom i odredbama ovog PCC-a kada se više ne koristi za *Upstream* aktivnosti.

Član 22 Fiskalni uslovi i ostale naknade

1. Koncesionari, njihovi Izvođači i Podizvođači, i njihovi odnosni zaposleni podliježu mjerodavnom crnogorskom pravu kojim se uvode porezi, carinske dažbine, dažbine, nameti, takse, naknade ili doprinosi, izuzev u mjeri u kojoj su izuzeti u skladu sa mjerodavnim crnogorskim pravom.
2. Koncesionari će poštovati primjenjive procedure i formalnosti koje su nametnute mjerodavnim crnogorskim pravom kada traže izuzeće od carinskih dažbina na uvoz ili izvoz. Koncesionar će to takođe uključiti u ugovore potpisane sa svojim Izvođačima i Podizvođačima, zahtijevajući od njih da poštuju odgovarajuće procedure i formalnosti nametnute mjerodavnim crnogorskim pravom.

3. Koncesionar plaća Vladi naknadu za proizvedene Ugljovodonike u skladu sa mjerodavnim crnogorskim pravom. Ukoliko Vlada odluči da uzme naknadu za proizvedene Ugljovodonike u nenovčanim obliku (*in kind*), dužna je da obavijesti Koncesionara 1 (jednu) godinu unaprijed i isporuka te naknade za proizvedene Ugljovodonike u nenovčanim obliku (*in kind*) će se vršiti u skladu sa mjerodavnim pravom.
4. Izuzetno od gorenavedenog, kada je u pitanju Gas, Vlada može da iskoristi pravo, upućivanjem pismenog obavještenja Koncesionarima, da preuzme pripadajuća Prava Države u nenovčanom obliku (*in kind*) po odobrenju programa Razvoja i Proizvodnje ili najkasnije 60 (šezdeset) dana od obavještanja Organa uprave o ugovoru o prodaji Gasa koji je dostavljen na odobrenje.

Član 23 Nabavke i baze

1. U skladu sa mjerodavnim crnogorskim pravom i odredbama Ugovora o zajedničkim operacijama, Koncesionari će zasnovati nabavku roba i usluga za potrebe *Upstream* aktivnosti u skladu sa ovim PCC-jem na otvorenim tenderima.
2. Baze za nabavku za snabdijevanje roba i usluga, za koje se podrazumijeva da uključuju mjesta za privremeno skladištenje i pretovar, uključujući vazdušni transport koji se odnosi na *Upstream* aktivnosti u skladu sa ovim PCC-jem, će se koristiti kako je to odredio Organ uprave i odobreni program Razvoja i Proizvodnje. Organ uprave će obrazložiti ukoliko su baze određene od strane Organa uprave drugačije od onih koje je predložio Koncesionar.
3. Bitne ugovorne obaveze, odnosno oni ugovori koji se odnose na profil Proizvodnje, strategiju crpljenja Ležišta, sposobnost primjena mjera za poboljšanu komercijalnu iskorišćenost Ugljovodonika (metode *IOR* and *EOR*), rješenja za preuzimanje (*off-take*) gasa za Proizvodno polje ili izgradnju ili zakup Postrojenja i oni ugovori koji mogu uticati na Razvoj, Proizvodnju ili prestanak *Upstream* aktivnosti i Deinstalaciju Postrojenja se neće sprovesti niti će radovi na izgradnji početi dok se ne odobri program Razvoja i Proizvodnje, osim ako to nije odobrio Organ uprave.

Član 24 Plan deinstalacije

1. Koncesionar će pripremiti i dostaviti, u skladu sa mjerodavnim pravom o *Upstream* operacijama i ovim PCC-jem, plan za prestanak aktivnosti Proizvodnje i Deinstalaciju Postrojenja (u daljem tekstu: Plan deinstalacije) Organu uprave na odobrenje najranije 4 (četiri) godine prije planiranog prestanka Proizvodnje ili korišćenja

---

Postrojenja, a najkasnije u roku koji je definisan mjerodavnim pravom o *Upstream* operacijama.

2. Organ uprave može zahtijevati dodatne informacije ili procjene od Koncesionara u vezi sa Planom deinstalacije.
3. Prilog sa strukturom iz Fonda za deinstalaciju će biti sastavni dio Plana deinstalacije koji se dostavlja Vladi.
4. Koncesionari i vlasnik Postrojenja će osigurati da se odobreni Plan deinstalacijesprovodi. Koncesionari su izričito odgovorni za bilo koji direktni gubitak ili štetu nastalu od implementacije odobrenog Plana deinstalacije bez obzira da li je implementaciju vršio vlasnik Postrojenja, Koncesionari, Izvođač ili Podizvođač. Obaveza implementiranja odobrenog Plana deinstalacije važi čak i ako je odobrenje Plana deinstalacije dato ili treba da se implementira ili završi nakon isteka ili raskida ovog PCC-a. Ukoliko odobreni Plan deinstalacije dozvoljava potpuno ili djelimično napuštanje Postrojenja, Koncesionar će biti odgovoran za sve direktne štete ili smetnje koje su nastale usljed nepažnje ili namjere Koncesionara u vezi sa napuštenim Postrojenjem. Ukoliko je više od jednog subjekta odgovorno u skladu sa mjerodavnim pravom ili ovim članom, ti subjekti će biti neograničeno solidarno odgovorni za štetu, gubitak ili slične finansijske obaveze. Izuzev u slučaju uzimanja odgovorajućeg osiguranja, Koncesionari ne mogu da ugovore obaveze ili odgovornosti u skladu sa ovim članom.
5. U slučaju da Koncesionar ne dostavi Plan deinstalacije Organu uprave u rokovima navedenim mjerodavnim pravom o *Upstream* aktivnostima i ovim članom, Organ uprave može dostaviti obavještenje Koncesionaru kojim se zahtijeva od Koncesionara da dostavi taj plan u roku od 90 (devedeset) dana od datuma kada je obavještenje uručeno. Ukoliko se u tom periodu ne dostavi Plan deinstalacije, Organ uprave može angažovati konsultante sa međunarodnom reputacijom da pripreme taj plan. Trošak angažovanja nezavisnih konsultanata ili izvođača na pripremi tog plana plaća Koncesionar Vladi i predstavljaće dovoljan pravni osnov da Vlada jednostrano izvrši povlačenja sredstava iz Fonda za deinstalaciju za pokriće tih troškova.
6. Koncesionar će sprovesti Plan deinstalacije koji je izradio nezavisni konsultant ili izvođač u skladu sa mjerodavnim pravom u skladu sa njegovim uslovima kao da je to obaveza Koncesionara u skladu sa mjerodavnim pravom i ovim PCC-jem.

-
7. U slučaju da Koncesionar ne počne sa implementacijom odobrenog Plana deinstalacije u okviru odobrenog roka za njegov početak, Organ uprave može da dostavi obavještenje Koncesionaru kojim se zahtijeva da počne sa implementacijom u roku od 90 (devedeset) dana od datuma na koji je dostavljeno obavještenje. Ukoliko u tom roku Koncesionar nije sproveo niti jednu radnju da se implementira taj plan, Organ uprave može angažovati nezavisnog izvođačada sprovede odobreni Plan deinstalacije. Trošak implementacije odobrenog Plana deinstalacije Koncesionar plaća Vladi i ukoliko ne bude plaćen o dospelosti, predstavljaće dovoljan pravni osnov da Vlada jednostrano izvrši povlačenja sredstava na zahtjev iz Fonda za deinstalaciju za pokriće tih troškova.

Član 25 Fond za deinstalaciju

1. Koncesionari će otvoriti u banci po svom izboru, koja je prihvatljiva za Vladu, zajednički kamatonosni *escrow* račun, koji je prihvatljiv za Organ uprave, najkasnije početkom faze Proizvodnje. Bankovni račun će imati oznaku „Fond za deinstalaciju“ u kome Koncesionar izdvaja povremeno, kako je ovdje definisano, sredstva namijenjena za pokriće troškova Deinstalacije. Troškovi deinstalacije se izračunavaju u skladu sa mjerodavnim pravom i ovim PCC-jem. Iznosi deponovani na računu Fonda za deinstalaciju će u trenutku implementacije Plana deinstalacije pokriti udio svakog Koncesionara u skladu sa Participirajućim udjelom u procijenjenim troškovima implementacije tog Plana deinstalacije. U trenutku otvaranja računa Fonda za deinstalaciju, Koncesionar će deponovati iznos koji je neophodan za otvaranje tog računa.
2. Obračun i plaćanja u Fond za deinstalaciju se zasnivaju na sljedećim procedurama:
  - a) Plaćanje u Fond za deinstalaciju će početi danom početka Proizvodnje i vršiće se godišnje u nominalnom iznosu koji neće biti veći od 25.000 (dvadesetpet hljada) eura za potrebe uspostavljanja tog Fonda za deinstalaciju dok se ne proizvede najmanje 50 (pedeset) procenata rezervi koje su procijenjene kao iskoristive u odobrenom programu Razvoja i Proizvodnje.
  - b) Najkasnije 1 (jednu) godinu prije nego što se ekstrahuje najmanje 50 (pedeset) procenata iskoristivih rezervi procijenjenih u skladu sa odobrenim programom Razvoja i Proizvodnje, Koncesionar će, ukoliko nije dostavljen privremeni Plan za deinstalaciju u skladu sa mjerodavnim pravom o *Upstream* operacijama, dostaviti Organu uprave relevantna alternativna rješenja za deinstalaciju koja će predstavljati osnov za preliminarni obračun budućeg troška Deinstalacije.
  - c) Obračun procijenjenih budućih troškova Deinstalacije i periodičnih deponovanja koje treba izvršiti na računu Fonda za deinstalaciju vrši Koncesionar u eurima, a on se zasniva na:

-
- i. Početnim iskoristivim rezervama kao što je naznačeno u programu Razvoja i Proizvodnje i novom projektovanom profilu proizvodnje Proizvodnog polja,; i
    - ii. Procijenjenim ukupnim troškovima za rješenje za Deinstalaciju koje su predložili Koncesionari i razumna alternativna rješenja.
  - d) Organ uprave će odabrati, između predloga koje je dostavio Koncesionar, preliminarno rješenje za Deinstalaciju koje će predstavljati osnov za obračun troškova Deinstalacije koji će se pokriti iz Fonda za deinstalaciju. Rješenje za Deinstalaciju koje je identifikovao Organ uprave za potrebe obračuna, obračun troškova Deinstalacije i raspored uplata na račun Fonda za deinstalaciju su predmet naknadnih revizija kada se to zahtijeva mjerodavnim crnogorskim pravom, ovim PCC-jem ili ukoliko Koncesionar to smatra neophodnim zbog bitnih promjena u pretpostavkama ili činjenicama.
  - e) U svakoj kalendarskoj godini u kojoj Koncesionar nije dostavio Organu uprave revidirano preliminarno rješenje za Deinstalaciju ili Plan deinstalacije, zavisno od slučaja, Koncesionar će ipak ažurirati ukupni procijenjeni preliminarni trošak rješenja za Deinstalaciju koje je preliminarno odabrano od strane Organa uprave za potrebe obračuna. Za ove svrhe obračuna i za svaku kalendarsku godinu, primjenjivi godišnji indeks uvećanja će biti zasnovan na indeksu koji je naveden u Indeksu proizvođačkih cijena za bušenje naftnih i gasnih bušotina kako je to definisano i objavljeno od strane Zavoda za statistiku rada SAD-a. Godišnji indeks koji treba da se koristi u godini „n“ se utvrđuje kao razlika između godišnjeg indeksa koji se odnosi na godinu u kojoj je odabrano posljednje rješenje za preliminarnu deinstalaciju za potrebe obračuna i istog godišnjeg indeksa koji se odnosi na tu godinu „n“. U slučaju da Zavod za statistiku rada SAD-a prestane da objavljuje pomenuti Indeks proizvođačkih cijena iz bilo kog razloga ili ukoliko je odabrana neka alternativna valuta, Organ uprave će nakon predloga Koncesionara odobriti ili alternativni nezavisni međunarodno priznati izvor ili alternativni reprezentativni indeks.
3. Pravni osnov i premisa za uspostavljanje, obračun, uplatu i povlačenje sredstava sa računa Fonda za deinstalaciju je onaj koji je naveden u mjerodavnom crnogorskom pravu, ovom PCC-ju i koji je dodatno definisan u Ugovoru o računovodstvu u Aneksu D ovog PCC-a.
  4. Sa svakim iznosom koji je preostao u Fondu za deinstalaciju nakon što je završena implementacija odobrenog Plana deinstalacije će se postupati u skladu sa mjerodavnim poreskim pravom Crne Gore.

-
5. Koncesionar će u potpunosti doplatiti svaki nedostajući iznos u slučaju da Fond za deinstalaciju u trenutku sprovođenja Plana deinstalacije nije dovoljan da se plati završetak aktivnosti u skladu sa Planom deinstalacije.
  6. Ukoliko Fond za deinstalaciju bude nedovoljan da pokrije troškove Deinstalacije, tada Vlada može za preostale troškove, ako ih Koncesionari ne pokriju, da aktivira garanciju(e) matične kompanije.

Član 26 Oduzimanje i povraćaj

1. Vlada može odlučiti da Ministarstvo može, dostavljanjem obavještenja Koncesionaru, da oduzme sva prava po osnovu ovog PCC-a, uključujući i Participirajući udio u ovom PCC-ju, iz bilo kog razloga koji je naveden u mjerodavnom pravu o Upstream operacijama i ovom PCC-ju. Sva ta prava uključujući i Participirajući udio vraćaju se Državi bez nadoknade za Koncesionara pod uslovom da Država plati Koncesionaru, u skladu sa njegovim Participirajućim udjelom, rezidualnu fiskalnu vrijednost imovine koja je u posjedu Koncesionara i koja se prenosi na Državu u postojećem stanju na datum oduzimanja Participirajućeg udjela. Država će izvršiti to plaćanje Koncesionaru u roku od 6 (šest) mjeseci od oduzimanja Participirajućeg udjela.
::
::
2. Participirajući udio Koncesionara se oduzima ukoliko (i) Koncesionar koji drži taj Participirajući udio započne likvidacioni postupak, prinudnu upravu ili uđe u postupak stečaja, ili (ii) matična kompanija započne postupak likvidacije, prinudne uprave ili uđe u stečajni postupak.
3. Ovaj PCC se oduzima ako svi Koncesionari budu podvrgnuti oduzimanju iz bilo kojeg razloga koji je definisan pravom o Upstream aktivnostima i ovim PCC-jem, i koristiće se mehanizam nadoknade koji je opisan u prethodnom stavu.
4. U slučaju povraćaja površine, ustupanja, opoziva ili isteka PCC-a, površina koja je dodijeljena PCC-jem će bez nadoknade biti vraćena Državi, i može biti dodijeljena u budućnosti.
5. U slučaju povraćaja površine, ustupanja, opoziva ili isteka PCC-a a da nije došlo do izgradnje, postavljanja ili korišćenja Postrojenja, onda neće biti potreban Plan deinstalacije, ali će Koncesionar u roku od 90 (devedeset) dana:
  - a) u saglasnosti sa i na način koji je u skladu sa mjerodavnim pravom i najboljom dostupnom međunarodnom praksom naftne industrije, postaviti cementni

32. RP

čep ili izvršiti zatvaranje svih Bušotina na Površini, osim ako Organ uprave odobri drugačije; i

- b) preduzeti sve radnje koje su potrebne u skladu sa mjerodavnim pravom i najboljom dostupnom međunarodnom praksom naftne industrije za sprečavanje opasnosti po ljudski život, imovinu drugih ili životnu sredinu koje bi proistekle iz uslova na dodijeljenoj Površini, ili bi bile uzrokovane Upstream aktivnostima, a predstavljaju okolnosti koje su bile ili je trebalo uz primjenu razumne pažnje da budu očigledne u vrijeme povraćaja ili raskida.
6. Ministarstvo će u skladu sa mjerodavnim pravom o Upstream aktivnostima uputiti obavještenje Koncesionaru najmanje 90 (devedeset) dana unaprijed o bilo kom razmatranju Vlade da oduzme prava Koncesionaru po osnovu ovog PCC-a, u kome se navode detalji o navodnim kršenjima na koje se poziva Vlada. Kopija tog obavještenja će biti dostavljena i Koncesionarima u ovom PCC-ju na koje se ne odnosi Vladino obavještenje o ukidanju.
7. Predmetni Koncesionar će u roku od 30 (trideset) dana nakon što dobije takvo obavještenje dostaviti sve one informacije za koje želi da ih Vlada uzme u obzir prije donošenja konačne odluke o oduzimanju prava Koncesionara po osnovu ovog PCC-a. Kopija tih informacija će biti dostavljena Koncesionarima u ovom PCC-ju koji nijesu predmet obavještenja Vlade.
8. Vlada može odmah da oduzme Koncesionarova prava po osnovu ovog PCC-a ukoliko u roku od 60 (šezdeset) dana nakon što Koncesionar primi to obavještenje o kršenju zakona ili uslova i rokova povezanih sa ovim PCC-jem:
- a) Koncesionar nije pokušao da ispravi suštinsko kršenje koje je navedeno u obavještenju o oduzimanju prava po osnovu ovog PCC-a; ili
- b) ukoliko je van svake sumnje jasno da se kršenje koje je navedeno u obavještenju ne može ispraviti ili ukloniti u roku od 90 (devedeset) dana od dana kada je Koncesionar dobio obavještenje od Vlade i Koncesionar, ukoliko je nemoguće da to kršenje ispravi ili ukloni ako to zatraži Ministarstvo, nije u mogućnosti da Vladi plati puni iznos nadoknade za to kršenje; ili
- c) Koncesionar nije osporio obavještenje i u te svrhe otpočeo arbitražni postupak ili postupak angažovanja samostalnog vještaka koji uključuje pitanja navedena u stavu devet ovog člana.
9. Svaki spor između Države i Koncesionara o tome da li se ovaj PCC može oduzeti, te:
- a) da li su ispunjeni uslovi iz ovog člana; ili

BB

TP

-
- b) da li je Koncesionar ispravio ili pokušao da ispravi u utvrđenom roku ili otklonio osnov za oduzimanje prava po osnovu ovog PCC-a; ili
  - c) da li je plaćena nadoknada koja se odnosi na osnov za oduzimanje prava po osnovu ovog PCC-a;

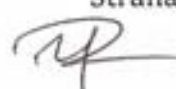
može se uputiti na arbitražni postupak ili postupak angažovanja samostalnog vještaka po osnovu ovog PCC-a.

- 10. Ukoliko se spor iznese pred arbitražni tribunal ili samostalnog vještaka, ovaj PCC ili Participirajući udio se ne može oduzeti dok se pitanja u sporu ne riješe konačnom pravosnažnom odlukom ili presudom u skladu sa crnogorskim pravom i jurisdikcijom, i u tom slučaju samo ukoliko je oduzimanje prava po osnovu ovog PCC-a konzistentno sa odlukom ili presudom donosenom na taj način.
- 11. Ukoliko postoji kršenje uslova i rokova ovog PCC-a koje se odnosi na pitanja o kojima postoji spor između Vlade i Koncesionara koji je upućen na rješavanje samostalnom vještaku u skladu sa ovim PCC-jem, obavještenje koje je Koncesionaru uručeno na osnovu ovog člana ne može se oslanjati na to pitanje kao razlog za namjeravano oduzimanje prava po osnovu ovog PCC-a sve dok samostalni vještak ne utvrdi to predmetno pitanje i u tom slučaju samo ukoliko bi to što je preduzeto u tu svrhu bilo konzistentno sa načinom na koji je predmetno pitanje utvrđeno od strane samostalnog vještaka.
- 12. Koncesionar može dostavljanjem obavještenja Ministarstvu najmanje 30 (trideset) dana unaprijed, vratiti sva ili dio prava po osnovu ovog PCC-a, samo na način kako slijedi:
  - a) nakon ispunjenja svih obaveza Koncesionara po osnovu Perioda istraživanja, Koncesionar može u bilo kojem trenutku vratiti svoja prava po osnovu cjelokupne dodijeljene Površine, s tim da nakon toga neće doći do nastajanja novih obaveza; i
  - b) u bilo kojem trenutku nakon ispunjenja obaveza po osnovu Faze istraživanja, Koncesionar može vratiti svoja prava po osnovu površine koja čini dio dodijeljene Površine, s tim da nakon toga neće doći do nastajanja novih obaveza u vezi sa vraćenom površinom; s tim:
    - i. da povraćaj prava Koncesionara nad bilo kojim dijelom dodijeljene Površine neće osloboditi Koncesionara obaveza iz Obaveznog radnog programa predviđenog relevantnim Ugovorom o koncesiji za proizvodnju za dati Period istraživanja; i

-
- ii. da se svaka vraćena površina kontinuirano razgraničava latitudama i longitudama izraženim u polovinama minuta stepena.

Član 27 Viša sila

1. Za svrhe ovog PCC-a, pojam „viša sila” odnosi se na svaki uzrok ili događaj koji je van razumne kontrole i nije nastao usljed djelovanja Strane ugovora koja tvrdi da je pretrpjela posljedice takvog događaja, a koji je doveo do neispunjenja obaveze ili kašnjenja u ispunjenju obaveza predviđenih ovim PCC-jem. Ne ograničavajući uopštenost prethodno navedenog, događaji više sile podrazumijevaju prirodne pojave ili nepogode, požare, objavljene ili neobjavljene ratove, prekogranična neprijateljstva, blokade, međunarodne sankcije koje se primjenjuju na Crnu Goru i koje Crna Gora sprovodi, građanske nemire ili neredne, radničke štrajkove u kojima Koncesionar nije učesnik, karantinska ograničenja i nezakonita djelovanja države.
2. Neispunjavanje obaveza preuzetih ovim PCC-jem ili kašnjenje u ispunjavanju istih, u cjelosti ili djelimično, od strane Države ili Koncesionara, osim obaveze vršenja plaćanja u skladu sa ovim PCC-jem, ne smatra se kršenjem odredbi ovog PCC-a u obimu u kojem je pomenuto kašnjenje ili neispunjavanje obaveza uzrokovano višom silom.
3. Strana koja tvrdi da je do odlaganja ispunjenja obaveza došlo usljed više sile u skladu sa ovim PCC-jem ima obavezu da:
  - a) odmah obavijesti druge Strane o pojavi iste;
  - b) preduzme sve aktivnosti koje su opravdane, a po potrebi i pokrene zakonske postupke, za svrhu otklanjanja ili ublažavanja uzroka više sile, međutim, ništa od ovdje navedenog ne predstavlja obavezu za Koncesionare, osim kada je to u skladu sa mjerodavnim pravom, da rješavaju radne sporove u kojima je Koncesionar jedna od stranaka, osim pod uslovima koji su zadovoljavajući za Koncesionare; i
  - c) po otklanjanju ili prekidu iste, odmah obavijesti druge Strane ugovora i preduzme sve opravdane aktivnosti za nastavak vršenja svojih obaveza pod uslovima propisanim ovim PCC-jem i što je prije moguće nakon otklanjanja ili prekida više sile.
4. U slučaju kad je u skladu sa ovim PCC-jem Strana u ugovoru obavezna ili ima pravo da djeluje ili vrši neku aktivnost u skladu sa mjerodavnim pravom i ovim PCC-jem, a u definisanom vremenskom roku, ili kada prava Koncesionara predviđena ovim PCC-jem treba da potraju određeni vremenski period, definisani period se produžava kako bi se opravdano uzeo u obzir svaki period u toku kojeg usljed više sile Strana u

Ba.

---

ugovoru nije bila u mogućnosti da sprovede aktivnosti koje su neophodne za ostvarivanje prava, ispunjenje obaveze ili uživanje prava koja su predviđena ovim PCC-jem.

5. Onda kada stanje više sile potraje više od 15 (petnaest) uzastopnih dana, Strane iz ovog PCC-a dužne su da se sastanu bez odlaganja kako bi razmotrile situaciju i usaglasile se o mjerama koje treba preduzeti za otklanjanje ili ublažavanje uzroka više sile i nastavak, u skladu sa odredbama ovog PCC-a, ispunjavanja obaveza definisanih ovim PCC-jem.

Član 28 Odgovornost koncesionara

1. Koncesionari su odgovorni prema Državi za upravljanje, te snose sve rizike i odgovornosti u vezi sa svim ekstrahovani Ugljovodonicima, dok ne budu *lift*-ovani kao Raspoloživi ugljovodonici, ili dostavljeni kao naknada za proizvedene Ugljovodonike Državi u nenovčanom obliku (*in kind*), na mjestu isporuke, kao što je definisano odobrenim programom Razvoja i Proizvodnje.
2. Za sve obaveze prema Državi ili trećoj strani propisane mjerodavnim pravom ili ovim PCC-jem Koncesionari su neograničeno solidarno odgovorni, osim u sljedećim slučajevima kad je odgovornost prema trećoj strani pojedinačna obaveza svakog od Koncesionara:
  - a) poštovanje obaveza povjerljivosti navedenih u ovom PCC-ju, osim u pogledu njihove primjene na ono što obavlja ili će obavljati Operator u takvom svom svojstvu;
  - b) poštovanje regulatornih zahtjeva u vezi sa razmjenom valuta, osim u pogledu njihove primjene na ono što obavlja li će obavljati Operator u takvom svom svojstvu; i
  - c) kad je primjenjivo, plaćanja poreza na dobit pravnih lica ili bilo kojeg drugog poreza, naknada ili dažbina u skladu sa mjerodavnim pravom a koje su utvrđene i uvedene na dobit, prihod, dohodak ili kapitalnu dobit.

Član 29 Obeštećenje i odgovornost u odnosu na potraživanja trećih lica

1. Saglasno postupku iz člana 29.6 ovog PCC-a, Koncesionari su dužni da obeštete i Državu oslobode odgovornosti u slučaju bilo kakvih zahtjeva za naknadu štete koje treća lica podnesu protiv Države, a u pogledu povrede, gubitka ili štete koje prouzrokuje Koncesionar u vršenju *Upstream* aktivnosti u kojima on učestvuje, pod uslovom da su potraživanja propisno kvalifikovana od strane trećih lica ili Države. Ni

---

u kom slučaju odgovornost Koncesionara propisana ovim članom ne uključuje indirektni gubitak ili štetu, ili kaznenu odštetu.

2. Saglasno postupku iz člana 29.6 ovog PCC-a, Država je dužna da obešteti i oslobodi odgovornosti Koncesionara, njegove Izvođače i Podizvođače i svako od njegovih Povezanih lica od svih zahtjeva za naknadu štete koji treća lica podnesu protiv Koncesionara, njegovih Izvođača i Podizvođača i Povezanih lica a u vezi sa povredom, gubitkom ili štetom prouzrokovanom činjenjem ili nečinjenjem Države u svojstvu subjekta privatnog prava. Ni u kom slučaju odgovornost Države propisana ovim članom ne uključuje indirektni gubitak ili štetu, ili kaznenu odštetu.
3. Osim u slučaju predviđenom u stavu 8 ovog člana, Država, Operator ili Koncesionar ne smiju izvršiti obeštećenje ili nagoditi se o šteti za koju je odgovorna druga Strana ugovora u skladu sa ovim PCC-jem, bez prethodno pribavljene pisane saglasnosti pomenute druge Strane, a u slučaju da tako postupi, pomenuto obeštećenje nema dejstvo u odnosu na štetu za koju je na pomenuti način izvršena naknada ili nagodba.
4. Bez obzira na eventualne suprotne odredbe u ovom PCC-ju, Koncesionar, njegovi Izvođači, te bilo koje od njegovih Povezanih lica koja vrše *Upstream* aktivnosti u ime Koncesionara, ne smatraju se odgovornima prema Državi, a Država se ne smatra odgovornom prema Koncesionaru, za bilo koji indirektni gubitak ili štetu, uključujući ali ne ograničavajući se samo na nemogućnost proizvodnje Ugljovodonika, gubitak Proizvodnje, izgublenu dobit ili kaznenu odštetu.
5. Pod uslovom da nije suprotno stavu 4. ovog člana, u vršenju *Upstream* aktivnosti definisanih ovim PCC-jem, Koncesionari se smatraju odgovornima za svaku povredu, gubitak ili štetu koju pretrpi Država, a uzrokovanu od strane Koncesionara ili bilo kojeg od njegovih Povezanih lica ili Izvođača koji vrše *Upstream* aktivnosti u ime Koncesionara, ako je pomenuta povreda, gubitak ili šteta rezultat neuspjeha Koncesionara, Povezanog lica ili Izvođača da ispuni standarde definisane ovim PCC-jem i mjerodavnim pravom.
6. O svakom zahtjevu za naknadu štete podnijetom od strane trećih lica, koji bi dao pravo bilo kojoj od Strana ovog PCC-a na koje se zajedno u ovom tekstu odnosi termin „Oštećena strana”, da dobije obeštećenje od bilo koje druge Strane ovog PCC-a, na koje se zajedno u ovom tekstu odnosi termin „Odštetna strana”, odmah se mora obavijestiti saopštenjem Odštetna strana kako bi Odštetna strana mogla da bez odlaganja interveniše po pitanju zahtjeva i pokrene svoju odbranu. Pomenuto obavještenje podrazumijeva opis zahtjeva za naknadu štete trećeg lica, uz prateće

---

kopije svih relevantnih dokumenata koje je primila Oštećena strana i njen pravni zastupnik u vezi sa pomenutim potraživanjem treće strane. Oštećena strana dužna je da saraduje sa Odštetnom stranom i njenim pravnim zastupnikom u osporavanju pomenutog zahtjeva za naknadu štete treće strane. Ako Oštećena strana ne uputi odmah obavještenje predviđeno u prethodnom tekstu i time dovede do toga da Odštetna strana nije u stanju da adekvatno vodi svoju odbranu, gubi pravo na obeštećenje u skladu sa ovim članom.

7. Ako u roku od 30 (trideset) dana od prijema pomenutog obavještenja o zahtjevu za obeštećenje Odštetna strana obavijesti Oštećenu stranu da je odlučila da preuzme odbranu od pomenutog zahtjeva, Odštetna strana ima pravo na odbranu od pomenutog zahtjeva, na svoj trošak, putem svih odgovarajućih postupaka, uključujući i likvidaciju i nagodbu o istom, sve dok postignuti sporazum o poravnanju ne propisuje odgovornost ili obaveze Oštećene strane u odnosu na pomenute zahtjeve za obeštećenje trećih lica.
8. Ukoliko Odštetna strana pravovremeno ne preuzme odbranu od pomenutog zahtjeva, Oštećena strana ima pravo na odbranu od zahtjeva za obeštećenje trećeg lica, a na isključivi trošak Odštetne strane, putem svih odgovarajućih postupaka, uključujući svaku nagodbu ili poravnanje istih.

Član 30 Osiguranje

1. Koncesionari su dužni da izvrše i održavaju, u pogledu *Upstream* aktivnosti, sva osiguranja propisana mjerodavnim crnogorskim pravom, a u slučaju da je osiguranje kupljeno na teritoriji van jurisdikcije Države Crne Gore, takođe i osiguranja propisana relevantnim pravom pomenute jurisdikcije, kao i osiguranje koje povremeno može naložiti Organ uprave. Pomenuto osiguranje godišnje se prijavljuje Organu uprave, te podrazumijeva „ osiguranje od svih rizika” barem u odnosu na sljedeće:
  - a) Gubitak ili šteta na svim Postrojenjima i opremi koji su u posjedu ili ih koristi Koncesionar u *Upstream* aktivnostima;
  - b) Zagađenje uzrokovano u toku *Upstream* aktivnosti koje se vrše po osnovu ovog PCC-aza koje se Koncesionar može smatrati odgovornim;
  - c) Gubitak imovine, šteta ili tjelesna povreda koju pretrpi treća strana u toku *Upstream* aktivnosti shodno ovom PCC-ju kojem slučaju se Koncesionar može smatrati odgovornim za obeštećenje Države;
  - d) Trošak otklanjanja olupine i aktivnosti na raščišćavanju nakon nesreće u toku *Upstream* aktivnosti koje se vrše po osnovu ovog PCC-a; i

---

e) Odgovornost Koncesionara i Operatora za svoje zaposlene angažovane na *Upstream* aktivnostima koje se vrše po osnovu ovog PCC-a.

2. Koncesionar je dužan da traži da Izvođači i Podizvođači Koncesionara ili Operatora imaju ekvivalentno osiguranje tipa i iznosa koji su propisani mjerodavnim crnogorskim pravom, i koje je uobičajeno u međunarodnoj industriji ugljovodonika u skladu sa najboljim praksama u industriji ugljovodonika. Pomenuto osiguranje takođe se prijavljuje Organu uprave u skladu sa stavom 1 ovog člana.

Član 31 Mjerenje izvađenih Ugljovodonika i Proizvodnja

1. Koncesionar je dužan da izmjeri protok Bušotine, izvađene, proizvedene, transportovane i prodane Ugljovodonike, u skladu sa normama i standardima koje definiše Ministarstvo, a koje će se zasnivati na najboljim međunarodno primijenjenim standardima i procedurama najboljih praksi. Konkretna oprema za mjerenje i druge relevantne aktivnosti, standardi i procedure mjerenja odobravaju se od strane Organa uprave.
2. Organ uprave u svako doba može da ispita opremu za mjerenje i procedure koje se koriste. Ukoliko se utvrdi da su oprema za mjerenje ili procedure u upotrebi neispravne ili nedjelotvorne, Koncesionar je dužan da izvrši ispravke koje Organ uprave smatra neophodnim.
3. Ukoliko Organ uprave zaključi da su oprema ili procedure u upotrebi doveli do netačnog proračuna nivoa Proizvodnje, smatra se da takvo stanje stvari postoji od posljednjeg relevantnog baždarenja, kontrole ili ispitivanja, osim ako konkretni razlozi opravdavaju zaključak da je pomenuta oprema bila neispravna ili nedjelotvorna prije pomenute situacije ili ako je Koncesionar u mogućnosti da pokaže da je pomenuta neispravnost ili nedostatak prisutan kraći vremenski period.
4. Oprema za mjerenje baždari se na godišnjoj osnovi. Po baždarenju opreme za mjerenje Koncesionar je dužan da Organu uprave obezbijedi sve izvještaje o baždarenju u najkraćem izvodljivom roku po sačinjavanju izvještaja.

Član 32 Evidencije, računovodstvo i revizija

1. Koncesionar je dužan da vodi evidencije o svim prihodima, potraživanjima troškovima, rashodima i kreditima koji su u vezi sa realizovanim *Upstream* aktivnostima ili se na njih odnose, u skladu sa odredbama mjerodavnog crnogorskog

---

prava i ovog PCC-a. Evidencija se vodi u Crnoj Gori, mada se duplikat može čuvati van Crne Gore u skladu sa uslovima iz mjerodavnog crnogorskog prava.

2. Svaki Koncesionar je saglasan da vrši adekvatne interne kontrole; i da primjereno evidentira i prijavljuje sve transakcije. Nijedan Koncesionar nema ovlaštenje u bilo kom obliku da preduzme bilo kakvu aktivnost u ime drugog Koncesionara koja bi dovela do neadekvatnog ili netačnog evidentiranja aktive, pasive ili bilo koje druge transakcije, ili koja bi dovela do kršenja obaveza tog Koncesionara u skladu sa zakonima koji se primjenjuju na *Upstream* aktivnosti koje se vrše po osnovu ovog PCC-a.
3. Ministarstvo, Organ uprave i druge nadležne državne institucije imaju pravo da izvrše reviziju i pregledaju evidenciju Operatora i svakog Koncesionara u skladu sa zahtjevima mjerodavnog crnogorskog prava i ovog PCC-a.

Član 33 Izmjene i budući sporazumi

1. Moguće je zaključiti dodatne pisane sporazume ili sačiniti izmjene ovog PCC-a između svih Koncesionara sa jedne i Države sa druge strane, u skladu sa zahtjevima ili potrebama u kontekstu ovog PCC-a. Takav ugovor ili izmjene smatraju se odobrenim u onom obimu, u skladu sa mjerodavnim crnogorskim pravom, u kojem bi bili odobreni da su prvobitno sačinjavali dio ovog PCC-a, ukoliko nije drugačije predviđeno mjerodavnim pravom ili dodatnim sporazumom ili izmjenama.

Član 34 Ustupanje

1. Ukoliko postoji saglasnost Vlade u skladu sa mjerodavnim pravom o *Upstream* aktivnostima, Koncesionar može ustupiti cjelokupni Participirajući udio u ovom PCC-ju, ili Idealni dio istog, ili ustupiti proporcionalni dio drugih direktnih ili indirektnih udjela, prava i obaveza stečenih u skladu sa ovim PCC-jem, između ostalog i ustupanje vlasničkog udjela ili bilo kojeg drugog pravnog instrumenta kojim se obezbjeđuje ili može obezbijediti odlučujuća direktna ili indirektna kontrola nad jednim Koncesionarem, njegovim Participirajućim udjelom ili drugim idealnim srazmjernim udjelima koji proizilaze iz ovog PCC-a.
2. Ukoliko Vlada ne odluči drugačije, Koncesionar ne može da ustupi Participirajući udio koji predstavlja manje od 10 (deset) procenata ukupnog Participirajućeg udjela po ovom PCC-ju, osim ako se ustupanje vrši prema drugom Koncesionaru po ovom PCC-ju ili nakon sporazuma o zajedničkom razvoju/proizvodnji (*unitisation*) odobrenog od strane Vlade.

-
3. Osim u slučaju zajedničkog razvoja/proizvodnje (*unitisation*), Koncesionar će u svakom trenutku držati najmanje 10 (deset) procenata Participirajućeg udjela u ovom PCC-ju. Koncesionar koji je imenovan i preuzeo poziciju Operatora mora u svakom momentu držati Participirajući udio od barem 35 (trideset pet) procenata u ovom PCC-ju, osim u slučaju zajedničkog razvoja/proizvodnje (*unitisation*).
  4. Ustupanje koje nastane u skladu sa ovim članom stupa na snagu pisanim instrumentom kojim prijemnik izražava prihvatanje i saglasnost da postane Koncesionar i da se obaveže da će postupati u skladu sa odredbama ovog PCC-a, uključujući i sve dodatne instrumente koje nalaže odluka organa uprave ili mjerodavno crnogorsko pravo.
  5. Zajednički razvoj/proizvodnja (*unitisation*) u skladu sa mjerodavnim crnogorskim pravom ili ovim PCC-jem, ili bilo kakvo prilagođavanje dijelu Ležišta koji je predmet zajedničkog razvoja/proizvodnje, i koji se nalazi na Površini ovog PCC-a, ne smatra se ustupanjem nastalim u skladu sa ovim članom.
  6. U skladu sa ograničenjima u pogledu prenosa u mjerodavnom pravu o *Upstream* aktivnostima i ovim PCC-jem, Koncesionar koji prenosi bilo kakav Participirajući udio ili drugi interes u ovom PCC-ju, obavezan je da obezbijedi, u korist Države i drugih Koncesionara, da ovaj PCC bude obavezujući po nasljednike i prijemnike Koncesionara.

Član 35 Podnošenje Podataka i povjerljivost

1. Osim ako drugačije nije regulisano mjerodavnim crnogorskim pravom i ovim PCC-jem ili odlučeno na osnovu njih, Koncesionar je dužan da Organu uprave podnese sve Podatke, analize, tumačenja i rezultate do kojih dođe, koje izradi ili sakupi u toku vršenja *Upstream* aktivnosti, u najkraćem mogućem roku a ne kasnije od 6 (šest) mjeseci pošto su pomenuti Podaci, analize, tumačenja i rezultati pribavljeni, izrađeni ili sakupljeni.
2. Ugovorne strane dužne su da čuvaju povjerljivost svih Podataka, analiza, tumačenja i rezultata koji se prikupe, pripreme ili pribave u toku vršenja *Upstream* aktivnosti u skladu sa ovim PCC-jem, do isteka ovog PCC-a ili u obimu koji je propisan mjerodavnim crnogorskim pravom.

-
3. Ne dovodeći u pitanje odredbe ovog člana, državni organi mogu da sačine opšte izjave za javnost u vezi sa *Upstream* aktivnostima koje su realizovane u skladu sa ovim PCC-jem i mogućnostima otkrivanja Ugljovodonika. Organ uprave takođe može podijeliti te Podatke, uzorke, analize, tumačenja i rezultate sa drugim nadležnim državnim organima i onda kada je to zakonski obavezno ili neophodno za svrhe upravljanja resursima Ugljovodonika i *Upstream* aktivnostima koje mogu uticati ili podrazumjevati međunarodnu nadležnost, kao i sa tim međunarodnim državnim organima na njihov zahtjev, pod uslovom da je, u svim slučajevima, pravno ili fizičko lice kojem se informacije objelodanjuju informisano o povjerljivom karakteru tih informacija i da Država ili njeni predstavnici osiguraju da se svako takvo fizičko ili pravno lice koje je primalac takve informacije pridržava obaveze čuvanja povjerljivosti pod uslovima koji nijesu manje strogi od onih iz ovog PCC-a. Koncesionar može da se izričito odrekne zaštite u pogledu povjerljivosti koja je obezbijedena ovim PCC-jem i mjerodavnim pravom.

Član 36 Opšte odredbe o konsultacijama, arbitraži i samostalnom vještaku

1. Za svrhe konsultacija, arbitraže i izjašnjenja samostalnog vještaka u vezi sa ovim osnovnim dijelom PCC-a, postoje dvije Strane, Država i Koncesionari. Konsultacije, arbitraža i izjašnjenje samostalnog vještaka za pitanja među Koncesionarima regulisanisu isključivo Aneksom C – Ugovorom o zajedničkim operacijama.
2. Svaki spor, ukoliko je moguće, rješava se konsultacijama ili pregovorima između Strana. Obavještenje o postojanju spora Strane daju jedna drugoj u skladu sa odredbama ovog PCC-a koje se tiču uručenja obavještenja. U slučaju da se ne postigne sporazum u roku od 30 (trideset) dana od dana na koji je jedna Strana obavijestila drugu o postojanju spora, ili u dužem roku koji je precizno definisan na drugom mjestu u ovom PCC-ju, Strane imaju pravo da pomenuti spor rješavaju arbitražom ili posredstvom samostalnog vještaka u skladu sa ovim PCC-jem. Pomenuta arbitraža i izjašnjenje samostalnog vještaka isključivi su način rješavanja spora u skladu sa ovim PCC-jem.

Član 37 Arbitraža

1. U skladu sa odredbama prethodnog člana, a izuzev pitanja koja se upućuju samostalnom vještaku kao što je predviđeno u narednom članu, Strane su dužne da svaki spor, nedoumicu ili potraživanje koje proizilazi iz ovog PCC-a, a koje za svrhu rješavanja spora podrazumijeva kršenje, prekid ili nevaženje PCC-a, i koje se ne može riješiti pregovorima, upute na arbitražu u skladu sa sljedećim:
  - a) Spor se rješava arbitražom u skladu sa Pravilima arbitraže Komisije Ujedinjenih nacija za međunarodno trgovinsko pravo, u daljem tekstu: "UNCITRAL pravila arbitraže";

-
- b) Organ za imenovanje je Stalni arbitražni sud u Hagu;
  - c) Mjesto arbitraže u skladu sa ovim odredbama je Beč, Republika Austrija;
  - d) Pravo arbitraže je crnogorsko pravo;
  - e) Arbitraža može da se sprovodi na engleskom jeziku. Bez obzira na mjerodavno pravo, prevod na engleski jezik ovog PCC-a, zajedno sa njegovim Aneksima, koji su Strane parafirale, koristiće se kao prevod u arbitražnom postupku;
  - f) Presuda ili odluka donijeta u skladu sa ovim pravilima arbitraže konačna je i obavezujuća;
  - g) Arbitražno vijeće sastoji se od 3 (tri) arbitražne sudije koje se imenuju u skladu sa UNCITRAL pravilima arbitraže, s tim da, po obostranom dogovoru obje Strane, arbitražu može vršiti jedan arbitražni sudija, imenovan u skladu sa UNCITRAL pravilima arbitraže. Osim ako se obje Strane ne dogovore da spor rješava samo jedan arbitražni sudija, predlagač spora u svom zahtjevu za arbitražu, a protivnik predlagača u roku od trideset (30) dana od registracije tog zahtjeva, predlažu po 1 (jednog) arbitražnog sudiju u skladu sa UNCITRAL pravilima arbitraže. U roku od 30 (trideset) dana od dana kojeg su obje arbitražne sudije prihvatile svoja imenovanja, tako određene arbitražne sudije usaglašavaju se o izboru trećeg arbitražnog sudije, koji će vršiti ulogu predsjedavajućeg arbitražnog suda. Ukoliko bilo koja od Strana ne predloži arbitražnog sudiju u skladu sa prethodno navedenim, ili ako se arbitražne sudije koje su Strane predložile ne usaglase o imenovanju trećeg arbitražnog sudije u gore navedenom roku, generalni sekretar Stalnog arbitražnog suda u Hagu vrši pomenuto imenovanje u skladu sa UNCITRAL pravilima arbitraže. Ukoliko se obje Strane dogovore da spor rješava samo jedan arbitražni sudija, isti se imenuje sporazumom ovih Strana po pristanku predloženog arbitražnog sudije;
  - h) Ako Strane ne postignu sporazum o predlaganju jednog arbitražnog sudije u roku od 30 (trideset) dana od dana registrovanja zahtjeva, generalni sekretar Stalnog arbitražnog suda u Hagu imenuje tog jedinog arbitražnog sudiju u skladu sa UNCITRAL pravilima arbitraže;
  - i) U mjeri u kojoj je to izvodljivo, Strane su dužne da nastave sa sprovođenjem odredaba ovog PCC-a bez obzira na pokretanje arbitražnog postupka i bilo koje neriješene sporove;
  - j) Odredbe ovog člana važe i po prestanku važenja ovog PCC-a; i
  - k) Niti jedan sudija arbitražnog suda ne smije biti iste nacionalnosti kao bilo koja od Strana.
2. Presuda ili odluka, uključujući i privremenu presudu ili odluku, u arbitražnom postupku u skladu sa ovim članom obavezujuća je za Strane, a presuda s njom u vezi može se podnijeti na postupanje svakom sudu nadležnom za postupanje po osnovu

32.

---

iste. Strane se neopozivo odriču odbrane zasnovane na suverenom imunitetu i odriču se zahtjeva za imunitet:

- a) u vezi sa postupcima za koje se pokreće arbitraža ili za izvršenje svake tako donijete odluke ili presude, uključujući, bez ograničenja, imunitet na dostavu dokumenata i na nadležnost bilo kojeg suda; i
  - b) u pogledu imuniteta od izvršenja svake tako donijete odluke ili presude na štetu imovine Države Crne Gore koja se drži za komercijalne svrhe.
3. Strane su saglasne da ne ostvaruju pravo na pokretanje postupka za poništenje bilo koje privremene ili konačne presude dosuđene arbitražom u skladu sa ovim članom, s tim da se ništa od navedenog u ovom stavu ne smije tumačiti ni shvatiti kao nametanje bilo kakvih ograničenja ili suzbijanja prava bilo koje od Strana datih u skladu sa crnogorskim pravom, a u vezi sa traženjem poništenja privremene ili konačne presude koju je arbitražni sud donio u skladu sa UNCITRAL pravilima arbitraže na ograničenom osnovu i u skladu sa procedurom predviđenom arbitražnim pravom Crne Gore.

Član 38 Samostalni vještak

1. Svaki predmet spora tehničke prirode, ili druga pitanja suštinski istovjetne prirode ili u vezi sa drugim stvarima za koje se Strane slože da ih tako klasifikuju, koji ne podrazumijevaju tumačenje zakona ili primjene ovog PCC-a i koji je neophodno uputiti samostalnom vještaku na utvrđivanje u skladu sa odredbama ovog PCC-a i mjerodavnim pravom, upućuje se samostalnom vještaku na odlučivanje, a od one Strane koja upućuje obavještenje u tom smislu u skladu sa odredbama ovog PCC-a koje se tiču uručenja obavještenja. Pomenuto obavještenje sadrži izjavu kojom se opisuje spor i sve relevantne informacije s njim u vezi.
2. Samostalni vještak je nezavisno i nepristrasno fizičko ili pravno lice sa međunarodnom reputacijom i relevantnim kvalifikacijama i iskustvom, koje nije iste nacionalnosti kao bilo koja od Strana PCC-a, a imenovano je u skladu sa međusobnim sporazumom između Strana. Imenovani samostalni vještak vrši ulogu vještaka, a ne arbitražnog sudije ili medijatora, i mora mu se dati instrukcija da nastoji da riješi spor koji mu se uputi u roku od 30 (trideset) dana od imenovanja, a u svakom slučaju u roku od 60 (šezdeset) dana od imenovanja. Nakon izbora samostalnog vještaka, strana koja je primila obavještenje o upućivanju iz prethodnog stava ovog člana, dužna je da podnese izjavu koja sadrži sve informacije koje ona smatra relevantnim za predmet spora. Ukoliko Strane nijesu u stanju da se usaglase o imenovanju samostalnog vještaka u roku od 20 (dvadeset) dana nakon što je jedna Strana ugovora dobila obavještenje o upućivanju u skladu sa ovim članom, samostalnog

---

vještaka bira Centar za vještačenje Međunarodne trgovinske komore, a Strane su dužne da imenuju fizičko ili pravno lice koje se na taj način odabere.

3. Samostalni vještak odlučuje o načinu utvrđivanja, uključujući i to da li Strane treba da obezbijede usmene ili pisane izjave i argumente, a Strane su dužne da sarađuju sa samostalnim vještakom i na njegov zahtjev obezbijede dokumentaciju i informacije. Sva prepiska, dokumentacija i informacije koje jedna Strana dostavi samostalnom vještaku mora se proslijediti i drugoj Strani, a svaka usmena izjava data samostalnom vještaku mora se dati u prisustvu svih Strana, i svaka od njih ima pravo na odgovor. Samostalni vještak može pribaviti nezavisni stručni savjet po svom nađenju. Prevod na engleski jezik ovog PCC-a, zajedno sa njegovim Aneksima, koji su Strane parafirale, korišće se kao prevod za svako odlučivanje koje vrši samostalni vještak.
4. Honorar i troškove samostalnog vještaka imenovanog u skladu sa odredbama ovog člana Strane snose podjednako.
5. Odluka koju donese samostalni vještak konačna je i obavezujuća, i na nju se ne može uložiti bilo kakva žalba, osim u slučaju prevare, korupcije ili jasnog nepoštovanja primjenjivog postupka iz ovog PCC-a.
6. Strane su saglasne da neće ostvarivati bilo kakvo pravo na pokretanje postupka za poništenje bilo koje privremene ili konačne odluke koju donese samostalni vještak u skladu sa ovim članom.

Član 39 Jezik, mjerodavno pravo i tumačenje

1. Na ovaj PCC i sve instrumente srodne ili u vezi sa Upstream aktivnostima koje se vrše u skladu sa mjerodavnim crnogorskim pravom i ovim PCC-jem primjenjuju se zakoni Države Crne Gore i u skladu sa njima se i tumače.
2. Ovaj PCC je sačinjen na crnogorskom jeziku i sa prevodom na engleski jezik koji su Strane parafirale. Međutim, u slučaju suprotnosti ove dvije verzije, primjenjivaće se odredbe originala sačinjenog na crnogorskom jeziku.

Član 40 Uputstva od državnih organa

1. Plovila i plovni objekti koji se koriste u vršenju Upstream aktivnosti u skladu sa ovim PCC-jem moraju biti u skladu sa relevantnim međunarodnim i crnogorskim zakonima

---

i propisima koji se tiču Upstream aktivnosti i pomorske navigacije. Ova plovila i plovni objekti moraju poštovati upustva koja izda nadležni organ uprave Crne Gore i službena lica koja se nalaze na pomorskim plovilima, patrolnim čamcima ili plovnim/vazduhoplovnim objektima.

2. Ministarstvo može, u skladu sa mjerodavnim pravom, uvesti dodatne zahtjeve u vezi sa izvođenjem Upstream aktivnosti od strane Koncesionara ili njihovih Izvođača u skladu sa ovim PCC-jem, a u pogledu Postrojenja, plovila ili plovnih/vazduhoplovnih objekata, bez obzira na to da li su pomenuta Postrojenja, plovila ili plovni/vazduhoplovni objekti registrovani u Crnoj Gori ili drugoj državi.

Član 41 Postupanje Koncesionara

1. Svaki Koncesionar garantuje da taj Koncesionar i njegova Povezana lica nisu izvršila, ponudila ili ovlastila niti će izvršiti, ponuditi ili ovlastiti u pogledu predmeta ovog PCC-a, bilo kakvo plaćanje, davanje poklona, obećanja ili druge prednosti, direktno ili preko bilo koje druge osobe ili subjekta, bilo kojem trećem licu ili javnom funkcioneru ili u njihovu korist ili za upotrebu od strane istih, tj., bilo kojoj osobi koja ima zakonodavni, upravni ili pravosudni mandat, uključujući i osobe koje su zaposlene ili nastupaju u ime državne institucije, društva u javnom vlasništvu ili međunarodne javne agencije, ili bilo koje političke stranke ili funkcionera političke stranke ili kandidata za poziciju u stranci, onda kada bi pomenuto plaćanje, poklon, obećanje ili prednost predstavljali kršenje:
  - a) relevantnih zakona Države Crne Gore;
  - b) zakona države osnivanja tog Koncesionara ili krajnje matične kompanije tog Koncesionara i glavnog mjesta poslovanja pomenute krajnje matične kompanije; ili
  - c) načela navedenih u Konvenciji o borbi protiv podmićivanja stranih javnih funkcionera u međunarodnim poslovnim transakcijama, potpisanoj u Parizu 17. decembra 1997, koja je stupila na snagu 15. februara 1999, i Komentarima na Konvenciju ili u Konvenciji Ujedinjenih nacija protiv korupcije.
2. Svaki od Koncesionara dužan je da odbrani, obešteti i oslobodi odgovornosti druge Koncesionare za sva potraživanja, štete, gubitke, kazne, troškove i izdatke koji proizađu ili su u vezi sa bilo kojim kršenjem pomenute garancije prvopomenutog Koncesionara. Pomenuta obaveza obeštećenja traje i nakon prekida ili isticanja važenja ovog PCC-a. Koncesionar je dužan da pravovremeno:
  - a) odgovori, pružajući valjane i objektivno moguće detalje, na svako obavještenje koje uputi drugi Koncesionar u relevantnoj vezi sa gorepomenutom garancijom; i

-
- b) dostavi relevantnu prateću dokumentaciju uz taj odgovor na zahtjev drugog Koncesionara.

Član 42 Sukob interesa

1. Koncesionari i Operator obavezuju se da pojedinačno i svi kao grupa izbjegavaju svaki sukob između sopstvenih interesa, uključujući i interese Povezanih društava, i interesa drugih Koncesionara kao učesnika i Operatora u ovom PCC-ju u poslovima sa dobavljačima, potrošačima i svim drugim organizacijama ili pojedincima koji obavljaju ili nastoje da obavljaju poslove sa Koncesionarima ili Operatorom a u vezi sa Upstream aktivnostima koje se planiraju ili vrše u skladu sa mjerodavnim pravom o Upstream aktivnostima i ovim PCC-jem.
2. Sadržaj prethodnog stava ne primjenjuje se na:
  - a) učinak Koncesionara i Operatora koji je u skladu sa mjerodavnim crnogorskim pravom ili relevantnim državnim politikama; ili
  - b) nabavku roba i usluga Koncesionara i Operatora od Povezanih lica, ili prodaja istih Povezanom licu izvršena u skladu sa mjerodavnim crnogorskim pravom i ovim PCC-jem.

Član 43 Odricanje

1. Strane u ovom PCC-ju se odriču prava da koriste bilo koji drugi mehanizam rješavanja sporova osim onog koji je opisan u ovom PCC-jem.
2. Nikakvo odricanje od svojih prava jednog Koncesionara u slučaju neizvršenja obaveza predviđenih ovim PCC-jem od strane drugog Koncesionara nema dejstvo niti se smatra odricanjem u slučaju bilo kojeg budućeg neizvršenja obaveze ili obaveza od strane istog Koncesionara, istog ili različitog karaktera. Osim ako je tako izričito navedeno u ovom PCC-ju, ne smatra se da se bilo koji Koncesionar odrekao, predao ili izmijenio bilo koje od svojih prava u skladu sa ovim PCC-jem, izuzev ako pomenuti Koncesionar izričito navede u pisanom obliku da se odriče, predaje ili vrši izmjenu pomenutih prava.

Član 44 Smjernice i standardi

1. Smjernice i standardi koje izda ili ustanovi Vlada prije ili nakon Datuma stupanja na snagu ovog PCC-a sa svrhom dopune i sprovođenja regulatornog okvira za Upstream aktivnosti, i sa svrhom praćenja i kontrolisanja usklađenosti Koncesionara sa zahtjevima pomenutog regulatornog okvira ili pojedinačno dodijeljenih ugovora, primjenjuju se na Upstream aktivnosti koje se vrše u skladu sa ovim PCC-jem,

BZ.

uključujući ali ne ograničavajući se samo na smjernice i standarde koji za cilj imaju obezbjeđenje relevantnih podataka i drugih informacija koje su u vezi sa Upstream aktivnostima koje su dostupne javnosti.

Član 45 Obavještenja

1. Sva obavještenja, fakture i ostala komunikacija po osnovu ovog PCC-a smatra se da je propisno obavljena ili prezentirana, ukoliko je dostavljena u pisanom obliku, lično ili preko kurira, ili poslata faksom ili elektronskom poštom i potvrđena od kurira na adresama navedenim u ovom članu, uz troškove vezane za dostavu obavještenja, fakture ili druge komunikacije koje plati pošiljalac. Sva pomenuta obavještenja naslovljavaju se na Državu ili Koncesionara, u zavisnosti od slučaja, na sljedeći način:

a) Država:

Ministarstvo ekonomije

adresa: Rimski trg 46, 81000 Podgorica, Crna Gora

za: Ministar ekonomije

telefon: +382 (0)20 482 163

email: arhiva@mek.gov.me

faks: +382 (0)20 234 027

b) Koncesionari:

Energean

adresa: Vryonos 36, Nicosia Tower Center, 8th floor, 1096, Nicosia, Cyprus

za: Matthaios Rigas

telefon: +30 210 8174 200

email: mrigas@energean.com

faks: +30 210 8174 299

2. U skladu sa stavom 3 ovog člana, svaka od Strana u ovom PCC-ju može da zamijeni ili promijeni navedenu adresu uz slanje pisanog obavještenja ostalim Stranama o istom.

3. Svaki od Koncesionara dužan je da u svako doba ima adresu u Crnoj Gori za svrhe uručivanja obavještenja.

U POTVRDU GORE NAVEDENOG, Ministarstvo ekonomije koje za ove svrhe predstavlja Državu Crnu Goru i svaki od Koncesionara potpisali su ovaj PCC u dva (2) originala na crnogorskom i engleskom jeziku, na prvo pomenuti datum.

Država Crna Gora

Potpisao:

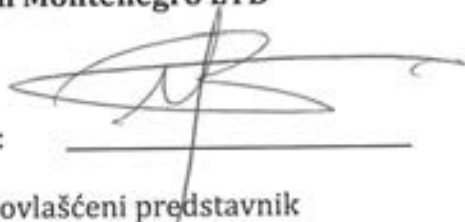
Ministar ekonomije

Datum: 15. mart 2017. godine

Energean Montenegro LTD

Potpisao:

Pozicija: ovlašćeni predstavnik

Datum: 15. mart 2017. godine

Aneks A

Opis površine PCC-a

Ovaj Aneks je prilog i čini dio Ugovora o koncesiji za proizvodnju (u daljem tekstu: "PCC") od 15. marta 2017.godine koji je zaključen između Države Crne Gore i Koncesionara iz PCC-a.

Na osnovu člana 3 PCC-a, Površina PCC-a za koju se dodjeljuju ekskluzivna prava na vršenje Upstream aktivnosti u skladu sa mjerodavnim pravom i ovim PCC-jem obuhvata:

Br.	Broj bloka	Ukupna površina cca	Koordinate - (WGS 84)					
			Dužina			Širina		
			stepen	minut	sekunda	stepen	minut	sekunda
1.	4219-26	63 km ²	19	00	00	42	05	55
			19	06	18	42	01	43
			19	06	18	42	00	00
			19	00	00	42	00	00
2.	4218-30	275 km ²	18	48	00	42	10	00
			18	53	49	42	10	00
			19	00	00	42	05	55
			19	00	00	42	00	00
			18	48	00	42	00	00
Ukupna površina cca:		338 km ²						

Napomena: Površina PCC-a je definisana sa 5 čvorova (geografskih koordinata), kako slijedi:

Br.	Broj bloka	Koordinate - (WGS 84)					
		Dužina			Širina		
		stepen	minut	sekunda	stepen	minut	sekunda
1.	30	18	48	00	42	10	00
2.	30	18	53	49	42	10	00
3.	26	19	06	18	42	01	43
4.	26	19	06	18	42	00	00
5.	30	18	48	00	42	00	00
Ukupna površina cca		338 km ²					

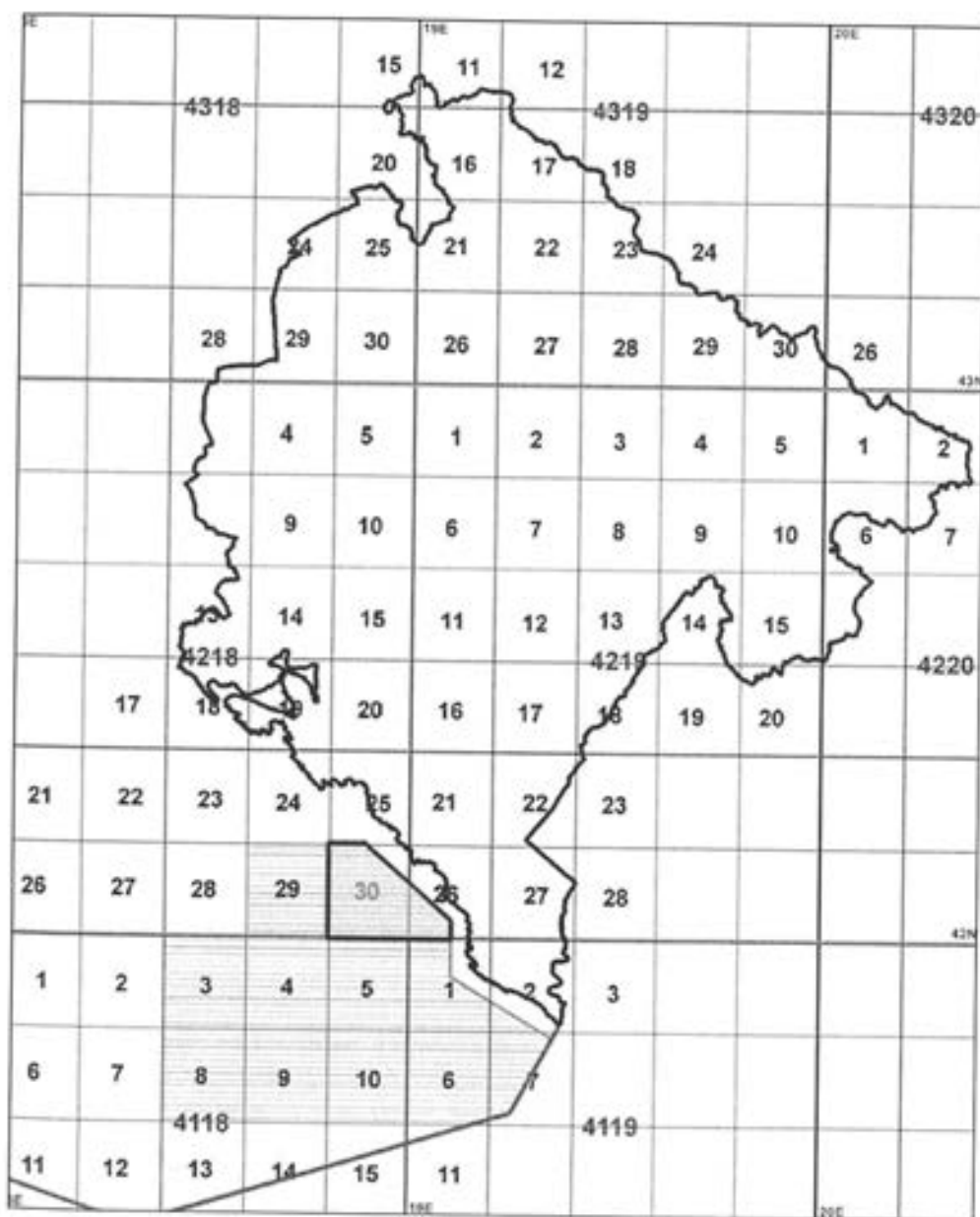

Aneks B

Mapa površine PCC-a

Ovaj Aneks je prilog i čini dio Ugovora o koncesiji za proizvodnju (u daljem tekstu: "PCC") od 15. marta 2017. godine koji je zaključen između Države Crne Gore i Koncesionara iz PCC-a.

Na osnovu člana 3 PCC-a, Mapa površine obuhvaćene PCC-jem za koju se dodjeljuju ekskluzivna prava na vršenje Upstream aktivnosti u skladu sa mjerodavnim pravom i ovim PCC-jem obuhvata:

B. J. N.

32.

Aneks C

UGOVOR O ZAJEDNIČKIM OPERACIJAMA ZA UPSTREAM AKTIVNOSTI

Sadržaj

Klauzula 1	Definicije.....	5
Klauzula 2	Datum stupanja na snagu i rok važenja.....	7
Klauzula 3	Uvod i područje primjene.....	8
3.1.	<i>Područje primjene</i>	8
3.2.	<i>Vlasništvo, obaveze i odgovornosti</i>	9
3.3.	<i>Garancije</i>	9
Klauzula 4	Operator.....	9
4.1.	<i>Imenovanje Operatora</i>	9
4.2.	<i>Prava i obaveze Operatora</i>	9
4.3.	<i>Zaštita zdravlja, bezbjednosti i životne sredine</i>	11
4.4.	<i>Osoblje Operatora</i>	12
4.5.	<i>Informacije koje dostavlja Operator</i>	12
4.6.	<i>Izmirenje odštetnih zahtjeva i tužbi</i>	13
4.7.	<i>Ograničenje odgovornosti Operatora</i>	14
4.8.	<i>Osiguranje koje je Operator dužan da pribavi</i>	15
4.9.	<i>Miješanje sredstava</i>	17
4.10.	<i>Ostavka Operatora</i>	17
4.11.	<i>Smjena Operatora</i>	18
4.12.	<i>Imenovanje sukcesora</i>	19
4.13.	<i>Pomoć Koncesionara</i>	19
Klauzula 5	Upravni odbor.....	20
5.1.	<i>Opšte odredbe</i>	20
5.2.	<i>Poziv na sastanak</i>	20
5.3.	<i>Sadržaj poziva za sastanak</i>	20
5.4.	<i>Mjesto održavanja sastanaka</i>	21

5.5.	<i>Dužnosti Operatora vezano za sastanke</i>	21
5.6.	<i>Procedura glasanja</i>	21
5.7.	<i>Evidentiranje glasova i zapisnik sa sastanaka</i>	23
5.8.	<i>Glasanje putem dopisa</i>	23
5.9.	<i>Efekti glasanja</i>	24
Klauzula 6	Vremenska dinamika rada i budžet	26
6.1.	<i>Istraživanje i procjena</i>	26
6.2.	<i>Razvoj</i>	27
6.3.	<i>Proizvodnja</i>	28
6.4.	<i>Prikazivanje rashoda po stavkama</i>	28
6.5.	<i>Višegodišnja Vremenska dinamika rada i budžet</i>	29
6.6.	<i>Dodjela ugovora</i>	29
6.7.	<i>Postupak davanja Ovlašćenja za izdatke - ("AFE")</i>	31
6.8.	<i>Prekoračenje troškova iz Vremenske dinamike rada i budžeta</i>	33
Klauzula 7	Ekskluzivne Upstream aktivnosti	34
7.1.	<i>Ograničenje primjenjivosti</i>	34
7.2.	<i>Postupak predlaganja Ekskluzivnih Upstream aktivnosti</i>	35
7.3.	<i>Odgovornost za Ekskluzivne Upstream aktivnosti</i>	36
7.4.	<i>Posljedice Ekskluzivnih Upstream aktivnosti</i>	36
7.5.	<i>Premija za učešće u Ekskluzivnim Upstream aktivnostima</i>	39
7.6.	<i>Prioritetni redosljed Upstream aktivnosti</i>	40
7.7.	<i>Troškovi stajanja (stand-by)</i>	42
7.8.	<i>Specijalna razmatranja u vezi sa produblivanjem i skretanjem Bušotine</i>	42
7.9.	<i>Korišćenje imovine</i>	43
7.9.7.	<i>Izgubljena proizvodnja u toku povezivanja Postrojenja radi Ekskluzivnih Upstream aktivnosti</i>	44
7.10.	<i>Vršenje Ekskluzivnih Upstream aktivnosti</i>	45
Klauzula 8	Neizmirivanje obaveza	46
8.1.	<i>Neizmirivanje obaveza i obavještenje</i>	46
8.2.	<i>Sastanci Upravnog odbora i Podaci</i>	46
8.3.	<i>Alokacija neizmirenih računa</i>	47
8.4.	<i>Pravna sredstva</i>	49

8.5.	<i>Ostajanje na snazi</i>	52
8.6.	<i>Bez prava na prebijanje</i>	53
Klauzula 9	Raspolaganje Proizvodnjom	53
9.1.	<i>Pravo i obaveza uzimanja u naturi</i>	53
9.2.	<i>Raspolaganje Naftom</i>	53
9.3.	<i>Raspolaganje Gasom</i>	55
Klauzula 10	Deinstalacija	55
10.1.	<i>Deinstalacija, Tamponiranje i napuštanje Bušotina bušenih u okviru Zajedničke upstream aktivnosti</i>	55
10.2.	<i>Prekid Upstream aktivnosti i Deinstalacija Postrojenja za proizvodnju</i> 56	
10.3.	<i>Fond za deinstalaciju i dokumentacija</i>	57
10.4.	<i>Sprovođenje plana za prestanak Upstream aktivnosti i Deinstalaciju Postrojenja</i>	57
Klauzula 11	Ustupanje, produženje i obnavljanje	58
11.1.	<i>Ustupanje</i>	58
11.2.	<i>Produženje roka</i>	58
Klauzula 12	Prenos udjela ili prava i izmjene u kontroli	59
12.1.	<i>Prenos obaveza</i>	59
12.2.	<i>Prenos prava</i>	61
Klauzula 13	Povlačenje	61
13.1.	<i>Pravo povlačenja</i>	61
13.2.	<i>Povlačenje jednog ili više Koncesionara</i>	62
13.3.	<i>Prava Koncesionara koji se povlači</i>	62
13.4.	<i>Obaveze i odgovornosti Koncesionara koji se povlači</i>	62
13.5.	<i>Vanredna situacija</i>	64
13.6.	<i>Dodjela</i>	64
13.7.	<i>Odobrenja</i>	64
13.8.	<i>Obezbjedenje</i>	64
13.9.	<i>Povlačenje ili Deinstalacija od strane svih Koncesionara</i>	65
Klauzula 14	Ponašanje Koncesionara	65
Klauzula 15	Odnos Koncesionara	66
Klauzula 16	Porez	66

Klauzula 17	Informacije o poslovnom poduhvatu, povjerljivost i intelektualna svojina	67
17.1.	Informacije o poslovnom poduhvatu.....	67
17.2.	Povjerljivost.....	68
17.3.	Intelektualna svojina	69
17.4.	Obaveze koje se nastavljaju	70
17.5.	Razmjena	70
Klauzula 18	Viša sila	70
Klauzula 19	Obavještenja.....	71
Klauzula 20	Mjerodavno pravo i rješavanje sporova.....	71
20.1.	Mjerodavno pravo.....	71
20.2.	Opšte odredbe o rješavanju sporova	71
20.3.	Arbitraža.....	71
20.4.	Samostalni vještak.....	73
Klauzula 21	Modifikacija Ugovora	74
Klauzula 22	Tumačenje.....	74
Klauzula 23	Javna obavještenja	74
Klauzula 24	Potpisivanje primjeraka	75

Klauzula 1 Definicije

Pored definicija koje su utvrđene ovim Ugovorom, na ovaj Ugovor primjenjuju se definicije utvrđene u mjerodavnom pravu o Upstream aktivnostima i osnovnom dokumentu PCC-a.

U slučaju sukoba između odredbi PCC-a i ovog Ugovora, primjenjivaće se osnovni dokument PCC-a.

Sljedeće riječi i izrazi, uključujući izvedenice iz istih, imaju značenje u ovom Ugovoru koje im je pripisano u tekstu koji slijedi:

AFE označava ovlaštenje za izdatke za Zajedničke Upstream aktivnosti, ili zavisno od slučaja, Ekskluzivne Upstream aktivnosti u okviru PCC-a.

Gubitak za životnu sredinu podrazumijeva bilo koji gubitak, štetu, troškove, rashode ili obaveze, osim Indirektne štete/gubitka, koje su nastale usljed izlivanja Ugljovodonika, zagađivača, ili drugih kontaminirajućih elemenata u životnu sredinu, na osnovu ili u vezi sa Zajedničkim Upstream aktivnostima shodno PCC-ju.

Indirektna šteta/gubitak označava bilo koji gubitak, štetu, troškove, rashode ili obaveze koje su nastale (direktno ili indirektno) po osnovu bilo čega od sljedećeg, a što proističe ili je u vezi sa ovim Ugovorom ili Upstream aktivnostima izvedenim shodno ovom Ugovoru: (i) Štete na ležištu ili na formaciji; (ii) nemogućnosti proizvodnje, korišćenja ili raspolaganja Ugljovodonicima, uključujući gubitak zbog prekida poslovanja; (iii) gubitka ili odlaganja prihoda; (iv) kaznene odštete; ili (v) druge indirektno štete ili gubitaka bilo da su slični već navedenom ili ne.

Komercijalno otkriće znači bilo koje Otkriće za koje Koncesionari smatraju da je dovoljno da im omogući da izrade program Razvoja i Proizvodnje.

Koncesionar koji je dao saglasnost znači Koncesionar koji je saglasan da učestvuje i plati svoj dio troškova za Ekskluzivnu Upstream aktivnost.

Koncesionar koji nije dao saglasnost znači svaki Koncesionar koji odluči da ne učestvuje u Ekskluzivnoj Upstream aktivnosti.

Kontrola označava vlasništvo direktno ili indirektno nad više od 50% (pedeset procenata): (i) akcija sa pravom glasa, ako se radi o subjektu koji je korporacija koja emituje akcije, ili ovlaštenja za odlučujući glas, ili (ii) drugih kontrolnih prava ili interesa, ako se radi o subjektu koji nije privredno društvo.

Obezbjedenje podrazumijeva (i) garanciju ili standby akreditiv koje je izdala banka; (ii) obveznicu na zahtjev koju je emitovala korporacija garant; (iii) korporativnu garanciju;

(iv) bilo koje finansijsko obezbjeđenje koje se zahtijeva u PCC-u ili ovom Ugovoru i (v) bilo koje finansijsko obezbjeđenje o kojem se Konesionari s vremena na vrijeme dogovore; pod uslovom da banka garant ili korporacija koja je emitovala garanciju, standby akreditiv, obveznicu ili drugo obezbjeđenje (zavisno od slučaja) ima kreditni rejting koji ukazuje da ona ima dovoljno vrijednosti da plaća svoje obaveze u svim razumno predvidljivim okolnostima.

Površina za razvoj i proizvodnju označava površinu koja obuhvata jedno ili više Ležišta koja su identifikovana za Razvoj i Proizvodnju kao što je utvrđeno u odobrenom programu Razvoja i Proizvodnje.

Pripadajuća prava podrazumijevaju onu količinu Ugljovodonika, isključujući sve količine koje su iskorišćene ili izgubljene u Upstream aktivnostima, na koju Koncesionar ima pravo i obavezu preuzimanja isporuke na osnovu uslova iz ovog Ugovora i PCC-a, budući da se ta prava i obaveze mogu prilagođavati kroz uslove bilo kojeg sporazuma o *lifting*-u, balansiranju i drugom raspolaganju, sklopljenom na osnovu mjerodavnog prava o Upstream aktivnostima, glavnog dokumenta PCC-a ili ovog Ugovora.

Proizvedeni ugljovodonici označavaju Ugljovodonike koji su izvađeni iz Ležišta i dovoljno prerađeni za potrošnju ili upotrebu za potrebe Proizvodnje do tačke isporuke na krajnjem kopnenom terminalu, ili za dalji Transport u rinfuzu putem plovila ili plovnog objekta, ili putem cjevovoda radi dopremanja na tržište roba.

(Završno) proizvodno opremanje bušotine podrazumijeva Upstream aktivnosti čiji je cilj završno opremanje Bušotine za proizvodnju putem kontrolnih ventila, što se naziva: *erupcijski uređaj bušotine*, kako bi se omogućila Proizvodnja Ugljovodonika u jednoj ili više Zona, što uključuje postavljanje zaštitne kolone radi Proizvodnje, perforiranje, stimulisanje Bušotine i Testiranje proizvodnje koje se vrši u okviru Upstream aktivnosti.

Proizvodno preopremanje bušotine podrazumijeva Upstream aktivnosti kojima se Proizvodno opremanje bušotine u jednoj Zoni napušta radi pokušaja Proizvodnog opremanja u nekoj drugoj Zoni u postojećoj Bušotini.

Radni dan znači dan na koji su banke u Crnoj Gori obično otvorene za poslovanje.

Remont bušotine podrazumijeva Upstream aktivnosti koje se vrše na kanalu Bušotine nakon njenog proizvodnog opremanja kako bi se obezbijedila, povratila ili poboljšala Proizvodnja u Zoni koja je trenutno otvorena za Proizvodnju u bušotini. Te Upstream aktivnosti uključuju operacije stimulisanja Bušotine, ali isključuju bilo kakve rutinske radove popravki ili održavanja, ili bušenje, Skretanje bušotine (Sidetracking), Produbljanje bušotine, Proizvodno opremanje, Proizvodno preopremanje ili Tamponiranje bušotine.

Sankcionisano lice označava pravna ili fizička lica sa kojima je zabranjeno saradivati, obavljati transakcije ili na drugi način poslovati na osnovu obaveza iz međunarodnog prava koje proističu iz primjenjivih instrumenata Ujedinjenih nacija, instrumenata

---

Evropske unije ili relevantnog crnogorskog prava koje se primjenjuje na Upstream aktivnosti po osnovu ili u vezi sa pravima i obavezama stečenim na osnovu ili u vezi sa mjerodavnim pravom o Upstream aktivnostima, ovim Ugovorom i PCC-a čiji je sastavni dio ovaj Ugovor.

Skretanje bušotine (sidetracking) podrazumijeva koso usmjereno kontrolno i namjerno skretanje (devijaciju) Bušotine od vertikale kako bi se promijenio položaj dna bušotine osim ako se to ne radi u cilju ispravljanja bušotine ili zaobilaženja metalnih otpadaka u bušotini ili prevazilaženja drugih mehaničkih teškoća.

Tamponiranje bušotine podrazumijeva jedinstvenu operaciju kojom se dublja Zona napušta radi pokušaja proizvodnog opremanja bušotine u plićoj Zoni.

Testiranje označava Upstream aktivnosti čiji je cilj da se ocijeni kapacitet Zone za proizvodnju Ugljovodonika.

Ugovor znači ovaj dokument, koji se navodi kao Aneks C PCC-a, zajedno sa Ugovorom o računovodstvu, koji se navodi kao Aneks D PCC-a, i svim dodacima koji su priloženi ili mogu biti priloženi uz ovaj Ugovor, kao i svako produženje, obnavljanje, izmjene ili dopune istih.

Zajednička imovina označava, u svakom trenutku, sve Bušotine, Postrojenja, opremu, materijale, informacije, sredstva i imovinu (osim Ugljovodonika) koja je u posjedu Koncesionara radi korišćenja u Zajedničkim Upstream aktivnostima.

Zajedničke Upstream aktivnosti označavaju one Upstream aktivnosti koje Operator sprovede shodno PCC-u i čiji se troškovi zaračunavaju na teret svih Koncesionara.

Zajednički račun označava račune koje Operator održava za Zajedničke Upstream aktivnosti u skladu sa odredbama ovog Ugovora, uključujući Ugovor o računovodstvu koji je dat u prilogu PCC-a.

Zona označava sloj zemlje koji sadrži ili se smatra da sadrži akumulaciju Ugljovodonika koji se mogu vaditi odvojeno od bilo koje druge akumulacije Ugljovodonika.

Klauzula 2 Datum stupanja na snagu i rok važenja

2.1. Ovaj Ugovor biće na snazi od Datuma stupanja na snagu i važiće sve dok ne nastupi sljedeće u skladu sa uslovima ovog Ugovora:

- a) PCC istekne, bude raskinut ili oduzet; i
- b) izvrši se Deinstalacija ili uklanjanje svih Postrojenja, opreme, materijala i lične imovine koja je korišćena u vezi sa Zajedničkim Upstream aktivnostima ili Ekskluzivnim Upstream aktivnostima; i

-
- c) izvrši se konačno izmirenje (uključujući izmirenje u vezi sa bilo kojom finansijskom revizijom izvršenom shodno Ugovoru o računovodstvu koji se nalazi u prilogu PCC-a).

2.2. Bez obzira na prethodni stav:

- a) Klausula 10 ovog Ugovora ostaće na snazi sve dok se ne ispune sve obaveze Deinstalacije na osnovu PCC-a i mjerodavnog prava o Upstream aktivnostima; i
- b) Obaveze plaćanja i odgovornosti iz klauzule 3, klauzule 4.6, klauzule 8, klauzule 14.2, klauzule 15, klauzule 17.2 i klauzula 19, 20, 21, 22 i 23 ovog Ugovora ostaće na snazi sve dok ne budu ugašene sve obaveze i riješeni svi sporovi. Raskid ovog Ugovora neće dovesti u pitanje bilo koja prava i obaveze koje proističu iz ovog Ugovora ili u vezi sa njim, a koje su postojale, dospjele ili bile pripisane prije tog raskida.

Klausula 3 Uvod i područje primjene

3.1. Područje primjene

- 3.1.1. Svrha ovog Ugovora je da uspostavi odnosna prava i obaveze između Koncesionara koji su formirali neinkorporisani *joint venture* (zajedničko ulaganje) za potrebe i u cilju vršenja Upstream aktivnosti na osnovu mjerodavnog prava o Upstream aktivnostima i PCC-a.
- 3.1.2. Radi veće sigurnosti, Koncesionari potvrđuju da će, osim u mjeri u kojoj je to izričito obuhvaćeno PCC-jem, sljedeće aktivnosti biti izvan područja primjene ovog Ugovora i neće biti predmet istog:
- a) Aktivnosti i Postrojenja nakon tačke isporuke kao što je utvrđeno u odobrenom programu Razvoja i Proizvodnje osim ukoliko nijesu izričito predviđene u mjerodavnom pravu o Upstream aktivnostima i PCC-u;
- b) Marketing i prodaja Ugljovodonika, osim ako to nije izričito predviđeno u glavnom dokumentu PCC-a ili ovom Ugovoru;
- c) Upstream aktivnosti u vezi sa pravima koja se odnose na mjerodavno pravo o Upstream aktivnostima izvan Površine PCC-a, kada se takve Upstream aktivnosti ne vezuju za dovođenje Ugljovodonika do kopna, uključujući krajnji kopneni terminal koji obezbjeđuje završnu preradu ili tretman prirodnog gasa za svrhe dalje otpreme u vidu Nafta, tečnog prirodnog gasa (LNG) ili kompresovanog prirodnog gasa;
- d) Upstream aktivnosti vezane za prava na osnovu mjerodavnog prava o Upstream aktivnostima izvan Površine PCC-a, koje ne nastaju kao posljedica zajedničkog razvoja/proizvodnje (*unitisation*) sa susjednom Površinom drugog ugovora o koncesiji na osnovu odredbi PCC-a i tako odobrenog ugovora o zajedničkom razvoju/proizvodnji (*unitisation*);
- e) U skladu sa područjem primjene mjerodavnog prava o Upstream aktivnostima, izgradnja, postavljanje i rad Postrojenja za potrebe Transporta od tačke isporuke kao što je utvrđeno u odobrenom programu Razvoja i Proizvodnje ugljovodonika koji su izvađeni iz Ležišta koje se nalazi u okviru Površine PCC-a; i

-
- f) Istraživanje, Razvoj ili Proizvodnja bilo koje materije osim Ugljovodonika kao što je definisano mjerodavnim pravom o *Upstream* aktivnostima, bilo da se te materije nalaze unutar ili izvan Površine PCC-a, osim za potrebe koje su u skladu sa PCC-jem i mjerodavnim pravom.

3.2. Vlasništvo, obaveze i odgovornosti

- 3.2.1. Osim ukoliko nije drugačije predviđeno u ovom Ugovoru, sva prava i udjeli Koncesionara u skladu sa i na osnovu PCC-a, sva Zajednička imovina i svi Ugljovodonici izvađeni iz bilo kog Ležišta u okviru Površine PCC-a biće, shodno mjerodavnom pravu o *Upstream* aktivnostima i odredbama PCC-a, u vlasništvu Koncesionara kroz njihove nepodijeljene proporcionalne udjele, u skladu sa njihovim odnosnim Participirajućim udjelima.
- 3.2.2. Osim ukoliko nije drugačije predviđeno u ovom Ugovoru, obaveze Koncesionara shodno PCC-u, i sve odgovornosti, troškovi i rashodi Operatora u vezi sa Zajedničkim *Upstream* aktivnostima, ići će na teret Zajedničkog računa, a sve uplate na Zajednički račun Koncesionari će dijeliti, u skladu sa njihovim odnosnim Participirajućim udjelima.
- 3.2.3. Svaki Koncesionar je dužan, u skladu sa PCC-jem, uključujući ovaj Ugovor i Ugovorom o računovodstvu, da o roku dospijeća plati svoj Participirajući udio u iznosima za koje se Zajednički račun tereti, uključujući pozive za uplatu (cash call) i kamate, nastale po osnovu ovog Ugovora. To što je Koncesionar platio bilo koji takav iznos po osnovu ovog Ugovora ne dovodi u pitanje njegovo pravo da isti iznos naknadno ospori.

3.3. Garancije

Koncesionari potvrđuju zahtjeve za garancije na osnovu mjerodavnog prava o *Upstream* aktivnostima i PCC-a. Koncesionari su saglasni da će, proporcionalno svom odnosnom Participirajućem udjelu, dostaviti zajedničke bezuslovne i neopozive bankarske garancije za izvršenje Obaveznog radnog programa (koje se u PCC-u nazivaju Garancija za Obavezni radni program) koje se zahtijevaju u PCC-u, i svaki Koncesionar je saglasan da će dostaviti Vladi bezuslovnu i neopozivu garanciju matične kompanije koja se zahtijeva u PCC-u.

Klauzula 4 Operator

4.1. Imenovanje Operatora

Operator je subjekt imenovan na osnovu PCC-a ili će, u slučaju promjene Operatora, Operator biti subjekt imenovan ili odobren od strane Vlade.

4.2. Prava i obaveze Operatora

Operator će sprovoditi i upravljati svim Upstream aktivnostima po osnovu ovog Ugovora na savjestan, siguran i efikasan način u skladu sa mjerodavnim crnogorskim pravom, PCC-jem, najboljom praksom u industriji Ugljovodonika i principima konzervacije Ležišta. Pored prava, obaveza i dužnosti Operatora, na osnovu mjerodavnog prava o Upstream aktivnostima i PCC-a, Operator će, u vršenju Zajedničkih Upstream aktivnosti:

- a) održavati PCC na punoj snazi i dejstvu u skladu sa najboljom praksom u industriji Ugljovodonika. Operator će blagovremeno plaćati i izmirivati sve obaveze, troškove i rashode nastale u vezi sa Zajedničkim Upstream aktivnostima i maksimalno će se truditi da očuva i održavati Zajedničku imovinu bez založnih prava, nameta i tereta koji bi mogli nastati po osnovu Zajedničkih Upstream aktivnosti;
- b) u ime Koncesionara, pribaviti sve dozvole, saglasnosti, odobrenja ili druga prava koja mogu biti potrebna za izvođenje ili u vezi sa izvođenjem Upstream aktivnosti;
- c) obavljati dužnosti za Upravni odbor sadržane u klauzuli 5 ovog Ugovora i pripremiti i dostavljati Upravnom odboru predložene Vremenske dinamike rada i budžete i, ako je potrebno, AFE-e kao što je predviđeno u klauzuli 6 ovog Ugovora;
- d) ophoditi se da dužnom pažnjom prema prijemu, isplati i računovodstvu sredstava u skladu sa mjerodavnim crnogorskim pravom, Ugovorom o računovodstvu koji se nalazi u Aneksu D PCC-a i najboljom praksom u međunarodnoj industriji Ugljovodonika u sličnim okolnostima;
- e) po prijemu u razumnom roku upućene najave, i imajući u vidu operativne zahtjeve i zahtjeve u pogledu zaštite zdravlja i bezbjednosti, dozvoliti predstavnicima bilo kojeg Koncesionara da u toku uobičajenog radnog vremena i na svoj rizik i trošak imaju pristup Postrojenjima vezanim za Zajedničke Upstream aktivnosti, uz pravo da posmatraju sve Zajedničke Upstream aktivnosti i da pregledaju svu Zajedničku imovinu i vrše revizije onako kako je predviđeno mjerodavnim pravom, PCC-jem i ovim Ugovorom uključujući i Ugovor o računovodstvu koji je dat u prilogu PCC-a;
- f) platiti Vladi za Zajednički račun, u rokovima i na način propisan mjerodavnim crnogorskim pravom i PCC-jem, sva periodična plaćanja, poreze, naknade i ostale uplate vezane za Zajedničke Upstream aktivnosti, isključujući poreze koji se odnose na svakog Koncesionara, a koji su utvrđeni mjerodavnim crnogorskim pravom ili PCC-jem;
- g) izvršiti obaveze Operatora u skladu sa PCC-om, uključujući izradu i dostavljanje onih izvještaja, evidencija i informacija koje mogu biti potrebne za Upravni odbor ili na osnovu PCC-a;
- h) obavijestiti druge Koncesionare što je moguće ranije o sastancima sa Vladom, kada Operator na osnovu mjerodavnog crnogorskog prava zastupa Koncesionare u vezi sa pitanjima koja se odnose na PCC ili proističu iz njega. U skladu sa PCC-

om i svim neophodnim dozvolama, odobrenjima ili saglasnostima Vlade, Koncesionari imaju pravo da prisustvuju bilo kojim sastancima sa Vladom u vezi sa tim pitanjima, ali, osim ako Upravni odbor ne odluči drugačije, samo u svojstvu posmatrača. Nijedna odredba iz ovog Ugovora neće ograničiti bilo kojeg Koncesionara od vođenja razgovora sa Vladom u vezi sa svim pitanjima koja su specifična za njegove poslovne interese u vezi sa PCC-om ili ovim Ugovorom ili po osnovu istih, ali, u tom slučaju, relevantni Koncesionar će odmah obavijestiti ostale Koncesionare, ako je moguće prije, a u svakom slučaju odmah nakon tih razgovora, s tim da taj Koncesionar nije obavezan da otkrije drugim Koncesionarima pitanja o kojima je razgovarano ukoliko ista uključuju povjerljive informacije ili pitanja koja ne pogađaju te Koncesionare;

- i) u skladu sa klauzulom 9 ovog Ugovora ili bilo kojim odlukama Upravnog odbora, procijeniti alternative za raspolaganje Ugljovodonicima iz Otkrića ili Ležišta;
- j) unijeti u svoje ugovore sa nezavisnim Izvođačem, u mjeri u kojoj je to moguće i zakonom dozvoljeno odredbe kojima se:
  - (i) utvrđuje da ti Izvođači mogu da ostvaruju izvršnost svojih ugovora samo prema Operatoru;
  - (ii) dozvoljava Operatoru, u ime Koncesionara, da ostvari ugovorna obeštećenja i naplati gubitke i štete koje su ovi pretrpjeli, u mjeri u kojoj se oni mogu naplatiti po osnovu njihovih ugovora, od tih Izvođača; i
  - (iii) zahtijeva da ti Izvođači obezbijede osiguranje koje se zahtijeva mjerodavnim crnogorskim pravom i propisuje u PCC-u i ovom Ugovoru.

4.3. Zaštita zdravlja, bezbjednosti i životne sredine

- 4.3.1. Sa ciljem postizanja bezbjednih i pouzdanih Upstream aktivnosti u saglasnosti sa mjerodavnim crnogorskim pravom koje se odnosi na zdravlje, bezbjednost i zaštitu životne sredine, koje se dalje u ovoj klauzuli označava kao: „HSE“, uključujući izbjegavanje značajnog i nenamjeravanog uticaja na bezbjednost ili zdravlje ljudi, na imovinu ili na životnu sredinu, Operator će vršenje Zajedničkih Upstream aktivnosti usaglasiti sa mjerodavnim crnogorskim pravom o zdravlju, bezbjednosti i zaštiti životne sredine i drugim obaveznim zahtjevima vezanim za zdravlje, bezbjednost i zaštitu životne sredine koji se eventualno primjenjuju, ili, kada isti nijesu raspoloživi, sa najboljom međunarodnom praksom.
- 4.3.2. Operator će uspostaviti i sprovesti plan zaštite zdravlja i bezbjednosti u skladu sa mjerodavnim crnogorskim pravom. Upravni odbor će pregledati detalje iz Operatorovog plana zaštite zdravlja i bezbjednosti čim se on napravi i makar jednom godišnje nakon toga, kao i sprovođenje istog od strane Operatora svake godine osim ukoliko izvođenje ovog plana ne zahtijeva redovnij pregled.
- 4.3.3. U sprovođenju Zajedničkih Upstream aktivnosti, Operator će uspostaviti i sprovesti program za redovne ocjene zdravlja, bezbjednosti i zaštite životne sredine. Svrha tih ocjena je da se vrši periodična revizija sistema i procedura za zaštitu zdravlja, bezbjednosti i zaštitu životne sredine uključujući stvarnu praksu i izvođenje, kako bi se provjerilo da li se plan zaštite zdravlja i

BB *JP*

---

bezbjednosti sprovodi u skladu sa politikama i standardima iz plana zaštite zdravlja i bezbjednosti. Operator će, kao minimum vršiti takvu procjenu prije nego što uđe u značajne nove Zajedničke Upstream aktivnosti i prije nego što preduzme bilo koje krupne izmjene postojećih Zajedničkih Upstream aktivnosti. Uz razumno obavještenje upućeno Operatoru, Koncesionari će aktivno učestvovati u tim procjenama, na svoj rizik i trošak.

- 4.3.4. Operator će zahtijevati da Koncesionari, njegovi konsultanti i agenti koji preduzimaju aktivnosti za Zajednički račun upravljaju rizicima vezanim za zaštitu zdravlja, bezbjednosti i životne sredine na način koji je usklađen sa zahtjevima iz ove klauzule 4.3.
- 4.3.5. Ne dovodeći u pitanje prava Koncesionara u skladu sa najavom upućenom u razumnom roku na osnovu klauzule 4.2.e), Operator će u toku uobičajenog radnog vremena svakom Koncesionaru omogućiti da izvrši sopstvenu reviziju zaštite zdravlja, bezbjednosti i životne sredine na svoj rizik i trošak.
- 4.3.6. Operator će u slučaju evakuacije Postrojenja ili u slučaju vanrednih okolnosti, uključujući, ali ne ograničavajući se na: značajan požar, eksploziju ili neposrednu opasnost od eksplozije, opasan izliv ili sabotažu; incident ili nesrećan slučaj koji uključuje gubitak, neposredni ili potencijalni gubitak života; ozbiljne povrede zaposlenog, ugovornog osoblja ili personala Izvođača, Podizvođača ili bilo kojeg trećeg lica, ili ozbiljnu štetu na imovini; štrajkove i nemire ili druge poremećaje bezbjednih i oprezno sprovedenih Upstream aktivnosti:
- a) preduzeti sve neophodne i propisne mjere za zaštitu života, zdravlja, životne sredine i imovine; i
  - b) čim prije to bude moguće, prijaviti nadležnim organima i Koncesionarima pojediniosti o takvom događaju i mjerama koje je Operator preduzeo ili planira da preduzme kao odgovor na isti.

4.4. Osoblje Operatora

Operator će angažovati ili uposliti samo ono osoblje u vidu zaposlenih, Izvođača, konsultanata, agenata i ustupljenog kadra koji su opravdano neophodni za izvođenje aktivnosti koje su bitne za Zajedničke Upstream aktivnosti. Operator će odrediti broj zaposlenih, Izvođača, Konsultanata i Agenata, selekciju tog osoblja, njihovo radno vrijeme i nadoknade koje će im biti plaćane u vezi sa Zajedničkim Upstream aktivnostima, dok će nadoknade koje se plaćaju ustupljenom kadru definisati Koncesionar koji je njihov poslodavac, u skladu sa politikom i procedurama svoje kompanije.

4.5. Informacije koje dostavlja Operator

- 4.5.1. Operator će svim Koncesionarima učesnicima dostaviti sljedeće Podatke i izvještaje, u mjeri u kojoj se oni odnose na Upstream aktivnosti koje idu na teret Zajedničkog računa, ili za potrebe Koncesionara koji ispunjava obaveze po

---

osnovu mjerodavnog crnogorskog prava ili PCC-a, onako kako se oni budu u datom trenutku pripremali i sastavljali iz relevantnih Zajedničkih Upstream aktivnosti, što uključuje:

- a) kopije svih karotaža ili snimanja, uključujući i one snimljene u digitalnom formatu ako postoje;
- b) dnevne izvještaje o bušenju;
- c) kopije svih testova i ključnih podataka i analitičkih izvještaja;
- d) završni sumarni izvještaj o Bušotini;
- e) kopije izvještaja o tamponiranju bušotine;
- f) kopije završnih geoloških i geofizičkih mapa, seizmičkih sekcija i mapa o lokaciji tačaka paljenja;
- g) inženjerske studije, planove Razvoja i kvartalni i godišnji izvještaji o ostvarenom napretku na projektima Razvoja;
- h) izvještaje o proizvodnim karakteristikama polja i Bušotina, uključujući studije o Ležištu i procjene rezervi;
- i) kopije svih materijalnih izvještaja i programa koji se odnose na relevantne Zajedničke Upstream aktivnosti ili na Površinu PCC-a koje Operator dostavlja Vladi;
- j) ostale materijalne studije i izvještaje koji se odnose na Zajedničke Upstream aktivnosti;
- k) izvještaje o napretku seizmičkih operacija; i
- l) izvještaje koje je Operator dužan da dostavi na osnovu Ugovora o računovodstvu koji se nalazi u prilogu PCC-a;
- m) podatke i izvještaje o Proizvodnji i preuzimanju (*lifting*);
- n) izvještaje o balansiranju Gasa;
- o) Podatke i izvještaje o prodaji i isporuci Ugljovodonika;
- p) dodatne informacije koje Koncesionar može opravdano da zatraži, pod uslovom da Koncesionar koji upućuje zahtjev plati troškove izrade tih informacija i da izrada tih informacija ne predstavlja neprimjeren teret za administrativno i tehničko osoblje Operatora. Samo Koncesionari koji plate te troškove dobiće dodatne informacije; i
- q) ostale izvještaje po nalogu Upravnog odbora.

4.5.2. Operator će, uz razumnu najavu, omogućiti Koncesionarima pristup u toku uobičajenog radnog vremena svim Podacima i izvještajima, mimo Podataka i izvještaja koji su im dostavljeni u skladu sa PCC-jem, koje Koncesionar može opravdano da zatraži, a koji su nastali u izvođenju Zajedničkih Upstream aktivnosti. Koncesionar može da uradi kopije tih Podataka isključivo na svoj trošak.

4.6. Izmirenje odštetnih zahtjeva i tužbi

- 4.6.1. Operator će odmah obavijestiti Koncesionare o bilo kojim i svim materijalnim odštetnim zahtjevima ili tužbama koje su na bilo koji način povezane sa odgovarajućim Zajedničkim Upstream aktivnostima. U skladu sa mjerodavnim pravom, Operator će zastupati Koncesionare i braniti odnosno osporiti zahtjev ili tužbu. Operator može po svom isključivom nahođenju da sklopi nagodbu ili izmiri bilo koji takav zahtjev ili tužbu ili bilo koji povezani niz zahtjeva ili tužbi u iznosu koji ne prelazi protivuvrijednost od 500.000 (petsto hiljada) eura isključujući troškove postupka. Operator će pribaviti saglasnost i naloge od Upravnog odbora o iznosima koji prelaze gorenavedeni iznos. Ne dovodeći u pitanje navedeno, svaki Koncesionar će imati pravo da ga o njegovom trošku zastupa sopstveni pravni savjetnik u izmirenju, nagodbi ili odbrani od tih odštetnih zahtjeva ili tužbi.
- 4.6.2. Svaki Koncesionar će odmah obavijestiti druge Koncesionare o bilo kojem odštetnom zahtjevu koji je podnijelo treće lice protiv tog Koncesionara, a u vezi sa Zajedničkim Upstream aktivnostima, po osnovu istih ili koji bi mogao pogoditi ove aktivnosti, i taj Koncesionar će sprovesti odbranu ili poravnanje istih u skladu sa nalogama dobijenim od Upravnog odbora. Troškovi, rashodi i štete nastale usljed te odbrane ili poravnanja koji se mogu pripisati odgovarajućim Zajedničkim Upstream aktivnostima ići će na teret Zajedničkog računa.
- 4.6.3. Bez obzira na ovu klauzulu, svaki Koncesionar će imati pravo da učestvuje u bilo kom sporu, tužbi, odbrani ili poravnanju sprovedenom u skladu sa gorenavedenim odredbama, isključivo na svoj trošak i rashod; ali uvijek pod uslovom da nijedan Koncesionar ne može da namiri svoj Participirajući udio u bilo kojem potraživanju, a da najprije ne pruži dokaze Upravnom odboru da on to može da uradi ne dovodeći u pitanje interese Zajedničkih Upstream aktivnosti.

4.7. Ograničenje odgovornosti Operatora

- 4.7.1. Osim na način koji je sadržan u ovoj klauzuli, nijedan Operator niti bilo koje drugo oštećeno lice, definisano dalje u ovoj klauzuli, neće snositi, osim u svojstvu Koncesionara do granice svog Participirajućeg udjela, bilo koju štetu, gubitak, troškove, rashode ili obaveze koje nastanu kao rezultat vršenja ili nevršenja dužnosti i funkcija Operatora, i Oštećena lica se ovim oslobađaju odgovornosti prema Koncesionarima za bilo koju i sve štete, gubitke, troškove, rashode i obaveze koje su nastale po osnovu ili u vezi sa takvim vršenjem odnosno nevršenjem, čak iako je to u cjelosti ili djelimično prouzrokovano ranijim nedostatkom ili nemarom bilo pojedinačnim, zajedničkim ili u sticaju, grubim nehatom, zlonamjernim ponašanjem, potpunom odgovornošću ili drugim pravnim propustom Operatora ili bilo kojeg takvog Oštećenog lica.
- 4.7.2. Osim na način koji je sadržan u ovoj klauzuli, Koncesionari će proporcionalno svojim Participirajućim udjelima odbraniti i oštetiti Operatora i njegova Povezana lica, i njihove odnosne direktore, rukovodioce i zaposlene, u daljem tekstu zajednički: „Oštećena lica“, od bilo koje i svih šteta, gubitaka, troškova, rashoda, uključujući opravdane pravne troškove, rashode i naknade advokata, kao i obaveze koje prate tužbene zahtjeve, potraživanja ili tužbe pokrenute od

strane ili u ime bilo kojeg fizičkog ili pravnog lica, koji proističu ili su u vezi sa Zajedničkim Upstream aktivnostima čak i kada su u cjelosti ili djelimično prouzrokovani nedostatkom koji je ranije postojao, ili nemarom, bilo pojedinačnim, zajedničkim ili u sticaju, grubim nehatom, zlonamjernim ponašanjem, potpunom odgovornošću ili drugim pravnim propustom Operatora (ili bilo kojeg takvog Obeštećenog lica).

- 4.7.3. Bez obzira na prvi i drugi stav ove klauzule, ako bilo koji viši nadzorni organ Operatora ili njegovog Povezanog lica namjerno ili grubom nepažnjom neposredno prouzrokuje Koncesionarima štetu, gubitak, trošak, rashod ili obavezu vezano za odštetne zahtjeve, potraživanja ili tužbe koje se pominju u ovoj klauzuli, onda će, pored svog udjela po osnovu Participirajućeg udjela, Operator snositi samo stvarnu štetu, gubitak, trošak, rashod i obavezu vezano za popravku, zamjenu ili uklanjanje oštećene ili izgubljene Zajedničke imovine, ako je ima. Bez obzira na navedeno, Operator ne može ni pod kojim okolnostima, osim kao Koncesionar do granice svog Participirajućeg udjela na način predviđen u klauzuli 4.7.1, kao ni bilo koje drugo Obeštećeno lice, da snosi bilo kakvu Indirektnu štetu/gubitak ili Gubitak za životnu sredinu. Pod grubom nepažnjom i namjerom se u ovoj klauzuli podrazumijeva bilo koje činjenje ili nečinjenje sa ciljem da se prouzrokuju, ili koje je bilo uz nepažljivo zanemarivanje ili indiferentnost u odnosu na, štetne posljedice za koje je to lice znalo, ili je trebalo da zna, da će to činjenje ili nečinjenje imati po bezbjednost ili imovinu drugog fizičkog ili pravnog lica. Viši nadzorni organ u ovoj klauzuli podrazumijeva osoblje koje je zaposleno ili je na službi kod Operatora, bilo kojeg od njegovih Povezanih lica ili Izvođača i pruža mu usluge ili isporučuje robu za Zajedničke Upstream aktivnosti i koje vrši funkciju visokog poslovnog rukovodioca kojeg je on odredio i visokih rukovodilaca koje su oni odredili.
- 4.7.4. Nijedna odredba iz ove klauzule ne može se tumačiti u smislu da oslobađa Operatora u svojstvu Koncesionara od njegovog učešća po osnovu Participirajućeg udjela u bilo kojoj šteti, gubitku, trošku, rashodu ili obavezi koja proističe iz Zajedničkih Upstream aktivnosti ili je u vezi sa njima ili je nastala kao njihov rezultat.

4.8. Osiguranje koje je Operator dužan da pribavi

- 4.8.1. Operator će obezbijediti i održavati, osim ukoliko nije drugačije predviđeno mjerodavnim pravom o Upstream aktivnostima, PCC-jem ili ovim Ugovorom, na teret Zajedničkog račun sva osiguranja one vrste i u onim iznosima koji se zahtijevaju na osnovu mjerodavnog prava o Upstream aktivnostima ili PCC-a.
- 4.8.2. Operator će obezbijediti i održavati svako dalje osiguranje, po tržišnim cijenama, shodno zahtjevima i saglasnosti Upravnog odbora.
- 4.8.3. U skladu sa mjerodavnim pravom o Upstream aktivnostima ili PCC-jem, svaki Koncesionar može odlučiti da ne učestvuje u osiguranju koje obezbjeđuje Operator, pod uslovom da taj Koncesionar:

- a) odmah uputi pisano obavještenje u tom smislu Operatoru i drugim Koncesionarima po osnovu PCC-a;
- b) ne učini ništa što bi moglo ometati pregovore Operatora za takvo osiguranje za druge Koncesionare po osnovu PCC-a;
- c) pribavi osiguranje prije ili istovremeno sa otpočinjanjem relevantnih Upstream aktivnosti i to osiguranje održava, vezano za koje će tekuća potvrda o adekvatnom pokriću dostavljena najmanje jednom godišnje biti dovoljan dokaz, ili drugi dokaz o finansijskoj odgovornosti koji u potpunosti pokriva njegov Participirajući udio u rizicima i obavezama koje bi se pokrile osiguranjem koje obezbjeđuje Operator na osnovu ove klauzule, a za koje Upravni odbor utvrdi da je prihvatljivo shodno mjerodavnom pravu. Takvo utvrđivanje prihvatljivosti neće ni na koji način osloboditi Koncesionara koji se ne uključi od njegove obaveze da ispuni svaki poziv za uplatu sredstava, osim u pogledu troškova polise osiguranja u kojoj taj Koncesionar nije želio da učestvuje, uključujući bilo koji poziv za uplatu vezano za štetu i gubitke i troškove nadoknade istih u skladu sa odredbama mjerodavnog prava i PCC-a. Ako taj Koncesionar pribavi drugo osiguranje, to osiguranje mora da:
  - (i) sadrži odricanje od subrogacije u korist svih Koncesionara, Operatora i njihovih osiguravača, ali samo u odnosu na njihove udjele shodno ovom Ugovoru;
  - (ii) obezbijedi da se Operatoru uputi pisano obavještenje 30 (trideset) dana prije bilo koje materijalne promjene ili otkazivanja te polise osiguranja;
  - (iii) bude primarno i ne prima bilo kakve kontribucije od bilo kojeg drugog osiguranja koje održavaju Operator ili Koncesionari ili koje se održava u ime Operatora ili Koncesionara, odnosno od kojih oni imaju koristi; i
  - (iv) sadrži adekvatna geografska proširenja i pokrće za Zajedničke Upstream aktivnosti; i
- d) snosi odgovornost za sve odbitne stavke, plaćanja za saosiguranje, izloženost po osnovu samoosiguranja, izloženost po osnovu odsustva ili nedovoljnog osiguranja vezano za njegove udjele po osnovu ovog Ugovora.

4.8.4. U slučaju da Operator odluči, na osnovu mjerodavnog prava i PCC-a, da osigura kompletno ili djelimično pokriće koje se obezbjeđuje shodno klauzulama 4.8.1 ili 4.8.2, Operator će o tome obavijestiti Upravni odbor i dostaviti pismo o kvalifikovanom samoosiguranju u kojem se navodi za koje pokriće Operator obezbjeđuje samoosiguranje. Svaki rizik koji se pokriva osiguranjem koje se obezbjeđuje u skladu sa klauzulama 4.8.1 i 4.8.2, koji nije identifikovan u pismu o samoosiguranju, biće pokriven osiguranjem i podržan tekućim sertifikatom o adekvatnom pokriću. Ukoliko Upravni odbor s vremena na vrijeme to zatraži, Operator je dužan da pruži dokaze o finansijskoj odgovornosti, prihvatljive za Upravni odbor, koja u cjelosti pokriva rizike koji bi bili obuhvaćeni osiguranjem koje se obezbjeđuje u skladu sa klauzulama 4.8.1 i 4.8.2.

4.8.5. Troškovi osiguranja u kojem učestvuju svi Koncesionari ići će na teret Zajedničkog računa, a troškovi osiguranja u kojem ne učestvuju svi Koncesionari ići će na teret Koncesionara koji učestvuju proporcionalno njihovim odnosnim Participirajućim udjelima. Vezano za prethodnu rečenicu, troškovi osiguranja koji se odnose na Ekskluzivnu Upstream aktivnost ići će na teret Koncesionara koji su dali saglasnost.

4.8.6. Operator će, u pogledu potpunog osiguranja obezbijedenog shodno ovoj klauzuli 4.8:

- a) odmah obavijestiti uključene Koncesionare kada osiguranje bude obezbijedeno i dostaviti im certifikate o osiguranju ili kopije relevantnih polisa kada one budu izdate;
- b) urediti za uključene Koncesionare, shodno njihovim odnosnim Participirajućim udjelima, da budu imenovani kao saosiguranici na relevantnim polisama sa klauzulom o odustajanju od subrogacije u korist Koncesionarà, ali samo u pogledu njihovih udjela po ovom Ugovoru;
- c) izvršiti razumne pokušaje da osigura da svaka polisa nastavi da važi nakon neizvršenja obaveze ili stečaja osiguranika kada je riječ o potraživanjima proisteklim iz događaja koji je nastao prije tog neizvršenja obaveze ili stečaja i da sva prava osiguranika budu prenesena na Koncesionare koji ne kasne u izvršenju obaveza, odnosno nijesu u stečaju; i
- d) na propisan način podnijeti sve zahtjeve i preduzeti sve neophodne i adekvatne korake za naplatu svih prihoda i uplatu eventualnih prihoda uključenim Koncesionarima proporcionalno njihovim odnosnim Participirajućim udjelima.

4.8.7. Operator će se razumno potruditi da osigura da sva pravna ili fizička lica koja obavljaju poslove vezane za Zajedničke Upstream aktivnosti:

- a) pribave i održavaju bilo koje i svo osiguranje one vrste i u onim iznosima koji se zahtijevaju mjerodavnim pravom, PCC-jem i bilo kojom odlukom Upravnog odbora;
- b) imenuju Koncesionare kao dodatne osiguranike na osiguravajućim polisama Koncesionara i pribave od njihovih osiguravača potvrdu o odricanju od svih prava regresa protiv Operatora, Koncesionarà i njihovih osiguravača; i
- c) dostave Operatoru potvrde koje ukazuju na takvo osiguranje prije početka pružanja njihovih usluga.

4.9. Miješanje sredstava

Operator ne može da miješa svoja sopstvena sredstva sa sredstvima koja dobija od Zajedničkog računa ili za Zajednički račun na osnovu ovog Ugovora.

4.10. Ostavka Operatora

4.10.1. U skladu sa odredbama o imenovanju sukcesora u ovoj klauzuli, Operator može da dà ostavku na svojstvo Operatora u bilo koje vrijeme tako što će o tome obavijestiti ostale Koncesionare najmanje 6 (šest) mjeseci prije datuma stupanja na snagu te ostavke. Ostavka sa pozicije Operatora zahtijeva saglasnost Vlade.

4.10.2. Operator neće biti oslobođen svojih odgovornosti kao Operatora shodno mjerodavnom pravu o Upstream aktivnostima i PCC-u sve dok ne dobije

---

saglasnost Vlade i do isteka gorenavedenog otkaznog perioda, zavisno od toga što nastupi kasnije.

- 4.10.3. Pravo Operatora na ostavku koje je predviđeno ovom klauzulom ne dovodi u pitanje njegovo pravo da zadrži svoj Participirajući udio, uključujući udio u pravima, dobitima, dužnostima i obavezama koji nijesu vezani za činjenicu, odnosno ne postoje na račun činjenice da je on Operator shodno PCC-u.

4.11. Smjena Operatora

- 4.11.1. Pod uslovom da Vlada u skladu sa svojim zakonskim pravom ne zahtijeva drugačije i u skladu sa odredbama o imenovanju sukcesora u ovoj klauzuli, Operator će biti smijenjen po prijemu obavještenja od bilo kojeg Koncesionara ukoliko:
- a) Operator postane nesolventan ili padne u stečaj ili izvrši cesiju u korist povjerilaca;
  - b) Sud donese nalog ili se donese izvršna odluka o reorganizaciji na osnovu bilo kojeg zakona o stečaju, raspuštanju, likvidaciji ili okončanju rada Operatora;
  - c) Za značajan dio imovine Operatora bude imenovan prinudni upravnik;
  - d) Ukoliko Operator bude raspušten, likvidiran, zatvoren, ili na drugi način dobrovoljno prestane da postoji; ili
  - e) U slučaju da Operator izvrši ustupanje na drugo lice koje nije Povezano lice, koja bi dovela do toga da Operator ili Povezano lice imaju manje od minimalnog Participirajućeg udjela za Operatora shodno PCC-u.
- 4.11.2. Uz primjenu odredaba o imenovanju sukcesora u ovoj klauzuli, Operator može da bude smijenjen odlukom Koncesionara ukoliko je izvršio materijalni prekršaj PCC-a i potom ili nije otpočeo da koriguje taj prekršaj u roku od 30 (trideset) dana od prijema obavještenja od Koncesionara u kojem se navode detalji o navodnom prekršaju ili se nije savjesno postarao da koriguje prekršaj do kraja. Svaka odluka Koncesionara da Operatoru pošalju obavještenje o prekršaju ili da smijene Operatora na osnovu ove odredbe mora se donijeti putem potvrdnog glasanja na osnovu važećih pravila o glasanju iz ovog Ugovora. Operator nema pravo da glasa o bilo kojoj odluci o upućivanju obavještenja o takvom prekršaju ili o smjeni Operatora. Međutim, ako Operator ospori navodno izvršenje ili nekorigovanje materijalnog prekršaja, onda imenovanje Operatora i dalje ostaje na snazi i njegov sukcesor ne može da se imenuje sve do zaključenja postupka rješavanja spora shodno klauzuli 18 ovog Ugovora u vezi sa takvim prekršajem, a na osnovu odredbi iz klauzule 8.3 ovog Ugovora vezane za kršenje obaveza plaćanja od strane Operatora.
- 4.11.3. Ukoliko je Operator imalac ili postane imalac Participirajućeg udjela manjeg od 35% (trideset pet procenata), onda će se od Operatora tražiti da odmah o tome obavijesti ostale Koncesionare.
- 4.11.4. Ukoliko dođe do direktne ili indirektno promjene u Kontroli Operatora, koja ne uključuje prenos kontrole na Povezano lice Operatora ili promjenu u Kontroli

---

Operatora kao rezultat spajanja ili konsolidacije ili druge korporativne transakcije koja uključuje krajnju matičnu kompaniju Operatora, Operator će biti obavezan da o tome odmah obavijesti ostale Koncesionare. Upravni odbor će glasati u roku od 30 (trideset) dana od prijema tog obavještenja o tome da li treba imenovati ili ne Operatora sukcesora na osnovu klauzule 4.12.

4.12. Imenovanje sukcesora

4.12.1. Kada nastupi promjena Operatora shodno klauzuli 4.10 ili 4.11:

- a) Upravni odbor će se sastati što prije radi imenovanja Operatora sukcesora uz primjenu procedure glasanja iz PCC-a. Nijedan Koncesionar ne može biti imenovan za Operatora sukcesora protiv svoje volje. U slučaju da Operator sukcesor ne bude imenovan u roku od 180 (stoosamdeset) dana od datuma ostavke ili smjene Operatora, Operatora sukcesora će imenovati Vlada na osnovu mjerodavnog prava o Upstream aktivnostima.
- b) Ukoliko dođe do smjene Operatora, ne uključujući slučajeve opisane u klauzulama 4.11.3 ili 4.11.4, ni Operator ni bilo koje njegovo Povezano lice neće imati pravo da se smatraju kandidatom za Operatora sukcesora.
- c) Operator koji je dao ostavku ili je smijenjen dobiće nadoknadu iz Zajedničkog računa za svoje opravdane rashode koji su direktno vezani za njegovu ostavku ili smjenu, osim u slučaju iz klauzule 4.11.2.
- d) Operator koji je dao ostavku ili je smijenjen i Operator sukcesor organizovaće vršenje popisa kompletne Zajedničke imovine i Ugljovodonika, i vršenje revizije knjiga i evidencija Operatora koji je dao ostavku ili je smijenjen. Taj popis i revizija treba da budu završeni, ako je moguće, najkasnije do datuma stupanja na snagu promjene Operatora i podliježu dobijanju saglasnosti Upravnog odbora. Obaveze i rashodi koji proističu iz tog popisa i revizije ići će na teret Zajedničkog računa.
- e) Ostavka ili smjena Operatora i postavljanje Operatora sukcesora umjesto njega, neće stupiti na snagu prije dobijanja neophodnih saglasnosti Vlade.
- f) Na datum stupanja na snagu ostavke ili smjene, Operator sukcesor će pristupiti svim dužnostima, pravima i ovlaštenjima koja su propisana za Operatora. Bivši Operator će prenijeti na Operatora sukcesora staranje nad svom Zajedničkom imovinom, računovodstvenim knjigama, evidencijama i drugim dokumentima koje je vodio Operator, a vezano za PCC i Zajedničke Upstream aktivnosti. Po predaji goreopisane imovine i Podataka, bivši Operator će biti oslobođen svih obaveza i odgovornosti koje bi on kao Operator imao poslije tog datuma.
- g) Po pitanju bilo kojeg Koncesionara koji postane Operator na osnovu prethodnih klauzula, smatraće se da su odredbe PCC-a o imenovanju Operatora shodno tome izmijenjene i dopunjene.

4.13. Pomoć Koncesionara

Na zahtjev Operatora, Koncesionari će na trošak Zajedničkog računa pružiti pomoć koja može biti opravdano potrebna za pribavljanje bilo kojih državnih saglasnosti, odobrenja, dozvola i drugih dokumenata koji su potrebni da bi Operator mogao da vrši svoje dužnosti shodno PCC-u.

Klauzula 5 Upravni odbor

5.1. Opšte odredbe

- 5.1.1. Upravni odbor će biti formiran i imaće ovlašćenja i dužnosti koje su utvrđene mjerodavnim pravom i PCC-jem.
- 5.1.2. Upravni odbor može da formira pododbore, uključujući stručne pododbore, koje bude smatrao adekvatnim. Funkcije tih pododbora biće savjetodavne ili druge ukoliko tako jednoglasno odluče Koncesionari. Svaki Koncesionar će imati pravo da imenuje predstavnika u svakom pododboru. Svaki Koncesionar takođe može dovesti na bilo koji sastanak pododbora stručne i druge savjetnike koje Koncesionar smatra adekvatnim.

5.2. Poziv na sastanak

- 5.2.1. Operator može sazvati sastanak Upravnog odbora upućivanjem poziva Koncesionarima najmanje 15 (petnaest) dana prije sastanka. Kopija obavještenja o sazivanju sastanka Upravnog odbora istovremeno se dostavlja Organu uprave.
- 5.2.2. Svaki Koncesionar može da zatraži sastanak Upravnog odbora upućivanjem obavještenja svim ostalim Koncesionarima. Po dobijanju takvog zahtjeva, Operator je dužan da sazove sastanak za datum koji je najmanje 15 (petnaest) dana, a najviše 30 (trideset) dana od prijema zahtjeva.
- 5.2.3. Gorepomenuti rokovi obavještanja mogu biti drugačiji samo uz jednoglasnu saglasnost svih Koncesionara koji imaju pravo glasa.

5.3. Sadržaj poziva za sastanak

- 5.3.1. Svaki poziv za održavanje sastanka Upravnog odbora upućen od strane Operatora mora da sadrži:
- a) datum, vrijeme i mjesto sastanka;
  - b) dnevni red sa pitanjima i prijedlozima koje treba razmatrati i/ili o njima glasati; i
  - c) kopije svih prijedloga koje treba razmatrati na sastanku, uključujući sve odgovarajuće prateće informacije koje ranije nijesu bile dostavljene Koncesionarima.

-
- 5.3.2. Koncesionar, putem obavještenja drugim Koncesionarima najmanje 7 (sedam) dana prije sastanka, može da dopuni dnevni red za sastanak dodatnim pitanjima.
- 5.3.3. Na zahtjev Koncesionara, i uz jednoglasnu saglasnost svih Koncesionara, Upravni odbor može na sastanku da razmatra prijedlog koji nije sadržan u dnevnom redu za taj sastanak.

5.4. Mjesto održavanja sastanaka

- 5.4.1. Svi sastanci Upravnog odbora održavaće se u Crnoj Gori, osim ukoliko posebne okolnosti ne budu zahtijevale drugačije. Ukoliko sastanak Upravnog odbora treba da se održi negdje drugo, Upravni odbor će o mjestu donijeti jednoglasnu odluku na koju Organ uprave daje saglasnost. Svaki Koncesionar i Organ uprave snose svoje troškove učešća na takvim sastancima.
- 5.4.2. Operator će organizovati učešće imenovanih posmatrača Organa uprave na sastancima Upravnog odbora ili bilo kojeg pododbora koji je formiran za potrebe Upstream aktivnosti shodno PCC-u, ili, gdje je primjenjivo, ekvivalentnih odbora ili radnih grupa formiranih na osnovu ugovora o zajedničkom razvoju (*unitization*). Koncesionari će osigurati da se sjednice Upravnog odbora organizuju na takav način da izazovu samo razumno opravdane troškove u vezi sa učešćem tih posmatrača.

5.5. Dužnosti Operatora vezano za sastanke

- 5.5.1. Vezano za sastanke Upravnog odbora i svih pododbora, dužnosti Operatora uključuju:
- a) blagovremenu pripremu i dostavljanje dnevnog reda;
  - b) organizovanje i vođenje sastanka; i
  - c) izradu pisanog zapisnika ili bilješke sa svakog sastanka.
- 5.5.2. Operator će imati pravo da imenuje predsjednika Upravnog odbora i svih pododbora.

5.6. Procedura glasanja

- 5.6.1. Osim ako nije drugačije izričito predviđeno u PCC-u ili ovom Ugovoru, o svim odlukama, saglasnostima i drugim radnjama Upravnog odbora po svim prijedlozima koji se pred njega iznose odlučivaće se primjenom glavnih pravila o glasanju koja su utvrđena u ovoj klauzuli 5.6.
- 5.6.2. Za odluke o sljedećim pitanjima neophodna je jednoglasna saglasnost predstavnika Koncesionara u Upravnom odboru:

- a) svaki prijedlog prema Vladi za izmjene i dopune PCC-a ili njegovih Aneksa;
- b) dobrovoljni raskid PCC-a;
- c) dobrovoljni povraćaj cjelokupne Površine PCC-a ili njenog dijela;
- d) ugovor o zajedničkom razvoju (unitization) za bilo koji dio Površine PCC-a;
- e) odobrenje programa za Razvoj i Proizvodnju;
- f) odluke o zaključenju ugovora sa posrednicima ili poslovnim partnerima ili drugom načinu korišćenja ili angažovanja posrednika ili poslovnih partnera koji će postupati u ime Strana vezano za aktivnosti lobiranja ili pribavljanja regulatornih saglasnosti, ili saradnje sa javnim subjektom ili koji će vjerovatno imati relevantne kontakte sa javnim funkcionerom u vezi sa svojim radom koji obavlja u ime Strana;
- g) imenovanje nezavisnog revizora za Zajedničke Upstream aktivnosti;
- h) rješavanje tužbenih zahtjeva ili sporova ili bilo kojeg povezanog niza tužbenih zahtjeva ili sporova čija vrijednost prelazi 5.000.000,00 (pet miliona) američkih dolara.

5.6.3. O sljedećim odlukama Upravnog odbora odlučivaće se potvrdnim glasovima Koncesionara koji zajednički imaju Participirajući udio od 85% (osamdesetpet procenata):

- a) saglasnost na Vremensku dinamiku rada i budžet Istraživanja ili Razvoja;
- b) dostavljanje obavještenja o Komercijalnom otkriću;
- c) izbor površine koja podliježe povraćaju kako se zahtijeva u PCC-u ili pravu o Upstream operacijama.

5.6.4. O svim drugim odlukama Upravni odbor će odlučivati potvrdnim glasovima najmanje dva Koncesionara, koji zajednički imaju Participirajući udio od 65% (šezdesetpet procenata).

5.6.5. Bez obzira na prethodne odredbe ove klauzule 5.6, ako Upravni odbor nije donio odluku o mjerama koje treba preduzeti radi adekvatnog ispunjavanja bilo kojeg Obaveznog radnog programa koji je bitan za bilo koji Period istraživanja ili za prijedlog koji se odnosi na prekid Upstream aktivnosti i deinstalaciju Postrojenja na osnovu klauzule 10 ovog Ugovora, onda će Operator sazvati sastanak Upravnog odbora u roku od 30 (trideset) dana nakon što Upravni odbor nije uspio da donese takvu odluku. Na tom sastanku će Upravni odbor razmatrati i glasati o prijedlozima za dodatnu Vremensku dinamiku rada i budžet koji mogu biti neophodni da bi se PCC održao na punoj snazi i dejstvu ili

---

da bi se sprovele tražene procedure vezano za prekid Upstream aktivnosti i deinstalaciju Postrojenja shodno mjerodavnom pravu o Upstream aktivnostima i PCC-u, ako je adekvatno. Ako se i dalje ne može ostvariti dovoljan broj glasova na Upravnom odboru, biće prihvaćen prijedlog koji podrži prosta većina potvrđenih glasova Participirajućih udjela Koncesionara. Ako nijedan prijedlog ne dobije podršku proste većine potvrđenih glasova Participirajućih udjela Koncesionara, i ona još ne može da se postigne, onda se usvaja prijedlog koji dobije najveći ukupni broj glasova Participirajućih udjela. U slučaju neriješenog glasanja, usvaja se prijedlog kojeg podrži Operator.

- 5.6.6. Operator će se konsultovati u dobroj vjeri sa svim Koncesionarima u pogledu svih odluka, saglasnosti i drugih radnji Upravnog odbora po svim prijedlozima koji se pred njega iznose, ali će se, u slučaju neslaganja, primjenjivati glasačka prava definisana u klauzuli 5.6.1 do 5.6.5 ovog Ugovora.

5.7. Evidentiranje glasova i zapisnik sa sastanka

- 5.7.1. Predsjedavajući Upravnog odbora će imenovati sekretara koji će voditi evidenciju o svakom prijedlogu o kojem se glasalo, i o rezultatima glasanja na svakom sastanku Upravnog odbora. Predstavnik svakog Koncesionara potpisaoće i dobiće kopiju tih evidencija na kraju sastanka, i to će se smatrati konačnom evidencijom o odlukama Upravnog odbora.
- 5.7.2. Sekretar će dostaviti svakom Koncesionaru kopiju zapisnika sa sastanka Upravnog odbora u roku od 15 (petnaest) Radnih dana od završetka sastanka. Svaki Koncesionar će imati na raspolaganju 15 (petnaest) dana od prijema zapisnika da sekretara obavijesti o svojim primjedbama na zapisnik. Ukoliko ne bude obavještenja sa primjedbama na zapisnik u pomenutom roku od 15 (petnaest) dana, smatraće se da je taj zapisnik odobren. U svakom slučaju glasovi evidentirani shodno klauzuli 5.7.1 imaju prednost nad zapisnikom sastanka.

5.8. Glasanje putem dopisa

- 5.8.1. Umjesto sastanka, svaki Koncesionar može da dostavi bilo koji prijedlog Upravnom odboru za glasanje putem dopisa. Koncesionar ili Koncesionari koji dostavljaju prijedlog dužni su da obavijeste Operatora koji će predstavniku svakog Koncesionara dati obavještenje sa opisom tako dostavljenog prijedloga i informacijom da li Operator smatra da to operativno pitanje iziskuje hitno odlučivanje. Operator će u takvo obavještenje uključiti adekvatnu dokumentaciju u vezi sa prijedlogom kako bi omogućio Koncesionaru donošenje odluke. Svaki Koncesionar će saopštiti svoj glas upućivanjem dopisa Operatoru i Koncesionarima u jednom od sljedećih adekvatnih rokova nakon prijema obavještenja od Operatora:

- a) u roku od 24 (dvadesetčetiri) časa u slučaju Upstream aktivnosti koje uključuju upotrebu opreme za bušenje ili plovila ili druge opreme koja se

32.

-
- obično ne drži na Površini PCC-a i koja čeka na Površini PCC-a i sličnim drugim operativnim pitanjima za koje Operator opravdano smatra da zbog svoje prirode zahtijevaju hitno odlučivanje; i
- b) u roku od 15 (petnaest) dana u slučaju svih drugih prijedloga.
- 5.8.2. Osim u slučaju klauzule 5.8.1a), svaki Koncesionar može upućivanjem obavještenja svim Koncesionarima u roku od 5 (pet) dana od prijema obavještenja od Operatora, zatražiti da se o prijedlogu odlučuje na sastanku, a ne putem pisma. U tom slučaju, o takvom prijedlogu treba odlučivati na sastanku koji je propisno sazvan za tu svrhu.
- 5.8.3. Osim u slučaju koji je predviđen klauzulom 10 ovog Ugovora, za svakog Koncesionara koji ne saopšti svoj glas blagovremeno smatraće se da je glasao protiv tog prijedloga.
- 5.8.4. Ukoliko sastanak nije tražen, onda će po isteku odgovarajućeg roka Operator uputiti svakom Koncesionaru potvrdu sa tabelom i rezultatima glasanja.

5.9. Efekti glasanja

- 5.9.1. Sve odluke koje Upravni odbor donese na osnovu ove klauzule biće konačne i obavezujuće za sve Koncesionare, osim u slučajevima koji su navedeni u ovoj klauzuli 5.9.
- 5.9.2. Ukoliko, na osnovu ove klauzule, Upravnom odboru bude propisno predložena Zajednička Upstream aktivnost i Upravni odbor ne odobri taj prijedlog blagovremeno, tada će svaki Koncesionar koji je glasao u korist tog prijedloga imati pravo na odgovarajući period naveden u tekstu koji slijedi da predloži, u skladu sa klauzulom 7 ovog Ugovora, Ekskluzivnu Upstream aktivnost koja uključuje suštinski iste aktivnosti kao one koje su predložene za tu Zajedničku Upstream aktivnost.
- a) Za prijedloge koji su vezani za hitna operativna pitanja, to pravo mora biti ostvarivo tokom 24 (dvadesetčetiri) sata od isticanja roka navedenog u klauzuli 5.8.1 a) ili od prijema obavještenja od strane Operatora upućenog Koncesionarima na osnovu klauzule 5.9.5, zavisno od slučaja.
- b) Za prijedloge za razvoj Otkrića, to pravo treba da bude ostvarivo tokom 10 (deset) dana od datuma kada je Upravni odbor bio obavezan da taj prijedlog razmatra u skladu sa klauzulama 5.3 ili 5.8.
- c) Za sve ostale prijedloge, to pravo treba da bude ostvarljivo tokom 5 (pet) dana od datuma kada je Upravni odbor bio obavezan da taj prijedlog razmatra u skladu sa klauzulama 5.3 ili 5.8.
- 5.9.3. Ako je Koncesionar glasao protiv bilo kojeg prijedloga kojeg je Upravni odbor odobrio i koji bi mogao da se izvodi kao Ekskluzivna Upstream aktivnost shodno klauzuli 7 ovog Ugovora, onda će taj Koncesionar imati pravo da ne

učestvuje u Upstream aktivnostima koje su obuhvaćene tim odobrenjem. Svaki Koncesionar koji želi da ostvari svoje pravo nedavanja saglasnosti, mora obavijestiti sve druge Koncesionare o tome u roku od 5 (pet) dana, odnosno u roku od 24 (dvadeset četiri) sata kod hitnih operativnih pitanja, od davanja saglasnosti za taj prijedlog od strane Upravnog odbora. Ako Koncesionar ostvari svoje pravo nedavanja saglasnosti, Koncesionari koji nijesu imali pravo da izraze ili nijesu izrazili nesaglasnost biće Koncesionari koji su dali saglasnost vezano za Upstream aktivnosti predviđene odobrenjem Upravnog odbora i sprovede te aktivnosti kao Ekskluzivnu Upstream aktivnost na osnovu klauzule 7 ovog Ugovora; s tim da, međutim, svaki takav Koncesionar koji nije imao pravo da izrazi ili nije izrazio nesaglasnost može, upućivanjem obavještenja drugim Koncesionarima u roku od 5 (pet) dana ili 24 (dvadeset četiri) sata kod hitnih operativnih pitanja definisanih ovim Ugovorom nakon obavještenja o nedavanju saglasnosti koje je uputio bilo koji Koncesionar koji nije dao saglasnost, zahtijevati od Upravnog odbora da ponovo glasa o datom prijedlogu. Samo Koncesionari koji nijesu imali pravo na davanje nesaglasnosti ili nijesu iskoristili svoje pravo na to u pogledu razmatranih aktivnosti, mogu učestvovati u drugom glasanju Upravnog odbora, koristeći prava glasa proporcionalno njihovom odnosnom Participirajućem udjelu. Ako Upravni odbor ponovo odobri razmatrane aktivnosti, svaki Koncesionar koji je glasao protiv razmatranih aktivnosti na tom drugom glasanju može odlučiti da bude Koncesionar koji nije dao saglasnost u pogledu tih Upstream aktivnosti, tako što će svim drugim Koncesionarima uputiti obavještenje o nedavanju saglasnosti u roku od 5 (pet) dana, ili 24 (dvadeset četiri) sata kod hitnih operativnih pitanja definisanih ovim Ugovorom, nakon drugog odobrenja Upravnog odbora za te predviđene aktivnosti.

5.9.4. Ako se Koncesionari koji su dali saglasnost za Ekskluzivnu Upstream aktivnost na osnovu klauzule 5.9.2 ili 5.9.3 usaglase, onda Upravni odbor može, u bilo koje vrijeme, na osnovu ove klauzule, da ponovo razmotri i odobri, donese odluku ili preduzme mjere po bilo kojem prijedlogu koji je Upravni odbor odbio da odobri ranije, ili da izmijeni ili opozove raniju saglasnost, odluku ili mjeru.

5.9.5. Čim je Zajednička Upstream aktivnost ili bušenje, Produblivanje bušotine, Testiranje, Skretanje bušotine, Tamponiranje, Proizvodno opremanje i Preopremanje bušotine, Remont ili Zatvaranje bušotine dobila saglasnost i otpočela, te Upstream aktivnosti ne mogu se prekidati bez saglasnosti Upravnog odbora; s tim da takve Upstream aktivnosti mogu biti prekinute ukoliko:

- a) ukoliko se naiđe na neprobojnu materiju ili neko drugo stanje u kanalu bušotine koje po opravdanom mišljenju Operatora praktično onemogućava nastavak tih Upstream aktivnosti; ili
- b) ukoliko nastupe druge okolnosti zbog kojih je po opravdanom mišljenju Operatora dalji nastavak takvih Upstream aktivnosti nemoguć i Upravni odbor, u roku koji je obavezan shodno klauzuli 5.8.1.a) od prijema obavještenja Operatora, da saglasnost na prekid tih Upstream aktivnosti.

Po nastupanju bilo a) ili b) iz ove tačke, Operator će odmah obavijestiti Koncesionare da je ta Upstream aktivnost prekinuta u skladu sa

---

gorenavedenim, i svaki Koncesionar će imati pravo da u skladu sa klauzulom 7 ovog Ugovora predloži Ekskluzivnu Upstream aktivnost kako bi se ove Upstream aktivnosti nastavile.

Klauzula 6 Vremenska dinamika rada i budžet

6.1. Istraživanje i procjena

- 6.1.1. U roku od 60 (šezdeset) dana od Datuma stupanja na snagu, Operator će dostaviti Koncesionarima predloženu Vremensku dinamiku rada i budžet sa pojedinostima o Zajedničkim Upstream aktivnostima koje treba izvesti u preostalom dijelu tekuće kalendarske godine i, ukoliko je to primjereno, naredne kalendarske godine. U roku od 30 (trideset) dana od tog dostavljanja, Upravni odbor će se sastati da razmotri i pokuša da postigne saglasnost oko Vremenske dinamike rada i budžeta.
- 6.1.2. Na prvi dan septembra svake godine ili prije tog dana, Operator će dostaviti Koncesionarima predloženu Vremensku dinamiku rada i budžet sa pojedinostima o Zajedničkim Upstream aktivnostima koji će se izvoditi u narednoj kalendarskoj godini. U roku od 30 (trideset) dana od predaje tog prijedloga, Upravni odbor će se sastati da razmotri i pokuša da postigne saglasnost oko Vremenske dinamike rada i budžeta.
- 6.1.3. Ako dođe do Otkrića, Operator će odmah obavijestiti Koncesionare, dostaviti obavještenje o Otkriću koje se zahtijeva u skladu sa mjerodavnim pravom o Upstream aktivnostima i PCC-jem, i čim to bude moguće, dostaviti Koncesionarima izvještaj sa raspoloživim detaljima o Otkriću i preporuci Operatora o tome da li Otkriće zaslužuje da se vrši procjena. Ukoliko Upravni odbor odluči da Otkriće zaslužuje da se vrši procjena, Operator će u roku od 60 (šezdeset) dana dostaviti Koncesionarima predloženu Vremensku dinamiku rada i budžet za procjenu Otkrića. U roku od 30 (trideset) dana od predaje tog dokumenta, ili ranije ako je neophodno ispuniti bilo koji primjenjivi rok u skladu sa mjerodavnim pravom o Upstream aktivnostima ili PCC-jem, Upravni odbor će se sastati kako bi razmotrio, modifikovao i potom ili odobrio ili odbacio Vremensku dinamiku rada i budžet. Ako Upravni odbor odobri Vremensku dinamiku rada i budžet, Operator će preduzeti korake koji su neophodni u skladu sa mjerodavnim pravom o Upstream aktivnostima i PCC-jem kako bi se konsultovao sa Organom uprave o izmjenama i dopunama predložene Vremenske dinamike rada i budžeta. Ukoliko Organ uprave zahtijeva promjene u Vremenskoj dinamici rada i budžetu, Operator će dostaviti revidiranu Vremensku dinamiku rada i budžet i pitanje se ponovo podnosi Upravnom odboru na razmatranje.
- 6.1.4. Vremenska dinamika rada i budžet koji su usaglašeni u skladu sa ovom klauzulom uključuju najmanje onaj dio Obaveznog radnog programa koji treba da se realizuje u toku date kalendarske godine u skladu sa uslovima iz PCC-a. Bilo koji dio Vremenske dinamike rada i budžeta koji je usvojen u skladu sa

---

klauzulom 5.6.3, a ne klauzulom 5.6.1, sadržiće samo one Upstream aktivnosti za Zajednički račun koje su neophodne da PCC ostane na punoj snazi i dejstvu, uključujući Upstream aktivnosti koje su neophodne za ispunjenje Obaveznog radnog programa koji se zahtijeva za datu kalendarsku godinu.

6.1.5. Svaka odobrena Vremenska dinamika rada i budžet mogu biti predmet revizije Upravnog odbora s vremena na vrijeme. U mjeri u kojoj Upravni odbor odobri takve revizije, Vremenska dinamika rada i budžet će biti shodno izmijenjeni i dopunjeni. Operator će pripremiti i dostaviti odgovarajuće izmjene i dopune Vremenske dinamike rada i budžeta Vladi u skladu sa mjerodavnim pravom o Upstream aktivnostima i PCC-jem.

6.1.6. U skladu sa klauzulom 6.8, odobrenje bilo koje Vremenske dinamike rada i budžeta koji uključuju:

a) istražnu Bušotinu, bilo putem bušenja, Produblivanja ili Skretanja bušotine; ili

b) Bušotinu za procjenu, bilo putem bušenja, Produblivanja ili Skretanja bušotine;

uključiće odobrenje za sve izdatke koji su potrebni za bušenje, Produblivanje, Skretanje, Testiranje i Proizvodno opremanje takve Bušotine, zavisno od slučaja, i ukoliko postoji odobrenje Upravnog odbora.

6.1.7. Bilo koji Koncesionar koji želi da predloži pokušaj Proizvodnog opremanja bušotine ili alternativni pokušaj Proizvodnog opremanja bušotine, mora to uraditi u roku koji je predviđen u klauzuli 5.8.1 a) ovog Ugovora uz obavještenje svim drugim Koncesionarima. Svaki takav prijedlog mora da uključi AFE koji se odnosi na troškove tog Proizvodnog opremanja bušotine.

6.2. Razvoj

6.2.1. Ukoliko Upravni odbor odredi da Otkriće može da bude Komercijalno otkriće, Operator će u saradnji sa Koncesionarima i u skladu sa zahtjevima iz mjerodavnog crnogorskog prava pripremiti i, čim to bude moguće, dostaviti Upravnom odboru na odobrenje program Razvoja i Proizvodnje zajedno sa prvom godišnjom Vremenskom dinamikom rada i budžetom ili višegodišnjom Vremenskom dinamikom rada i budžetom u skladu sa klauzulom 6.5, kao i privremene Vremenske dinamike rada i budžete za preostale aktivnosti vezane za Otkriće, koji će između ostalog obuhvatati:

- a) detalje o predloženim Upstream aktivnostima koje treba preduzeti, potrebno osoblje i izdatke koji će nastati, uključujući dinamiku istih, na osnovu svake kalendarske godine;
- b) procjenu datuma početka Proizvodnje;
- c) razgraničenje predložene Površine za razvoj i proizvodnju; i
- d) bilo koje druge informacije koje zatraži Upravni odbor.

- 6.2.2. Po prijemu Programa Razvoja i Proizvodnje i prije bilo kog primjenjivog roka u skladu sa PCC-jem, Upravni odbor će se sastati radi razmatranja, modifikovanja i potom ili odobravanja ili odbacivanja programa Razvoja i Proizvodnje i prve godišnje Vremenske dinamike rada i budžeta za Otkriće, koje je dostavio Operator. Ukoliko Upravni odbor odredi da je Otkriće Komercijalno Otkriće i da saglasnost na odgovarajući program Razvoja i Proizvodnje, Operator će čim prije bude moguće preduzeti ostale korake koji budu potrebni shodno mjerodavnom crnogorskom pravu i PCC-u kako bi se osiguralo odobrenje programa Razvoja i Proizvodnje od strane Organa uprave. U slučaju da Organ uprave zahtijeva promjene u programu Razvoja i Proizvodnje, pitanje će se ponovo dostaviti Upravnom odboru na dalje razmatranje i Operator će podnijeti revidirani program Razvoja i Proizvodnje, a kada bude potrebno i revidiranu Vremensku dinamiku rada i budžet, Upravnom odboru na saglasnost.
- 6.2.3. Ukoliko Organ uprave odobri program Razvoja i Proizvodnje, Zajedničke Upstream aktivnosti koje se zahtijevaju odobrenim planom biće ugrađene i činiće sastavni dio godišnje Vremenske dinamike rada i budžeta i Operator će, na prvi dan septembra svake godine ili prije tog dana, dostavljati Koncesionarima Vremensku dinamiku rada i budžet za Površinu za razvoj i proizvodnju za narednu kalendarsku godinu. U skladu sa klauzulom 6.5, u roku od 30 (trideset) dana nakon tog dostavljanja, Upravni odbor će nastojati da prihvati tu Vremensku dinamiku rada i budžet, uključujući sve neophodne ili adekvatne revizije Vremenske dinamike rada i budžeta za realizaciju programa Razvoja i Proizvodnje koji je odobrio Organ uprave.

6.3. Proizvodnja

- 6.3.1. Na prvi dan septembra svake godine ili prije tog datuma, Operator će dostaviti Koncesionarima predloženu Vremensku dinamiku rada i budžet sa pojedinostima o Zajedničkim Upstream aktivnostima koje će se vršiti na Površini za razvoj i proizvodnju, i projektovani plan Proizvodnje za narednu kalendarsku godinu. U roku od 30 (trideset) dana od tog dostavljanja, Upravni odbor će se usaglasiti o Vremenskoj dinamici rada i budžetu, a ukoliko se to ne desi, shodno će se primjenjivati odredbe klauzule 6.1.4.

6.4. Prikazivanje rashoda po stavkama

- 6.4.1. U toku pripreme predloženih Vremenskih dinamika rada, budžeta i planova Razvoja i Proizvodnje koji su predviđeni u ovoj klauzuli, Operator će se konsultovati sa Upravnim odborom ili odgovarajućim pododborima u pogledu sadržaja tih Vremenskih dinamika rada, bužeta i planova Razvoja i Proizvodnje.
- 6.4.2. Svaka Vremenska dinamika rada, budžet i program Razvoja i Proizvodnje koji Operator dostavi sadržaće procjenu troškova relevantnih Zajedničkih Upstream aktivnosti po stavkama i svih drugih izdataka koji će nastati za primjenjivi Zajednički račun u toku date kalendarske godine i njima će se, između ostalog:

- a) Identifikovati svaka kategorija rada sa dovoljnom detaljnošću da se obezbijedi laka identifikacija prirode, obima i trajanja date aktivnosti;
- b) Uključiti razumne informacije o Operatorovim procedurama raspoređivanja i predviđenim troškovima radne snage koje Upravni odbor može da odredi;
- c) Uskladiti se sa zahtjevima iz PCC-a;
- d) Naznačiti stavke koje će biti predmet davanja saglasnosti na AFE.

6.4.3. Vremenska dinamika rada i budžet će odrediti dio ili djelove Površine PCC-a na kojoj će se izvoditi Zajedničke Upstream aktivnosti razložene po stavkama u toj Vremenskoj dinamici rada i budžetu i navešće vrstu i obim tih Upstream aktivnosti onoliko detaljno koliko Upravni odbor bude smatrao da je potrebno.

6.5. Višegodišnja Vremenska dinamika rada i budžet

6.5.1. Svaki rad koji se ne može efikasno završiti u toku jedne kalendarske godine može se predložiti u vidu višegodišnje Vremenske dinamike rada i budžeta. Po davanju saglasnosti Upravnog odbora, takva višegodišnja Vremenska dinamika rada i budžet će, zavisno jedino od izmjena koje Upravni odbor odobri nakon toga: (i) ostati na snazi između Koncesionara, i sa njima povezana procjena troškova predstavljaće obavezujuću proporcionalnu obavezu za svakog Koncesionara, sve do završetka radova; i (ii) biti sadržani u svakoj godišnjoj Vremenskoj dinamici rada i budžetu. Ako PCC zahtijeva da se Vremenske dinamike rada i budžet dostavljaju Vladi na saglasnost, te višegodišnje Vremenske dinamike rada i budžet biće dostavljani Vladi bilo u vidu jednog zahtjeva za višegodišnju saglasnost ili kao dio godišnjeg postupka davanja saglasnosti, u skladu sa uslovima iz PCC-a.

6.6. Dodjela ugovora

6.6.1. U skladu sa mjerodavnim crnogorskim pravom i PCC-jem, Operator će dodijeliti svaki ugovor za Zajedničke Upstream aktivnosti na sljedećoj osnovi:

(Navedeni iznosi su u hiljadama eura)

	<u>Postupak A</u>	<u>Postupak B</u>	<u>Postupak C</u>
Faza istraživanja	0 do 1.000	1.000 do 10.000	> 10.000
Razvoj i Proizvodnja	0 do 1.000	1.000 do 25.000	> 25.000
Deinstalacija (opcionarno)	0 do 1.000	1.000 do 10.000	> 10.000

Iznosi navedeni u ovom Planu množe se godišnjim indeksom koji se bazira na indeksu utvrđenom na osnovu *Indeksa proizvođačkih cijena za bušenje bušotina nafte i gasa* koji utvrđuje i objavljuje Zavod za statistiku rada SAD-a. U slučaju da Zavod za statistiku rada SAD-a, iz bilo kojeg razloga, prestane da objavljuje pomenuti *Indeks proizvođačkih cijena*, ili u slučajevima kada se odabere alternativna valuta, Organ uprave će, na prijedlog Koncesionara, dati saglasnost ili na alternativni nezavisni međunarodno priznati izvor ili na alternativni reprezentativni indeks. Godišnji indeks koji treba koristiti u godini „n“ biće određen razlikom između godišnjeg indeksa koji se odnosi na godinu u kojoj je dodijeljen PCC i istog godišnjeg indeksa koji se odnosi na tu godinu „n“. U slučaju da Zavod za statistiku rada SAD-a, iz bilo kojeg razloga, prestane da objavljuje pomenuti *Indeks proizvođačkih cijena za bušenje bušotina nafte i gasa*, ili u slučajevima kada se odabere alternativna valuta, Organ uprave će, na prijedlog Koncesionara, dati saglasnost ili na alternativni nezavisni međunarodno priznati izvor ili na alternativni reprezentativni indeks.

Postupak A

Operator će dodijeliti Ugovor najbolje kvalifikovanom Izvođaču koji bude utvrđen na osnovu troškova i sposobnosti za izvođenje Ugovora bez obaveze da objavljuje tender i bez informisanja ili traženja saglasnosti Upravnog odbora, osim što prije sklapanja ugovora ili niza povezanih ugovora, koji uključuju i okvirne ugovore, odnosno korišćenje postojećih okvirnih ugovora, sa Povezanim licima Operatora u vrijednosti preko 500.000 (petsto hiljada) eura, Operator ima obavezu da pribavi saglasnost Upravnog odbora.

Postupak B

Operator će:

- (1) dostaviti svakom Koncesionaru listu subjekata koje Operator predlaže da se pozovu na dostavljanje ponude za pomenuti ugovor;
- (2) dodati na tu listu najviše 3 (tri) subjekta za koje Koncesionar opravdano zatraži da se dodaju u roku od 14 (četrnaest) dana od prijema liste, pod uslovom da takvi subjekti prođu postupak kvalifikacije koji je usvojio Upravni odbor;
- (3) završiti tenderski postupak u razumnom vremenskom roku;
- (4) obavijestiti svakog Koncesionara o subjektima kojima je dodijeljen ugovor, s tim da prije dodjele ugovora, koji uključuju okvirne ugovore ili niz povezanih ugovora, Povezanim licima Operatora koji prelaze 500.000 (petsto hiljada) eura, Operator ima obavezu da pribavi saglasnost Upravnog odbora;

-
- (5) proslijediti svakom Koncesionaru analizu ponuda koje se nadmeću navodeći razloge izvršenog izbora; i
  - (6) na zahtjev Koncesionara, dostaviti tom Koncesionaru kopiju finalne verzije Ugovora sa odabranim izvođačem.

Postupak C

Operator će:

- (1) dostaviti svakom Koncesionaru listu subjekata koje Operator predlaže da se pozovu na dostavljanje ponuda za pomenuti Ugovor;
- (2) dodati na tu listu najviše 3 (tri) subjekta za koje Koncesionar opravdano zatraži da se dodaju u roku od 14 (četrnaest) dana od prijema liste, pod uslovom da takvi subjekti prođu postupak kvalifikacije koji je usvojio Upravni odbor;
- (3) pripremiti i poslati tenderska dokumenta subjektima sa liste kao što je gore navedeno i svakom Koncesionaru;
- (4) po isteku roka dozvoljenog za dostavljanje ponuda, razmotriti i analizirati detalje svih primljenih ponuda;
- (5) pripremiti i svakom Koncesionaru proslijediti analizu konkurentskih ponuda, navodeći preporuku Operatora o tome kojem bi subjektu trebalo dodijeliti ugovor, razloge za to i tehničke, komercijalne i ugovorne uslove koje treba usaglasiti;
- (6) pribaviti saglasnost Upravnog odbora na preporučenu ponudu; i
- (7) na zahtjev Koncesionara, dostaviti tom Koncesionaru kopiju finalne verzije ugovora.

6.7. Postupak davanja Ovlašćenja za izdatke - ("AFE")

- 6.7.1. Prije prihatanja bilo koje obaveze ili izdatka za Zajednički račun, za koji se procjenjuje da će biti:
  - a) veći od 1.000.000 (jednog miliona) eura u Vremenskoj dinamici rada i budžetu za Istraživanje ili procjenu;
  - b) veći od 3.000.000 (tri miliona) eura u Vremenskoj dinamici rada i budžeta za Razvoj; i
  - c) veći od 3.000.000 (tri miliona) eura u Vremenskoj dinamici rada i budžeta za Proizvodnju,

d) veći od 3.000.000 (tri miliona) eura u Vremenskoj dinamici rada i budžeta za Deinstalaciju,

Operator će svakom Koncesionaru poslati Ovlašćenje za izdatke koje je opisano u klauzuli 6.7.5. Bez obzira na gorenavedeno, Operator neće biti obavezan da dostavlja Koncesionarima AFE vezano za bilo koju radnu obavezu, prekoračenje u radovima (work-over) kod Bušotina i opšte i administrativne troškove koji su navedeni kao posebne stavke u odobrenoj Vremenskoj dinamici rada i budžetu.

6.7.2. Prije vršenja bilo kojih izdataka ili prihvatanja bilo kojih obaveza za radove koji podliježu postupku dobijanja AFE iz klauzule 6.7.1, Operator će pribaviti saglasnost Upravnog odbora za AFE za potrebe kontrole troškova i tehničke kontrole. Koncesionar može da glasa da se ne slaže sa AFE koje je izdato vezano za odobrenu Vremensku dinamiku rada i budžet samo ako:

(a) neki ili svi troškovi opisani u AFE prelaze stavke pod datim podnaslovom u odobrenoj Vremenskoj dinamici rada i budžetu više nego što je dozvoljeno na osnovu klauzule 6.8;

(b) predložene odredbe Ugovora sa bilo kojim trećim licem koji su opisani u AFE nijesu približni fer tržišnim uslovima, sa izuzetkom ili onih ugovora koji su već ustupljeni i onih koji će biti ustupljeni a za čiju vrijednost Operator procjenjuje da će biti ispod praga shodno Postupku A iz prethodne klauzule 6.6.1 ; ili

(c) po mišljenju Koncesionara izraženom u dobroj volji, materijalne tehničke specifikacije sadržane u AFE koje se ne nalaze u odobrenoj Vremenskoj dinamici rada i budžetu nijesu racionalne ili nijesu podržane poznatim Podacima o formacijama u kojima se vrše bušenja.

6.7.3. Glas Koncesionara smatraće se glasom u odobravanju AFE osim ukoliko Koncesionar konkretno opiše jedan ili više od tri gorenavedena razloga koji predstavljaju osnov da on glasa protiv davanja saglasnosti. Ukoliko Upravni odbor odobri AFE za Zajedničke Upstream aktivnosti u okviru primjenjivog roka u skladu sa klauzulom 5.8.1 ovog Ugovora, Operator će biti ovlašćen da sprovede Zajedničke Upstream aktivnosti u skladu sa uslovima iz ovog Ugovora.

6.7.4. Ukoliko Upravni odbor ne da saglasnost na AFE za Zajedničke Upstream aktivnosti u okviru primjenjivog roka, smatraće se da su aktivnosti odbijene. Operator će odmah obavijestiti Koncesionare ako aktivnosti budu odbijene i, u skladu sa klauzulom 7 ovog Ugovora, bilo koji Koncesionar može posle toga da predloži izvođenje aktivnosti u vidu Ekskluzivne Upstream aktivnosti shodno klauzuli 7. Kada je Zajednička Upstream aktivnost odbijena na osnovu ove klauzule ili je aktivnost odobrena za iznose koji se razlikuju od onih koji su predviđeni u odgovarajućim stavkama pod podnaslovima u odobrenoj Vremenskoj dinamici rada i budžetu, smatraće se da su Vremenska dinamika rada i budžet shodno tome revidirani.

6.7.5. Svaki AFE predložen od strane Operatora će:

-
- a) Identifikovati Upstream aktivnosti uz konkretno pozivanje na odgovarajuće stavke iz Vremenske dinamike rada i budžeta;
  - b) Detaljno opisati radove;
  - c) Sadržati najbolju procjenu Operatora za ukupna sredstva potrebna za izvođenje tih radova;
  - d) Prikazati predloženu Vremensku dinamiku rada;
  - e) Obezbijediti dinamički prikaz izdataka, ako je poznat; i
  - f) Biti praćen drugim pratećim informacijama koje su neophodne za donošenje promišljene odluke.

6.8. Prekoračenje troškova iz Vremenske dinamike rada i budžeta

- 6.8.1. Za izdatke po osnovu bilo koje stavke u odobrenoj Vremenskoj dinamici rada i budžetu, Operator će imati pravo da bez dodatne saglasnosti Upravnog odbora prekorači izdatke za tu stavku u visini do 10% (deset procenata) odobrenog iznosa za tu stavku, pod uslovom da kumulativni zbir svih prekoračenja za kalendarsku godinu ne bude veći od 5% (pet procenata) ukupne date godišnje Vremenske dinamike rada i budžeta.
- 6.8.2. U vrijeme kada Operator opravdano predvidi da će ograničenja iz klauzule 6.8.1 biti prekoračena, Operator će dostaviti Upravnom odboru dopunski AFE za procijenjene izdatke na njegovu saglasnost, i Operator će obezbijediti razumne detalje o tim prekoračenjima. Vremenska dinamika rada i budžet će biti revidirani shodno tome i dozvoljena prekoračenja iz klauzule 6.8.1 će se bazirati na revidiranoj Vremenskoj dinamici rada i budžetu. Operator će odmah dati obavještenje o iznosu prekoračenja čim ona stvarno nastupe.
- 6.8.3. Restrikcije sadržane u ovoj klauzuli 6 neće dovesti u pitanje pravo Operatora da vrši izdatke za hitne operativne stvari i mjere utvrđene u klauzuli 13.5 ovog Ugovora bez saglasnosti Upravnog odbora. U slučaju vanrednih okolnosti, Operator može da izvrši takve neposredne izdatke, da uđe u obaveze i/ili preduzme one radnje koje smatra neophodnim za zaštitu života, bezbjednosti, životne sredine i imovine. Operator je dužan da dostavi sve neophodne revizije budžeta Upravnom odboru na saglasnost i ugrađivanje u odgovarajuću Vremensku dinamiku rada i budžet što je prije moguće.
- 6.8.4. U skladu sa odredbama ove klauzule 6, Operator može u toku svake kalendarske godine da vrši izdatke ili prihvata obaveze u ime Koncesionara vezano za Zajedničke Upstream aktivnosti za stavke koje nijesu predviđene budžetom a koje u ukupnom iznosu ne prelaze protivuvrijednost od 250.000 (dvjestapedesethiljada) eura; pod uslovom da Upravni odbor nije odbio te stavke. Operator će, čim prije bude moguće, prijaviti te izdatke Stranama nakon čega pomenuti ukupni iznos može, ukoliko se Upravni odbor složi, da bude ponovo ugrađen kao dio relevantne Vremenske dinamike rada i budžeta.

Klauzula 7 Ekskluzivne Upstream aktivnosti

7.1. Ograničenje primjenjivosti

- 7.1.1. Nijedna Upstream aktivnost ne može se vršiti na osnovu PCC-a osim u vidu Zajedničkih Upstream aktivnosti na osnovu klauzule 5 ovog Ugovora, ili Ekskluzivnih Upstream aktivnosti na osnovu ove klauzule. Obavezni radni program utvrđen u glavnom dokumentu PCC-a ne može se izvoditi kao Ekskluzivna Upstream aktivnost. Nijedna Ekskluzivna Upstream aktivnost neće se izvoditi, osim kada je riječ o povezivanju Postrojenja vezanih za Ekskluzivnu Upstream aktivnost sa postojećim Proizvodnim postrojenjima shodno klauzuli 7.10, koja je u suprotnosti sa prethodno odobrenom Zajedničkom Upstream aktivnošću ili sa prethodno odobrenom Ekskluzivnom Upstream aktivnošću, osim kada je riječ o Ekskluzivnim Upstream aktivnostima u vezi sa geofizičkim operacijama kojima se prekoračuju radovi potrebni za ispunjavanje Obaveznog radnog programa u toku određenog Perioda istraživanja, kao i Produblivanja, Testiranja, Proizvodnog opremanja, Skretanja, Tamponiranja, Preopremanja ili Remonta Bušotine koja je prvobitno bušena kako bi se ispunio Obavezni program rada.
- 7.1.2. Upstream aktivnosti koje su potrebne da se ispuni Obavezni radni program u toku bilo kojeg perioda istraživanja moraju biti predložene i izvedene kao Zajedničke Upstream aktivnosti na osnovu klauzule 5 ovog Ugovora, a ne mogu biti predložene niti izvedene kao Ekskluzivne Upstream aktivnosti na osnovu ove klauzule.
- 7.1.3. Nijedan Koncesionar ne može da predloži niti izvede Ekskluzivnu Upstream aktivnost na osnovu ove klauzule osim i sve dok taj Koncesionar na pravilan način ne ostvari svoje pravo da predloži Ekskluzivnu Upstream aktivnost na osnovu klauzule 5.9 ovog Ugovora, ili dok ne bude ovlašćen da izvede Ekskluzivnu Upstream aktivnost shodno klauzuli 10 ovog Ugovora.
- 7.1.4. Bilo koje Upstream aktivnosti koje mogu biti predložene i izvedene u vidu Zajedničke Upstream aktivnosti, osim Upstream aktivnosti na osnovu odobrenog Programa razvoja i proizvodnje, mogu biti predložene i izvedene u vidu Ekskluzivne Upstream aktivnosti, u skladu sa odredbama iz ove klauzule. Da bi bilo koje Upstream aktivnosti bile predložene kao Ekskluzivna Upstream aktivnost, one najprije moraju biti predložene kao Zajednička Upstream aktivnost. Da bi se izbjegla svaka sumnja, sljedeće Upstream aktivnosti mogu biti izvedene kao Ekskluzivne Upstream aktivnosti, u skladu sa mjerodavnim pravom o Upstream aktivnostima, PCC-jem i odredbama ovog Ugovora. Te Upstream aktivnosti mogu da uključe, ali nijesu obavezno ograničene na sljedeće:
- a) Bušenje i Testiranje istražnih Bušotina i Bušotina za procjenu;
  - b) Proizvodno opremanje istražnih Bušotina i Bušotina za procjenu;
  - c) Produblivanje, Skretanje Bušotine, Tamponiranje i Proizvodno preopremanje istražnih Bušotina i Bušotina za procjenu;
  - d) Razvoj Komercijalnog otkrića u skladu sa programom Razvoja i Proizvodnje koji je dostavljen na osnovu PCC-a; i

e) Seizmičke ili druge geološke ili geofizičke operacije.

7.1.5. Da bi se izbjegla svaka sumnja, nijedna Ekskluzivna Upstream aktivnost ne može se izvoditi u Zoni iz koje je bilo testiranja Proizvodnje ili Proizvodnje, osim putem Razvoja tog Otkrića od strane jednog ili više Koncesionara koji su dali saglasnost.

7.2. Postupak predlaganja Ekskluzivnih Upstream aktivnosti

7.2.1. Saglasno klauzuli 7.1, ukoliko bilo koji Koncesionar predloži izvođenje Ekskluzivne Upstream aktivnosti, taj Koncesionar će poslati obavještenje o predloženim Upstream aktivnostima svim Koncesionarima, osim Koncesionarima koji nijesu dali saglasnost i koji su predali svoja prava na učešće u tim aktivnostima na osnovu klauzule 7.4.2 ili 7.4.7 i koji nemaju opciju da ponovo uspostave ta prava na osnovu klauzule 7.4.3. U tom obavještenju će se konkretno navesti da se ta aktivnost predlaže kao Ekskluzivna Upstream aktivnost i navešće se radovi koje treba izvesti, lokacija, ciljevi i predviđeni troškovi te Ekskluzivne Upstream aktivnosti.

7.2.2. Svaki Koncesionar koji je ovlašćen da dobije to obavještenje imaće pravo da učestvuje u predloženim Upstream aktivnostima.

a) Kod prijedloga za Produblivanje, Testiranje, Proizvodno opremanje, Skretanje, Tamponiranje, Proizvodno preopremanje ili Remont bušotine koji uključuju upotrebu uređaja za bušenje koji se nalazi na lokaciji u okviru Površine PCC-a, svaki Koncesionar koji želi da ostvari to pravo mora da o tome obavijesti Koncesionara koji daje prijedlog i Operatora u roku od 24 (dvadeset četiri) časa od prijema obavještenja u kojem se predlaže Ekskluzivna Upstream aktivnost.

b) Kod prijedloga za Razvoj Otkrića, svaki Koncesionar koji želi da ostvari to pravo mora o tome da obavijesti Operatora i Koncesionara koji predlaže razvoj u roku od 60 (šezdeset) dana od prijema obavještenja u kojem se predlaže Ekskluzivna Upstream aktivnost.

c) Kod svih drugih prijedloga, svaki Koncesionar koji želi da ostvari to pravo mora o tome da obavijesti Koncesionara koji daje prijedlog i Operatora u roku od 10 (deset) dana od prijema obavještenja u kojem se predlaže Ekskluzivna Upstream aktivnost.

7.2.3. Ukoliko Koncesionar kome je obavještenje o prijedlogu upućeno ne odgovori na propisan način u gorenavedenom roku, smatraće se da je odlučio da ne učestvuje u predloženim aktivnostima.

7.2.4. Ukoliko svi Koncesionari propisno ostvare svoje pravo na učešće, onda će se predložene Upstream aktivnosti izvoditi kao Zajednička Upstream aktivnost. Operator će otpočeti tu Zajedničku Upstream aktivnost čim prije to bude moguće i realizovaće je sa dužnom pažnjom.

- 7.2.5. Ako svi Koncesionari koji imaju pravo na prijem takvog obavještenja sa prijedlogom ne ostvare na propisan način svoje pravo da učestvuju, onda će:
- a) Koncesionar koji predlaže Ekskluzivnu Upstream aktivnost, zajedno sa svim drugim Koncesionarima koji su dali saglasnost, moći da ostvari pravo u toku primjenjivog perioda koji je naveden u klauzuli 7.2.2, da naloži Operatoru (shodno klauzuli 7.11.5) da sprovede Ekskluzivnu Upstream aktivnost.
  - b) Ako se Ekskluzivna Upstream aktivnost sprovede, Koncesionari koji su dali saglasnost će imati Participirajući udio u toj Ekskluzivnoj Upstream aktivnosti, čiji je brojilac Participirajući udio tog Koncesionara koji je dao saglasnost na način utvrđen u PCC-u, a imenilac zbir Participirajućih udjela Koncesionara koji su dali saglasnost, ili, ako se Koncesionari koji su dali saglasnost drugačije slože, u zavisnosti od dobijanja saglasnosti Vlade.
  - c) Ako takve Ekskluzivne Upstream aktivnosti ne budu otpočete u roku od 180 (sto osamdeset) dana, isključujući bilo koji produžetak o kojem se konkretno dogovore svi Koncesionari ili koji je dozvoljen odredbama o višoj sili iz klauzule 18 ovog Ugovora, nakon datuma davanja instrukcija Operatoru, na osnovu ove klauzule 7.2.5a), pravo za vršenje te Ekskluzivne Upstream aktivnosti će prestati. Ako bilo koji Koncesionar još želi da vrši takvu Ekskluzivnu Upstream aktivnost, obavještenje u kojem se predlažu te Upstream aktivnosti mora se ponovo dostaviti Koncesionarima u skladu sa klauzulom 5 ovog Ugovora, kao da prethodno nijesu dostavljani prijedlozi za vršenje Ekskluzivne Upstream aktivnosti.

7.3. Odgovornost za Ekskluzivne Upstream aktivnosti

- 7.3.1. Koncesionari koji su dali saglasnost snosiće u skladu sa Participirajućim udjelima koji su usaglašeni shodno klauzuli 7.2.5. cjelokupne troškove i odgovornost za vršenje Ekskluzivnih Upstream aktivnosti i obeštetiće Koncesionare koji nijesu dali saglasnost za bilo koje i sve troškove i obaveze nastale u vezi sa tim Ekskluzivnim Upstream aktivnostima, uključujući Indirektnu štetu/gubitak i Gubitak za životnu sredinu i neće dozvoliti da se na Površini PCC-a uspostave bilo kakva založna prava i tereti svih vrsta koji bi mogli proisteći iz tih Ekskluzivnih Upstream aktivnosti.
- 7.3.2. Bez obzira na klauzulu 7.3.1, svaki Koncesionar će nastaviti da po osnovu svog Participirajućeg udjela snosi dio troškova i obaveza koji prate Upstream aktivnosti u kojima je on učestvovao, uključujući tamponiranje i napuštanje Bušotina i završetak Upstream aktivnosti i Deinstalaciju Postrojenja, ali samo u mjeri u kojoj ti troškovi nijesu bili uvećani Ekskluzivnim Upstream aktivnostima.

7.4. Posljedice Ekskluzivnih Upstream aktivnosti

- 7.4.1. U pogledu bilo koje Ekskluzivne Upstream aktivnosti, sve dok Koncesionar koji nije dao saglasnost ima opciju na osnovu klauzule 7.4.3 da povрати prava od

kjih se odrekao na osnovu klauzule 7.4.2, taj Koncesionar koji nije dao saglasnost imaće pravo da istovremeno sa Koncesionarima koji su dali saglasnost pristupi svim Podacima i drugim informacijama vezanim za te Ekskluzivne Upstream aktivnosti, a koji se ne odnose na Podatke dobijene prilikom Ekskluzivne Upstream aktivnosti za potrebe sticanja geonaučnih Podataka i drugih sličnih informacija koje se ne dobijaju iz kanala bušotina. Ukoliko Koncesionar koji nije dao saglasnost želi da dobije i stekne pravo na korišćenje tih Podataka, onda će taj Koncesionar imati pravo da to učini tako što će Koncesionarima koji su dali saglasnost platiti dio troškova koji su nastali prilikom pribavljanja tih Podataka shodno svom Participirajućem udjelu onako kako je utvrđeno u PCC-u.

7.4.2. U skladu sa klauzulom 7.4.3 i klauzulama 7.6.5 i 7.8, smatraće se da je svaki Koncesionar koji nije dao saglasnost ustupio Koncesionarima koji su dali saglasnost, a da Koncesionari koji su dali saglasnost posjeduju, proporcionalno njihovim odnosnim Participirajućim udjelima u bilo kojoj Ekskluzivnoj Upstream aktivnosti:

- a) sva prava svakog Koncesionara koji nije dao saglasnost da učestvuje u daljim operacijama u Bušotini ili dijelu Bušotine koji se produbljuje ili skreće, u kojima su Ekskluzivne Upstream aktivnosti sprovedene kao i operacijama vezanim za bilo koje Otkriće do kojeg se došlo ili koje je procijenjeno tokom tih Ekskluzivnih Upstream aktivnosti; i
- b) sva prava svakog Koncesionara koji nije dao saglasnost na osnovu PCC-a da preuzimaju i raspolazu Proizvedenim Ugljovodonicima:
  - i. iz Bušotine ili dijela Bušotine koji se produbljuje ili skreće, u kojima je izvedena Ekskluzivna Upstream aktivnost; i
  - ii. iz bilo kojih Bušotina koje su bušene radi vršenja procjene ili razvoja Otkrića do kojeg se došlo ili koje je procijenjeno tokom tih Ekskluzivnih Upstream aktivnosti.

7.4.3. Koncesionar koji nije dao saglasnost imaće samo sljedeće opcije za ponovno uspostavljanje prava koja je ustupio shodno klauzuli 7.4.2:

- a) Ako Koncesionari koji su dali saglasnost odluče da vrše procjenu Otkrića do kojeg se došlo tokom Ekskluzivne Upstream aktivnosti, Koncesionari koji su dali saglasnost dostaviće svakom Koncesionaru koji nije dao saglasnost odobreni program procjene. Tokom 30 (trideset) dana ili 24 (dvadeset četiri) sata za hitna operativna pitanja od prijema tog programa procjene, svaki Koncesionar koji nije dao saglasnost imaće na raspolaganju opciju da ponovo uspostavi prava koja je ustupio shodno klauzuli 7.4.2 i da učestvuje u programu procjene. Koncesionar koji nije dao saglasnost može da ostvari ovu opciju tako što će obavijestiti druge Koncesionare i Operatora u gorenavedenom roku da je saglasan da snosi dio rashoda i obaveza programa procjene koji mu pripada po osnovu njegovog Participirajućeg udjela, i da

plati iznose koji su utvrđeni u klauzulama 7.5.1 i 7.5.2. Ova klauzula se ne odnosi na Državu koja ostvaruje pravo na uzimanje Participirajućeg udjela na osnovu klauzule 7.3.

- b) Ako Koncesionari koji su dali saglasnost odluče da razvijaju Otkriće do kojeg se došlo ili koje je procijenjeno tokom Ekskluzivne Upstream aktivnosti, Koncesionari koji su dali saglasnost dostaviće Koncesionarima koji nijesu dali saglasnost program Razvoja i Proizvodnje koji će suštinski biti u formi koja treba da se dostavi Organu uprave na osnovu mjerodavnog prava o Upstream aktivnostima i PCC-a. Tokom 60 (šezdeset) dana od prijema tog programa Razvoja i Proizvodnje ili kraćeg perioda koji je utvrđen u PCC-u, svaki Koncesionar koji nije dao saglasnost imaće na raspolaganju opciju da ponovo uspostavi prava koja je ustupio na osnovu klauzule 7.4.2 i da učestvuje u tom programu Razvoja i Proizvodnje. Koncesionar koji nije dao saglasnost može da ostvari ovu opciju tako što će obavijestiti Operatora u gorenavedenom roku da je saglasan da snosi dio obaveza i rashoda tog programa Razvoja i Proizvodnje i budućih operativnih i proizvodnih troškova shodno svom Participirajućem udjelu, kao i da plati iznose koji su utvrđeni u klauzulama 7.5.1 i 7.5.2. Ova klauzula se ne primjenjuje na Državu kada ona ostvaruje pravo da uzme Participirajući udio shodno klauzuli 7.3.
- c) Ukoliko se Koncesionari koji su dali saglasnost odluče za Produblivanje, Proizvodno opremanje, Skretanje, Tamponiranje ili Proizvodno preopremanje Bušotine koja je bušena u okviru Ekskluzivne Upstream aktivnosti i ako te dalje Upstream aktivnosti nijesu bile uključene u prvobitni prijedlog za tu Bušotinu, Koncesionari koji su dali saglasnost dostaviće Koncesionarima koji nijesu dali saglasnost odobreni AFE za te dodatne aktivnosti. Tokom 30 (trideset) dana ili 24 (dvadeset četiri) sata kod hitnih operativnih stvari od prijema tog AFE, svaki Koncesionar koji nije dao saglasnost imaće na raspolaganju opciju da ponovo uspostavi prava koja je ustupio na osnovu klauzule 7.4.2 i da učestvuje u tim Upstream aktivnostima. Koncesionar koji nije dao saglasnost može da ostvari ovu opciju tako što će obavijestiti Operatora u gorenavedenom roku da je saglasan da snosi dio obaveza i rashoda po osnovu tih daljih Upstream aktivnosti koji mu pripada po osnovu njegovog Participirajućeg udjela, kao i da plati iznose koji su utvrđeni u klauzulama 7.5.1 i 7.5.2. Ova klauzula se ne primjenjuje u slučajevima kada Država ostvaruje pravo da preuzme Participirajući udio na osnovu klauzule 7.3 i 8 ovog Ugovora.

7.4.4. Koncesionar koji nije dao saglasnost neće imati pravo da ponovo uspostavi svoja prava u bilo koje drugo vrijeme ili u bilo kojoj drugoj vrsti Upstream aktivnosti osim kako je predviđeno u ovom Ugovoru.

7.4.5. Ako Koncesionar koji nije dao saglasnost ne ostvari na propisan i blagovremen način svoju opciju shodno klauzuli 7.4.3, uključujući plaćanje svih dospjelih iznosa u skladu sa klauzulama 7.5.1 i 7.5.2, taj Koncesionar će ostati bez opcija utvrđenih u klauzuli 7.4.3 i prava da učestvuje u predloženom programu, osim

---

ukoliko taj program, plan ili operacija ne budu materijalno modifikovani ili prošireni, u kojem slučaju će se tom Koncesionaru koji nije dao saglasnost uputiti novo obavještenje i opcija na osnovu klauzule 7.4.3.

- 7.4.6. Koncesionar koji nije dao saglasnost i koji ostvaruje svoju opciju na osnovu klauzule 7.4.3 dužan je da obavijesti druge Koncesionare da se slaže da snosi svoj dio obaveza i rashoda po osnovu daljih Upstream aktivnosti i da nadoknadi iznose utvrđene u klauzulama 7.5.1 i 7.5.2 koje nije prethodno platio. Neće se ni u kom slučaju smatrati da taj Koncesionar koji nije dao saglasnost ima pravo na bilo koje iznose koji su plaćeni shodno klauzulama 7.5.1 i 7.5.2 na osnovu Ekskluzivnih Upstream aktivnosti. Participirajući udio tog Koncesionara koji nije dao saglasnost u tim Ekskluzivnim Upstream aktivnostima biće njegov Participirajući udio utvrđen u PCC-u. Koncesionari koji su dali saglasnost doprinijeće Participirajućem udjelu Koncesionara koji nije dao saglasnost proporcionalno višku Participirajućeg udjela koji je svaki od njih primio na osnovu klauzule 7.2.5. Ako svi Koncesionari učestvuju u predloženim Upstream aktivnostima, onda će se te aktivnosti sprovesti kao Zajednička Upstream aktivnost na osnovu klauzule 5 ovog Ugovora.
- 7.4.7. Ako po isteku perioda u kojem Koncesionar koji nije dao saglasnost može da ostvari svoju opciju da učestvuje u programu Razvoja i Proizvodnje, Koncesionari koji su dali saglasnost žele da nastave, Operator će uputiti obavještenje Vladi u skladu sa odgovarajućom odredbom mjerodavnog prava o Upstream aktivnostima i PCC-a da Koncesionari koji su dali saglasnost smatraju da je Otkriće Komercijalno otkriće. Nakon tog obavještenja, Operator za taj Razvoj nastaviće da priprema i dostaviće program Razvoja i Proizvodnje koji se odnosi na taj Razvoj. Osim ukoliko program Razvoja i Proizvodnje ne bude materijalno modifikovan i proširen prije početka Ekskluzivnih Upstream aktivnosti po tom planu, u kom slučaju će se uputiti novo obavještenje i opcija Koncesionarima koji nijesu dali saglasnost na osnovu klauzule 7.4.3, smatraće se da je svaki Koncesionar koji nije dao saglasnost na taj Program razvoja i proizvodnje:
- a) odlučio da se ne prijavi za dobijanje saglasnosti za program Razvoja i Proizvodnje koji obuhvata taj Razvoj; i
  - b) izgubio sav ekonomski interes na Površini za razvoj i proizvodnju koja se odnosi na taj Razvoj;
  - c) preuzeo dužnost da ostvari svoj pravni interes na toj Površini za razvoj i proizvodnju u korist Koncesionara koji su dali saglasnost;
  - d) povukao se iz ovog Ugovora u mjeri u kojoj se to odnosi na taj Razvoj, čak i ako je program Razvoja i Proizvodnje modifikovan ili proširen nakon početka Upstream aktivnosti po tom programu Razvoja i Proizvodnje; i
  - e) izgubio svako pravo da učestvuje u izgradnji i vlasništvu nad Postrojenjima izvan Površine razvoja i proizvodnje koja se odnosi na taj Razvoj i koja su projektovana isključivo za potrebe tog Razvoja.

7.5. Premija za učešće u Ekskluzivnim Upstream aktivnostima

- 7.5.1. Svaki Koncesionar koji nije dao saglasnost će, u roku od 15 (petnaest) dana od ostvarivanja svoje opcije shodno klauzuli 7.4.3, uplatiti odmah raspoloživa sredstva Koncesionarima koji su dali saglasnost proporcionalno njihovim odnosnim Participirajućim udjelima u tim Ekskluzivnim Upstream aktivnostima u vidu paušalnog iznosa u valuti koju odrede Koncesionari koji su dali saglasnost. Taj paušalni iznos biće jednak dijelu svih obaveza i rashoda koji su nastali u svakoj Ekskluzivnoj Upstream aktivnosti vezanoj za Otkriće, proporcionalno Participirajućem udjelu tog Koncesionara koji nije dao saglasnost, kao i vezano za Bušotinu koja je bušena u okviru Ekskluzivne Upstream aktivnosti, zavisno od slučaja, u kojima Koncesionar koji nije dao saglasnost želi da ponovo uspostavi prava koja je ustupio shodno klauzuli 7.4.2, i koje taj Koncesionar koji nije dao saglasnost nije prethodno platio.
- 7.5.2. Pored plaćanja koje se zahtijeva shodno klauzuli 7.5.1, odmah nakon ostvarivanja opcije po osnovu klauzule 7.4.3, svaki Koncesionar koji nije dao saglasnost imaće obavezu da nadoknadi Koncesionarima koji su dali saglasnost i preuzeli rizik za te Ekskluzivne Upstream aktivnosti, proporcionalno njihovim odnosnim Participirajućim udjelima, iznos koji je jednak zbiru:
- a) 500% (petsto procenata) dijela, po osnovu Participirajućeg udjela tog Koncesionara koji nije dao saglasnost, u svim obavezama i rashodima koji su nastali u bilo kojoj Ekskluzivnoj Upstream aktivnosti vezano za pribavljanje dijela geonaučnih Podataka i drugih sličnih informacija koje se ne stiču iz Bušotine, a koji se odnose na Otkriće, i koje taj Koncesionar nije prethodno platio; plus
  - b) 1000% (hiljadu procenata) dijela, po osnovu Participirajućeg udjela tog Koncesionara koji nije dao saglasnost, u svim obavezama i rashodima koji su nastali u bilo kojoj Ekskluzivnoj Upstream aktivnosti koja se odnosi na bušenje, Produblјivanje, Testiranje, Proizvodno opremanje, Skretanje, Tamponiranje, Proizvodno preopremanje i Remont Bušotine u kojoj se došlo do Otkrića za koje Koncesionar koji nije dao saglasnost želi da ponovo uspostavi prava koja je ustupio na osnovu klauzule 7.4.2, i koja taj Koncesionar nije prethodno platio; plus
- 7.5.3. Svaki Koncesionar koji nije dao saglasnost koji je odgovoran za iznose utvrđene u klauzuli 7.5.2 će u roku od 15 (petnaest) dana od ostvarivanja svoje opcije shodno klauzuli 7.4.3, platiti kroz odmah raspoloživa sredstva puni iznos duga koji ima na osnovu klauzule 7.5.2 prema Koncesionarima koji su dali saglasnost, u valuti koju odrede Koncesionari koji su dali saglasnost.

7.6. Prioritetni redosljed Upstream aktivnosti

- 7.6.1. Osim ako nije drugačije konkretno predviđeno u ovom Ugovoru, ako neki Koncesionar želi da predloži vršenje Upstream aktivnosti koja će biti u suprotnosti sa postojećim prijedlogom za Ekskluzivnu Upstream aktivnost, taj Koncesionar će moći da ostvari to pravo tokom 5 (pet) dana, ili 24 (dvadeset

---

četiri) sata kod prijedloga koji uključuju upotrebu uređaja za bušenje, plovila, plovnog objekta ili druge opreme koja se obično ne drži na Površini PCC-a, a koja se nalazi na lokaciji na Površini PCC-a, od prijema prijedloga za Ekskluzivnu Upstream aktivnost, da predaju svoj alternativni prijedlog svim Koncesionarima koji imaju pravo učešća u predloženim aktivnostima. Taj alternativni prijedlog sadržaće informacije koje se zahtijevaju u klauzuli 7.2.1.

- 7.6.2. Svaki Koncesionar koji dobije takve prijedloge odlučiće putem dostavljanja obavještenja Operatoru i Koncesionarima koji su iznijeli prijedlog u okviru odgovarajućeg roka za davanje odgovora koji je utvrđen u klauzuli 7.2.2 da učestvuje u jednom od prijedloga koji se nadmeću. Svaki Koncesionar koji ne obavijesti Operatora i Koncesionare koji su iznijeli prijedlog u roku predviđenom za davanje odgovora smatraće se da je glasao protiv prijedloga.
- 7.6.3. Prijedlog koji dobije najveći ukupni broj glasova po osnovu Participirajućeg udjela imaće prioritet nad svim ostalim prijedlozima koji se nadmeću. U slučaju neriješenog glasanja, Operator će izvršiti izbor između prijedloga koji su dobili najveći ukupni broj glasova po osnovu Participirajućeg udjela. Operator će poslati obavještenje o tom rezultatu svim Koncesionarima koji imaju pravo učešća u Upstream aktivnostima u roku od 5 (pet) dana, ili 24 (dvadeset četiri) sata za hitne operativne stvari.
- 7.6.4. Svaki Koncesionar će potom imati na raspolaganju 2 (dva) dana, ili 24 (dvadeset četiri) sata za hitne operativne stvari, od prijema tog obavještenja da odluči dostavljanjem obavještenja Operatoru i Koncesionarima koji su iznijeli predlog da li će učestvovati u toj Ekskluzivnoj Upstream aktivnosti ili će ustupiti svoj udio shodno klauzuli 7.4.2. Ukoliko Koncesionar ne dostavi takvo obavještenje u datom periodu smatraće se da je odlučio da ne učestvuje u preovladavajućem prijedlogu.
- 7.6.5. Bez obzira na odredbe klauzule 7.4.2, ukoliko iz razloga koji ne uključuju nailazak na materiju kroz koju se ne može bušiti ili bilo koje drugo stanje u Bušotini koje praktično onemogućava dalje Upstream aktivnosti, Bušotina koja je bušena u okviru Ekskluzivne Upstream aktivnosti ne dopre do najdublje ciljne Zone koja je opisana u obavještenju kojim se predlaže ta Bušotina, Operator će obavještenje o tome dostaviti svakom Koncesionaru koji nije dao saglasnost i koji je dostavio ili glasao za alternativni prijedlog shodno ovoj klauzuli 7.6 da se ta Bušotina buši u plićoj Zoni nego što je najdublja ciljna Zona predložena u obavještenju na osnovu kojeg je ta Bušotina bušena. Svaki Koncesionar koji nije dao saglasnost imaće na raspolaganju opciju koja se može ostvariti tokom 48 (četrdeset osam) sati od prijema tog obavještenja da učestvuje shodno svom Participirajućem udjelu u inicijalnom predloženom proizvodnom opremanju te Bušotine. Svaki Koncesionar koji nije dao saglasnost može da ostvari tu opciju tako što će obavijestiti Operatora da želi da

---

učestvuje u Proizvodnom opremanju Bušotine i da plati, po osnovu svog Participirajućeg udjela, dio troškova bušenja te Bušotine do njene najdublje dubine koja je bušena u Zoni u kojoj je proizvodno opremljena. Sve obaveze i rashodi za bušenje i Testiranje Bušotine koja je bušena u okviru Ekskluzivne Upstream aktivnosti ispod te dubine ići će isključivo na račun Koncesionara koji su dali saglasnost. Ukoliko bilo koji Koncesionar koji nije dao saglasnost ne odluči na propisan način da učestvuje u prvom proizvodnom opremanju koje je predloženo za tu Bušotinu, odredbe o ustupanju prava iz klauzule 7.4.2 nastaviće da se primjenjuju na udio tog Koncesionara koji nije dao saglasnost.

7.7. Troškovi stajanja (*stand-by*)

- 7.7.1. Kada se izvrše Upstream aktivnosti, sprovedu svi testovi i rezultati tih testova dostave Koncesionarima, *stand-by* troškovi, dok se ne dobije odgovor na obavještenje Koncesionara kojim se predlaže Ekskluzivna Upstream aktivnost, radi Produbljanja bušotine, Testiranja, Skretanja bušotine, Završnog proizvodnog opremanja bušotine, Tamponiranja bušotine, Završnog proizvodnog preopremanja bušotine, Remonta ili druge dalje operacije na toj Bušotini, uključujući period koji je shodno klauzuli 7.6 potreban da se razriješe konkurentski prijedlozi, ići će na teret i biti obračunati kao dio upravo završene operacije. *Stand-by* troškovi, nakon što svi Koncesionari odgovore ili nakon isteka dozvoljenog vremena za davanje odgovora, zavisno od toga što prije nastupi, ići će na teret i biće obračunati Koncesionarima koji su predložili Ekskluzivnu Upstream aktivnost proporcionalno njihovim Participirajućim udjelima, bez obzira na to da li je ta Ekskluzivna Upstream aktivnost stvarno sprovedena.
- 7.7.2. Ako se predlažu Upstream aktivnosti vezane za hitne operativne stvari dok se postrojenje za bušenje koje treba koristiti nalazi na lokaciji, bilo koji Koncesionar može da zatraži i dobije do 5 (pet) dodatnih dana po isteku primjenjivog roka za davanje odgovora koji se pominje u klauzuli 7.2.2 a) tokom kojeg će odgovoriti obavještavajući Operatora i Koncesionare da je taj Koncesionar saglasan da podnese sve *stand-by* troškove i druge troškove koji nastanu tokom tog produženog roka za davanje odgovora. Operator može od tog Koncesionara da traži da plati procijenjene *stand-by* troškove unaprijed, kao preduslov za produžetak roka za davanje odgovora. Ukoliko više od jednog Koncesionara zatraži dodatno vrijeme za odgovor na obavještenje, *stand-by* troškovi će biti među njima raspoređeni na dnevnoj osnovi, proporcionalno njihovim Participirajućim udjelima.

7.8. Specijalna razmatranja u vezi sa produbljanjem i skretanjem Bušotine

-
- 7.8.1. Bušotina koja je bušena u okviru Ekskluzivne Upstream aktivnosti ne može biti podvrgnuta Produblivanju niti Skretanju, a da se prije toga ne pruži šansa Koncesionarima koji nijesu dali saglasnost shodno ovoj klauzuli 7.8 da učestvuju u tim Upstream aktivnostima.
- 7.8.2. U slučaju da bilo koji Koncesionar koji je dao saglasnost želi da se izvrši Produblivanje ili Skretanje Bušotine koja je bušena u okviru Ekskluzivne Upstream aktivnosti, taj Koncesionar će pokrenuti proceduru predviđenu klauzulom 7.2. Ukoliko je Produblivanje ili Skretanje Bušotine dozvoljeno na osnovu tih odredbi i ukoliko Koncesionar koji nije dao saglasnost na Bušotinu u okviru Ekskluzivne Upstream aktivnosti odabere da učestvuje u tom Produblivanju ili Skretanju Bušotine, on će biti dužan da plati iznose utvrđene u klauzuli 7.5.2, i ta plaćanja će u skladu sa klauzulom 7.5.1 predstavljati udio po osnovu Participirajućeg udjela tog Koncesionara u obavezama i rashodima nastalim u vezi sa bušenjem Bušotine u okviru Ekskluzivne Upstream aktivnosti, uključujući sve obaveze i rashode za Testiranje i Proizvodno opremanje, odnosno pokušaj Proizvodnog opremanja Bušotine, od površine do dubine koja je prethodno bušena, a koje bi taj Koncesionar koji nije dao saglasnost platio da se složio da učestvuje u toj Bušotini.

7.9. Korišćenje imovine

- 7.9.1. Koncesionari koji učestvuju u bilo kojem Produblivanju, Testiranju, Proizvodnom opremanju, Skretanju, Tamponiranju, Proizvodnom preopremanju ili Remontu Bušotine koja je bušena u skladu sa ovim Ugovorom moći će da koriste, besplatno, sve zaštitne kolone, cijevi i drugu opremu u Bušotini koja nije neophodna za Upstream aktivnosti vlasnika Bušotine, ali će vlasništvo nad tom opremom ostati nepromijenjeno. Nakon deinstalacije Bušotine u kojoj su izvršene Upstream aktivnosti uz različito učešće, Koncesionari koji vrše deinstalaciju Bušotine opravdaće svu opremu u Bušotini Koncesionarima koji su vlasnici opreme tako što će im ponuditi njihov dio, po osnovu odnosnih Participirajućih udjela, u vrijednosti te opreme, ukoliko postoji, umanjenoj za zaostalu vrijednost amortizovane imovine (cost of salvage).
- 7.9.2. Svakom Koncesionaru, bilo da posjeduje udjele u Postrojenjima ili ne, biće dozvoljeno da koristi slobodne slotove u Postrojenju koje je izgrađeno na osnovu PCC-a za potrebe bušenja Bušotina i vršenja ispitivanja u okviru Površine PCC-a. Nijedan Koncesionar osim vlasnika Postrojenja ne može da buši Bušotina za potrebe Razvoja i Proizvodnje niti da vrši proizvodnju iz Bušotine, osim Proizvodnje koja je rezultat inicijalnih ispitivanja Bušotine, iz Postrojenja bez prethodne pisane saglasnosti svih vlasnika Postrojenja. Ukoliko svi vlasnici Postrojenja učestvuju u bušenju Bušotine, onda se ne plaća nikakva nadoknada u skladu sa ovom klauzulom 7.9.2. U suprotnom, svaki put kada se buši Bušotina iz Postrojenja, Koncesionari koji su dali saglasnost na Bušotinu

---

plaćaće vlasnicima Postrojenja sve dok se ne izvrši deinstalacija svih Bušotina koje su bušili ti Koncesionari, mjesečnu naknadu koja je jednaka: (i) tom dijelu ukupnih troškova Postrojenja, uključujući troškove materijala, fabrikacije, transporta i instalacije, podijeljeno brojem mjeseci korisnog života utvrđenog za Postrojenje, koji jedan slot Bušotine ima u odnosu na ukupan broj slotova u Postrojenju, plus (ii) onom proporcionalnom dijelu mjesečnih troškova poslovanja, održavanja i finansiranja Postrojenja koji Bušotina bušena u skladu sa ovom klauzulom 7.9.2 ima u odnosu na ukupan broj Bušotina koje opslužuje to Postrojenje. Koncesionari koji su dali saglasnost i platili bušenje Bušotine iz Postrojenja shodno ovoj klauzuli 7.9.2 imaće pravo na Produblivanje i Skretanje Bušotine bez dodatnih troškova ukoliko se to uradi prije premještanja Postrojenja sa lokacije.

- 7.9.3. Svaki Koncesionar koji, za potrebe proizvodnje sa Površine PCC-a, želi da koristi slobodni kapacitet u opremi koja je izgrađena na osnovu ovog Ugovora i koja se koristi za preradu ili Transport Ugljovodonika nakon što prođe kroz Postrojenja za primarni tretman, uključujući separatore i dehidratore i prateću opremu, obavijestit će Operatora i sve vlasnike tih Postrojenja i opreme o kapacitetu koji se želi za tu svrhu. Koncesionari koji su vlasnici udjela u toj opremi saglasni su da pregovaraju u dobroj vjeri sa bilo kojim Koncesionarom koji želi da koristi taj slobodni kapacitet u pokušaju da sklopi definitivni sporazum o vršenju Proizvodnje, preradi ili Transportu ili druge slične sporazume o upotrebi tih kapaciteta za naknadu, kao i o ostalim odredbama koje mogu biti obostrano zadovoljavajuće za dotične Koncesionare.
- 7.9.4. Plaćanje za korišćenje Postrojenja u skladu sa klauzulom 7.9.2 ili za korišćenje Postrojenja i prateće opreme na osnovu klauzule 7.9.3 neće dovesti do sticanja dodatnog udjela u Postrojenju ili pratećoj opremi za Koncesionare koji su izvršili plaćanje. Međutim, ta plaćanja će biti uključena u troškove koje Koncesionari koji su izvršili plaćanja imaju pravo da nadoknade u skladu sa klauzulom 7.5.
- 7.9.5. Koncesionari koji odluče da koriste slotove u Postrojenju na osnovu klauzule 7.9.2 obeštetiće vlasnike opreme ili Postrojenja za bilo koje i sve troškove i obaveze nastale kao rezultat tog korišćenja osim što će se principi ograničenja odgovornosti utvrđeni u klauzuli 4.7 ovog Ugovora primjenjivati na bilo koju Indirektnu štetu/gubitak i Gubitak za životnu sredinu koji je Koncesionar pretrpio, a isključujući troškove i obaveze za koje je samo Operator odgovoran na osnovu klauzule 4.6 ovog Ugovora.
- 7.9.6. Svaki Koncesionar angažovan u Ekskluzivnim Upstream aktivnostima imaće pravo na korišćenje Zajedničke imovine, pod uslovom da to korišćenje nije na štetu Zajedničkih Upstream aktivnosti i ukoliko bude zadovoljen dalji uslov da svako korišćenje Zajedničke imovine bude zasnovano na razumnoj, tržišno orijentisanoj komercijalnoj osnovi.

7.9.7. Izgubljena proizvodnja u toku povezivanja Postrojenja radi Ekskluzivnih Upstream aktivnosti

Ako, u toku povezivanja (*tie-in*) Ekskluzivnih Upstream aktivnosti sa postojećim Proizvodnim postrojenjima druge Upstream aktivnosti, Proizvodnja Ugljovodonika iz tih drugih prethodno postojećih Upstream aktivnosti bude privremeno umanjena kao rezultat toga, onda će Koncesionari koji su dali saglasnost kompenzirati Koncesionare i Koncesionare te postojeće Upstream aktivnosti za takav gubitak Proizvodnje na sljedeći način:

- a) Operator će odrediti iznos za koji svakodnevna Proizvodnja u toku povezivanja Postrojenja u Ekskluzivnim Upstream aktivnostima pada ispod prosjeka iz prethodnog mjeseca dnevne Proizvodnje iz postojećih Proizvodnih postrojenja tih Upstream aktivnosti.
- b) Tako određeni iznos izgubljene Proizvodnje biće nadoknađen svim Koncesionarima koji su ostvarili gubitak proporcionalno njihovom odnosnom Participirajućem udjelu.
- c) Po završetku povezivanja Postrojenja, izgubljenu proizvodnju će u cjelosti povratiti Operator koji će od Ekskluzivne Upstream aktivnosti oduzeti do 100% (sto procenata) Proizvodnje, prije nego što Koncesionari koji su dali saglasnost budu mogli da dobiju takvu Proizvodnju.

7.10. Vršenje Ekskluzivnih Upstream aktivnosti

- 7.10.1. Svaku Ekskluzivnu Upstream aktivnost vršiće Koncesionari koji su dali saglasnost i koji vrše funkciju Upravnog odbora, u skladu sa odredbama ovog Ugovora koje se shodno primjenjuju na tu Ekskluzivnu Upstream aktivnost i u skladu sa odredbama mjerodavnog crnogorskog prava i PCC-a.
- 7.10.2. Izračunavanje obaveza i rashoda koji su nastali u Ekskluzivnim Upstream aktivnostima, uključujući obaveze i rashode koje je pretrpio Operator Ekskluzivnih Upstream aktivnosti prilikom upravljanja istima, biće izvršeno u skladu sa principima utvrđenim u ovom Ugovoru i Ugovoru o računovodstvu koji je dat u prilogu PCC-a.
- 7.10.3. Operator Ekskluzivnih Upstream aktivnosti vodiće posebne knjige, finansijske evidencije i račune za Ekskluzivne Upstream aktivnosti koje će biti izložene istim pravima revizije i pregleda kao Zajednički račun i prateće evidencije, sve to kao što je predviđeno u Ugovoru o računovodstvu koji je dat u prilogu PCC-a. Pomenuta prava revizije i pregleda biće proširena na svakog od Koncesionara koji su dali i Koncesionara koji nijesu dali saglasnost sve dotle dok drugopomenuti imaju ili mogu imati pravo da odluče da učestvuju u tim Ekskluzivnim Upstream aktivnostima.
- 7.10.4. Operator, ukoliko vrši Ekskluzivnu Upstream aktivnost za Koncesionare koji su dali saglasnost, bez obzira na to da li Operator učestvuje u toj aktivnosti, imaće pravo da traži novčane avanse i neće biti obavezan da koristi sopstvena sredstva za plaćanje bilo kojih troškova ili rashoda, niti će biti dužan da otpočne ili nastavi Ekskluzivne Upstream aktivnosti sve dok Koncesionari koji su dali saglasnost ne izvrše tražene uplate. Ugovor o računovodstvu koji je dat u

---

prilogu PCC-a primjenjivaće se na Operatora u vezi sa Ekskluzivnim Upstream aktivnostima koje Operator vrši.

- 7.10.5. Ukoliko je Operator Koncesionar koji nije dao saglasnost na Ekskluzivnu Upstream aktivnost radi razvoja Otkrića, Operator može da dâ ostavku na funkciju Operatora za Razvoj i Proizvodnju tog Otkrića. Ukoliko Operator dâ ostavku, Koncesionari koji su dali saglasnost odabraće jednog Koncesionara koji je dao saglasnost da bude Operator samo za tu Ekskluzivnu Upstream aktivnost. Svaka ostavka Operatora i imenovanje Koncesionara koji je dao saglasnost da bude Operator za tu Ekskluzivnu Upstream aktivnost, podliježe obavezi da Koncesionari najprije obezbijede neophodne saglasnosti Vlade.

Klauzula 8 Neizmirivanje obaveza

8.1. Neizmirivanje obaveza i obavještenje

- 8.1.1. Svaki Koncesionar koji:

- a) ne plati po dospijeću svoj dio troškova Zajedničkog računa, uključujući novčane avanse i kamatu; ili
- b) ne pribavi i održava Obezbjedenje koje taj Koncesionar mora da ima u skladu sa mjerodavnim crnogorskim pravom, PCC-jem, ne ispunjava svoje obaveze u skladu sa ovim Ugovorom i dalje u tekstu naziva se „Koncesionar koji ne izmiruje svoje obaveze”. Operator ili bilo koji Koncesionar koji izmiruje svoje obaveze, u slučaju da je Operator taj Koncesionar koji ne izmiruje svoje obaveze, odmah dostavlja obavještenje o takvom neizmirenju obaveza koje se dalje u tekstu naziva „Obavještenje o neizmirenju obaveza” Koncesionaru koji ne izmiruje svoje obaveze i svakom Koncesionaru koji izmiruje svoje obaveze, uz kopiju koju dostavlja Organu uprave.

- 8.1.2. Za potrebe ove klauzule, „Period neizmirenja obaveza” znači period koji počinje 5 (pet) Radnih dana nakon datuma izdavanja Obavještenja o neizmirenju obaveza u skladu sa ovom klauzulom i koji se završava kada su sve neizmirene obaveze Koncesionara koji ne izmiruje svoje obaveze u potpunosti izmirene.

8.2. Sastanci Upravnog odbora i Podaci

- 8.2.1. Ne dovodeći u pitanje bilo koju drugu odredbu u ovom Ugovoru, Koncesionar koji ne izmiruje svoje obaveze nema nikakva prava tokom Perioda neizmirenja obaveza da:

- a) sazove niti prisustvuje sastancima Upravnog odbora ili pododbora;

- b) glasa o bilo kom pitanju koje se nađe pred Upravnim odborom ili bilo kojim pododborom;
- c) pristupi bilo kojim Podacima ili informacijama u vezi sa Upstream aktivnostima u skladu sa ovim Ugovorom;
- d) prihvati ili odbije trgovanje Podacima između Koncesionara i trećih lica niti pristupi bilo kojim Podacima primljenim u tom trgovanju Podacima;
- e) prenese cio niti dio svog Participirajućeg udjela, izuzev na Koncesionare koji izmiruju svoje obaveze u skladu sa ovom klauzulom 8;
- f) prihvati ili odbije bilo koji prenos, niti na bilo koji drugi način ostvaruje bilo koja druga prava u vezi sa Prenosima u skladu sa ovom klauzulom 8 ili u skladu sa klauzulom 12 ovog Ugovora;
- g) primi Pripadajuća prava u skladu sa klauzulom 8.4 ovog Ugovora;
- h) povuče se iz ovog Ugovora u skladu sa klauzulom 13, osim zbog onog što je predviđeno u klauzuli 8.4.4; niti da
- i) preuzme bilo koji dio Participirajućeg udjela drugog Koncesionara u slučaju da taj drugi Koncesionar ne izmiruje svoje obaveze ili se povlači iz ovog Ugovora i PCC-a.

8.2.2. Bez obzira na bilo koju drugu odredbu u ovom Ugovoru, tokom Perioda neizmirenja obaveza:

- a) izuzev ako drugačije nije dogovoreno između Koncesionara koji izmiruju svoje obaveze, pravo glasa svakog Koncesionara koji izmiruje svoje obaveze jednak je koeficijentu Participirajućeg udjela tog Koncesionara i ukupnog Participirajućeg udjela Koncesionara koji izmiruju svoje obaveze;
- b) za sva pitanja kod kojih je potrebno jednoglasno odlučivanje ili odobrenje Koncesionara nije potreban glas niti odobrenje Koncesionara koji ne izmiruje svoje obaveze;
- c) smatra se da je Koncesionar koji ne izmiruje svoje obaveze izabrao da ne učestvuje ni u kakvim Upstream aktivnostima o kojima se glasalo tokom Perioda neizmirenja obaveza, u mjeri u kojoj je takav izbor dozvoljen prema klauzuli 5.9 i klauzuli 7 ovog Ugovora; i
- d) smatra se da Koncesionar koji ne izmiruje svoje obaveze daje svoje odobrenje te se pridružuje Koncesionarima koji izmiruju svoje obaveze u preduzimanju svih drugih radnji o kojima se glasalo tokom Perioda neizmirenja obaveza.

8.3. Alokacija neizmirenih računa

8.3.1. Koncesionar koji daje Obavještenje o neizmirenju obaveza u skladu sa klauzulom 8.1 dostavlja uz to Obavještenje svakom Koncesionaru koji izmiruje svoje obaveze, uz primjerak Organu uprave, izjavu: (i) o iznosu novca koji Koncesionar koji izmiruje svoje obaveze plaća kao svoj udio u Neizmirenom iznosu; i (ii) ako Koncesionar koji ne izmiruje svoje obaveze nije pribavio ili ne održava bilo koje Obezbjedenje koje se od njega zahtijeva u svrhu održavanja PCC-a u punoj snazi i efektu, izjavu o vrsti i iznosu Obezbjedenja koje

Koncesionari koji izmiruju svoje obaveze ispostavljaju ili sredstva koja plaćaju kako bi omogućili Operatoru da u ime Koncesionara koji izmiruju svoje obaveze ili, ako je Operator taj koji ne izmiruje svoje obaveze, Koncesionaru koji daje obavještenje, da ispostavi i održava takvo Obezbjedenje. Osim ako nije drugačije dogovoreno, obaveze koje ne ispunjava Koncesionar koji ne izmiruje svoje obaveze ispuniće Koncesionar koji izmiruje svoje obaveze proporcionalno srazmjeri Participirajućeg udjela koji ima svaki pojedinačni Koncesionar koji izmiruje svoje obaveze u odnosu na Participirajuće udjele svih Koncesionara koji izmiruju svoje obaveze. Organu uprave dostavlja se kopija svake pisane komunikacije između Koncesionara ili između Operatora i bilo kojeg Koncesionara u vezi sa neizmirenjem obaveza ili kao posljedica istog. Za potrebe ove klauzule:

„Neizmiren iznos“ znači udio Koncesionara koji ne izmiruje svoje obaveze u troškovima Zajedničkog računa koje Koncesionar koji ne izmiruje svoje obaveze nije platio po dospijeću u skladu sa odredbama ovog Ugovora (ali ne uključujući nikakvu kamatu koja se duguje po tom iznosu); i

„Ukupan neizmireni iznos“ označava sljedeće iznose: (i) Neizmireni iznos; (ii) troškove trećih lica za pribavljanje i održavanje Obezbjedenja koje su pretrpjeli Koncesionari koji izmiruju svoje obaveze ili sredstva koja su ti Koncesionari platili kako bi omogućili Operatoru da pribavi ili održava Obezbjedenje, u skladu sa klauzulom 8.3.1(ii); uvećane za (iii) svu kamatu po Dogovorenoj kamatnoj stopi dospjeloj na dotični iznos (i) od datuma kada je ovaj iznos dospio za plaćanje od strane Koncesionara koji ne izmiruje svoje obaveze do plaćanja u cjelosti od strane Koncesionara koji ne izmiruje svoje obaveze i na dotični iznos (ii) od datuma kada su ovaj iznos platili Koncesionari koji izmiruju svoje obaveze do plaćanja tog iznosa u cjelosti od strane Koncesionara koji ne izmiruje svoje obaveze.

„Dogovorena kamatna stopa“ znači kamata obračunata po konformnoj metodi na mjesečnom nivou, po godišnjoj stopi jednakoj jednomjesečnoj Londonskoj ponuđenoj međubankarskoj stopi (LIBOR stopi) na depozite u eurima koju je objavio *Financial Times* ili, ako nije, onda *Wall Street Journal*, uvećana za 2 (dva) procentna poena, koja se primjenjuje prvog Radnog dana prije datuma dospijeća plaćanja i potom prvog Radnog dana svakog narednog kalendarskog mjeseca. Ukoliko je gorepomenuta kamatna stopa u suprotnosti sa bilo kojim važećim zakonom o zelenaškim kamatnim stopama, stopa kamate koja će se obračunavati biće maksimalna stopa dozvoljena tim mjerodavnim zakonom.

- 8.3.2. Ukoliko Koncesionar koji ne izmiruje svoje obaveze iste izmiri u cjelosti prije početka Perioda neizmirenja obaveza, Koncesionar koji daje obavještenje odmah obavještava svakog Koncesionara koji izmiruje svoje obaveze i Organ uprave putem faksimila ili telefona i elektronske pošte (e-maila) i Koncesionari koji izmiruju svoje obaveze oslobađaju se svojih obaveza shodno klauzuli 8.3.1.

U suprotnom, svaki pojedinačni Koncesionar koji izmiruje svoje obaveze ispuniće svoje obaveze u skladu sa klauzulom 8.3.1(i) prije početka Perioda neizmirenja obaveza i obaveze u skladu sa klauzulom 8.3.1(ii) u roku od 10 (deset) Radnih dana nakon Obavještenja o neizmirenju obaveza. Ako Koncesionar koji izmiruje svoje obaveze ne ispuni takve obaveze blagovremeno, taj Koncesionar nakon toga postaje Koncesionar koji ne izmiruje svoje obaveze u skladu sa odredbama ove klauzule 8. Koncesionari koji izmiruju svoje obaveze imaju pravo na primanje svojih udjela u Ukupnom neizmirenom iznosu koji plaća taj Koncesionar koji ne izmiruje svoje obaveze u skladu sa ovom klauzulom.

- 8.3.3. Ako je Operator Koncesionar koji ne izmiruje svoje obaveze, onda se sva plaćanja koja bi se inače plaćala Operatoru za troškove Zajedničkog računa u skladu sa ovim Ugovorom vrše Koncesionaru koji daje obavještenje dok se neizmirenje obaveza ne riješi ili do imenovanja Operatora-sukcesora. Koncesionar koji daje obavještenje drži ta sredstva na zasebnom računu odvojeno od svojih sredstava i koristi ta sredstva za dospjela potraživanja trećih lica koja se plaćaju sa Zajedničkog računa o kojima je obaviješten, u mjeri u kojoj bi Operator bio ovlašćen da vrši takva plaćanja u skladu sa odredbama ovog Ugovora. Koncesionar koji daje obavještenje ima pravo da ispostavi obračun ili poziv za uplatu drugim Koncesionarima u skladu sa Ugovorom o računovodstvu koji je dat kao aneks PCC-a za odgovarajuće troškove trećih lica koji dopijuju i treba da budu plaćeni tokom takvog perioda u mjeri u kojoj dovoljna sredstva nijesu raspoloživa. Kada je Operator korigovao neizmirenje obaveza ili je Operator sukcesor imenovan, Koncesionar koji daje obavještenje predaje sva preostala sredstva na računu Operatoru i dostavlja Operatoru i drugim Koncesionarima detaljnu računovodstvenu evidenciju o primljenim i potrošenim sredstvima tokom ovog perioda. Koncesionar koji daje obavještenje nije odgovoran za štetu, gubitke, troškove, izdatke niti obaveze nastale kao rezultat njegovih postupaka u skladu sa ovom klauzulom 8.3.3, izuzev u mjeri u kojoj bi Operator bio odgovoran prema klauzuli 4.7 ovog Ugovora.

8.4. Pravna sredstva

- 8.4.1. Tokom Perioda neizmirenja obaveza, Koncesionar koji ne izmiruje svoje obaveze nema prava na svoja Pripadajuća prava, koja se povjeravaju i predstavljaju vlasništvo Koncesionara koji izmiruju svoje obaveze. Operator, ili Koncesionar koji daje obavještenje ako je Operator Koncesionar koji ne izmiruje svoje obaveze, ovlašćen je za prodaju tih Pripadajućih prava kroz prodaju u skladu sa principom van dohvata ruke pod uslovima koji su komercijalno razumni u datim okolnostima i, nakon odbijanja svih troškova, naknada i izdataka koji se snose po osnovu takve prodaje, plaća neto prihod Koncesionarima koji izmiruju svoje obaveze srazmjerno iznosima koje im duguje Koncesionar koji ne izmiruje svoje obaveze kao dio Ukupnog neizmirenog iznosa, radi plaćanja prvo kamate pa potom glavnice, i koristi taj neto prihod za osnivanje Rezervnog fonda (kako je definisan u klauzuli 8.4.3), ako je to moguće, dok se taj Ukupni neizmireni iznos ne povrati i dok se taj

---

Rezervni fond ne uspostavi. Svaki eventualni višak plaća se Koncesionaru koji ne izmiruje svoje obaveze, a svaki manjak ostaje kao dug Koncesionara koji ne izmiruje svoje obaveze prema Koncesionarima koji izmiruju svoje obaveze. Prilikom prodaje u skladu sa ovom klauzulom 8.4.1, Koncesionari koji izmiruju svoje obaveze nemaju nikakvu obavezu da dijele bilo koje postojeće tržište ili da obezbijede cijenu jednaku cijeni po kojoj se prodaje njihova sopstvena Proizvodnja.

- 8.4.2. Ako Operator raspolaže bilo kojom Zajedničkom imovinom ili ako je bilo kakva druga uplata ili usklađivanje izvršeno po Zajedničkom računu tokom Perioda neizmirenja obaveza, Operator, ili Koncesionar koji daje obavještenje ako je Operator Koncesionar koji ne izmiruje svoje obaveze, ima prava da iskoristi dio po osnovu Participirajućeg udjela Koncesionara koji ne izmiruje svoje obaveze u prihodu od tog raspolaganja, uplate ili usklađivanja za namirenje Ukupnog neizmirenog iznosa, prvo za kamatu pa potom za glavnicu, i za uspostavljanje Rezervnog fonda (kako je definisan klauzulom 8.4.3), ako je primjenjivo. Svaku preostali višak isplaćuje se Koncesionaru koji ne izmiruje svoje obaveze, a svaki manjak ostaje kao dug Koncesionara koji ne izmiruje svoje obaveze prema Koncesionarima koji izmiruju svoje obaveze.
- 8.4.3. Koncesionari koji izmiruju svoje obaveze imaju prava da iskoriste neto prihod primljen u skladu sa klauzulama 8.4.1 i 8.4.2 za kreiranje rezervnog fonda, u daljem tekstu: „Rezervni fond“, u iznosu jednakom Participirajućem udjelu Koncesionara koji ne izmiruje svoje obaveze u: (i) procijenjenim troškovima otpremnina za zaposlene u skladu sa crnogorskim pravom nakon završetka Upstream aktivnosti; i (ii) svim drugim utvrdivim troškovima koje Koncesionari koji izmiruju svoje obaveze očekuju da će nastati u vezi sa prekidom Upstream aktivnosti i Deinstalacijom Postrojenja. Nakon završetka Perioda neizmirenja, svi iznosi koji se drže u Rezervnom fondu vraćaju se Koncesionaru koji prethodno nije izmirivao svoje obaveze.
- 8.4.4. Ako Koncesionar koji ne izmiruje svoje obaveze ne izmiri sve svoje zaostale obaveze do 30. (tridesetog) dana od datuma Obavještenja o neizmirenju obaveza, onda, ne dovodeći u pitanje bilo koja druga prava koja su na raspolaganju svakom Koncesionaru koji izmiruje svoje obaveze da povрати svoj dio u Ukupnom neizmirenom iznosu, svaki Koncesionar koji izmiruje svoje obaveze ima mogućnost, a koju može iskoristiti u bilo koje doba nakon tog datuma i tokom Perioda neizmirenja obaveza, da zahtijeva od Koncesionara koji ne izmiruje svoje obaveze da se potpuno povuče iz ovog Ugovora i PCC-a. Takva opcija aktivira se obavještenjem koje se daje Koncesionaru koji ne izmiruje svoje obaveze i svakom Koncesionaru koji izmiruje svoje obaveze. Ako se takva opcija aktivira, smatra se da je Koncesionar koji ne izmiruje svoje obaveze prenio svoj Participirajući udio, u skladu sa klauzulom 13.6 ovog Ugovora a koja stupa na snagu na dan obavještenja Koncesionara koji izmiruju svoje obaveze ili obavještenja Koncesionara, na Koncesionare koji izmiruju svoje obaveze. Bez obzira na uslove iz klauzule 13 ovog Ugovora, u odsustvu drugačijeg dogovora između Koncesionara koji izmiruju svoje obaveze, svaki prenos na Koncesionare koji izmiruju svoje obaveze nakon povlačenja u skladu sa ovom klauzulom 8.4.4 srazmjern je Participirajućim udjelima Koncesionara koji izmiruju svoje obaveze.

8.4.5. Pored drugih pravnih sredstava koja su na raspolaganju Koncesionarima koji izmiruju svoje obaveze u skladu sa ovom klauzulom 8 i svim drugim pravima koja su na raspolaganju svakom Koncesionaru koji izmiruje svoje obaveze da povрати svoj dio u Ukupnom neizmirenom iznosu, u slučaju da Koncesionar koji ne izmiruje svoje obaveze ne izmiri iste u roku od 30 (trideset) dana nakon Obavještenja o neizmirenju obaveza, Koncesionari koji izmiruju svoje obaveze mogu odlučiti da aktiviraju hipoteku i sredstvo obezbjeđenja uspostavljeno nad Participirajućim udjelom Koncesionara koji ne izmiruje svoje obaveze kako je navedeno dalje u tekstu, u skladu sa PCC-jem i mjerodavnim pravom.

- a) Svaki Koncesionar daje svakom drugom Koncesionaru, u srazmjernim (*pro rata*) udjelima na osnovu njihovih relativnih Participirajućih udjela, hipoteku i obezbjeđenje nad svojim Participirajućim udjelom, bilo u trenutnom posjedu ili naknadno stečenom, zajedno sa svim drugim proizvodima i prihodima po osnovu tog Participirajućeg udjela, kolektivno nazvanim: „Kolateral“, kao obezbjeđenje za (i) plaćanje svih iznosa koje taj Koncesionar duguje, uključujući kamatu i troškove naplate, u skladu sa ovim Ugovorom; i (ii) svako Obezbjeđenje koje taj Koncesionar mora da obezbijedi u skladu sa PCC-jem.
- b) Ukoliko Koncesionar koji ne izmiruje svoje obaveze ne izmiri iste do 30. (tridesetog) dana nakon datuma Obavještenja o neizmirenju, onda svaki Koncesionar koji izmiruje svoje obaveze ima opciju, a koju može iskoristiti u bilo koje doba nakon tog datuma i tokom Perioda neizmirenja obaveza, da aktivira hipoteku i sredstvo obezbjeđenja po osnovu svog proporcionalnog učešća u Kolateralu svim sredstvima dozvoljenim u skladu sa mjerodavnim crnogorskim pravom i PCC-jem, i da proda cio ili dio tog Kolaterala putem javne ili privatne prodaje nakon što Koncesionaru koji ne izmiruje svoje obaveze i drugim povjeriocima dostavi sva obavještenja neophodna na osnovu mjerodavnog crnogorskog prava i PCC-a, a u skladu sa odredbama klauzule 12 ovog Ugovora. Osim ako nije zabranjeno mjerodavnim pravom ili PCC-jem, Koncesionar koji izmiruje svoje obaveze aktiviranjem svoje hipoteke i sredstva obezbjeđenja ima pravo da postane kupac prodatog Kolaterala i ima pravo da uplati na ime prodajne cijeni iznos na koji ima pravo u skladu sa ovom klauzulom 8.4. Svaka razlika u iznosima koje prima strana koja aktivira hipoteku ostaje kao dug Koncesionara koji ne izmiruje svoje obaveze. Aktiviranje hipoteke i sredstva obezbjeđenja od strane jednog Koncesionara koji izmiruje svoje obaveze ne utiče na iznose koje Koncesionar koji ne izmiruje svoje obaveze duguje drugim Koncesionarima koji izmiruju svoje obaveze niti na bilo koji drugi način ograničava prava ili pravna sredstva koja su im na raspolaganju. Svaki Koncesionar je saglasan, ako postane Koncesionar koji ne izmiruje svoje obaveze, shodno mjerodavnom pravu, da se odriče koristi po osnovu bilo kog zakona o procjeni, vrednovanju, mirovanju, produženju ili otkupu i svih drugih zakona o zaštiti dužnika na koje bi se inače moglo pozvati u cilju sprječavanja ili ometanja aktiviranja gorepomenute date hipoteke i sredstva obezbjeđenja.

- c) Svaki Koncesionar je saglasan da priprema dopise, finansijske izvještaje i drugu dokumentaciju i da dostavlja podneske i vrši registracije koje mogu biti neophodne za perfektuiranje, validaciju i pružanje obavještenja o hipotekama i sredstvima obezbjeđenja odobrenih ovom klauzulom 8.4.5.

- 8.4.6. Za potrebe klauzula 8.4.4 i 8.4.5, Koncesionar koji ne izmiruje svoje obaveze, dužan je, bez odlaganja i prema svakom zahtjevu Koncesionara koji izmiruju svoje obaveze, da preduzme sve što se mora uraditi u skladu sa mjerodavnim pravom kako bi učinio prenos svog Participirajućeg udjela validnim, uključujući i dobijanje svih dozvola i saglasnosti Vlade, i da potpiše svaki dokument i preduzme sve druge radnje koje mogu biti neophodne kako bi se izvršio brzi i validni prenos. Koncesionar koji ne izmiruje svoje obaveze obavezan je da odmah ukloni sva založna prava i terete koji su uspostavljeni na njegov prenijeti Participirajući udio. U slučaju neblagovremenog dobijanja dozvola Vlade, Koncesionar koji ne izmiruje svoje obaveze dužan je da drži dodijeljeni Participirajući udio kao staratelj u korist Koncesionara koji izmiruju svoje obaveze koji imaju pravo da ga prime. Svaki Koncesionar predstavlja i jedan drugog postavljaju za svog pravog i zakonitog punomoćnika za potpisivanje onih instrumenata i podnošenje onih podnesaka i aplikacija koji bi mogli biti neophodni da bi se takav pravni prenos učinio pravovaljanim i da bi se dobile sve neophodne saglasnosti Vlade. Svaki pojedinačni Koncesionar može preduzeti aktivnosti u skladu sa ovim ovlašćenjem nezavisno od drugih Koncesionara. Ovo ovlašćenje je neopozivo tokom trajanja ovog Ugovora i povezano je sa udjelima. Ako se to traži, svaki Koncesionar dužan je da potpiše obrazac koji je propisao Upravni odbor kojim se bliže uređuje ovo punomoćje.
- 8.4.7. Koncesionari koji izmiruju svoje obaveze imaju pravo na nadoknadu svih razumnih advokatskih naknada i svih drugih razumnih troškova od Koncesionara koji ne izmiruje svoje obaveze a koje su platili prilikom naplate dugovanja Koncesionara koji ne izmiruje svoje obaveze.
- 8.4.8. Prava i pravna sredstva koja se ovom klauzulom daju Koncesionarima koji izmiruju svoje obaveze su kumulativna, ne isključiva, dodajući se uz sva druga prava i pravna sredstva koja mogu biti na raspolaganju Koncesionarima koji izmiruju svoje obaveze, po zakonu, načelu pravičnosti ili po drugom osnovu. Svako pravo i pravno sredstvo dostupno Koncesionarima koji izmiruju svoje obaveze može se ostvarivati s vremena na vrijeme i onoliko često i po redosljedju koji Koncesionari koji izmiruju svoje obaveze po sopstvenom nađenju smatraju cjelishodnim.

8.5. Ostajanje na snazi

Obaveze Koncesionara koji ne izmiruju svoje obaveze i prava Koncesionara koji izmiruju svoje obaveze ostaju na snazi nakon predaje PCC-a, završetka Zajedničkih Upstream aktivnosti, Deinstalacije Postrojenja, i prestanka važnosti ovog Ugovora.

8.6. Bez prava na prebijanje

Svaki Koncesionar potvrđuje i prihvata da je osnovni princip ovog Ugovora da svaki Koncesionar plaća dio po osnovu svog Participirajućeg udjela u svim iznosima koji dospijevaju u skladu sa ovim Ugovorom onoliko i kada je to potrebno. Shodno tome, svaki Koncesionar koji postane Koncesionar koji ne izmiruje svoje obaveze obavezuje se, u vezi sa ostvarivanjem bilo kojih prava koja imaju Koncesionari koji izmiruju svoje obaveze na osnovu odredbi ove klauzule 8 ili primjenom bilo koje odredbe ove klauzule 8, da se ovim odriče svih prava da traži prebijanje ili da koristi kao svoju odbranu, po zakonu ili načelu pravičnosti, činjenicu da neki drugi Koncesionar nije platio iznose koji su dospjeli i koje duguje u skladu sa ovim Ugovorom ili bilo koje drugo navodno potraživanje koje taj Koncesionar može da ima od Operatora ili bilo kog Koncesionara, bilo da je to potraživanje proisteklo iz ovog Ugovora ili po drugom osnovu. Svaki Koncesionar je dalje saglasan da su priroda i iznos pravnih sredstava stavljenih na raspolaganje Koncesionarima koji izmiruju svoje obaveze po ovom Ugovoru razumni i adekvatni u datim okolnostima.

Klauzula 9 Raspolaganje Proizvodnjom

9.1. Pravo i obaveza uzimanja u naturi

Svaki Koncesionar ima pravo i obavezu da posjeduje i uzme u naturi svoja Pripadajuća prava i da raspolaže istima u skladu sa PCC-jem i ovim Ugovorom.

9.2. Raspolaganje Naftom

9.2.1. Ako se Nafta proizvodi sa Površine za Razvoj i Proizvodnju, Koncesionari u dobroj vjeri i najmanje 6 (šest) mjeseci prije očekivane prve isporuke Nafta, kako ih je odmah obavijestio Operator, pregovaraju i zaključuju uslove ugovora za *lifting* kojim se pokriva otkup Nafta proizvedene u skladu sa PCC-jem. Vlada može, ako je potrebno i praktično, biti i strana u ugovoru za *lifting*. Ako je Vlada strana u ugovoru za *lifting*, onda se Koncesionari obavezuju da će pribaviti njenu saglasnost na principe utvrđene u ovoj klauzuli 9.2. U mjeri u kojoj je to u skladu sa programom Razvoja i Proizvodnje, i saglasno uslovima PCC-a, ugovor za *lifting* predviđa:

- a) mjesto isporuke kako je definisano u odobrenom programu Razvoja i Proizvodnje, gdje vlasništvo i rizik od gubitka Pripadajućih prava na Naftu svakog Koncesionara prelazi na tog Koncesionara;
- b) redovno, periodično obavješćavanje Koncesionara od strane Operatora o procjenama ukupnih Raspoloživih ugljovodonika u predstojećim periodima, količini svake vrste ili stepenu viskoznosti Nafta i Pripadajućeg prava svakog Koncesionara onoliko unaprijed koliko je neophodno Operatoru i

---

Koncesionarima da planiraju aranžmane za *lifting*. Takvo obavještanje obuhvata i ukupan Raspoloživi ugljovodoničnik i isporuke u prethodnom periodu, kao i prekomjerni i nedovoljni *lifting*;

- c) Nominacije Operatoru od strane Koncesionara da prihvati njihove udjele u ukupnom Raspoloživom ugljovodoničniku za naredni period. Takve nominacije se u bilo kojem periodu uvijek odnose na cjelokupno Pripadajuće pravo Koncesionara na Raspoložive ugljovodoničnike tokom tog perioda, u skladu sa operativnom tolerancijom i dogovorenim minimalnim veličinama ekonomskog tereta ili kako se Koncesionari mogu drugačije dogovoriti;
- d) pravovremeno ublažavanje efekata prekomjernog i nedovoljnog *lifting*-a i svih povezanih preraspodjela Raspoloživog ugljovodoničnika;
- e) ako je uključen pomorski utovar ili obalski terminal za utovar brodova, rizike u vezi sa prihvatljivošću tankera, prekostojnicama i, ako je primjenjivo, dostupnosti vezova;
- f) raspodjelu Koncesionarima raspoložive viskoznosti, gustoće i kvaliteta Nafta da se osigura, u mjeri u kojoj Koncesionari preuzimaju isporuku svojih Pripadajućih prava kako dospijevaju, da svaki Koncesionar u svakom periodu dobija Pripadajuće pravo na viskoznost, gustoću i kvalitet Nafta sa svake Površine razvoja i proizvodnje na kojoj učestvuje koji su slični viskoznosti, gustoći i kvalitetu Nafta koju dobija svaki Koncesionar sa te Površine za Razvoj i proizvodnju u tom periodu;
- g) u mjeri u kojoj je raspodjela Pripadajućih prava po toj osnovi nezvodljiva zbog raspoloživosti Postrojenja i minimalnih veličina utovara, način vršenja periodičnih usklađivanja; i
- h) pravo drugih Koncesionara da prodaju Pripadajuće pravo koje je Koncesionar propustio da nominuje za prihvatanje u skladu sa gorenavedenom klauzulom 9.2.1 c) ili čiju isporuku Koncesionar nije preuzeo, u skladu sa važećom dogovorenom procedurom, pod uslovom da takav propust ili predstavlja kršenje obaveza Operatora ili tog Koncesionara shodno uslovima PCC-a ili će vjerovatno rezultirati ograničavanjem ili privremenim obustavljanjem Proizvodnje. Takva prodaja vrši se samo u ograničenom obimu neophodnom da se izbjegne poremećaj Zajedničkih Upstream aktivnosti. Operator je dužan da onoliko koliko je to praktično moguće obavijesti Koncesionare unaprijed o toj situaciji i da se pojavila opcija prava na prodaju. Svaka prodaja uključivaće ne-nominovano ili neisporučeno Pripadajuće pravo, zavisno od slučaja, i odnosiće se na razumne vremenske periode, ali ni u kom slučaju ne duže od 12 (dvanaest) mjeseci. Uslovi plaćanja za prodatu Proizvodnju prema ovoj opciji utvrđuju se u ugovoru za *lifting*.

- 9.2.2. Ako ugovor o za *lifting* ne bude sklopljen do datuma prve isporuke Nafta, Koncesionari će u svakom slučaju biti obavezni da preuzmu i zasebno raspolažu tom Naftom na način predviđen klauzulom 9.1 i pored toga se obavezuju na poštovanje principa propisanih u ovoj klauzuli 9.2. dok Koncesionari ne potpišu ugovor za *lifting*.

9.3. Raspolaganje Gasom

Ako dođe do Otkrića Gasa na Površini PCC-a, Koncesionari shodno primjenjuju klauzulu 9.2. u mjeri u kojoj je primjenjiva i mogu, u skladu sa odobrenjem Organa uprave, sklopiti aranžmane koji su neophodni za raspolaganje prirodnim gasom a koji su u skladu sa mjerodavnim pravom o Upstream aktivnostima, uslovima PCC-a i odobrenim programom Razvoja i Proizvodnje.

Klauzula 10 Deinstalacija

10.1. Deinstalacija, Tamponiranje i napuštanje Bušotina bušenih u okviru Zajedničke upstream aktivnosti

- 10.1.1. Odluka da se prekine sa Upstream aktivnostima, završi sa korišćenjem Postrojenja, tamponira ili napusti Bušotina koja je bušena u okviru Zajedničke upstream aktivnosti zahtijeva odobrenje Upravnog odbora.
- 10.1.2. Bez obzira na klauzulu 5.8.3, ukoliko bilo koji Koncesionar ne odgovori u periodu propisanom u klauzuli 5.8.1 b) ovog Ugovora, nakon dostavljanja obavještenja o prijedlogu Operatora za prekid aktivnosti, prestanak korišćenja Postrojenja, tamponiranje ili napuštanje Bušotine, smatraće se da je taj Koncesionar dao pristanak na predloženu Deinstalaciju.
- 10.1.3. Ako Upravni odbor odobri odluku o prekidu Upstream aktivnosti, prestanku korišćenja Postrojenja, tamponiranju ili napuštanju Bušotine, u skladu sa mjerodavnim crnogorskim pravom, svaki Koncesionar koji glasa protiv takve odluke može da predloži, u okviru roka dozvoljenog u klauzuli 5.9.1 ovog Ugovora, obavljanje alternativne Ekskluzivne upstream aktivnosti. Ukoliko nijedna Ekskluzivna upstream aktivnost ne bude pravovremeno predložena ili ako je Ekskluzivna upstream aktivnost pravovremeno predložena ali nije započeta u okviru odgovarajućih rokova iz klauzule 7.2 ovog Ugovora, ukoliko se dobije odobrenje Vlade ta Upstream aktivnost će biti prekinuta, prestanak korišćenja Postrojenja će biti sproveden, a Bušotina tamponirana odnosno napuštena.
- 10.1.4. Svaka Bušotina bušena na osnovu ovog Ugovora se propisno i bezbjedno tamponira i napušta u skladu sa mjerodavnim crnogorskim pravom i na trošak, rizik i izdatak Koncesionara koji su imali Participirajući udio u bušenju te Bušotine.

32.

10.1.5. Ova klauzula 10.1 shodno se primjenjuje na Deinstalaciju, odnosno tamponiranje i napuštanje Bušotine bušene u sklopu Ekskluzivne upstream aktivnosti ili bilo koje Bušotine u kojoj je obavljena Ekskluzivna upstream aktivnost, u kom slučaju se svi Koncesionari sa pravom na obavljanje dodatnih Upstream aktivnosti u toj Bušotini obavještavaju i imaju priliku da sprovedu Ekskluzivne upstream aktivnosti u Bušotini u skladu sa odredbama ove klauzule.

10.2. Prekid Upstream aktivnosti i Deinstalacija Postrojenja za proizvodnju

10.2.1. Uz dužno razmatranje vremenskih ograničenja propisanih u mjerodavnom pravu o Upstream aktivnostima i proceduralnim odredbama ove klauzule 10.2, Operator dostavlja Upravnom odboru na usvajanje prijedlog za pripremu plana za prestanak Upstream aktivnosti i Deinstalaciju Postrojenja (u daljem tekstu: „Plan deinstalacije“) u skladu sa zahtjevima mjerodavnog prava o Upstream aktivnostima i PCC-a. Koncesionar može i ranije dostaviti Upravnom odboru na usvajanje shodno klauzuli 5 prijedlog za pripremu Plana deinstalacije.

10.2.2. Ukoliko Upravni odbor ne odobri prijedlog za pripremu Plana deinstalacije i zatraži da se u predloženom Planu deinstalacije i zahtjevu izvrše promjene, onda se Upravni odbor ponovo sastaje u roku od 15 (petnaest) dana od prvog sastanka kako bi se usaglasio o tim promjenama.

10.2.3. Ukoliko Upravni odbor ne odobri prijedlog za pripremu Plana deinstalacije u razumnom roku kako bi se zadovoljili zahtjevi mjerodavnog prava, svaki Koncesionar može da pripremi taj Plan deinstalacije. Na zahtjev tog Koncesionara, Operator pomaže u pripremi tog plana u mjeri u kojoj to ne podrazumijeva troškove ili neugodnosti po Zajedničke upstream aktivnosti i zahtijeva eventualne promjene predloženom Planu deinstalacije i onda se Upravni odbor ponovo sastaje u roku od 30 (trideset) dana od prvog sastanka kako bi se usaglasio o tim promjenama. Ako Upravni odbor utvrdi da treba da se pripremi Plan deinstalacije, Operator u bliskoj saradnji sa svim Koncesionarima priprema takav plan, uključujući prikupljanje svih neophodnih Podataka i drugih informacija i obavljanje svih neophodnih procjena, u skladu sa mjerodavnim crnogorskim pravom i PCC-jem i dostavlja nacrt tog plana Upravnom odboru na usvajanje.

10.2.4. Ako Upravni odbor odobri Plan deinstalacije pripremljen u skladu sa klauzulama 10.2.2, 10.2.4 i 10.2.5 ili značajno iskoristi Plan deinstalacije kako je navedeno, razumni troškovi koje je pretrpio relevantni Koncesionar za pripremu tog plana zaračunaće se na teret Zajedničkog računa.

10.2.5. Nakon odobrenja Plana deinstalacije od strane Upravnog odbora, Operator dostavlja taj Plan deinstalacije sa pratećom dokumentacijom Organu uprave i drugim relevantnim državnim organima u skladu sa mjerodavnim pravom o Upstream aktivnostima, kao i svim Koncesionarima.

-
- 10.2.6. Što je prije moguće, Operator preduzima druge mjere koje mogu biti neophodne u skladu sa mjerodavnim pravom o Upstream aktivnostima kako bi osigurao odobrenje Plana deinstalacije od strane Organa uprave. U slučaju da Organ uprave zahtijeva izmjene Plana deinstalacije, to pitanje se ponovo dostavlja Upravnom odboru na dodatno razmatranje.
- 10.2.7. Ako Upravni odbor odluči da prijedlog za suštinske izmjene i dopune odobrenog Plana deinstalacije treba da se dostavi Organu uprave, odredbe ove klauzule primjenjuju se kako je primjereno na taj predloženi, značajno izmijenjeni Plan deinstalacije.
- 10.2.8. Ova klauzula 10.2 shodno se primjenjuje na prestanak Upstream aktivnosti i Deinstalaciju Postrojenja u sklopu Ekskluzivne Upstream aktivnosti.

10.3. Fond za deinstalaciju i dokumentacija

- 10.3.1. Operator u ime Koncesionara osniva Fond za deinstalaciju i upravlja njime u skladu sa mjerodavnim pravom o Upstream aktivnostima i PCC-jem.
- 10.3.2. Vodeći dužnu pažnju o vremenskim ograničenjima propisanim u mjerodavnom pravu o Upstreama aktivnostima i PCC-u, Operator priprema i dostavlja Upravnom odboru na usvajanje nacrt alternativnih i poželjnih rješenja Deinstalacije i prateću dokumentaciju koja je neophodna u skladu sa mjerodavnim pravom o Upstream aktivnostima i PCC-jem u vezi sa odabirom preliminarnog rješenja Deinstalacije na kom se zasniva obračun procijenjenih troškova Deinstalacije koji će se pokriti iz Fonda za deinstalaciju.
- 10.3.3. Nakon usvajanja od strane Upravnog odbora, Operator dostavlja pripremljenu dokumentaciju o alternativnim i poželjnim rješenjima Deinstalacije i prateću dokumentaciju Organu uprave u skladu sa mjerodavnim pravom o Upstream aktivnostima i PCC-jem, kao i svim Koncesionarima.
- 10.3.4. Na osnovu odabira preliminarnog rješenja Deinstalacije od strane Organa uprave u skladu sa mjerodavnim pravom o Upstream aktivnostima i PCC-jem, ili na osnovu odobrenog Plana deinstalacije, Operator priprema i dostavlja Upravnom odboru na usvajanje plan procijenjenih iznosa koje svaki Koncesionar treba da plati u Fond za deinstalaciju u skladu sa mjerodavnim pravom o Upstream aktivnostima i PCC-jem. Taj plan se ažurira na godišnjoj osnovi i usvaja od strane Upravnog odbora u okviru godišnjeg budžeta.

10.4. Sprovođenje plana za prestanak Upstream aktivnosti i Deinstalaciju Postrojenja

- 10.4.1. Nakon odobrenja Plana deinstalacije od strane Organa uprave, Operator prezentuje Upravnom odboru prijedlog za sprovođenje odobrenog plana.

-
- 10.4.2. Upravni odbor može, u okviru ograničenja iz mjerodavnog prava o Upstream aktivnostima, izmijeniti, usvojiti ili odbiti prijedlog Operatora za sprovođenje odobrenog Plana deinstalacije.
- 10.4.3. Upravni odbor donosi konačnu odluku o Operatorovom prijedlogu za sprovođenje odobrenog plana u roku od tri mjeseca od prijema prijedloga. Ukoliko se takva odluka ne donese, Operatorov prijedlog se smatra usvojenim.
- 10.4.4. Odredbe klauzule 6 ovog Ugovora primjenjuju se shodno, u odgovarajućoj mjeri, za proračun troškova sprovođenja odobrenog Plana deinstalacije.

Klauzula 11 Ustupanje, produženje i obnavljanje

11.1. Ustupanje

- 11.1.1. Operator obavještava Upravni odbor o zahtjevima za povraćaj bilo kog dijela Površine PCC-a najmanje 120 (sto dvadeset) dana prije datuma za podnošenje neopozivog obavještenja o takvom odustajanju ili datuma tog povraćaja, šta god je od toga ranije. Prije isteka tog perioda, Upravni odbor utvrđuje u skladu sa klauzulom 5 ovog Ugovora obim i oblik površine čiji povraćaj se vrši, u skladu sa zahtjevima mjerodavnog prava o Upstream aktivnostima i PCC-a. Ukoliko se ne može dobiti dovoljan broj glasova Upravnog odbora za povraćaj u skladu sa mjerodavnim pravom o Upstream aktivnostima, onda se usvaja prijedlog koji je podržan prostom većinom Participirajućih udjela. Ukoliko nijedan prijedlog ne dobije podršku proste većine Participirajućih udjela, onda se usvaja onaj prijedlog koji dobije najveći broj ukupnih glasova Participirajućih udjela. U slučaju izjednačenog rezultata, Operator bira između prijedloga koji su dobili najviše ukupnih glasova Participirajućih udjela. Koncesionari pripremaju bilo koji i sva dokumenta koja mogu biti potrebna za izvršenje ustupanja. Svaki Koncesionar se odriče svih prava na žalbu i tužbu protiv Operatora i bilo kog drugog Koncesionara po osnovu bilo koje površine čiji se povraćaj vrši u skladu sa prethodno navedenim, ali protiv njegove preporuke ukoliko se Ugljovodoničnik naknadno otkrije na površini čiji je povraćaj izvršen.
- 11.1.2. Povraćaj ukupnog ili bilo kog dijela Površine PCC-a koji se ne zahtijeva prema mjerodavnom pravu o Upstream aktivnostima ili PCC-u zahtijeva jednoglasnu saglasnost Koncesionara.

11.2. Produženje roka

- 11.2.1. Prijedlog bilo kog Koncesionara da krene sa novim Periodom istraživanja ili da zatraži produžetak Faze istraživanja ili Faze proizvodnje po PCC-u stavlja se pred Upravni odbor u skladu sa klauzulom 5 ovog Ugovora.
- 11.2.2. Svaki Koncesionar ima pravo da krene sa novim Periodom istraživanja ili da zatraži produženje bilo kojeg Perioda istraživanja ili Faze istraživanja ili da

---

zatraži produženje Faze proizvodnje po PCC-u bez obzira na nivo podrške u Upravnom odboru. Ako bilo koji Koncesionar pokrene takvu radnju, svaki Koncesionar koji ne želi da započne taj period ili fazu ili da zatraži njihov produžetak ima pravo da se povuče iz ovog Ugovora i PCC-a, u skladu sa zahtjevima klauzule 13 ovog Ugovora.

Klauzula 12 Prenos udjela ili prava i izmjene u kontroli

12.1. Prenos obaveza

- 12.1.1. Podliježući uvijek zahtjevima mjerodavnog prava o Upstream aktivnostima i PCC-a, prenos cjelokupnog ili dijela Participirajućeg udjela Koncesionara je pravosnažan samo ako je u skladu sa uslovima i odredbama ove klauzule 12.
- 12.1.2. Bez obzira na prenos, Koncesionar koji vrši prenos odgovoran je prema drugim Koncesionarima za sve obaveze, finansijske ili druge, koje su stečene, dospjele ili obračunate u skladu sa odredbama glavnog dokumenta PCC-a ili ovog Ugovora prije takvog prenosa. Te obaveze obuhvataju, ali se ne ograničavaju na sve predložene rashode koje je odobrio Upravni odbor prije nego što je Koncesionar koji vrši prenos obavijestio druge Koncesione o svom predloženom prenosu.
- 12.1.3. Primalac nema nikakva prava u okviru i po osnovu ovog Ugovora, PCC-a ili Površine PCC-a ako je on Sankcionisano lice ili ako je pod kontrolom Sankcionisanog lica ili je Povezano lice Sankcionisanog lica ili ako je pod kontrolom Povezanog lica Sankcionisanog lica, i osim i dok se ne dobiju sva neophodna odobrenja od Vlade i dok se izričito ne obaveže u pisanoj formi da će izvršiti obaveze prenosioca u skladu sa PCC-jem u pogledu Participirajućeg udjela koji se prenosi, na zadovoljstvo Koncesionara, i dostavi sve garancije neophodne u skladu sa mjerodavnim pravom o Upstream aktivnostima, odlukom Vlade ili PCC-jem.
- 12.1.4. Primalac prije nego što Obavezni radni program bude završen na zadovoljavajući način nema nikakva prava u okviru i po osnovu ovog Ugovora, PCC-a ili Površini PCC-a osim ako svaki Koncesionar ne da svoju pisanu saglasnost na taj prenos, koja neće biti neopravdano uskraćena.
- 12.1.5. Ništa sadržano u ovoj klauzuli ne sprječava Koncesionara da stavi pod hipoteku, založi, optereti ili na neki drugi način tereti cio ili dio svog udjela u Površini PCC-a i u okviru i po osnovu ovog Ugovora za svrhe obezbjeđenja koje se odnosi na finansije, pod uslovom da:
- a) taj Koncesionar ostaje odgovoran za sve obaveze u vezi sa tim udjelom;
  - b) teret podleže svim neophodnim odobrenjima Vlade i izričito je podređen pravima drugih Koncesionara po osnovu ovog Ugovora; i

BD *AP*

-
- c) taj Koncesionar obezbijedi da svaka takva hipoteka, zaloga, opterećenje ili teret bude izričito određeni u smislu da ne dovode u pitanje odredbe ovog Ugovora.

12.1.6. Svaki direktan ili indirektan prenos cijelog ili dijela Participirajućeg udjela mora biti u skladu sa sljedećom procedurom:

- a) Kada Koncesionar prenosilac i predloženi primalac, bilo da je u pitanju treće lice ili neki Koncesionar, postignu potpuni dogovor oko uslova i pogodbi prenosa, ti konačni uslovi i pogodbe se objelodanjuju do detalja svim Koncesionarima u pisanom obavještenju prenosioaca. Ukoliko nijedan Koncesionar ne dostavi protivobavještenje, prenos na predloženog primaoca se može izvršiti, u skladu sa drugim odredbama ove klauzule, prema uslovima i pogodbama koji nisu ništa povoljniji prema primaocu od onih utvrđenih u obavještenju Koncesionarima, pod uslovom da se prenos zaključi 180 (sto osamdeset) dana od datuma obavještenja, plus razumni dodatni period koji može biti neophodan radi obezbjeđivanja odobrenja Vlade. Nijedan Koncesionar nema prava prema ovoj klauzuli 12.1.6 na sticanje bilo koje imovine izuzev Participirajućeg udjela, niti se ni od jednog Koncesionara može tražiti da stekne bilo kakvu imovinu izuzev Participirajući udio, bez obzira da li je druga imovina uključena u dati prenos.
- b) Ukoliko više od jednog Koncesionara dostavi protivobavještenje da namjerava da stekne Participirajući udio koji je predmet predloženog prenosa, onda svaki takav Koncesionar stiče dio Participirajućeg udjela koji se prenosi a koji je jednak srazmjeri između njegovog sopstvenog Participirajućeg udjela i ukupnih Participirajućih udjela svih Koncesionara koji su dostavili protivobavještenje, izuzev ako se drugačije ne dogovore.
- c) U slučaju da predloženi prenos dijela ili cijelog Participirajućeg udjela Koncesionara uključuje naknadu koja je drugačija od novčane ili obuhvata drugu imovinu uključenu u širu transakciju (paket aranžman), onda prenosilac dodjeljuje razumnu i pravičnu novčanu vrijednost naknadi koja se plaća isključivo za Participirajući udio u bilo kom obavještenju koje dostavlja drugim Koncesionarima. Ti drugi Koncesionari mogu zadovoljiti zahtjeve prema ovoj klauzuli davanjem saglasnosti na plaćanje te novčane vrijednosti umjesto naknade koja bi se plaćala po ponudi trećeg lica.

12.1.7. Sljedeće transakcije se isključuju iz odredbi ove klauzule 12 u pogledu ustupanja:

- a) kao rezultat obavještenja o dodjeljivanju uručenom učesniku koji ne izmiruje svoje obaveze u skladu sa ovim Ugovorom; ili

-
- b) zbog promjena u Kontroli krajnje matične kompanije tog ustupaoca kao rezultat spajanja ili konsolidacije ili druge korporativne transakcije koja uključuje tu matičnu kompaniju.

12.2. Prenos prava

Svaki Koncesionar ima pravo, u skladu sa zahtjevima mjerodavnog prava, Vladinih odluka, glavnog dokumenta PCC-a i odredbama ove klauzule 12, da slobodno prenese svoj Participirajući udio na Povezano lice. Koncesionari su saglasni da će se odredbe ove klauzule 12 i odredbe PCC-a u pogledu prenosa ili ustupanja primjenjivati:

- a) ako se radi o prenosu emitovanih akcija, kvota akcija ili prava glasa bilo kojeg Koncesionara koji može rezultirati time da taj Koncesionar prestane da bude Povezano lice bilo koje od svojih matičnih kompanija; ili
- b) ako je prenos emitovanih akcija, kvota akcija ili glasačkih prava ili Participirajućeg udjela izvršen od strane bilo kojeg Koncesionara Povezanom licu, a primalac prenosa nakon toga prestane da bude Povezano lice bilo koje od svojih matičnih kompanija

Klauzula 13 Povlačenje

13.1. Pravo povlačenja

- 13.1.1. U skladu sa odredbama mjerodavnog prava o Upstream aktivnostima, ovom klauzulom, klauzulom 8.4.4. ovog Ugovora i PCC-jem, bilo koji Koncesionar koji ne krši obaveze može po svom izboru da se povuče iz ovog Ugovora i PCC-a dajući obavještenje svim ostalim Koncesionarima i navodeći svoju odluku da se povuče. Takvo obavještenje mora biti bezuslovno i neopozivo u momentu kada je dato, osim ukoliko je drugačije određeno u klauzuli 13.7.
- 13.1.2. Koncesionar se ne može povući iz ovog Ugovora i PCC-a prije nego što se Obavezni radni program sprovede na zadovoljstvo Organa uprave, ili se umjesto sprovođenja Obaveznog radnog programa plate odgovarajući iznosi, osim kod:
- a) situacija kada se svi Koncesionari povlače iz Ugovora i PCC-a; ili
- b) situacija u kojima povlačenje vrši shodni uticaj na procedure vezane za neizmirivanje obaveza u klauzuli 8. ovog Ugovora.

- 13.1.3. Ako je program Razvoja i Proizvodnje dostavljen Organu uprave na odobrenje, Koncesionar se ne može povući iz ovog Ugovora i PCC-a prije sprovođenja tako odobrenog programa Razvoja i Proizvodnje.
- 13.1.4. Datum stupanja na snagu povlačenja za Koncesionara koji se povlači će biti kraj kalendarskog mjeseca koji slijedi nakon kalendarskog mjeseca u kojem se daje obavještenje o povlačenju, pod uslovom da, ako svi Koncesionari izaberu da se povuku, datum stupanja na snagu povlačenja za svakog Koncesionara mora biti Datum određen u klauzuli 13.9.

13.2. Povlačenje jednog ili više Koncesionara

U roku od 30 (trideset) dana od dana prijema obavještenja o povlačenju pojedinačnog Koncesionara, bilo koji od drugih Koncesionara takođe može dati obavještenje da želi da se povuče iz ovog Ugovora i PCC-a. Ukoliko svi Koncesionari daju obavještenje o povlačenju, Koncesionari će pristupiti prekidu Upstream aktivnosti i deinstalaciji Postrojenja, ako postoje, napustiće Površinu PCC-a i raskinuti PCC i ovaj Ugovor. Ako svi Koncesionari ne daju to obavještenje o povlačenju, onda će Koncesionari koji se povlače preduzeti sve korake za povlačenje iz PCC-a i ovog Ugovora u što kraćem roku i potpisati i dostaviti sve potrebne instrumente i dokumenta kako bi dodijelili svoje Participirajuće udjele Koncesionarima koji se ne povlače, bez ikakve naknade, u skladu sa odredbama klauzule 13.6.

13.3. Prava Koncesionara koji se povlači

- 13.3.1. Koncesionar koji se povlači ima pravo da dobije svoja Pripadajuća prava proizvedena do dana kada njegovo povlačenje stupa na snagu. Koncesionar koji se povlači ima pravo da dobije sve informacije na koje taj Koncesionar po drugom osnovu ima pravo u skladu sa ovim Ugovorom do dana stupanja na snagu njegovog povlačenja. Nakon što je dao svoje obavještenje o povlačenju, Koncesionar neće imati pravo da glasa o bilo kojem pitanju o kojem se izjašnjava Upravni odbor, osim o pitanjima za koje taj Koncesionar ima finansijsku odgovornost.

13.4. Obaveze i odgovornosti Koncesionara koji se povlači

- 13.4.1. Koncesionar koji se povlači će nakon obavještenja o povlačenju ostati odgovoran samo za svoj dio sljedećeg:
- a) troškova Zajedničkih upstream aktivnosti i Ekskluzivnih upstream aktivnosti u kojima se složio da učestvuje, koje je odobrio Upravni odbor ili Koncesionari koji su dali saglasnost kao dio Vremenske dinamike rada i budžeta, uključujući višegodišnju Vremensku dinamiku rada i budžet u skladu

---

sa klauzulom 6.5 ovog Ugovora ili AFE prije obavještenja o povlačenju tog Koncesionara, bez obzira kada su nastali;

- b) bilo kojeg Obaveznog radnog programa za tekući period ili fazu PCC-a i za bilo koji naredni period ili fazu koji su odobreni u skladu sa klauzulom 11.2 ovog Ugovora i u vezi sa kojima taj Koncesionar nije uspio da se povuče na vrijeme u skladu sa klauzulom 13.4.3;
- c) troškova opisanih u klauzuli 4.3.6 i klauzuli 13.5 ovog Ugovora u vezi sa bilo kojom vanrednom situacijom koja se pojavila prije stupanja na snagu povlačenja Koncesionara, bez obzira kada su ti troškovi nastali; i
- d) svih drugih obaveza i odgovornosti Koncesionara u vezi sa činjenjem ili nečinjenjem u skladu sa ovim Ugovorom prije datuma povlačenja tog Koncesionara za koje bi taj Koncesionar bio odgovoran da se nije povukao iz ovog Ugovora.

13.4.2. Obaveze i odgovornosti za koje Koncesionar koji se povlači ostaje odgovoran će posebno uključiti njegov dio u bilo kojim troškovima tamponiranja i napuštanja Bušotina ili djelova Bušotina u kojima je učestvovao ili je od njega bilo zahtijevano da snosi dio troškova u skladu sa klauzulom 13.4.1 a), u mjeri u kojoj su takvi troškovi tamponiranja i napuštanja plativi od strane Koncesionara u skladu sa PCC-jem. Bilo kakve hipoteke, založna prava, zaloge, opterećenja i drugi tereti koji su uspostavljeni na Participirajućem udjelu Koncesionara koji se povlači prije povlačenja tog Koncesionara biće u potpunosti zadovoljeni ili oslobođeni o trošku Koncesionara koji se povlači prije njegovog povlačenja. Povlačenje Koncesionara neće ga osloboditi odgovornosti prema Koncesionarima koji se ne povlače u vezi sa bilo kojim obavezama ili odgovornostima pripisivim Koncesionaru koji se povlači u skladu sa ovom klauzulom samo zato što oni nisu identifikovani ili ih nije moguće identifikovati u vrijeme povlačenja.

13.4.3. Bez obzira na gorepomenuto, Koncesionar neće biti odgovoran za bilo koje Upstream aktivnosti ili troškove protiv kojih je glasao, osim za one Upstream aktivnosti i troškove opisane u klauzuli 13.4.1 b) ili klauzuli 13.4.1 c), ako pošalje obavještenje o povlačenju u roku od 5 (pet) dana, ili u roku od 24 (dvadeset četiri) časa kada se radi o urgentnim operativnim pitanjima, od dana kada je Upravni odbor glasao da se odobre takve Upstream aktivnosti ili troškovi. Isto tako, Koncesionar koji je glasao protiv dobrovoljnog otpočinjanja ili produženja Perioda istraživanja ili Perioda razvoja i proizvodnje ili bilo koje faze PCC-a ili dobrovoljnog produženja PCC-a neće biti odgovoran za radne zadatke u vezi sa tim pod uslovom da pošalje obavještenje o svom povlačenju u roku od 30 (trideset) dana od takvog glasanja u skladu sa klauzulom 11.2 ovog Ugovora.

13.4.4. Ako su svi Koncesionari Koncesionari koji ne izmiruju obaveze, onda će se smatrati da su Koncesionari kolektivno odlučili da se povuku, i Koncesionari su saglasni da će biti obavezani uslovima i pogodbama ovog Ugovora onoliko dugo

---

koliko je potrebno da se okončaju poslovi ugovornih Strana sa Organima uprave, da se zadovolje zahtjevi PCC-a i mjerodavnog crnogorskog prava i da se omogući prodaja, raspolaganje ili napuštanje imovine ili udjela koji su obuhvaćeni Zajedničkim računom, sve u skladu sa klauzulom 2 ovog Ugovora.

13.4.5. U slučaju da svi Koncesionari odluče da se povuku, Koncesionari su saglasni da će biti obavezani uslovima i pogodbama ovog Ugovora onoliko dugo koliko je potrebno da se okončaju poslovi ugovornih Strana sa Vladom, da se zadovolje zahtjevi mjerodavnog crnogorskog prava i da se omogući prodaja, raspolaganje ili napuštanje imovine ili udjela koji su obuhvaćeni Zajedničkim računom, sve u skladu sa klauzulom 2 ovog Ugovora.

13.5. Vanredna situacija

Ako Bušotina bude van kontrole ili dođe do požara, nekontrolisane erupcije Bušotine, sabotaze ili druge vanredne situacije prije datuma stupanja na snagu povlačenja Koncesionara, Koncesionar koji se povlači će ostati odgovoran za svoj Participirajući udio u troškovima vezanim za tu vanrednu situaciju, bez obzira kada su oni nastali.

13.6. Dodjela

Koncesionar koji se povlači će dodijeliti svoj Participirajući udio bez troškova svakom od Koncesionara koji se ne povlače u srazmjeri sa njihovim Participirajućim udjelima, prije povlačenja, u ukupnim Participirajućim udjelima svih Koncesionara koji se ne povlače, prije povlačenja, osim ukoliko se Koncesionari koji se ne povlače ne dogovore drugačije. Troškove vezane za povlačenje i dodjelu snosiće Koncesionar koji se povlači.

13.7. Odobrenja

Koncesionar koji se povlači će se odmah pridružiti onim aktivnostima koje mogu biti potrebne ili poželjne da se dobiju saglasnosti Vlade neophodne za povlačenje i dodjelu. Koncesionari koji se ne povlače će uložiti sve razumne napore kako bi pomogli Koncesionaru koji se povlači da dobije takva odobrenja. Kazne ili troškovi koje Koncesionari budu imali u vezi sa takvim povlačenjem snosiće Koncesionar koji se povlači.

13.8. Obezbjedenje

Koncesionar koji se povlači iz ovog Ugovora i PCC-a u skladu sa ovom klauzulom će dati Obezbjedenje zadovoljavajuće za druge Koncesionare kako bi se ispunile bilo koje obaveze ili odgovornosti za koje Koncesionar koji se povlači ostaje odgovoran u skladu sa klauzulom 13.4, a koje dospijevaju nakon njegovog povlačenja, uključujući takvo

---

Obezbjedenje koje se zahtijeva da se pokriju troškovi prestanka Upstream aktivnosti i Deinstalacije Postrojenja, ako postoje.

13.9. Povlačenje ili Deinstalacija od strane svih Koncesionara

U slučaju da svi Koncesionari odluče da se povuku iz PCC-a, Koncesionari su saglasni da će biti obavezani rokovima i uslovima ovog Ugovora onoliko dugo koliko je potrebno da se završe poslovi Koncesionara sa Vladom, da se zadovolje zahtjevi mjerodavnog crnogorskog prava i da se omogući prodaja, raspolaganje ili napuštanje imovine ili udjela obuhvaćenih Zajedničkim računom, prekid Upstream aktivnosti i Deinstalacija Postrojenja, odnosno tamponiranje i napuštanje Bušotine, sve u skladu sa mjerodavnim crnogorskim pravom, PCC-jem i odredbama o datumu stupanja na snagu i trajanju ovog Ugovora.

Klauzula 14 Ponašanje Koncesionara

14.1. Svaki Koncesionar je saglasan da (i) održava adekvatne interne kontrole; (ii) propisno evidentira i izvještava o svim transakcijama; i (iii) radi u skladu sa zakonima koji se primjenjuju na njega, pod uslovom da to ponašanje nije u suprotnosti sa zakonima Crne Gore i principima koji su opisani u Konvenciji o borbi protiv podmićivanja stranih javnih funkcionera u međunarodnim poslovnim transakcijama, koja je potpisana u Parizu 17. decembra 1997. (i stupila na snagu 15. februara 1999.) i Konvenciji Ujedinjenih nacija o borbi protiv korupcije. Svaki Koncesionar se mora osloniti na sistem internih kontrola ostalih Koncesionara i na adekvatnost potpunog objelodanjivanja činjenica i drugih Podataka vezanih za Zajedničke upstream aktivnosti preduzete u skladu sa ovim Ugovorom. Nijedan Koncesionar nije ni na koji način ovlašćen da preduzme bilo kakvu aktivnost u ime drugog Koncesionara koja bi rezultirala neadekvatnim ili netačnim evidentiranjem i izvještavanjem o imovini, obavezama ili drugim transakcijama ili koja bi dovela do toga da taj Koncesionar prekrši svoje obaveze u skladu sa zakonima koji se primjenjuju na Upstream aktivnosti koje se obavljaju u skladu sa ovim Ugovorom.

14.2 Svaki Koncesionar će braniti, obešteti i osloboditi odgovornosti druge Koncesionare za bilo koje i sve odštetne zahtjeve, štete, gubitke, kazne, troškove i rashode, isključujući Indirektni gubitak, koji su nastali po osnovu ili u vezi sa bilo kojim kršenjem garancije iz klauzule 14.1 ovog Ugovora od strane tog prvog Koncesionara. Ova obaveza obeštećenja će nastaviti da važi i nakon raskida ili isteka važnosti ovog Ugovora. Svaki Koncesionar će blagovremeno:

- a) odgovoriti sa razumnom detaljnošću na svako obavještenje od bilo kojeg drugog Koncesionara koje je u vezi sa gorepomenutom garancijom; i

-
- b) dostaviti relevantnu prateću dokumentaciju za taj odgovor na zahtjev tog drugog Koncesionara.

Klauzula 15 Odnos Koncesionara

- 15.1.1. Ovaj Ugovor se ne smatra i ne tumači kao ovlašćenje za bilo kojeg Koncesionara da postupa u svojstvu zastupnika, službenika ili zaposlenog bilo kojeg drugog Koncesionara u bilo koje druge svrhe osim kako je izričito propisano ovim Ugovorom. U njihovim međusobnim odnosima po osnovu ovog Ugovora, Koncesionari se ne smatraju povjerenicima osim ukoliko to nije izričito naznačeno u ovom Ugovoru.
- 15.1.2. Bez obzira na odredbe mjerodavnog prava o Upstream aktivnostima i PCC-a, prava, dužnosti, obaveze i odgovornosti Koncesionara su pojedinačni, a ne zajednički ili kolektivni, i svaki Koncesionar isključivo snosi odgovornost za svoje obaveze definisane ovim Ugovorom, pri čemu je jasan cilj i namjera Koncesionara da se ovaj Ugovor ne tumači kao uspostavljanje odnosa ili partnerstva ili udruživanja za svrhe ostavarivanja profita između sebe ili sa ostalim Koncesionarima. Uvažavajući član 4.7 i 7.3, u slučaju da se protiv bilo kojeg Koncesionara ili njegovog Povezanog lica ili i jednog i drugog pokrene odštetni zahtjev, tužba ili novčana odgovornost, ili da isti podnesu trošak po tom osnovu u skladu sa uslovima ili na osnovu PCC-a, ovog Ugovora ili Obezbjedenja koji je veći od Participirajućeg udjela tog Koncesionara, taj Koncesionar ili njegovo Povezano lice koje je dalo Obezbjedenje ima pravo na povraćaj prekomjernog iznosa tako što će svaki od Koncesionara doprinijeti srazmjerno svom odnosnom Participirajućem udjelu.
- 15.1.3. Crnogorsko korporativno pravo neće ni na koji način modifikovati ili mijenjati prava i obaveze Koncesionara po ovom Ugovoru između samih Koncesionara i prema trećim stranama.
- 15.1.4. Osim ako to nije izričito predviđeno ovim Ugovorom, nijedan Koncesionar neće biti odgovoran prema drugom Koncesionaru i njegovom Povezanom licu iz PCC-a za bilo koji Indirektni gubitak ili Gubitak za životnu sredinu.

Klauzula 16 Porez

- 16.1. Svaki Koncesionar je odgovoran za prijavljivanje i plaćanje sopstvenog poreza koji se odmjerava na osnovu profita, prihoda ili dobiti, i kad je primjenjivo, gubitka koji je relevantan za porez Koncesionara i ispunjavanje učešća tog Koncesionara u svim obavezama po PCC-u, u skladu sa PCC-jem. Svaki Koncesionar čuva, štiti i nadoknađuje drugom Koncesionaru za bilo koji ili sve gubitke, rashode ili obaveze koji mogu nastati zbog propusta Koncesionara

---

koji nadoknađuje u prijavljivanju i izmirenju takvih poreza ili izvršavanju takvih obaveza.

- 16.2. Koncesionari razumiju da cjelokupan profit, prihod, gubitak relevantan za poreske svrhe i sve poreske olakšice, uključujući odbitke, amortizaciju, kredite i kapitalizaciju, u pogledu rashoda ili investicija Koncesionara po ovom Ugovoru, određuju državni poreski organi Koncesionarima na osnovu udjela svake poreske stavke koju realno prima odnosno snosi svaki Koncesionar ponaosob. Ako takva raspodjela nije izvršena zbog primjene mjerodavnog crnogorskog prava ili druge Vladine mjere, Koncesionari će pokušati da usvoje zajednički usaglašene aranžmane koji će im omogućiti da ostvare planirane finansijske rezultate. Operator dostavlja svakom Koncesionaru, blagovremeno i o trošku Koncesionara, informacije koje se odnose na Zajedničke upstream aktivnosti, a koje taj Koncesionar može opravdano da traži za pripremu svojih poreskih prijava ili za svrhe pripreme odgovora za bilo koji revizorski odnosno drugi poreski postupak.

Klauzula 17 Informacije o poslovnom poduhvatu, povjerljivost i intelektualna svojina

17.1. Informacije o poslovnom poduhvatu

- 17.1.1. Svaki Koncesionar može koristiti sve informacije koje primi u skladu sa klauzulom 4.5.1. ovog Ugovora, koje su daljem tekstu označene kao „Informacije o zajedničkom poslovnom poduhvatu“, bez odobrenja bilo kojeg drugog Koncesionara, u skladu sa bilo kakvim važećim restrikcijama i ograničenjima propisanim u ovoj klauzuli 17 ovog Ugovora i PCC-u. Za svrhe ove klauzule 17, pravo na korišćenje informacija podrazumijeva pravo na kopiranje i pripremu derivativnih poslova, u samo u skladu sa važećim ugovorom o licenciranju Podataka ili drugim takvim ugovorom ili aranžmanom.
- 17.1.2. Svaki Koncesionar može, u skladu sa bilo kakvim važećim restrikcijama i ograničenjima propisanim u PCC-u, proširiti pravo na korišćenje Informacija o zajedničkom poslovnom poduhvatu na svako svoje Povezano lice za svrhe Upstream aktivnosti koje su obavezane uslovima koji nisu manje restriktivni od ove klauzule 17.
- 17.1.3. Za pribavljanje ili pripremu Informacija o zajedničkom poslovnom poduhvatu po uslovima koji su drugačiji od uslova u ovoj klauzuli 17, potrebno je odobrenje Upravnog odbora. Zahtjev za odobrenje koje dostavi Koncesionar treba da sadrži opis i kratak pregled restrikcija vezanih za korišćenje i objelodanjivanje informacija koje bi se primijenile na Informacije o zajedničkom poslovnom poduhvatu, i svaki takav Koncesionar će biti u obavezi da uloži sav razuman napor da obezbijedi da prava korišćenja ne budu manje restriktivna od prava navedenih u ovoj klauzuli.

17.1.4. Sve Informacije o zajedničkom poslovnom poduhvatu koje Koncesionar primi u skladu sa ovim Ugovorom, su onakve „kakve jesu“ bez garancija, izričitih ili prećutnih, bilo koje vrste. Bilo kakvo korišćenje Informacija o zajedničkom poslovnom poduhvatu od strane Koncesionara je na isključivi rizik tog Koncesionara.

17.2. Povjerljivost

17.2.1. U zavisnosti od odredbi mjerodavnog prava o Upstream aktivnostima, PCC-a i ove klauzule, Koncesionari se slažu da se sve informacije u vezi sa Zajedničkim upstream aktivnostima ili Ekskluzivnim upstream aktivnostima smatraju povjerljivim i kao takve čuvaju i ne odaju tokom trajanja PCC-a i u roku od 5 (pet) godina nakon toga, bilo kojem licu ili subjektu koje nije Koncesionar po ovom Ugovoru osim:

- a) Povezanom licu u skladu sa klauzulom 17.1.2;
- b) Vladi, uključujući tijelo koje je vladina agencija ili drugi državni ili privatni subjekt kada to nalaže PCC;
- c) u mjeri u kojoj je te informacije neophodno dostaviti u skladu sa mjerodavnim pravom, ili u skladu sa bilo kojim zakonskim postupkom ili zbog bilo kakvog naloga bilo kojeg suda koji je obavezujući po Koncesionara;
- d) budućim ili sadašnjim pravnim zastupnicima koje angažuje bilo koji Koncesionar, gdje je otkrivanje takve informacije ključno za rad pravnih zastupnika tog Koncesionara;
- e) budućim ili sadašnjim izvođačima i konsultantima koje angažuje bilo koji Koncesionar gdje je otkrivanje takvih informacija ključno za rad izvođača ili konsultanta tog Koncesionara;
- f) budućem preuzimaocu Participirajućeg udjela Koncesionara u dobroj namjeri, a u mjeri koja je adekvatna kako bi se omogućila procjena takvog Participirajućeg udjela, uključujući subjekat sa kojim Koncesionar ili njegova Povezana lica vrše pregovore u dobroj namjeri, koji su usmjereni ka spajanju, konsolidaciji ili prodaji većine akcija Koncesionara ili akcija Povezanog lica;
- g) banci ili drugoj finansijskoj instituciji u mjeri koja je adekvatna od strane Koncesionara za svrhe zaključenja aranžmana o finansiranju;
- h) u mjeri u kojoj se takve informacije moraju učiniti dostupnim u skladu sa bilo kakvim pravilima ili zahtjevima bilo koje vlade ili berze koja ima nadležnost nad tim Koncesionarom, ili njegovim Povezanim licima; s tim da ukoliko Koncesionar želi da učini informacije dostupnim svom akcionaru ili akcionarima svojih Povezanih lica i javnosti u godišnjem ili periodičnom izvještaju, a da takvo objelodanjivanje ne nalažu pravila ili zahtjevi bilo koje vlade ili berze, onda takav Koncesionar mora poštovati odredbe o javnom objelodanjivanju podataka kao što je propisano u PCC-u;
- i) svojim zaposlenima za svrhe Zajedničkih upstream aktivnosti ili Ekskluzivnih upstream aktivnosti, zavisno od slučaja, pod uslovom da svaki Koncesionar

32,

preduzme mjere predostrožnosti kako bi obezbijedio da se takve informacije čuvaju kao povjerljive; i

j) bilo kakvih informacija koje, bez greške Koncesionara, postanu javne.

17.2.2. Informacije se ne mogu otkriti u skladu sa ovom klauzulom 17.2.1 pod e), f) i g), a da dati Koncesionar nije prethodno dobio pisanu potvrdu od strane koja prima informacije da će ih čuvati kao strogo povjerljive najmanje 5 (pet) godina i da će ih koristiti samo u svrhe opisane u klauzuli 17.2.1 pod e), f) i g), šta god da je primjenjivo, a u pogledu na Koncesionara koji ustupa takve informacije.

17.3. Intelektualna svojina

17.3.1. U zavisnosti od klauzula 17.3.3 i 17.5, i ako nije drugačije propisano u PCC-u, sva prava na intelektualnu svojinu razvijenu putem Zajedničkog računa u Informacijama o poslovnom poduhvatu su Zajednička imovina. Svaki Koncesionar i njegova Povezana lica imaju pravo da koriste sva takva prava na intelektualnu svojinu u obavljanju svojih Upstream aktivnosti, uključujući zajedničke poslove ili prava u skladu sa Zakonom o Upstream aktivnostima u kojima Koncesionar i njegova Povezana lica imaju vlasništvo ili učešće u vlasničkom kapitalu, a bez odobrenja bilo kojeg drugog Koncesionara. Odluke koje se odnose na pribavljanje, održavanje i licenciranje takvih prava na intelektualnu svojinu donosi Upravni odbor, a troškovi u vezi sa tim idu na Zajednički račun. Na osnovu jednoglasne saglasnosti Upravnog odbora u pogledu vlasništva, prava licenciranja i raspodjele prihoda, prava vlasništva nad intelektualnom svojinom u Informacijama o zajedničkom poslovnom poduhvatu mogu se ustupiti Operatoru ili Koncesionaru. Međutim, ako je Koncesionar ili njegovo Povezano lice patentiralo povjerljive informacije i intelektualnu svojinu ili to planira da uradi, a u korist Zajedničkog računa Zajedničke imovine, takve povjerljive informacije i intelektualna svojina ostaju u vlasništvu tog Koncesionara. Prije korištenja takvih patentiranih povjerljivih informacija i intelektualne svojine, Koncesionari zaključuju odgovarajuće ugovore.

17.3.2. Ništa u ovom Ugovoru se ne smatra zahtjevom prema Koncesionaru da:

- a) zaštićenu vlasničku tehnologiju učini dostupnom bilo kojem drugom Koncesionaru; ili
- b) odobri licencu ili druga prava po osnovu bilo koje intelektualne svojine koja posjeduje ili kontroliše takav Koncesionar ili njegova Povezana lica bilo kojem drugom/drugim Koncesionarima.

17.3.3. Ako u toku vršenja aktivnosti koje se zaračunavaju na teret Zajedničkog računa, Koncesionar ili Povezano lice Koncesionara napravi ili osmisli izume, otkrića ili poboljšanja koji se prvenstveno odnose ili se prvenstveno zasnivaju na zaštićenoj vlasničkoj tehnologiji takvog Koncesionara ili njegovog Povezanog lica, sva prava na intelektualnu svojinu na takve izume, otkrića i poboljšanja

32.

---

pripadaju isključivo tom Koncesionaru, a svaki drugi Koncesionar ima trajnu i neopozivu licencu, oslobođenu naknade za korišćenje autorskih prava, za korišćenje tih izuma, otkrića ili poboljšanja, ali samo u vezi sa Zajedničkim upstream aktivnostima.

17.3.4. U skladu sa klauzulom 4.7.2 ovog Ugovora, svi troškovi i rashodi u vezi sa zaštitom, podmiranjem ili drugačijim rješavanjem bilo kakvog zahtjeva na osnovu stvarne ili navodne povrede bilo kojeg prava na intelektualnu svojinu idu na račun Upstream aktivnosti iz kojih je takav zahtjev proistekao, bilo da se radi o Zajedničkim upstream aktivnostima ili Ekskluzivnim upstream aktivnostima.

17.4. Obaveze koje se nastavljaju

Svaki Koncesionar koji prestane da posjeduje Participirajući udio tokom trajanja ovog Ugovora će ipak ostati vezan obavezom povjerljivosti iz klauzule 17.2 i svaki spor u vezi sa tim će biti riješen u skladu sa klauzulom 20 ovog Ugovora.

17.5. Razmjena

Operator može, uz odobrenje Upravnog odbora i u skladu sa mjerodavnim pravom o Upstream aktivnostima, obaviti razmjenu Podataka o Bušotinama i drugih Podataka u korist Koncesionara, s tim da svi podaci tako dobijeni budu dostavljeni svim Koncesionarima koji su učestvovali u troškovima vezanim za Podatke koji su razmijenjeni. Operator će učiniti da bilo koja treća strana u toj razmjeni preuzme na sebe obavezu čuvanja povjerljivosti razmijenjenih podataka.

Klauzula 18 Viša sila

Ako kao rezultat više sile bilo koji Koncesionar bude onemogućen, u potpunosti ili djelimično, da obavlja svoje obaveze u skladu sa ovim Ugovorom, osim obaveze plaćanja dospjelih iznosa ili pribavljanja Obezbjedenja, onda će obaveze Koncesionara koji daje takvo obavještenje, ukoliko i u mjeri u kojoj su obaveze pretrpjele uticaj takve više sile, biti suspendovane tokom trajanja bilo kakve nemogućnosti tako izazvane i u razumnom periodu nakon njega, koliko može biti potrebno da Koncesionar dovede sebe u istu poziciju u kojoj je bio prije više sile, ali ne duže. Koncesionar koji navodi postojanje više sile će obavijestiti druge Koncesionare o višoj sili u razumnom roku nakon pojave činjenica na koje se oslanja i informisaće sve Koncesionare o svim značajnim događanjima. Takvo obavještenje će pružiti razumno dovoljno detalja o višoj sili i procijeniti period koji će biti vjerovatno potreban Koncesionarima da eliminišu posljedice više sile. Pogođeni Koncesionar će iskoristiti sve razumne napore da ukloni ili prevaziđe situaciju više sile što je prije moguće na ekonomičan način, ali neće biti

---

obavezan da riješi bilo koji radni spor osim prema uslovima prihvatljivim za njega i takvi sporovi će se rješavati prema nahodjenju pogođenog Koncesionara. U svrhu ovog Ugovora, termin "viša sila" će imati isto značenje kao i u PCC-u.

Klauzula 19 Obavještenja

Sva obavještenja, fakture i druga komunikacija u vezi sa ovim Ugovorom smatraće se da je propisno data ili prezentovana ako je uručena ili poslata i potvrđena u skladu da odredbama PCC-a kojima se uređuju obavještenja.

Klauzula 20 Mjerodavno pravo i rješavanje sporova

20.1. Mjerodavno pravo

Ovaj Ugovor podliježe i tumači se u skladu sa zakonima Države Crne Gore.

20.2. Opšte odredbe o rješavanju sporova

Spor, neslaganje, ili tužba koji proizilaze iz ovog Ugovora ili su u vezi sa njim, koji u svrhu rješavanja spora uključuju kršenje, raskid ili ništavnost ovog Ugovora, u daljem tekstu: "Spor", rješavaće se u skladu sa procedurama za rješavanje sporova predviđenim u ovom Ugovoru. Koncesionar može započeti rješavanje Spora u skladu sa ovim Ugovorom davanjem pisanog obavještenja drugim Koncesionarima u Sporu, u daljem tekstu: "Obavještenje o sporu". Obavještenje o sporu će navesti strane u Sporu, prirodu Spora, i prijedlog rješenja. U roku od 30 (trideset) dana od prijema Obavještenja o sporu, viši rukovodioci Koncesionara sa ovlašćenjem da riješe spor, sastace se u Podgorici, Crna Gora, osim ako posebne okolnosti ne zathijevaju drugačije i ako je to međusobno prihvatljivo, u naporu da postignu sporazumno rješenje čitavog ili dijela Spora. Alternativno mjesto za sastajanje viših rukovodilaca shodno ovoj klauzuli biće saopšteno Vladi u skladu sa zahtjevima iz PCC-a.

20.3. Arbitraža

20.3.1. Ako iz bilo kog razloga Spor nije riješen sporazumom u pisanoj formi u roku od 30 (trideset) dana od dana prijema Obavještenja o sporu, Spor će, osim pitanja koja se upućuju samostalnom vještaku u skladu sa odredbama ovog Ugovora, biti upućen na arbitražu kako je ovdje navedeno:

- a) Spor se rješava arbitražom u skladu sa Pravilima arbitraže Komisije Ujedinjenih nacija za međunarodno trgovinsko pravo, u daljem tekstu: "UNCITRAL pravila arbitraže".
- b) Organ za imenovanje je Stalni arbitražni sud u Hagu ;
- c) Mjesto arbitraže u skladu sa ovim odredbama je Beč, Republika Austrija.

-
- d) Pravo arbitraže je crnogorsko pravo.
  - e) Arbitraža se vodi na engleskom jeziku. Bez obzira na mjerodavno pravo, engleska verzija ovog Ugovora će se koristiti u arbitražnom postupku osim ukoliko se strane u Sporu ne dogovore drugačije;
  - f) Rješenje ili odluka donijeta u skladu sa ovim pravilima arbitraže biće konačna i obavezujuća;
  - g) Arbitražno vijeće se sastoji od 3 (tri) arbitražne sudije koji se imenuju u skladu sa UNCITRAL pravilima arbitraže, s tim da, po međusobnom dogovoru između strana u Sporu, arbitražu može da vodi jedan arbitražni sudija koji se imenuje u skladu sa UNCITRAL pravilima arbitraže. Osim ukoliko se strane u Sporu ne dogovore da će spor rješavati jedan arbitražni sudija, Koncesionar koji tuži će imenovati arbitražnog sudiju u zahtjevu za arbitražu, a Koncesionar koji se brani će u roku od 30 (trideset) dana od dana registrovanja zahtjeva, imenovati 1 (jednog) arbitražnog sudiju u skladu sa UNCITRAL pravilima arbitraže. U roku od 30 (trideset) dana od datuma kada obje arbitražne sudije prihvate imenovanje, tako imenovani arbitražne sudije će se dogovoriti o trećem arbitražnom sudiji koji će imati ulogu Predsjedavajućeg arbitražnog vijeća. Ako bilo koja od strana u Sporu ne imenuje arbitražnog sudiju kako je gore navedeno ili ako se arbitražne sudije koje su imenovale strane u Sporu ne dogovore o trećem arbitražnom sudiji u gorenavedenom roku, Generalni sekretar Stalnog arbitražnog suda u Hagu vrši imenovanje kako se zahtijeva u skladu sa UNCITRAL pravilima arbitraže. Ako se obje strane u Sporu dogovore da Spor rješava jedan arbitražni sudija, taj arbitražni sudija će biti imenovan putem sporazuma između njih po pristanku predloženog arbitražnog sudije;
  - h) Ukoliko strane u Sporu ne budu u mogućnosti da se dogovore o nominaciji samo jednog arbitražnog sudije u roku od 30 (trideset) dana od dana registrovanja zahtjeva, Generalni sekretar Stalnog arbitražnog suda u Hagu će imenovati tog jednog arbitražnog sudiju u skladu sa UNCITRAL pravilima arbitraže;
  - i) U mjeri u kojoj je to izvodljivo, strane u Sporu dužne su da nastave da sprovode odredbe ovog Ugovora bez obzira na pokretanje arbitražnog postupka i bilo koje neriješene sporove;
  - j) Odredbe ove klauzule će nastaviti da važe i po prestanku važenja ovog Ugovora; i
  - k) Nijedan arbitražni sudija arbitražnog suda ne smije biti iste nacionalnosti kao bilo koja strana u Sporu.

20.3.2. Bilo koje rješenje ili odluka, uključujući privremeno rješenje ili odluku iz arbitražnog postupka u skladu sa ovom klauzulom će biti obavezujući za strane u Sporu i presuda može biti upisana u bilo koji sud koji ima nadležnost u tu svrhu. Svaki Koncesionar se ovim neopozivo odriče bilo kakve odbrane po

---

osnovu pozivanja na imunitet od postupka koji je pomoć arbitraži ili primjene rješenja ili odluke koji uključuju, bez ograničenja, imunitet od procesa i jurisdikcije bilo kog suda; i

- 20.3.3. Koncesionari su saglasni da ne koriste pravo pokretanja postupka koji bi ostavio po strani bilo koje privremeno ili konačno arbitražno rješenje donešeno u skladu sa ovom klauzulom 20.3, osim ukoliko ništa u ovoj klauzuli 20.3.3 ne glasi i ne tumači se kao nametanje ograničenja ili prepreka za pravo Koncesionara da traži poništenje bilo koje takve privremene ili konačne arbitražne odluke koju donese arbitražni sud u skladu sa UNCITRAL pravilima arbitraže na ograničenoj osnovi i u skladu sa arbitražnim pravom Crne Gore.

20.4. Samostalni vještak

- 20.4.1. Koncesionari se mogu dogovoriti da sporno pitanje tehničke prirode koje se ne tiče tumačenja zakona ili primjene ovog Ugovora ili u vezi sa bilo kojim drugim pitanjem za koje se Koncesionari mogu dogovoriti da na drugi način tako upute, bude upućeno samostalnom vještaku od strane Koncesionara koji daje obavještenje u tom smislu. Takvo obavještenje će sadržati izjavu koja opisuje Spor i relevantne informacije vezane za njega.
- 20.4.2. Samostalni vještak će biti nezavisna i nepristrasna osoba od međunarodnog ugleda sa relevantnim kvalifikacijama i iskustvom, koja nije iste nacionalnosti kao bilo koji Koncesionar, i koja je postavljena u skladu sa međusobnim dogovorom Koncesionara. Bilo koji samostalni vještak koji bude postavljen ponašaće se kao vještak, a ne kao arbitražni sudija ili medijator i biće instruiran da pokuša da riješi Spor koji mu je upućen u roku od 30 (trideset) dana od njegovog postavljenja, ali u svakom slučaju u roku od 60 (šezdeset) dana od njegovog postavljenja. Nakon izbora samostalnog vještaka, Koncesionar koji je dobio obavještenje o upućivanju iz prethodnog stava će podnijeti svoju izjavu koja sadrži informacije koje on smatra relevantnim za sporno pitanje. Odluka samostalnog vještaka biće konačna i obavezujuća i na nju se neće moći žaliti, osim ako je u pitanju prevara, korupcija ili očigledna pristrasnost. Ako Koncesionari nisu u mogućnosti da se dogovore o imenovanju samostalnog vještaka u roku od 20 (dvadeset) dana nakon što je Koncesionar dobio obavještenje o upućivanju u skladu sa ovom klauzulom, samostalnog vještaka bira Centar za vještačenje Međunarodne trgovinske komore i lice tako izabrano će biti imenovano od strane Koncesionara.
- 20.4.3. Samostalni vještak će odlučiti o načinu donošenja bilo kakve odluke uključujući da li će bilo koji Koncesionar usmeno ili pisano davati argumente, i Koncesionari će saradivati sa samostalnim vještakom i obezbijediti takvu dokumentaciju i informacije koje on zatraži. Sva korespondencija, dokumentacija i informacije koje Koncesionar daje samostalnom vještaku biće kopirani za bilo koju drugu stranu u sporu, a svako usmeno saopštavanje informacija samostalnom vještaku biće učinjeno u prisustvu svih strana u Spor u i svaka strana u Spor u će imati pravo da odgovori. Samostalni vještak može pribaviti bilo kakav nezavisni profesionalni ili tehnički savjet ako to smatra za potrebno. Engleska verzija ovog Ugovora će se koristiti u odlučivanju

---

samostalnog vještaka osim ukoliko nije drugačije dogovoreno između strana u Sporu.

- 20.4.4. Naknade i troškovi za samostalnog vještaka postavljenog u skladu sa klauzulom 20.4.3 snosiće podjednako strane u Sporu.
- 20.4.5. Odluka samostalnog vještaka biće konačna i obavezujuća i protiv nje se neće moći uložiti žalba, osim ako se radi o prevari, korupciji ili očiglednom nepoštovanju primjenjivog postupka iz ovog Ugovora.
- 20.4.6. Koncesionari su saglasni da ne koriste pravo na pokretanje postupka za poništavanje bilo koje privremene ili konačne odluke koju je samostalni vještak donio u skladu sa ovom klauzulom 20.4.

Klauzula 21 Modifikacija Ugovora

- 21.1. Modifikacija ili dopuna ovog Ugovora podliježe pisanoj saglasnosti svih Koncesionara i dostavlja se Vladi na odobrenje.
- 21.2. Sve izmjene, isključivanja odnosno dopune ovog Ugovora ili njegovih priloga koji čine sastavni dio ovog Ugovora podliježu dobijanju saglasnosti Vlade.
- 21.3. Osim ako je tako izričito navedeno u ovom Ugovoru, neće se smatrati da se bilo koji Koncesionar odrekao bilo kojeg od svojih prava po ovom Ugovoru niti da ga je modifikovao ukoliko izričito ne navede, u pisanom obliku, da se tog prava odriče, odnosno da to pravo modifikuje.

Klauzula 22 Tumačenje

- 22.1. Aktuelni naslovi korišćeni u ovom Ugovoru služe samo za lakše snalaženje i ne treba da se tumače kao da imaju poseban značaj ili kao da upućuju da se određene odredbe ovog Ugovora vezane za određenu temu nalaze u nekoj određenoj klauzuli.
- 22.2. Pozivanje na jedninu uključuje pozivanje na množinu i obrnuto.
- 22.3. Pozivanje na bilo koji rod uključuje pozivanje na sve druge rodove.
- 22.4. Ukoliko nije drugačije određeno, pozivanje na neku klauzulu ili prilog, znači klauzulu ili prilog ovog Ugovora.

Klauzula 23 Javna obavještenja

- 23.1. Operator će biti prvenstveno odgovoran za pripremu i puštanje svih javnih obavještenja i izjava vezanih za ovaj Ugovor ili Zajedničke upstream aktivnosti osim ako Koncesionari ili njihova Povezana lica podliježu regulatornim zahtjevima, uključujući pravila koja se primjenjuju na kompanije koje se kotiraju na berzi, pod uslovom da nijedno javno obavještenje ili izjava neće biti dati ili učinjeni ukoliko prije puštanja svi Koncesionari nisu dobili kopiju takve izjave ili obavještenja i ukoliko nije dobijeno odobrenje od barem većine Koncesionara koji nisu Povezana lica i koji imaju više od 50% (pedeset procenata) Participirajućih udjela. Gdje javno obavještenje ili izjava postanu neophodni ili poželjni zbog opasnosti po život ili gubitka života, oštećenja Ležišta, Postrojenja ili druge imovine, ili zagađenja kao rezultat Upstream aktivnosti koje proizilaze iz ovog Ugovora, Operator je ovlašćen da izda i napravi takvo obavještenje ili izjavu bez prethodnog odobrenja Koncesionara, ali će odmah obezbijediti svim Koncesionarima kopije takvog obavještenja ili izjave.
- 23.2. Ako Koncesionar želi da izda ili dâ javno obavještenje ili izjavu u vezi sa ovim Ugovorom ili Upstream aktivnostima u kojima je taj Koncesionar Koncesionar koji je dao saglasnost, on to neće učiniti osim ukoliko prije puštanja javnog obavještenja ili izjave taj Koncesionar ne dostavi svim Koncesionarima kopije takvog obavještenja ili izjave i dobije odobrenje minimum većine Koncesionara koji nisu Povezana lica i koji imaju više od 50% (pedeset procenata) Participirajućih udjela; pod uslovom da uprkos neuspjehu da obezbijedi takvo odobrenje, nijednom Koncesionaru neće biti zabranjeno da izda ili napravi bilo kakvo javno obavještenje ili izjavu ako je potrebno da to uradi da bi bio u skladu sa važećim zakonima, pravilima i propisima bilo koje vlade, pravnog postupka ili berze koji imaju nadležnost u odnosu na takvog Koncesionara ili njegova Povezana lica.

Klauzula 24 Potpisivanje primjeraka

Ovaj Ugovor može da se napravi u bilo kom broju primjeraka i svaki primjerak će biti smatran originalom Ugovora za sve svrhe, s tim da nijedan Koncesionar ne bude obavezan ovim Ugovorom ukoliko i dok svi Koncesionari ne potpišu jedan primjerak. U svrhu spajanja svih primjeraka u jedan dokument, Operator je ovlašćen da odvoji svaku stranu sa potpisima sa jednog ili više primjeraka i da nakon njenog potpisivanja od strane određenog Koncesionara pripoji stranu sa potpisima primjerku.

U potvrdu njihovog sporazuma, svaki Koncesionar je obezbijedio da njegov ovlašćeni predstavnik potpiše ovaj instrument na datum naveden ispod njegovog potpisa.

Za i u ime Energean Montenegro LTD

Potpisao: _____

Ime: Matthaios Rigas

Zvanje: ovlašćeni predstavnik

Datum: 15. mart 2017. godine

Za i u ime _____

Potpisao: _____

Ime: _____

Zvanje: _____

Datum: _____

Aneks D

Ugovor o računovodstvu

Sadržaj

1.	Opšte odredbe.....	3
1.1.	Svrha	3
1.2.	Definicije.....	3
1.3.	Računovodstvena evidencija i izvještaji koje dostavljaju Koncesionari.....	4
1.4.	Izvještaji i obračuni za Koncesionare.....	5
1.5.	Jezik i jedinice poslovne evidencije.....	6
1.6.	Evidencija Zajedničkog računa	6
1.7.	Plaćanja među Stranama.....	7
1.8.	Plaćanja i avansi između Koncesionara i Operatora	8
1.9.	Usklađivanja.....	11
1.10.	Revizija i pravo inspekcije.....	11
1.11.	Raspoređivanje	14
2.	Klasifikacija, definicija i raspoređivanje troškova i izdataka.....	14
2.1.	Troškovi istraživanja.....	14
2.2.	Kapitalni izdaci za Razvoj i Proizvodnju.....	15
2.3.	Operativni troškovi	16
2.4.	Troškovi usluga	16
2.5.	Opšti i administrativni izdaci	17
2.6.	Fond za deinstalaciju	18
3.	Zaduženja Zajedničkog računa	18
3.1.	Direktna zaduženja računa	19
3.2.	Indirektni troškovi	27
4.	Uplate za Koncesionare	28
4.1.	Uplate na osnovu PCC-a.....	28
4.2.	Dupliranje zaduženja i odobrenja	28
5.	Evidencija i vrednovanje imovine.....	28

6.	Iskazi i izvještaji.....	29
6.1.	Izvještaj o proizvodnji.....	29
6.2.	Izvještaji o vrijednosti Proizvodnje i naknadi za proizvedene Ugljovodonike.....	29
6.3.	Iskaz o izdacima i primicima	30
6.4.	Završni godišnji izvještaj	30
6.5.	Izvještaj o budžetu.....	30
6.6.	Dugoročni plan i projekcija.....	31
7.	Jezik i revizija Ugovora o računovodstvu.....	33
8.	Neslaganje sa PCC-jem	33

BZ

Aneks D

Ugovor o računovodstvu

Ovaj Aneks je prilog i čini dio Ugovora o koncesiji za proizvodnju (u daljem tekstu: "PCC") od 15. marta 2017.godine koji je zaključen između Države Crne Gore i Koncesionara po PCC-u.

1. Opšte odredbe

1.1. Svrha

- (a) Svrha ovog Ugovora o računovodstvu je uspostavljanje pravičnih metoda za utvrđivanje dugovanja i potraživanja primjenjivih na Upstream aktivnosti shodno PCC-u koja odražavaju troškove Zajedničkih Upstream aktivnosti sa ciljem da ni Operator, ni bilo koji Koncesionar nemaju ni dobitak ni gubitak u odnosu na Operatora ni u odnosu na druge Koncesionare iz PCC-a ako to nije posebno predviđeno mjerodavnim pravom Crne Gore ili PCC-jem.
- (b) Koncesionari su, međutim, saglasni, ukoliko se ovi metodi pokažu pristrasnim ili nepravičnim prema Operatoru ili Koncesionarima, da će se Koncesionari sastati i u dobroj vjeri nastojati da se saglase o izmjenama metoda koje smatraju neophodnim da bi se eventualne pristrasnosti ili nepravičnosti ispravile.

1.2. Definicije

- (a) Pored definicija predviđenih ovim Ugovorom o računovodstvu, definicije predviđene mjerodavnim pravom o Upstream aktivnostima, osnovnim PCC-jem i Ugovorom o zajedničkim operacijama se primjenjuju i na ovaj Ugovor o računovodstvu.
- (b) U slučaju neslaganja između odredbi osnovnog PCC-ja i ovog Ugovora o računovodstvu, primjenjuje se osnovni PCC.
- (c) Sljedeće riječi i pojmovi, uključujući i njihove oblike, u ovom Ugovoru o računovodstvu imaju značenje koje im je dolje pripisano:

"Dogovorena kamatna stopa" ima značenje kamate obračunate po komfornoj metodi na mjesečnoj osnovi, po godišnjoj stopi koja je jednaka jednomjesečnom nivou Londonske međubankarske ponuđene stope (LIBOR stope) za depozite u eurima, kako je objavljeno u Londonu od strane „Financial Times“-a ili, ukoliko nije objavljeno, onda od strane „Wall Street

BO. *MP*

Journal"-a, plus 2 (dva) procentna poena, koja se primjenjuje na prvi Radni dan prije datuma dospjeća plaćanja, te nakon toga na Prvi radni dan svakog narednog kalendarskog mjeseca. Ukoliko je gorenavedena stopa suprotna bilo kojem primjenjivom zakonu o zelenaškim kamatama, kamatna stopa koja se naplaćuje će biti maksimalna kamatna stopa koju takav primjenjivi zakon dozvoljava.

"Obračunska osnova" znači računovodstvena osnova prema kojoj se troškovi i koristi smatraju primjenjivim na period u kojem je troškovna obaveza nastala ili u kojem je proizašlo pravo na korist, bez obzira kada je izvršeno fakturisanje, plaćanje ili prijem.

"Gotovinska osnova" znači računovodstvena osnova prema kojoj se jedino stvarno plaćeni troškovi i stvarno primljeni prihodi uzimaju u obzir za bilo koji period.

"Materijal" znači mašine, oprema i roba koja je nabavljena i koja je u posjedu radi upotrebe u Zajedničkim Upstream aktivnostima.

"Poglavlje" znači poglavlje ovog Ugovora o računovodstvu.

"Potpoglavlje" znači potpoglavlje ovog Ugovora o računovodstvu.

1.3. Računovodstvena evidencija i izvještaji koje dostavljaju Koncesionari

- (a) U roku od 60 (šezdeset) dana od Datuma stupanja na snagu, Operator će Ministarstvu finansija dostaviti prijedlog kontnog okvira, evidencije o poslovanju i izvještaje koji se primjenjuju na Upstream aktivnosti izvršene shodno PCC-u, a koji su u skladu sa mjerodavnim crnogorskim pravom i opšteprihvaćenim i priznatim računovodstvenim principima koji se koriste u međunarodnoj naftnoj industriji. U roku od 60 (šezdeset) dana od prijema gore navedenih dokumenata, Ministarstvo finansija će ili odobriti prijedlog ili zahtijevati reviziju prijedloga. U roku od 45 (četrdeset pet) kalendarskih dana od dana kada je Ministarstvo finansija odobrilo prijedloge Operatora, Koncesionari će primijeniti kontni okvir, evidencije o poslovanju i izvještaje predviđene odlukom Ministarstva, koji će opisivati računovodstveni sistem i procedure koji se koriste prema PCC-u. Nakon odobrenja, Operator će ekspeditivno pripremiti i dostaviti svim Koncesionarima, Ministarstvu finansija i Organu uprave zvanične kopije sveobuhvatnog kontnog okvira koji se odnosi na računovodstvene, evidencijske i izvještajne funkcije, te će omogućiti Ministarstvu finansija i Organu uprave da pregleda priručnike

---

Koncesionara, ukoliko postoje, i da pregleda procedure koje se poštuju i koje će se poštovati prema PCC-u.

- (b) Bez obzira na uopštenost gorenavedenog, od Koncesionara se zahtijeva da Organu uprave dostavlja redovne izvještaje vezano za Upstream aktivnosti koje su izvršene prema PCC-u. Takvi izvještaji će kao minimum sadržati sljedeće:
  - (i) Izvještaj o proizvodnji (vidjeti Poglavlje 6.1. ovog Aneksa);
  - (ii) Izvještaj o vrijednosti Proizvodnje i naknadi za proizvedene Ugljovodonike (vidjeti Poglavlje 6.2 ovog Aneksa);
  - (iii) Iskaze o izdacima i primicima (vidjeti Poglavlje 6.3 ovog Aneksa);
  - (iv) Završni godišnji izvještaj (vidjeti Poglavlje 6.4 ovog Aneksa);
  - (v) Izvještaj o budžetu (vidjeti Poglavlje 6.5 ovog Aneksa); i
  - (vi) Dugoročne planove (vidjeti Poglavlje 6.6 ovog Aneksa).
- (c) Svi izvještaji i iskazi se pripremaju u skladu sa PCC-jem, mjerodavnim crnogorskim pravom i, ukoliko u bilo kojim od njih ne postoje relevantne odredbe, onda u skladu sa opšteprihvaćenim i priznatim računovodstvenim principima koji se koriste u međunarodnoj naftnoj industriji.

1.4. Izvještaji i obračuni za Koncesionare

- (a) Izuzev ukoliko nije drugačije dogovoreno među Koncesionarima i odobreno od strane Organa uprave, Operator će svakom Koncesionaru mjesečno dostavljati na posljednji dan svakog mjeseca ili prije tog dana, izvještaj o troškovima i izdacima nastalim tokom prethodnog mjeseca navodeći, prema odgovarajućoj klasifikaciji, njihovu prirodu, odgovarajuću budžetsku kategoriju, te udio takvih troškova koji je naplaćen svakom od Koncesionara. Ovakvi izvještaji će kao minimum sadržati sljedeće informacije:
  - (i) avansne uplate uz navođenje valute koja je dobijena od svakog Koncesionara;
  - (ii) udio svakog Koncesionara u ukupnim izdacima;
  - (iii) nastale izdatke;
  - (iv) bilans tekućeg računa svakog Koncesionara;
  - (v) sumarni pregled troškova, uplata i izdataka za tekući mjesec, za period od početka godine do datuma izrade izvještaja i od početka uopšte do datuma izrade izvještaja ili za neki drugi izvještajni period, kako je dogovoreno među Koncesionarima (takvi izdaci će se grupisati po kategorijama i stavkama koje su određene u odobrenoj Vremenskoj

-
- dinamici rada i budžetu koje je Operator dostavio u skladu sa PCC-jem da bi se olakšalo upoređivanje stvarnih izdataka sa Vremenskom dinamikom rada i budžetom); i
- (vi) detalje o neuobičajenim dugovanjima i potraživanjima koja premašuju 250.000 (dvije stotine pedeset hiljada) eura.
- (b) Operator će Koncesionaru dostaviti opis računovodstvenih klasifikacija koje koristi i sva ažuriranja takvih klasifikacija.
- (c) Iznosi koji su uključeni u izvještajima i fakturama će biti izraženi u eurima i usklađeni sa avansiranim valutama.
- (d) Svaki Koncesionar je odgovoran za pripremu svog ličnog računovodstvenog i poreskog izvještaja u cilju ispunjavanja zahtjeva Države Crne Gore i svih ostalih zemalja kojima podliježe. Operator će u mjeri u kojoj su informacije razumno raspoložive iz evidencije Zajedničkog računa, pravovremeno obezbijediti Koncesionarima neophodne informacije da bi se omogućilo izvršenje takvih obaveza.

1.5. Jezik i jedinice poslovne evidencije

- (a) Poslovna evidencija se vodi u eurima.
- (b) Za mjerenja koja se zahtijevaju ovim Aneksom koriste se metričke jedinice i bareli.
- (c) Jezik koji se koristi je engleski i bilo koji drugi jezik koji se može zahtijevati u skladu sa mjerodavnim pravom. Ukoliko je potrebno radi razjašnjenja, Koncesionar može takođe voditi račune i evidenciju na drugim jezicima, i u drugim mjernim jedinicama i valutama.

1.6. Evidencija Zajedničkog računa

- (a) Operator će u svakom trenutku održavati i voditi tačnu i ispravnu evidenciju o Proizvodnji i raspolaganju svim Ugljovodonicima i o svim troškovima i izdacima iz PCC-a, kao i ostalim Podacima neophodnim za namirenje računa između Vlade i Koncesionara, između Operatora i Koncesionara i između samih Koncesionara ovog Ugovora vezano za njihova prava i obaveze prema PCC-u i omogućiti Operatoru i Koncesionarima da poštuju svoje odnosne primjenjive zakone o porezu na dobit i ostale zakone.

-
- (b) Operator će održavati računovodstvenu evidenciju vezano za Zajedničke Upstream aktivnosti u skladu sa mjerodavnim crnogorskim pravom i PCC-jem, te, kada je potrebno, sa opšteprihvaćenim računovodstvenim praksama koje se koriste u međunarodnoj naftnoj industriji.
- (c) Zajednički račun održava Operator na crnogorskom i engleskom jeziku, i u eurima. Konverzija valute se knjiži po kursu koji je stvarno primijenjen na tu konverziju. Preračunavanje valute se koristi za izražavanje iznosa izdataka i primitaka za koje konverzija valute zapravo nije izvršena. Primitljeni iznosi i troškovi i izdaci izvršeni u eurima ili u drugoj valuti konvertuju se u eure ili iz eura na osnovu prosjeka kupovne ili prodajne kursne stope između predmetnih valuta objavljene od strane Centralne banke Crne Gore ili u skladu sa mjerodavnim crnogorskim pravom, koja je važila na dan transakcije kada su takvi iznosi dobijeni i troškovi i izdaci plaćeni, ili koja je dogovorena među Stranama.
- (d) Zajednički račun se odobrava ili zadužuje za bilo kakve pozitivne ili negativne kursne razlike, izuzev ako nije drugačije definisano u ovom Ugovoru o računovodstvu. Sve takve pozitivne ili negativne kursne razlike će se posebno identifikovati kao takve.
- (e) Ovaj Ugovor o računovodstvu se shodno primjenjuje na Ekskluzivne Upstream aktivnosti na isti način na koji se primjenjuje na Zajedničke Upstream aktivnosti; s tim da se, međutim, dugovanja i potraživanja koja se odnose na Koncesionare koji daju saglasnost vode odvojeno. U svrhu utvrđivanja i obračunavanja nadoknade za Koncesionare koji daju saglasnost, uključujući premije koje se primjenjuju na Ekskluzivne Upstream aktivnosti, troškovi i izdaci će se izražavati u eurima.
- (f) Obračunska računovodstvena osnova se koristi za pripremu poslovne evidencije koja se odnosi na Zajedničke Upstream aktivnosti. Kada se koristi Gotovinska računovodstvena osnova, Operator prikazuje obračunate obaveze kao memorandumske stavke.

1.7. Plaćanja među Stranama

- (a) Izuzev kako je definisano u ovom Potpoglavlju 1.7 (b) i (c), sva plaćanja među Stranama će, ukoliko nije drugačije dogovoreno, biti u eurima i preko banke određene od svake Strane koja prima plaćanje.

-
- (b) Plaćanje svih poreza od strane Koncesionara će se vršiti u skladu sa odredbama PCC-a i mjerodavnog crnogorskog prava.
  - (c) Izvršenje obaveze Koncesionara vezano za naknadu za proizvedene Ugljovodonike će se obaviti u skladu sa PCC-jem i mjerodavnim crnogorskim pravom.
  - (d) Na sve iznose koji su dospjeli za plaćenje od strane Koncesionara prema Vladi na osnovu PCC-a tokom bilo kojeg kalendarskog mjeseca će se za svaki dan prekoračenja tokom tog mjeseca zaračunavati kamata za neplaćeni ili nedovoljno plaćeni porez obračunata u skladu sa zakonom kojim se uređuje poreski postupak.

1.8. Plaćanja i avansi između Koncesionara i Operatora

- (a) Nakon odobrenja bilo koje Vremenske dinamike rada i budžeta shodno Ugovoru o zajedničkim operacijama iz Aneksa C PCC-a, ukoliko Operator bude tako zahtijevao, svaki Koncesionar će avansirati svoj dio procjene potrebnih novčanih sredstava za Zajedničke Upstream aktivnosti za naredni mjesec. Svaki takav poziv za uplatu (cash call) će biti jednak iznosu novca koji je Operator predvidio da utroši u potrebnim valutama da bi mogao da izvrši svoje zadatke prema odobrenoj Vremenskoj dinamici rada i budžetu tokom datog mjeseca. Za informativne svrhe, poziv za uplatu će sadržati procjenu sredstava potrebnih za naredna 2 (dva) mjeseca detaljno opisanih po kategorijama određenim u odobrenoj Vremenskoj dinamici rada i budžetu dostavljenom od strane Operatora u skladu sa Ugovorom o zajedničkim operacijama iz Aneksa C PCC-a.
- (b) Svaki takav poziv za uplatu, detaljno opisan po kategorijama određenim u odobrenoj Vremenskoj dinamici rada i budžetu dostavljenom od strane Operatora u skladu sa Ugovorom o zajedničkim operacijama iz Aneksa C PCC-a, biće u pisanoj formi i biće dostavljen svim Koncesionarima najmanje 15 dana prije datuma dospijeća plaćanja. Datum dospijeća takvih avansnih plaćanja će odrediti Operator ali on neće biti prije prvog Radnog dana mjeseca za koji se zahtijeva avans. Svi avansi će biti izvršeni bez bankarskih naknada. Bilo kakve naknade vezano za prijem avansa od Koncesionara će snositi taj Koncesionar.
- (c) Svaki Koncesionar će izvršiti transfer svog dijela u ukupnom iznosu svakog poziva za uplatu na Operatora na datum ili prije datuma dospijeća, u valutama koje se zahtijevaju ili u bilo kojim drugim valutama prihvatljivim za Operatora i na banku koju je odredio Operator. Ukoliko je valuta koju

---

Koncesionar obezbijedi drugačija od zahtijevane valute, onda se ukupni troškovi konvertovanja u zahtijevanu valutu naplaćuju od tog Koncesionara.

- (d) Bez obzira na odredbe ovog Potpoglavlja 1.8, ukoliko se od Operatora zahtijeva da plati bilo koji iznos novca za Zajedničke Upstream aktivnosti koje nisu bile predviđene u vrijeme definisanja navedenih procjena iznosa koji se zahtijevaju od Koncesionara, Operator može uputiti pisani zahtjev Koncesionarima za posebne avanse kojima se pokriva udio svakog Koncesionara u takvim plaćanjima. Svaki takav Koncesionar je dužan da izvrši svoje proporcionalno posebno avansno plaćanje u roku od 10 dana od prijema takvog obavještenja.
- (e) Kada je ukupan iznos takvih poziva za uplatu za bilo koji mjesec jednak ili manji od 20.000.000 (dvadeset miliona) eura, svaki Koncesionar je dužan da izvrši avansno plaćanje svog udjela u njemu u skladu sa ovim Potpoglavljem 1.8. Kada ukupan zahtjev za gotovinom premaši gorepomenuti iznos, svaki Koncesionar je dužan da izvrši avansno plaćanje svog dijela predviđenih sredstava u 3 rate u iznosima koji definiše Operator, gdje se prva rata plaća najkasnije prvog Radnog dana mjeseca za koji se zahtijeva avansno plaćanje, druga rata najkasnije desetog dana mjeseca za koji se zahtijeva avansno plaćanje ili ukoliko taj dan nije Radni dan onda narednog Radnog dana, a treća rata najkasnije dvadesetog dana mjeseca za koji se zahtijeva avansno plaćanje ili ukoliko taj dan nije Radni dan onda narednog Radnog dana. Treću ratu Operator može da prilagodi tako što će obavijestiti Koncesionara o prilagođenom iznosu najkasnije petnaestog dana u mjesecu za koji se zahtijeva avansno plaćanje.
- (f) Ukoliko avansna plaćanja Koncesionara premaše njegov udio u novčanim izdacima, nakon što se to utvrdi, sljedeći zahtjevi za novčanim avansima će se umanjiti u skladu sa tim. Međutim, ukoliko je iznos takvog premašenog avansa veći od iznosa predviđenog pozivom za uplatu za sljedeći mjesec za tog Koncesionara, Koncesionar može zahtijevati refundiranje razlike, a Operator je dužan da refundiranje izvrši u roku od 10 dana od prijema zahtjeva Koncesionara pod uslovom da taj iznos premašuje 5.000.000 (pet miliona) eura. Ukoliko Operator ne izvrši refundiranje novca u predviđenom vremenu, na neisplaćeni iznos se pripisuje i obračunava kamata po Dogovorenoj kamatnoj stopi od datuma dospijeća do prijema plaćanja od strane Koncesionara koji je zahtijevao refundiranje.
- (g) Ukoliko su avansna plaćanja Koncesionara manja od njegovog udjela u novčanim izdacima, iznos koji nedostaje će se, po izboru Operatora, dodati narednom zahtjevu za novčanim avansom ili će ga Koncesionar platiti u roku od 10 dana od prijema obračuna od Operatora za iznos koji nedostaje.

-
- (h) Ukoliko se, prema odredbama Ugovora o zajedničkim operacijama iz Aneksa C PCC-a, od Operatora zahtijeva da odvoji sredstva dobijena od Koncesionara, bilo kakva kamata dobijena na takva sredstva će se primijeniti na prvi naredni poziv za uplatu ili će se, ukoliko Upravni odbor tako naredi, distribuirati kvartalno. Tako dobijena kamata će se raspodijeliti na Koncesionare na pravičan način, uzimajući u obzir datum prijema uplate od svakog Koncesionara srazmjerno ukupnom iznosu uplata na račun. Operator će svakom Koncesionaru dostaviti mjesečni izvještaj u kojem se sumiraju primici, isplate, transferi na svaki zajednički bankarski račun i njihovo početno i završno stanje.
- (i) Ako Operator ne zahtijeva od Koncesionara da avansno uplate svoj udio u procjeni potrebnih sredstava, svaki Koncesionar će izvršiti plaćanje svog udjela u novčanim izdacima u roku od 10 dana od dana prijema fakture od Operatora.
- (j) Plaćanje avansa ili fakture se vrši na datum dospijeca ili prije tog datuma. U skladu sa članom 8 Ugovora o zajedničkim operacijama iz Aneksa C PCC-a, ukoliko ova plaćanja ne budu primljena do datuma dospijeca, na neizmireni iznos će se obračunavati kamata od datuma dospijeca do Operatorovog prijema plaćanja po Dogovorenoj kamatnoj stopi. U svrhu utvrđivanja neplaćenog iznosa i kamate koja se duguje, Operator će preračunati u eure sve iznose koji se duguju u drugim valutama koristeći valutni kurs utvrđen u skladu sa Poglavljem 1.6 c) na kraju posljednjeg Radnog dana prije datuma dospijeca neplaćenog iznosa.
- (k) U skladu sa mjerodavnim crnogorskim pravom, Operator ima pravo da u bilo koje vrijeme i s vremena na vrijeme konvertuje avansna sredstva ili bilo koji njihov dio u drugu valutu u mjeri u kojoj se takva valuta tada zahtijeva za Upstream aktivnosti. Troškovi takve konverzije se naplaćuju od Zajedničkog računa.
- (l) Operator će nastojati da na bankarskim računima održava sredstva koja se čuvaju za Zajednički račun na nivou koji je konzistentan sa onim što se zahtijeva za razumno vršenje Zajedničkih Upstream aktivnosti.
- (m) Ukoliko se, shodno Ugovoru o zajedničkim operacijama iz Aneksa C PCC-a, od Operatora zahtijeva da odvoji sredstva dobijena sa Zajedničkog računa ili za Zajednički račun, odredbe ovog Potpoglavlja 1.8 za plaćanja i avanse od Koncesionara se primjenjuju i na Operatora.

1.9. Usklađivanja

Plaćanja bilo kojih avansa ili faktura neće dovesti u pitanje pravo bilo kojeg Koncesionara da ospori ili dovede u pitanje njihovu ispravnost; s tim da se, međutim, sve fakture i izvještaji dostavljeni Koncesionarima od strane Operatora tokom bilo koje kalendarske godine definitivno smatraju ispravnim i tačnim nakon 24 mjeseca od kraja te kalendarske godine, izuzev ukoliko u roku od pomenutog perioda od 24 mjeseca Koncesionar uputi pisani zahtjev za njihovo izuzimanje i traži od Operatora da izvrši usklađivanje. Ukoliko Koncesionar ne uputi Operatoru zahtjev za usklađivanje u tom roku, time se uspostavlja njihova ispravnost i isključuje mogućnost traženja izuzimanja odnosno zahtjeva za usklađivanje. Nikakvo usklađivanje ne može biti izvršeno u korist Operatora ukoliko nije izvršeno u istom propisanom periodu. Odredbe ovog stava ne sprečavaju usklađivanja koja su rezultat fizičkog popisa Materijala kako je definisano u ovom Ugovoru o računovodstvu. Operatoru je dozvoljeno da izvrši usklađivanja na Zajedničkom računu nakon ovog perioda od 24 mjeseca ukoliko takva usklađivanja rezultiraju iz revizorskih izuzetaka van ovog Ugovora o računovodstvu, potraživanja trećih strana ili zahtjeva Vlade. Bilo koja takva usklađivanja biće predmet revizije u vremenskom periodu definisanom u odredbi koja se odnosi na reviziju od strane Koncesionara.

1.10. Revizija i pravo inspekcije

(a) Revizija od strane Koncesionara

- (i) Koncesionar, nakon pisanog obavještenja Operatoru i svim ostalim Koncesionarima dostavljenog najmanje 60 dana unaprijed, ima pravo na reviziju Zajedničkog računa i evidencije Operatora vezano za računovodstvo iz ovog Ugovora za bilo koju kalendarsku godinu u periodu od 24 mjeseca nakon završetka te kalendarske godine, osim ako nije drugačije definisano u Poglavlju 3.2. Koncesionari će imati razuman pristup Operatorovim zaposlenim i Postrojenjima, skladištima i kancelarijama koje neposredno ili posredno služe za Zajedničke Upstream aktivnosti. Troškove svake takve revizije će snositi Koncesionari koji učestvuju u reviziji. Koncesionari će uložiti razumne napore da obave zajedničke ili istovremene revizije i to tako da minimalno ometaju Operatora. Koncesionar mora uputiti pisani zahtjev za izuzeće i podnijeti žalbu Operatoru za sva nepodudaranja utvrđena pomenutom revizijom u pomenutom periodu od 24 mjeseca. Koncesionar može da zatraži informacije od Operatora prije otpočinjanja revizije. Operator će obezbijediti informacije u elektronskoj formi ili u vidu štampane

- dokumentacije ukoliko elektronska forma nije na raspolaganju. Operator će obezbijediti tražene informacije u roku od 30 dana prije početka revizije ali ni u kojem slučaju ne kasnije od 30 dana od pisanog zahtjeva. Tražene informacije se ograničavaju na one koje se obično koriste za poslove koji prethode revizijama, kao što su probni bilans, glavna knjiga i analitički podaci.
- (ii) Operator će nastojati da dobije informacije od svojih Povezanih lica koje su opravdano potrebne da bi potkrijepile plaćanja tih Povezanih lica sa Zajedničkog računa izuzev naplata iz Poglavlja 3.2.
- (iii) Bilo koje informacije koje Koncesionar dobije shodno odredbama ovog Potpoglavlja 1.10 (a) a koje se ne odnose direktno na Zajedničke Upstream aktivnosti su povjerljive i ne smiju se objelodanjivati bilo kom licu osim ukoliko nije drugačije dozvoljeno u Klauzuli 17 Ugovora o zajedničkim operacijama iz Aneksa C PCC-a.
- (iv) U slučaju da se od Operatora shodno mjerodavnom pravu ili PCC-u zahtijeva da angažuje javnu računovodstvenu kompaniju da bi izvršila reviziju Zajedničkog računa i evidencija Operatora vezano za računovodstvo iz ovog Ugovora, njihovi troškovi se naplaćuju od Zajedničkog računa, a kopija revizije se dostavlja svakom Koncesionaru.
- (v) Po zaključivanju svake revizije, Koncesionar i Operator će nastojati da ekspeditivno riješe otvorena pitanja. U tom smislu, Koncesionar koji vrši reviziju će uložiti razumne napore da pripremi i distribuira pisani izvještaj Operatoru i svim Koncesionarima koji su učestvovali u reviziji što je prije moguće, a u svakom slučaju u roku od 90 dana od zaključivanja svake revizije. Izvještaj će sadržati sve žalbe, uz prateću dokumentaciju, koje proizilaze iz takve revizije zajedno sa komentarima vezano za vođenje knjiga i evidencije. Operator će uložiti razumne napore da odgovori na izvještaj u pisanoj formi što je prije moguće a svakom slučaju najkasnije 90 dana od prijema izvještaja. Ukoliko Koncesionar smatra da izvještaj ili odgovor zahtijeva dalja ispitivanja bilo koje stavke iz istih, Koncesionar ima pravo da obavi dalja ispitivanja vezano za takvo pitanje bez obzira na odredbe Poglavlja 1.9 i ovog Potpoglavlja 1.10 (a) prema kojima je period od 24 mjeseca možda istekao. Međutim, obavljanje takvih daljih ispitivanja neće produžiti period od 24 mjeseca za upućivanje pisanog izuzeća i žalbe Operatoru za sva neslaganja otkrivena tom revizijom. Takva dalja ispitivanja će otpočeti u roku od 30 dana i biće zaključena u roku od 60 dana od prijema takvog izvještaja ili odgovora, zavisno od slučaja.
- (vi) Sva usklađivanja iz revizije dogovorena između Operatora i Koncesionara koji vrši reviziju Operator će blagovremeno reflektovati na Zajednički račun i o tome izvijestiti Koncesionara(e). Ukoliko u vezi sa revizijom dođe do bilo kakvog spora, Upravni odbor će biti obaviješten o tome i razmotriti ga, i, ukoliko nije drugačije dogovoreno među stranama

u sporu, spor će se riješiti u skladu sa odredbama Ugovora o zajedničkim operacijama iz Aneksa C PCC-a. Ukoliko se sve strane u sporu tako dogovore, usklađivanje(a) se može(gu) uputiti nezavisnom ekspertu o kojem se slože strane u sporu. Po izboru strana u sporu, odluka eksperta će biti obavezujuća za te strane. Izuzev ukoliko nije drugačije dogovoreno, troškovi eksperta se dijele podjednako na sve strane u sporu.

(vii) Na zahtjev Koncesionara, Operator će dostaviti potvrdu izdatu od spoljnjeg revizora, koji će biti nezavisna ovlašćena javna računovodstvena firma međunarodnog ugleda, o tome da Povezana lica potvrđuju da zaduženja na teret Zajedničkog računa shodno Potpoglavlju 3.1(e) ovog Ugovora odražavaju stvarne troškove i ne uključuju nikakve elemente dobiti ili dupliranja troškova i da ih Povezana lica određuju na nediskriminatorski način u skladu sa njegovom standardnom računovodstvenom praksom, koja se dosljedno primjenjuje na njegova Povezana lica uopšte.

(viii) Na zahtjev Operatora, svaki Koncesionar koji vrši naplatu troškova na teret Zajedničkog računa shodno Potpoglavlju 3.1(e) će dostaviti potvrdu izdatu od spoljnjeg revizora, koji će biti nezavisna ovlašćena javna računovodstvena firma međunarodnog ugleda, o tome da Povezana lica potvrđuju da zaduženja na teret Zajedničkog računa shodno Potpoglavlju 3.1(e) ovog Ugovora odražavaju stvarne troškove i ne uključuju nikakve elemente dobiti ili dupliranja troškova i da ih Povezana lica određuju na nediskriminatorski način u skladu sa njegovom standardnom računovodstvenom praksom, koja se dosljedno primjenjuje na njegova Povezana lica.

(b) Revizije od strane Vlade

(i) Shodno mjerodavnom crnogorskom pravu i nakon upućivanja obavještenja o tome Koncesionaru najmanje 15 (petnaest) kalendarskih dana unaprijed, nadležni organ Vlade ima pravo da izvrši reviziju računa i evidencija Koncesionara koje se vode shodno PCC-u za bilo koju kalendarsku godinu u roku od 10 (deset) godina od završetka te kalendarske godine. Obavještenje o bilo kojem izuzimanju sa računa Koncesionara iz bilo koje kalendarske godine mora se dostaviti Koncesionaru u roku od 2 (dvije) godine od završetka te kalendarske godine. U svrhu revizije, Vlada može ispitivati i verifikovati u razumnom vremenu sva zaduženja i odobrenja vezana za Upstream aktivnosti shodno PCC-u, kao što su računovodstvene knjige, knjiženja, evidencije o Materijalima i bilo koju drugu dokumentaciju, prepisku i evidenciju koja je neophodna za reviziju i verifikaciju zaduženja i odobrenja. Nadalje, revizori imaju pravo da u vezi sa takvom revizijom posjete i obave inspekciju, nakon najave upućene u razumnom roku, svih lokacija,

---

Postrojenja, skladišta i kancelarija Koncesionara koji su u vezi sa Upstream aktivnostima shodno PCC-u, uključujući posjete zaposlenima koji su povezani sa Upstream aktivnostima.

- (ii) Sva dokumenta iz Potpoglavlja 1.10 (b) se čuvaju i stavljaju na raspolaganje za inspekciju od strane Vlade onoliko dugo koliko je propisano mjerodavnim crnogorskim pravom.
- (iii) Bilo kakva poreska revizija vrši se u skladu sa mjerodavnim poreskim zakonima Crne Gore.

1.11. Raspoređivanje

Ukoliko bude neophodno da se bilo koji troškovi ili izdaci rasporede na Zajedničke Upstream aktivnosti i bilo koje druge Upstream aktivnosti, ili između istih, takvo raspoređivanje se vrši na proporcionalnoj i pravičnoj osnovi. Samo za informativne svrhe, Operator će Koncesionarima dostavljati opis svojih procedura raspoređivanja vezano za takve troškove i izdatke i iznose plata za zaposlene i ostalih terećenja, zajedno sa svakom predloženom Vremenskom dinamikom rada i budžetom. Takav osnov za raspoređivanje će biti predmet revizije Koncesionara.

2. Klasifikacija, definicija i raspoređivanje troškova i izdataka

Svi izdaci vezani za Upstream aktivnosti se, shodno mjerodavnom pravu Crne Gore i PCC-u, klasifikuju, definišu i raspoređuju na sljedeći način:

2.1. Troškovi istraživanja

Troškovi istraživanja su svi direktni i raspoređeni indirektni troškovi dogovoreni, ugovoreni ili nastali nakon Datuma stupanja na snagu prilikom traženja Ugljovodonika na Površini PCC-a, uključujući ali ne ograničavajući se na sljedeće:

- (a) Vazdušna, geofizička, geohemijska, paleontološka, geološka, topografska i seizmička ispitivanja i studije i njihova tumačenja.
- (b) Bušenje bušotine za jezgrovanje i bušenje bušotine za snabdijevanje vodom.
- (c) Radnu snagu, Materijale i usluge koje su se koristile za bušenje Bušotina sa ciljem pronalaženja novih Ležišta ili u svrhu procjene obima Ležišta koja su već otkrivena pod uslovom da takve Bušotine nisu proizvodno opremljene kao Proizvodne bušotine.

-
- (d) Postrojenja koja se koriste isključivo kao podrška Istraživanju i bušenju Bušotina, uključujući kupljene geološke i geofizičke informacije.
  - (e) Troškove za usluge koji su alocirani za Istraživanje i bušenje Bušotina na osnovama utvrđenim mjerodavnim pravom Crne Gore ili, u odsustvu tog prava, koji se sistematski dogovaraju između Vlade i Koncesionara, a u slučaju da se dogovor ne postigne, koje će utvrditi samostalni vještak u skladu sa PCC-jem.
  - (f) Opšte i administrativne izdatke koji se raspoređuju na Troškove istraživanja na osnovama koje su utvrđene mjerodavnim pravom Crne Gore ili, u odsustvu tog prava, koji se sistematski dogovaraju između Vlade i Koncesionara, a u slučaju da se dogovor ne postigne, koje će utvrditi samostalni vještak u skladu sa PCC-jem.

2.2. Kapitalni izdaci za Razvoj i Proizvodnju

Kapitalni izdaci za Razvoj i Proizvodnju su svi izdaci nastali u Razvoju i Proizvodnji, uključujući ali ne ograničavajući se na:

- (a) Troškove istraživanja nastale prije datuma odobrenja programa Razvoja i Proizvodnje.
- (b) Bušotine koje su proizvodno opremljene kao Proizvodne bušotine i Bušotine u svrhu Proizvodnje iz Ležišta koje je već otkriveno bez obzira da li su te Bušotine presušile ili su proizvodne.
- (c) Proizvodno opremanje Bušotina instaliranjem zaštitnih kolona ili opreme ili drugog nakon što se izvršilo bušenje Bušotine u svrhu dovođenja Bušotine u upotrebu kao Proizvodne Bušotine.
- (d) Nematerijalne troškove bušenja kao što su radna snaga, potrošni Materijal i usluge koje nemaju likvidacionu vrijednost (zaostalu vrijednost nakon amortizacije), a koji su nastali pri bušenju i Produblivanju Bušotina za potrebe Proizvodnje.
- (e) Troškove lokacija, Postrojenja i pomoćne opreme koji se koriste za Proizvodnju shodno PCC-u, uključujući ali ne ograničavajući se na cijevi za protok, jedinice za Proizvodnju i tretman, opremu usta bušotine (*wellhead*), podvodnu opremu, sisteme za unaprijedenu rekuperaciju, platforme u podmorju, Postrojenja za dovođenje Ugljovodonika na kopno, uključujući krajnji terminal za dovođenje Ugljovodonika na kopno, Postrojenja za finalnu obradu ili preradu prirodnog gasa u svrhu daljeg transporta kao tečnog prirodnog gasa (*LNG*) ili kompresovanog prirodnog gasa, Postrojenja za

---

skladištenje Nafta i Gasa, terminale za izvoz i gatove, pristaništa i Postrojenja povezana sa Proizvodnim djelatnostima.

- (f) Inženjering i projektne studije za Postrojenja.
- (g) Troškove usluga koji su raspoređeni na Razvoj i Proizvodnju na osnovama koje su utvrđene mjerodavnim crnogorskim pravom ili, u odsustvu tog prava, koje se sistematski dogovaraju između Vlade i Koncesionara, a u slučaju da se dogovor ne postigne, koje će utvrditi samostalni vještak skladu sa PCC-jem.
- (h) Opšte i administrativne izdatke koji su raspoređeni na Razvoj i Proizvodnju na osnovama koje su utvrđene mjerodavnim crnogorskim pravom ili, u odsustvu tog prava, koje se sistematski dogovaraju između Vlade i Koncesionara, a u slučaju da se dogovor ne postigne, koje će utvrditi samostalni vještak skladu sa PCC-jem.

2.3. Operativni troškovi

Operativni troškovi su Troškovi istraživanja nastali nakon odobrenja programa Razvoja i Proizvodnje i svi troškovi nastali u Upstream aktivnostima od datuma početka Proizvodnje, a koji nisu Troškovi istraživanja, Kapitalni izdaci za Razvoj i Proizvodnju, Opšti i administrativni troškovi i Troškovi za usluge, uključujući ali ne ograničavajući se na:

- (a) Rad, servisiranje, održavanje i opravku Bušotina za Proizvodnju i svih Postrojenja završenih tokom Razvoja i Proizvodnje.
- (b) Planiranje, izradu, kontrolu, mjerenje i testiranje protoka Ugljovodonika i vađenje, skupljanje, tretman, skladištenje i transport Ugljovodonika od Ležišta do tačke isporuke kako je predviđeno odobrenim programom Razvoja i Proizvodnje.
- (c) Bilans Opštih i administrativnih troškova i Troškova za usluge koji nisu raspoređeni na Istraživanje ili Razvoj i Proizvodnju.

2.4. Troškovi usluga

- (a) Troškovi usluga su direktni i indirektni izdaci koji podržavaju Upstream aktivnosti, uključujući skladišta, kancelarije, kampove, gatove, pomorska plovila, vozila, motorizovana željeznička vozila, vazduhoplove, požarne i sigurnosne stanice, radionice, postrojenja vodosnabdijevanja i kanalizacije, elektrane, smještajne, zajedničke i rekreativne objekte i namještaj, alate i opremu koji se koriste za ove aktivnosti. Troškovi usluga za bilo koju kalendarsku godinu će da obuhvataju ukupne troškove nastale u toj godini za kupovinu i/ili izgradnju navedenih objekata, kao i godišnje troškove za

---

njihovo održavanje i rad. Svi Troškovi usluga će se redovno raspoređivati kako je definisano u Potpoglavljima 2.1(e), 2.2(g) i 2.3 za Troškove istraživanja, Kapitalne izdatke za razvoj i proizvodnju i Operativne troškove.

- (b) Troškovi usluga nastali nakon perioda koji počinje Datumom stupanja na snagu i koji se završava datumom odobrenja od strane Vlade prvog programa Razvoja i Proizvodnje za predloženu Površinu PCC-a, će se u potpunosti rasporediti na Troškove Istraživanja.
- (c) Počevši od datuma Vladinog odobrenja prvog Programa razvoja i proizvodnje za predloženu Površinu PCC-a, te ukoliko bude neophodno da se Troškovi usluga rasporede na Upstream aktivnosti ili između njih, takvo raspoređivanje će se izvršiti na pravičnim osnovama u skladu sa mjerodavnim pravom Crne Gore ili će, u slučaju nepostojanja tog prava, biti sistematski dogovarani između Vlade i Koncesionara, a u slučaju da se ne postigne dogovor, raspoređivanje će izvršiti samostalni vještak u skladu sa PCC-jem.
- (d) Koncesionar će dostaviti opis svojih procedura raspoređivanja vezano za Troškove za usluge, zajedno sa predloženim programom Razvoja i Proizvodnje.

2.5. Opšti i administrativni izdaci

Opšti i administrativni izdaci su:

- (a) Svi troškovi za glavne kancelarije, terenske kancelarije i opšti administrativni troškovi u Državi Crnoj Gori, uključujući ali ne ograničavajući se na usluge nadzora, računovostva i radnih odnosa.
- (b) Režijske naknade predviđeni radi priznavanja usluga pruženih van Države Crne Gore za upravljanje Upstream aktivnostima i za savjetovanje i pomoć osoblju uključujući finansijske, pravne, računovodstvene usluge i usluge vezane za radne odnose. Ova naknada će iznositi 5% (pet procenata) za ugovorne troškove do 5.000.000 (pet miliona) eura, 3% (tri procenata) takvog dijela ugovornih troškova između 5.000.000 (pet miliona) eura i 10.000.000 (deset miliona) eura i 1,5% (jedan i po procenat) ugovornih troškova koji premašuju 10.000.000 (deset miliona) eura. Ovdje navedeni ugovorni troškovi uključuju Troškove istraživanja, Kapitalne izdatke za Razvoj i Proizvodnju, Operativne troškove i Troškove usluga.
- (c) Svi Opšti i administrativni troškovi će se redovno raspoređivati kako je definisano u Potpoglavljima 2.1(f), 2.2(h) i 2.3 na Troškove istraživanja, Kapitalne izdatke za Razvoj i Proizvodnju i Operativne troškove.

Opšti i administrativni izdaci nastali tokom perioda koji počinje Datumom stupanja na snagu i koji se završava datumom Vladinog odobrenja prvog programa Razvoja i Proizvodnje za predloženu Površinu PCC-a, biće u potpunosti pripisani Troškovima istraživanja. Počev od datuma Vladinog odobrenja prvog programa Razvoja i Proizvodnje za predloženu Površinu PCC-a, ukoliko bude neophodno da se ti Opšti i administrativni troškovi rasporede na Upstream aktivnosti ili između njih shodno različitim ugovorima o koncesiji, takva raspoređivanja će biti vršena na proporcionalnim osnovama dogovorenim među Koncesionarima u skladu sa mjerodavnim pravom, a ukoliko ne dođe do dogovora, raspoređivanje će odrediti samostalni vještak u skladu sa PCC-jem.

Koncesionari će dostaviti opis svojih procedura raspoređivanja vezano za Opšte i administrativne izdatke, zajedno sa svakim predloženim programom Razvoja i Proizvodnje.

2.6. Fond za deinstalaciju

U svrhu troškova vezanih za implementaciju Plana deinstalacije, osnovaće se Fond za deinstalaciju za svaku Površinu PCC-a kako je predviđeno mjerodavnim pravom o Upstream aktivnostima i PCC-jem.

3. Zaduženja Zajedničkog računa

Operator će zadužiti Zajednički račun za sve troškove i izdatke koje napravi prilikom vršenja Zajedničkih Upstream aktivnosti u granicama odobrene Vremenske dinamike rada i budžeta ili kako je drugačije definisano u PCC-u.

Naknade za usluge koje obično pruža Operator kao one što se podrazumijevaju, a koje obezbijedi Povezano lice Operatora, će odražavati troškove Povezanog lica, isključujući profit, za vršenje takvih usluga, izuzev ako je drugačije definisano u ovom Ugovoru o računovodstvu.

Troškovi i izdaci će se evidentirati onako kako se zahtijeva za namirenje računa između Koncesionara iz ovog Ugovora vezano za prava i obaveze shodno PCC-u, te u svrhu poštovanja poreskih zakona Države Crne Gore i drugih zemalja kojima Koncesionari mogu da podliježu.

Troškovi i izdaci dogovoreni, ugovoreni ili nastali nakon Datuma stupanja na snagu koji se knjiže na teret Zajedničkog računa uključuju, ali se ne ograničavaju na sljedeće:

3.1. Direktna zaduženja računa

Troškovi vezani za:

- (a) Dobijanje i održavanje ovlaštenja vezanih za prava po PCC-u i sve troškove koji se pripisuju dobijanju, obnavljanju ili povraćaju prava koja su dobijena ili koja se održavaju na snazi za Površinu PCC-a.
- (b) Radnu snagu i povezane troškove za radnu snagu, koji se mogu naplaćivati prema kompanijskoj politici i procedurama Koncesionara, uključujući ali ne ograničavajući se na sljedeće:
  - (i) Bruto zarade i plate uključujući bonuse i premije za Koncesionarove zaposlene koji su direktno angažovani na Zajedničkim Upstream aktivnostima shodno PCC-u, bez obzira na lokaciju takvih zaposlenih;
  - (ii) Zarade, plate i povezane troškove za zaposlene Koncesionara i njegovih Povezanih lica koji su privremeno ili stalno upućeni na rad u Državi Crnoj Gori i direktno angažovani na Zajedničkim Upstream aktivnostima;
  - (iii) Zarade, plate i povezane troškove za zaposlene Koncesionara i njegovih Povezanih lica koji su privremeno ili stalno upućeni na rad van Države Crne Gore i direktno angažovani na Zajedničkim Upstream aktivnostima, a koji nisu na drugi način uključeni u tačku (e) iz ovog Potpoglavlja 3.1;
  - (iv) Troškovi za zarade, plate i povezani troškovi se mogu obračunati na stvarnim osnovama ili po cijeni zasnovanoj na prosječnim troškovima u skladu sa uobičajenom praksom Koncesionara. Prilikom utvrđivanja prosječnih troškova, plate zaposlenih stranaca i domaćih zaposlenih se obračunavaju odvojeno i revidiraju najmanje jednom godišnje.
  - (v) Troškove Koncesionara vezano za praznike, godišnje odmore, bolovanja, otpremnine, izuzev za otpuštanje zaposlenog bez razloga kako je utvrđeno od strane suda ili arbitražnog tijela nadležne jurisdikcije, te plaćanja za invalidsko i penziono osiguranje i plaćanja za porodične penzije koja se primjenjuju na zarade i plate, a koji se nadoknađuju shodno tački (i), (ii), (iii), (iv) gore. Što se tiče gore spomenutog plaćanja za otpremnine, penzije, programe štednje i porodične penzije, iznos koji će se obračunavati kao direktan trošak će biti proporcionalan ukupnom vremenu direktnog angažmana zaposlenog na Zajedničkim Upstream aktivnostima shodno PCC-u, na osnovama punog radnog vremena za ukupan angažman zaposlenog kod Koncesionara i njegovih Povezanih lica. Ukoliko bude neophodno podijeliti ove iznose na ili između Upstream aktivnosti koje su izvršene shodno drugim ugovorima o koncesiji pored ovog PCC-a, takva podjela će biti izvršena na pravičnim osnovama u skladu sa mjerodavnim pravom, a u odsustvu tog

BA.

---

prava, prema dogovoru između Vlade i Koncesionara, a ukoliko dogovor ne bude postignut, podjelu će utvrditi samostalni vještak u skladu sa PCC-jem.

- (vi) Izdatke ili doprinose izvršene shodno razrezima ili obavezama definisanim mjerodavnim pravom (tj. doprinose za socijalno osiguranje, obavezna osiguranja i različita plaćanja na osnovu mjerodavnog prava u mjestu porijekla osoblja Koncesionara i/ili kompanijske politike i procedura Koncesionara; raznovrsne poreze i doprinose na mjestu radne aktivnosti) koji se primjenjuju na Koncesionarove troškove za zarade i plate i koji su plativi shodno tački (i) gore;
  - (vii) Troškove Koncesionara za utvrđene planove za životno osiguranje zaposlenih, zdravstveno osiguranje, medicinsku pomoć, bolničko liječenje, penzije, te ostale nadoknade slične prirode koje se obično daju za zaposlene Koncesionara;
  - (viii) Troškove misija, troškove puta i prekomjernog putničkog prtljaga, troškove odlaska (pasoš, vize, medicinska ispitivanja, testiranja, vakcinacije, troškove u vezi sa dobijanjem dokumenata i njihovog prevoda i ovjere), otpreme i skladištenja kućnih/ličnih predmeta, doprinos za smještaj, stanovanje ili doprinos za stanovanje (namještaj i režijski troškovi), nadoknade školarina i avionskih karata zaposlenih kod Koncesionara uključujući one nastale za putovanje i premještaj zaposlenih stranaca, i za njihove uže porodice, a koji su upućeni na rad na Zajedničkim Upstream aktivnostima po osnovu PCC-a u Državi Crnoj Gori, sve druge razumne troškove bitne za osoblje Koncesionara (i njegovog Povezanog lica) i njihove porodice u skladu sa uobičajenom praksom Koncesionara kako je odobreno od strane Upravnog odbora.
  - (ix) Ukoliko su zaposleni angažovani na drugim aktivnostima pored Zajedničkih Upstream aktivnosti shodno PCC-u, troškovi za takve zaposlene će se rasporediti na pravičnoj osnovi.
- (c) Održavanje bilo kojih kancelarija i punktova gdje god da se nalaze, i skladišta, operativnih baza i ostale infrastrukture Koncesionara i Povezanih lica koji se nalaze u Državi Crnoj Gori i direktno služe za Zajedničke Upstream aktivnosti. Ukoliko takve kancelarije, punktovi, skladišta, operativne baze i ostala infrastruktura služe za Upstream aktivnosti pored Zajedničkih Upstream aktivnosti shodno PCC-u, onda će se troškovi rasporediti na ugovore o koncesiji na proporcionalnoj osnovi.
  - (d) Troškovi transporta, uključujući sve troškove prevoza zaposlenih, opreme, Materijala i robe neophodnih za obavljanje Zajedničkih Upstream aktivnosti shodno PCC-u.

(e) Usluge

(i) Ugovori sa trećim licima

Stvarni troškovi ugovora za tehničke i ostale usluge zaključenih od strane Koncesionara za Zajedničke Upstream aktivnosti sa trećim licima i ustupljenim kadrom, pod uslovom da cijene koje se plaćaju prema takvom ugovoru od strane Koncesionara ne budu veće od onih koje se generalno naplaćuju od strane ostalih međunarodnih ili domaćih trećih lica dobavljača za uporediv posao i usluge.

(ii) Povezana lica Koncesionara

Ne dovodeći u pitanje plaćanja koja se mogu izvršiti u skladu sa Potpoglavljem 2.5, u slučaju usluga koje je za Zajedničke Upstream aktivnosti pružilo Povezano lice Koncesionara, nadoknade će biti zasnovane na stvarnim troškovima i biće konkurentne. Nadoknade neće biti veće od najpovoljnijih cijena koje Povezano lice naplaćuje trećim licima za uporedive usluge pod sličnim rokovima i uslovima. Koncesionar će navesti iznos nadoknada koji predstavlja alociran udio u troškovima za opšti Materijal, menadžment, tehničke i ostale troškove Povezanog lica, te iznos koji je direktan trošak za pružanje predmetnih usluga. Kada je potrebno, dobiće se ovjereni dokaz od revizora Povezanog lica vezano za osnovu naplaćenih cijena.

(iii) Koncesionar će fakturisati Operatoru direktne troškove za usluge i za ustupljeni kadar koji su obračunati na ili prije posljednjeg dana svakog mjeseca za plaćanja za prethodni mjesec, gdje će Koncesionar na takve naplate dodati administrativne režijske troškove kako je definisano u Potpoglavlju 2.5 b). U roku od 30 dana od prijema fakture za takva plaćanja, Operator će izvršiti plaćanje iznosa koji time dospijeva na plaćanje.

(iv) Nadoknade za usluge prema ovom Potpoglavlju 3.1. (e) neće premašiti one koje bi trenutno vrijedile da su izvršene od strane trećih lica koja nisu Povezana lica Operatora ili Koncesionara, uzimajući u obzir kvalitet i raspoloživost takvih usluga.

(f) Materijal

(i) Opšte

Dokle god je izvodljivo i konzistentno sa mjerodavnim crnogorskim pravom, efikasnim, ekonomičnim i međunarodno prihvatljivim zahtjevima, jedino će se kupovati ili dostavljati takvi Materijali od strane Koncesionara za upotrebu za Zajedničke Upstream aktivnosti, kako se može zahtijevati za upotrebu u

---

razumno predviljivoj budućnosti, i u mjeri u kojoj je takva kupovina ili isporuka u skladu sa PCC-jem.

Koncesionar neće garantovati za Materijal van garancije dobavljača ili proizvođača, a u slučaju oštećenog Materijala ili opreme, bilo kakva usklađivanja koja dobije Koncesionar od dobavljača ili proizvođača ili njihovih agenata će se uplatiti na račune prema PCC-u.

(ii) Vrijednost Materijala koji se naplaćuje sa računa prema PCC-u

- a) Izuzev ukoliko je drugačije definisano u tački b) dolje, Materijal kupljen od strane Koncesionara za upotrebu za Zajedničkih Upstream aktivnosti će biti vrednovan tako da uključuje: fakturisanu cijenu umanjenju za trgovinske i novčane diskonte (ukoliko postoje), nadoknadu za kupovinu i nabavku plus nadoknade za prevoz i špediciju između tačke isporuke i tačke otpreme, prevoz do lučke destinacije, osiguranje, poreze, carinske dažbine, konzularne naknade, ostale stavke koje se naplaćuju na uvezeni Materijal i ukoliko je primjenljivo troškove rukovanja i transporta od tačke uvoza do skladišta ili operativnog mjesta ili lokacije, a njegovi troškovi ne bi trebalo da premaše one koji trenutno preovlađuju u uobičajenim transakcijama van dohvata ruke na otvorenom tržištu.
- b) Materijali kupljeni od Povezanih lica Koncesionara se naplaćuju po cijenama definisanim pod tačkom (1) i (2) ovdje.

(1) Novi Materijal (stanje „A“) se vrednuje po trenutnoj međunarodnoj cijeni koja ne treba da premašuje cijenu koja preovlađuje u uobičajenim transakcijama van dohvata ruke na otvorenom tržištu.

(2) Korišćeni Materijal (stanje „B“ i „C“) se vrednuje na sljedeći način:

(i) Materijal koji je u dobrom i ispravnom stanju i koji je prikladan za ponovnu upotrebu bez popravljanja se klasifikuje kao stanje „B“ i obračunava po osnovu 75% (sedamdeset pet procenata) od trenutne cijene novih Materijala definisanih pod tačkom (1) gore.

(ii) Materijal koji se ne može klasifikovati pod stanjem „B“, ali koji nakon popravke i dalje služi za originalnu funkciju kao dobar polovni Materijal stanja „B“, ili koji može da služi za originalnu funkciju ali suštinski nije prikladan za popravku, se klasifikuje kao stanje „C“ i obračunava se po osnovu 50% (pedeset procenata) od trenutne cijene novog Materijala

---

kako je definisano pod (1) gore. Troškovi popravke se zaračunavaju na popravljeni Materijal pod uslovom da vrijednost Materijala stanja „C“ uvećana za troškove popravke ne premašuju vrijednost Materijala stanja „B“.

(iii) Materijal koji se ne može klasifikovati kao stanje „B“ ili stanje „C“ obračunava se po cijeni koja je srazmjerna njegovoj upotrebi.

(iv) Materijal koji uključuje troškove instalacije obračunava se po primjenjivom procentu, u skladu sa njegovim stanjem, od trenutne cijene demontaže novog Materijala kako je definisano pod (1) gore.

(v) Kada je upotreba Materijala privremena i njegove usluge za Zajedničke Upstream aktivnosti ne opravdavaju smanjenje cijene kako je definisano pod (2)(ii) ovog stava, takvi Materijali se naplaćuju na osnovama koje će rezultirati neto naplatom sa računa prema PCC-u u skladu sa vrijednošću pruženih usluga.

(iii) Kad god se Materijali ne mogu dobiti redovnim putem zbog nacionalnih vanrednih situacija, štrajkova ili drugih neuobičajenih uzroka nad kojima Operator nema kontrolu, Operator može zadužiti Zajednički račun za potrebni Materijal po stvarnim troškovima Operatora koji su nastali pri nabavci takvog Materijala kako bi on bio pogodan za upotrebu i kako bi se prenio na Površinu PCC-a, s tim da se pisano obavještenje, uključujući i detaljan opis zahtijevanog Materijala i zahtijevani datum isporuke, dostavi Koncesionarima u vezi sa predloženom naknadom najmanje 30 (trideset) dana prije predviđenog datuma kada će Materijal biti potreban za Zajedničke Upstream aktivnosti, te prije ispostavljanja fakture Koncesionaru za takav Materijal čiji troškovi premašuju 250.000 (dvjesta pedeset hiljada) eura. Svaki Koncesionar ima pravo, ukoliko tako odabere i obavijesti Operatora u roku od 7 (sedam) dana od prijema obavještenja od Operatora, da dostavi u naturi sav svoj udio ili dio svog udjela u tom Materijalu prema uslovima iz obavještenja a koji bi bio pogodan za upotrebu i prihvatljiv za Operatora u smislu kvaliteta i vremena isporuke. Saglasnost Operatora u vezi sa tim neće biti neopravdano uskraćena. Ukoliko Operator bude smatrao dostavljeni Materijal neodgovarajućim za upotrebu, sve troškove nastale raspolaganjem takvim Materijalom ili vraćanjem Materijala vlasniku će snositi Koncesionar koji dostavlja isti, izuzev ukoliko nije drugačije dogovoreno među Koncesionarima. Ukoliko Koncesionar ne dostavi propisno obavještenje o odabiru u utvrđenom periodu, Operator nije obavezan da prihvati dostavljeni Materijal u naturi od tog Koncesionara. Ukoliko Operator ne dostavi

---

propisno obavještenje prije ispostavljanja fakture Koncesionaru za takav Materijal, Operator može da tereti Zajednički račun isključivo na osnovu dozvoljene cijene tokom „normalnog“ perioda koja je važila u vrijeme prenosa.

(iv) Otudivanje Materijala

1. Operator nema obavezu da kupi udio bilo kojeg Koncesionara u novom Materijalu ili višku korištenog Materijala. Operator ima pravo da proda Materijal, ali je dužan da traži i obezbijedi prethodno odobrenje Upravnog odbora za bilo koje predloženo raspolaganje Materijalom čija prvobitna nabavna cijena tereti Zajednički račun bilo pojedinačno ili ukupno za iznos od 250.000 (dvjesta pedeset hiljada) eura ili više. Kada Zajedničke Upstream aktivnosti budu oslobođene Materijala koji se naplaćuje sa Zajedničkog računa, Operator je dužan da obavijesti svakog Koncesionara o prvobitnoj nabavnoj cijeni za koju taj Materijal tereti Zajednički račun kako bi Koncesionari mogli da eliminišu navedeni trošak iz svoje evidencije aktive. Zajednički račun se odobrava za prilive od Materijala koji je Operator prodao u mjesecu prijema uplate za Materijal. Bilo koji materijal koji je prodat odnosno otuđen shodno ovom Potpoglavlju 3.1 biće otuđivan na principu „u viđenom stanju i na mestu gdje je viđeno“ bez garancija ili jemstava bilo koje vrste ili prirode. Troškovi i izdaci koje Operator bude imao pri otuđivanju Materijala knjiže se na teret Zajedničkog računa.
2. Prihode dobijene od Materijala koje su Koncesionar ili njegovo Povezano lice kupili od Zajedničke imovine Operator je dužan da uplati na Zajednički račun, i da ih vrednuje na isti način kao i Materijal koji je dostavio Operator, izuzev ukoliko nije drugačije dogovoreno među Koncesionarima.
3. Podjela Materijala u naturi, ukoliko se vrši između Koncesionara, biće izvršena proporcionalno njihovim odnosnim udjelima u takvim Materijalima. Od svakog Koncesionara će se nakon toga pojedinačno naplatiti vrijednost utvrđena u skladu sa procedurom definisanom u ovom Potpoglavlju 3.1 vezano za otuđivanje Materijala koji je dobio ili koji će dobiti.
4. Prihode dobijene od Materijala koje je treća strana kupila od Zajedničke imovine Operator uplaćuje na Zajednički račun u neto iznosu koji je naplatio od kupca. Ukoliko je prodajna cijena manja od vrijednosti utvrđene u skladu sa procedurom propisanom u ovom Potpoglavlju 3.1 vezano za otuđivanje, onda se prije prodaje zahtijeva odobrenje Upravnog odbora. Zajednički račun se tereti za bilo kakve

---

žalbe kupca zbog oštećenja Materijala ili slično ukoliko i kada Operator izvrši plaćanje po istima.

(g) Oprema koja je u isključivom vlasništvu Operatora ili njegovih Povezanih lica

(i) Naknade za opremu koja je u isključivom vlasništvu Operatora ili bilo kojeg njegovog Povezanog lica po cijenama koje neće premašiti prosječne komercijalne cijene trećih lica koja nisu Povezana lica Operatora a koje su u tom trenutku važile za sličnu opremu, te režijske usluge koje se koriste u području njihove upotrebe iz ovog Ugovora. Operator će, na zahtjev, dostaviti Koncesionarima listu cijena i osnov primjene. Takve cijene će biti revidirane s vremena na vrijeme ali ne više od jednom u svakih šest mjeseci.

(ii) Alati za bušenje i ostala oprema koji su u isključivom vlasništvu Operatora ili njegovih Povezanih lica, koji su izgubljeni u kanalu bušotine ili nepopravljivo oštećeni mogu se naplatiti po troškovima zamjene, umanjnim za amortizaciju prema mjerodavnim zakonima Crne Gore, uvećanim za troškove prevoza za isporuku slične opreme na lokaciju gdje se koristi.

(h) Osiguranje i gubici

Premija osiguranja i troškovi nastali prema osiguranju ugovorenom u skladu sa PCC-jem, s tim da ukoliko je takvo osiguranje u potpunosti ili djelimično obezbijeđeno od Povezanog lica Operatora, takva premija i troškovi se mogu nadoknaditi jedino u mjeri koja se obično naplaćuje od strane konkurentnih osiguravajućih društava koja nisu Povezano lice Operatora. Troškovi i gubici nastali kao posljedica događaja koji se mogu nadoknaditi prema PCC-u, u mjeri u kojoj nadoknada nije ostvarena preko osiguranja koje je nabavljeno prema PCC-u, su nadoknadivi u skladu sa PCC-om.

(i) Štete i gubici na imovini

(i) Svi troškovi i izdaci neophodni za zamjenu ili opravku šteta ili gubitaka nastalih usljed požara, poplave, oluje, krađe, nesreće ili bilo kojeg drugog uzroka knjiže se na teret Zajedničkog računa. Operator će dostaviti Koncesionarima pisano obavještenje o nastalim štetama ili gubicima koji premašuju 1.000.000 (jedan milion) eura što prije bude moguće nakon što dobije izvještaj o istim. Svi gubici koji premašuju 250.000 (dvjesto pedeset hiljada) eura će biti odvojeno nabrojani u mjesečnom izvještaju o troškovima i izdacima.

(ii) Uplate od namirenja dobijenih od osiguranja koje je sklopljeno u korist Zajedničkih Upstream aktivnosti i od ostalih za gubitke ili štete Zajedničke imovine ili Materijala kupljenog ili dostavljenog od strane Operatora će ići sa

---

Zajedničkog računa. Svakom Koncesionaru će se odobriti njegov dio Participirajućeg udjela od tog iznosa izuzev ukoliko su takvi primici nastali od osiguranja koje je kupio Operator ali ne za sve Koncesionare, u kojem slučaju će takvi primici biti uplaćeni onim Koncesionarima za koje je osiguranje kupljeno u razmjeri njihovih odnosnih doprinosa za osiguravajuće pokriće.

(iii) Izdaci nastali pri namirenju svih gubitaka, odštetnih zahtjeva, šteta, presuda i ostalih troškova zbog Zajedničkih Upstream aktivnosti će se pripisati Zajedničkom računu.

(j) Pravni troškovi

Svi troškovi i izdaci za parnice i pravne i povezane usluge koji su neophodni ili svrsishodni za obezbjeđivanje, perfektuiranje, zadržavanje i zaštitu prava shodno PCC-u, te za odbranu ili vođenje sudskih tužbi koje uključuju PCC ili bilo koje potraživanje trećeg lica koje proizilazi iz Zajedničkih Upstream aktivnosti shodno PCC-u, ili zbirni iznosi plaćeni za pravne usluge koje su neophodne ili svrsishodne za zaštitu prava shodno PCC-u ili zajedničkom interesu Vlade i Koncesionara.

Svi izdaci nastali prilikom namirenja gubitaka, odštetnih zahtjeva, šteta, presuda i ostali troškovi na račun Zajedničkih Upstream aktivnosti shodno PCC-u.

Ukoliko su pravne usluge za takva pitanja pružili advokati Koncesionara ili Povezanog lica Koncesionara koji primaju platu ili su redovno angažovani, onda takva nadoknada ne spada ovdje, već pod Potpoglavlje 3.1 (b) odnosno 3.1(e) gore, zavisno od slučaja.

(k) Porezi i dažbine

(i) Svi porezi, dažbine, razrezi i vladine naknade, svake vrste i prirode, razrezani ili nametnuti na Zajedničke Upstream aktivnosti ili u vezi sa njima, mimo onih koji se odmjeravaju na osnovu prihoda, dobiti i neto vrijednosti Koncesionara ili koji su zasnovani na istim.

(ii) Ukoliko Operator ili Povezano lice podliježe porezu na dobit ili poreza po odbitku za usluge izvršene na trošak Upstream aktivnosti shodno PCC-u, njegova naknada za takve usluge se može uvećati (brutirati) za iznos tako nastalih poreza izuzev za one koji se mjere ili zasnivaju na prihodima, dobiti i neto vrijednosti Koncesionara ili fizičkog lica.

(l) Troškovi zaštite životne sredine

(i) kao rezultat zakonskih propisa za arheološka i geofizička istraživanja relevantna za identifikaciju i zaštitu kulturnih dobara i ostala ispitivanja životne sredine ili ekološka ispitivanja koja se mogu zahtijevati od strane bilo kojeg regulatornog organa; i

---

(ii) da bi se obezbijedila ili bila raspoloživa oprema za sprječavanje i uklanjanje zagađenja plus troškovi za stvarnu kontrolu, čišćenje i remedijaciju kao rezultat odgovornosti povezanih sa kontaminacijom od Ugljovodonika, kako se zahtijeva svim mjerodavnim crnogorskim pravom.

(m) Prestanak i deinstalacija

Troškovi nastali zbog Deinstalacije Zajedničke imovine, uključujući i troškove koje zahtijeva Vlada vezano za prestanak Upstream aktivnosti i deinstalaciju Postrojenja shodno mjerodavnom pravu o Upsteam aktivnostima i PCC-u.

(n) Troškovi obuke

Svi troškovi i izdaci nastali za Koncesionara za obuku njegovih zaposlenih koji se nalaze u Državi Crnoj Gori i koji su angažovani na Upstream aktivnostima vezano za aktivnosti na Površini PCC-a i ostale takve obuke prema PCC-u ili mjerodavnom crnogorskom pravu.

(o) Ostali izdaci

Bilo koji ostali troškovi i izdaci nastali za Operatora u cilju neophodnog i propisnog obavljanja Zajedničkih Upstream aktivnosti u skladu sa odobrenom Vremenskom dinamikom rada i budžetom ili kako je drugačije definisano mjerodavnim pravom o Upstream aktivnostima Crne Gore i PCC-jem, a što nije definisano u Poglavlju 3.

3.2. Indirektni troškovi

- (a) Operator će mjesečno teretiti Zajednički račun za troškove Opštih i administrativnih izdataka Operatora i njegovih Povezanih lica koji nisu na drugi način definisani u ovom Ugovoru o računovodstvu. Opšti i administrativni izdaci koji se mogu naplatiti prema ovom Poglavlju 3.2 predstavljaju troškove opštih usluga pomoći i podrške koje je obezbijedio Operator ili njegovo Povezano lice a kako je opisano u Potpoglavlju 2.5 (a) i naknade koje su opisane u Potpoglavlju 2.5 (b). To su troškovi koje praktično nije moguće identifikovati ili povezati sa konkretnim projektima, već se odnose na usluge kojima se Zajedničkim Upstream aktivnostima obezbjeđuju potrebni i neophodni resursi koje Koncesionari zahtijevaju, te koje obezbjeđuju stvarnu korist za Zajedničke Upstream aktivnosti. Troškovi ili izdaci koji su uvršteni u Poglavlje 3.1 se neće uvrstiti ili duplirati u okviru ovog Poglavlja 3.2.
- (b) Troškovi iz ovog Poglavlja 3.2 nisu predmet revizije Koncesionara shodno Poglavlju 1.10 (a) osim provjere da li se režijski procenti iz Potpoglavlja 2.5 (b) ispravno primjenjuju na osnov izdataka.

BZi.

---

4. Uplate za Koncesionare

4.1. Uplate na osnovu PCC-a

Neto primici od sljedećih transakcija shodno PCC-u će, u skladu sa mjerodavnim pravom Crne Gore, biti uplaćeni na račune iz PCC-a:

- (a) Neto primici od bilo kojeg osiguranja ili tužbenog zahtjeva u vezi sa Upstream aktivnostima ili bilo kojom imovinom, uplaćeni na račune iz PCC-a kada su takve Upstream aktivnosti ili imovina osigurani, te premija uplaćena na račune na osnovu PCC-a.
- (b) Prihodi dobijeni od trećih strana zbog upotrebe, ili Koncesionarove prodaje Materijala, imovine ili sredstava, uplaćeni na račune na osnovu PCC-a.
- (c) Bilo koje usklađivanje koje je Koncesionar dobio od dobavljača ili proizvođača, ili njihovih agenata, vezano za oštećene Materijale, gdje su troškovi prethodno plaćeni od strane Koncesionara na teret računa na osnovu PCC-a.
- (d) Zakupi, refundacije ili druge uplate dobijene od strane Koncesionara koji se primjenjuju na bilo koju naplatu izvršenu sa računa na osnovu PCC-a.
- (e) Iznosi dobijeni za inventarski Materijal prema PCC-u i koji je nakon toga izvezen iz Države Crne Gore a da nije upotrebljen za Upstream aktivnosti.
- (f) Pravni troškovi koji idu na teret računa na osnovu Potpoglavlja 3.1(j) i nakon toga se vraćaju Koncesionaru.

4.2. Dupliranje zaduženja i odobrenja

Bez obzira na bilo koje odredbe u suprotnom smislu u ovom Ugovoru o računovodstvu, neće biti bilo kakvog dupliranja zaduženja i odobrenja računa iz PCC-a.

5. Evidencija i vrednovanje imovine

Operator će u ime Koncesionara voditi detaljnu evidenciju o Zajedničkoj imovini koja se koristi za Upstream aktivnosti u skladu sa mjerodavnim crnogorsko pravo i najboljom praksom međunarodne naftne industrije. Operator će vršiti popis imovine prema PCC-u u razumnim intervalima, a najmanje jednom godišnje, za svu pokretnu imovinu pojedinačne vrijednosti koja je jednaka ili veća od 10.000 (deset hiljada) eura po jedinici, te svakih 5 (pet) godina za nepokretnu imovinu. Operator će Organu uprave poslati najmanje 30 (trideset) dana unaprijed pisano obavještenje o svojoj namjeri da izvrši takav popis i Organ uprave ima pravo na predstavnika kada se takav popis bude

---

vršio. Operator će jasno navesti principe na kojima se zasniva vrednovanje inventara. Kada dođe do ustupanja prava iz PCC-a, Koncesionar može obaviti poseban popis na zahtjev primaoca prava pod uslovom da troškove takvog popisa snosi primalac prava.

6. Iskazi i izvještaji

6.1. Izvještaj o proizvodnji

Nakon otpočinjanja komercijalne Proizvodnje na Površini PCC-a, Operator će u ime Koncesionara dostavljati mjesečni izvještaj o Proizvodnji (u daljem tekstu: „Izvještaj o proizvodnji“) Organu uprave za svaku Površinu za razvoj i proizvodnju shodno mjerodavnom pravu o Upstream aktivnostima i PCC-u.

6.2. Izvještaji o vrijednosti Proizvodnje i naknadi za proizvedene Ugljovodonike

- (a) Koncesionar će pripremiti izvještaj koji pokriva utvrđivanje pravične tržišne vrijednosti Nafta odnosno ostalih Ugljovodonika koji su proizvedeni tokom svakog kalendarskog mjeseca i vrijednosti naknade za proizvedene Ugljovodonike koja se plaća Vladi. Ovaj izvještaj će da sadrži sljedeće informacije:
- (i) Odnosne količine i cijene realizovane od strane Koncesionara pri svakoj prodaji Nafta i ostalih Ugljovodonika licima koja nisu Povezana lica tokom predmetnog kalendarskog mjeseca.
  - (ii) Odnosne količine i cijene realizovane od strane Koncesionara pri svakoj prodaji Nafta i ostalih Ugljovodonika Povezanim licima tokom predmetnog kalendarskog mjeseca.
  - (iii) Količinu i lokaciju zaliha Nafta i, ukoliko je primjenjivo, ostalih Ugljovodonika na kraju prethodnog kalendarskog mjeseca.
  - (iv) Ukupnu obavezu u pogledu naknade za proizvedenu Naftu odnosno ostale Ugljovodonike, za kalendarski mjesec.
  - (v) Kada Vlada zahtijeva, objavljene informacije koje su na raspolaganju Koncesionaru vezano za cijene relevantnih kvaliteta Nafta ili ostalih Ugljovodonika proizvedenih u zemljama koje su glavni proizvođači i izvoznici nafta, uključujući i ugovorne cijene, diskonte i premije, te cijene dobijene na spot tržištima za takve kvalitete Nafta i ostalih Ugljovodonika i za ostale relevantne naftne proizvode.

BZ

-
- (b) Izvještaj o vrijednosti Proizvodnje i naknadi za proizvedene Ugljovodonike za svaki kalendarski mjesec dostavlja se Organu uprave u skladu sa mjerodavnim pravom za Upstream aktivnosti i PCC-jem.

6.3. Iskaz o izdacima i primicima

- (a) Koncesionar će za svaki kvartal pripremiti iskaz o izdacima i primicima prema PCC-u (u daljem tekstu „Iskaz o izdacima i primicima“). Iskaz o izdacima i primicima će napraviti razliku između Troškova istraživanja, Kapitalnih troškova za razvoj i proizvodnju, Operativnih troškova i troškova vezano za prestanak Upstream aktivnosti i Deinstalaciju Postrojenja, uključujući iznose koji su povučeni iz Fonda za deinstalaciju, te će identifikovati veće stavke izdataka u okviru ovih kategorija. Iskaz će prikazati sljedeće:
- (i) Stvarne izdatke i primitke za predmetni kvartal.
  - (ii) Zbirne izdatke i primitke za predmetnu budžetsku godinu.
  - (iii) Posljednju projekciju zbirnih izdataka na kraju godine.
  - (iv) Razlike između predviđenog budžeta i posljednje projekcije i njihovo obrazloženje.
- (b) Iskaz o izdacima i primicima za svaki kvartal se dostavlja Vladi najkasnije 30 (trideset) kalendarskih dana od završetka tog kvartala.

6.4. Završni godišnji izvještaj

Koncesionar će pripremiti završni godišnji izvještaj. Izvještaj će sadržati informacije koje su navedene u Izvještaju o proizvodnji, Izvještaju o vrijednosti proizvodnje i naknadi za proizvedene Ugljovodonike i u Iskazu o izdacima i primicima, ali će biti zasnovan na stvarnim količinama proizvedenih Ugljovodonika, te na nastalim troškovima i izdacima. Na osnovu ovog izvještaja, izvršiće se bilo koja neophodna usklađivanja na plaćanjima izvršenim od strane Koncesionara u skladu sa PCC-jem. Završni godišnji izvještaj za svaku kalendarsku godinu dostavlja se Vladi u roku od 90 (devedeset) kalendarskih dana od završetka te kalendarske godine.

6.5. Izvještaj o budžetu

- (a) Operator će, u ime Koncesionara, pripremiti godišnji izvještaj o budžetu (u daljem tekstu: „Izvještaj o budžetu“). Ovim će se razgraničiti Troškovi istraživanja, Kapitalni izdaci za razvoj i proizvodnju i Operativni troškovi, te će se prikazati sljedeće:

-
- (i) Projekcija izdataka i primitaka za budžetsku godinu iz PCC-a.
  - (ii) Projekcija zbirnih izdataka i primitaka do kraja predmetne budžetske godine.
  - (iii) Vremenski plan koji pokazuje najznačajnije pojedinačne stavke projekcije Kapitalnih izdataka za razvoj i proizvodnju za predmetnu budžetsku godinu.
  - (iv) Izvještaj o Fondu za deinstalaciju koji pokazuje zbirna plaćanja izvršena u Fond za deinstalaciju.
- (b) Izvještaj o budžetu se dostavlja Organu uprave za svaku budžetsku godinu najkasnije 90 (devedeset) kalendarskih dana prije početka godine izuzev u slučaju prve godine PCC-a kada se Izvještaj o budžetu dostavlja u roku od 60 (šezdeset) kalendarskih dana od Datuma stupanja na snagu.
- (c) Koncesionar i Vlada priznaju da detalji Izvještaja o budžetu mogu zahtijevati izmjene zbog postojećih okolnosti i bilo šta ovdje sadržano neće ograničiti fleksibilnost u izvođenju takvih izmjena. U skladu sa gorenavedenim, revizija pomenutog Izvještaja se vrši na godišnjem nivou.

6.6. Dugoročni plan i projekcija

Operator će, u saradnji sa Koncesionarom, pripremiti i dostaviti Vladi ili jedan ili oba od sljedeća 2 (dva) dugoročna plana, zavisno od toga koji je prikladan:

(a) Plan istraživanja

Tokom Perioda istraživanja, Koncesionar će pripremiti Plan istraživanja za svaki period tekuće godine i sljedeće kalendarske godine počevši od prvog dana januara nakon Datuma stupanja na snagu (u daljem tekstu: „Plan istraživanja“) koji će da sadrži sljedeće informacije:

- (i) Predviđene Troškove istraživanja koji pokazuje proračun za svaku kalendarsku godinu koju pokriva Plan istraživanja.
- (ii) Detalje seizmičkih radnji planiranih za svaku takvu godinu.
- (iii) Detalje o aktivnostima bušenja planiranih za svaku takvu godinu.
- (iv) Detalje o korišćenju i zahtjevima Postrojenja.

Prvi takav Plan istraživanja će takođe da sadrži gorenavedene informacije za period koji počinje Datumom stupanja na snagu i završava poslednjim danom decembra te kalendarske godine.

Plan istraživanja se revidira početkom svake kalendarske godine nakon Datuma stupanja na snagu. Koncesionar će pripremiti i dostaviti Vladi prvi Plan istraživanja u roku od 60 (šezdeset) kalendarskih dana od Datuma stupanja na snagu, te će nakon toga pripremiti i dostaviti revidiran Plan istraživanja Vladi najmanje 90 (devedest) kalendarskih dana prije završetka svake kalendarske godine koja slijedi Datumu stupanja na snagu.

(b) Projekcija Razvoja

Koncesionar će pripremiti Projekciju Razvoja za svaki period od 5 (pet) kalendarskih godina (u daljem tekstu: „Projekcija razvoja“) koji počinje prvim danom januara nakon datuma kada je odobren prvi program Razvoja i Proizvodnje i Koncesionar započinje sa implementacijom tog plana.

Projekciju razvoja čine sljedeće informacije:

- (i) Projekcija Kapitalnih izdataka za Razvoj i Proizvodnju za svaku od 5 (pet) kalendarskih godina.
- (ii) Projekcija Operativnih troškova za svaku takvu kalendarsku godinu.
- (iii) Projekcija Proizvodnje Ugljovodonika za svaku takvu kalendarsku godinu.
- (iv) Projekcija broja i vrste zaposlenih angažovanih na Upstream aktivnostima u Državi Crnoj Gori.
- (v) Opis predloženih marketinških aranžmana za Ugljovodonike.
- (vi) Opis glavnih tehnologija koje se koriste.

Projekcija razvoja se revidira početkom svake kalendarske godine počevši od druge godine od prve Projekcije razvoja. Koncesionar će pripremiti i dostaviti Vladi prvu Projekciju razvoja u roku od 120 (sto dvadeset) kalendarskih dana od datuma kada je odobren prvi Program razvoja i proizvodnje i Koncesionar počne sa implementacijom tog plana, te će nakon toga pripremiti i dostaviti revidiranu Projekciju razvoja Vladi najkasnije 45 (četrdeset pet) kalendarskih dana prije svake kalendarske godine počevši od druge godine nakon prve Projekcije razvoja.

(c) Izmjene planova i projekcija

Koncesionar i Vlada priznaju da detalji Plana istraživanja i Projekcije razvoja mogu zahtijevati izmjene zbog postojećih okolnosti i bilo šta ovdje sadržano neće ograničiti fleksibilnost u izvođenju takvih izmjena. U skladu sa gorenavedenim, revizija pomenutog Plana i Projekcije se vrši na godišnjem nivou.

---

7. Jezik i revizija Ugovora o računovodstvu

Ovaj Ugovor o računovodstvu je sačinjen na crnogorskom jeziku i engleskom prevodu koji su ugovorne Strane parafirale. Međutim, u slučaju neslaganja, original na crnogorskom jeziku ima prednost.

Odredbe ovog Ugovora o računovodstvu se mogu mijenjati isključivo u skladu sa glavnim dokumentom PCC-a. Svaki amandman, izmjena ili dopuna ovog Ugovora o računovodstvu mora dobiti saglasnost Vlade.

8. Neslaganje sa PCC-jem

U slučaju bilo kakvog neslaganja između odredbi ovog Ugovora o računovodstvu i glavnog dokumenta PCC-a, primjenjivaće se odredbe PCC-a.

KAO POTVRDA svoje saglasnosti, svaki Koncesionar je preko svog propisno ovlašćenog predstavnika potpisao ovaj dokument na datum naznačen ispod potpisa tog predstavnika.

Za i u ime Energean Montenegro LTD

Potpisao:

Ime: Matthaios Rigas

Zvanje: ovlašćeni predstavnik

Datum: 15. mart 2017. godine

Za i u ime _____

Potpisao: _____

Ime: _____

Zvanje: _____

Datum: _____

Aneks E

Obrazac garancije krajnje matične kompanije

[Dostaviti na memorandumu kompanije garanta]

[Datum]

GARANCIJA KRAJNJE MATIČNE KOMPANIJE

1. Imajući u vidu Ugovor o koncesiji za proizvodnju ugljovodonika *[unijeti datum]* za *[unijeti brojeve Blokova ili specifikaciju Površine obuhvaćene Ugovorom o koncesiji za proizvodnju, zavisno od slučaja]*, u daljem tekstu: "Ugovor o koncesiji za proizvodnju", u kojem je *[unijeti naziv i registarski broj Povezanog lica]*, u daljem tekstu: "Povezano lice" Koncesionar, mi, niže potpisani, koji smo krajnja matična kompanija Povezanog lica, registrovani u pravnom sistemu koji je u cjelosti transparentan prema nadležnim organima Crne Gore, ovim se obavezujemo da ćemo platiti, shodno klauzuli 4 ove garancije, sume koje Povezano lice ima obavezu da plati u skladu sa mjerodavnim crnogorskim pravom o Upstream operacijama i odredbama Ugovora o koncesiji za proizvodnju.
2. Definicije utvrđene mjerodavnim crnogorskim pravom o Upstream operacijama, a to su trenutno Zakon o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika ("Službeni list Crne Gore", br. 41/10, 40/11, 62/13) i važeće uredbe i pravilnici koji se odnose na Upstream operacije, i Ugovorom o koncesiji za proizvodnju, uz koji je ova Garancija krajnje matične kompanije data kao prilog (Aneks "E") i čiji je sastavni dio, primjenjuju se i na ovu Garanciju krajnje matične kompanije, osim ukoliko nije drugačije definisano u ovom dokumentu ili ukoliko kontekst ne zahtijeva drugačije.
3. Ova Garancija krajnje matične kompanije stupa na snagu od datuma ovog dokumenta.
4. Ovim neopozivo i bezuslovno garantujemo i na način utvrđen ovom garancijom obavezujemo se, ukoliko bilo koja suma dospije za plaćanje i postane plativa od strane Povezanog lica u vezi sa Upstream aktivnostima vezano za:
  - a. bilo koje obaveze plaćanja prema Državi Crnoj Gori u skladu sa mjerodavnim crnogorskim pravom i Ugovorom o koncesiji za proizvodnju; ili
  - b. bilo koje vanugovorne obaveze prema trećim licima samo za direktne štete ili gubitak, koje bi proistekle usljed ili u vezi sa incidentima,

---

nesrećnim slučajevima ili zagađenjem nastalim kao rezultat ili u vezi sa Upstream aktivnostima po osnovu Ugovora o koncesiji za proizvodnju, u skladu sa mjerodavnim crnogorskim pravom o Upstream operacijama;

i Povezano lice ne plati te sume koje je dužno da plati kako je utvrđeno konačnom sudskom, arbitražnom ili odlukom samostalnog vještaka, zavisno od slučaja, da ćemo mi, na zahtjev, u roku od 15 (petnaest) radnih dana od prijema pismenog zahtjeva, platiti Državi Crnoj Gori ili takvom trećem licu na prvi zahtjev iznos koji je jednak svim takvim sumama. Svako plaćanje po ovoj Garanciji krajnje matične kompanije izvršićemo u cjelokupnom iznosu, bez odbitaka ili zadržavanja bilo koje vrste, sa izuzetkom bilo koje sume koja je korisniku ove garancije već refundirana od strane bilo kojeg osiguravajućeg društva.

Ova Garancija krajnje matične kompanije ne pokriva bilo koje posljedične, sporedne, kaznene, egzemplarne ili indirektno štete ili izgublenu dobit.

5. Nadalje, saglasni smo da ukoliko bilo koja plaćanja koja je Povezano lice dužno da plati ne budu mogla da se naplate od nas kao garanta/jemca za Povezano lice iz bilo kojeg razloga, ta plaćanja će se ipak naplatiti od nas kao glavnog dužnika i biće izvršena s naše strane na zahtjev u skladu sa uslovima iz ove Garancije krajnje matične kompanije.
6. Svi iznosi koji dospiju za plaćanje i postanu plativi po ovoj Garanciji krajnje matične kompanije nosiće kamatu po stopi od 1,5% iznad EURIBOR-a godišnje, obračunatu od datuma zahtjeva prema Povezanom licu, do i uključujući i datum plaćanja.
7. Država Crna Gora može ispostaviti zahtjev po ovoj Garanciji krajnje matične kompanije:
  - a. tek nakon što ispostavi zahtev Povezanom licu; i
  - b. prije, istovremeno sa pokretanjem ili nakon pokretanja postupka za ispostavljanje zahtjeva po bilo kojem drugom pravu, obezbjeđenju ili garanciji ili za izvršavanje bilo kojeg drugog prava, obezbjeđenja ili garancije koje ona s vremena na vrijeme posjeduje;u vezi sa obavezama Povezanog lica na osnovu Ugovora o koncesiji za proizvodnju koje su potvrđene konačnom sudskom, arbitražnom ili odlukom samostalnog vještaka.
8. Treće lice može ispostaviti zahtjev po ovoj Garanciji krajnje matične kompanije:
  - a. tek nakon što ispostavi zahtev Povezanom licu; i

-
- b. prije, istovremeno sa pokretanjem ili nakon pokretanja postupka za ispostavljanje zahtjeva po bilo kojem drugom pravu, obezbjeđenju ili garanciji ili za izvršavanje bilo kojeg drugog prava, obezbjeđenja ili garancije koje ono s vremena na vrijeme posjeduje;

u vezi sa vanugovornom odgovornošću Povezanog lica prema bilo kojem trećem licu samo za direktne štete ili gubitak, koje su nastale kao rezultat ili u vezi sa incidentima, nesrećnim slučajevima ili zagađenjima usljed ili u vezi sa Upstream aktivnostima koje podliježu mjerodavnom crnogorskom pravu o Upstream operacijama i shodno Ugovoru o koncesiji za proizvodnju, i koje su utvrđene konačnom sudskom odlukom.

9. Država Crna Gora neće zamijeniti treće lice i aktivirati ovu Garanciju krajnje matične kompanije u korist tog trećeg lica.
10. Mi ćemo prihvatiti kao krajnji dokaz iznosa koje Povezano lice treba da plati konačnu sudsku, arbitražnu ili odluku samostalnog vještaka, zavisno od slučaja, o obavezama plaćanja Povezanog lica (i) prema Državi Crnoj Gori shodno mjerodavnom crnogorskom pravu i Ugovoru o koncesiji za proizvodnju ili (ii) u vezi sa vanugovornom odgovornošću prema trećem licu samo za direktne štete ili gubitak, koje su proistekle kao rezultat ili u vezi sa incidentima, nesrećnim slučajevima ili zagađenjima nastalim usljed ili u vezi sa Upstream aktivnostima koje podliježu mjerodavnom crnogorskom pravu o Upstream operacijama i Ugovoru o koncesiji za proizvodnju.
11. Mi nijesmo dobili nikakvo obezbjeđenje od Povezanog lica za davanje ove Garancije krajnje matične kompanije i nećemo prihvatiti nikakvo obezbjeđenje za našu odgovornost po ovoj Garanciji krajnje matične kompanije sve dok bilo koja suma može da postane plativa po Ugovoru o koncesiji za proizvodnju a da prije toga ne pribavimo pismenu saglasnost od Ministarstva ekonomije. Ako, kršeći tu obavezu, prihvatimo bilo koje obezbjeđenje, mi ćemo čuvati to obezbjeđenje i sve ili bilo koje iznose koje realizujemo od njih deponovane za Državu Crnu Goru.
12. Takođe se obavezujemo da nećemo rasformirati, likvidirati ili preduzeti bilo koji drugi pravac djelovanja koji bi materijalno doveo u pitanje mogućnost Povezanog lica da izvršava svoje obaveze prema Državi Crnoj Gori po osnovu Ugovora o koncesiji za proizvodnju ili svoju vanugovornu odgovornost prema bilo kojem trećem licu samo za direktne štete i gubitak, po osnovu ili u vezi sa incidentima, nesrećnim slučajevima ili zagađenjima nastalim usljed ili u vezi sa Upstream

---

aktivnostima shodno mjerodavnom crnogorskom pravu o Upstream operacijama i Ugovoru o koncesiji za proizvodnju.

13. Nećemo preduzimati nikakve korake u cilju ostvarivanja prava ili zahtjeva koji bismo mogli da imamo prema Povezanom licu ili bilo kojem kogarantu u vezi sa novcem koji smo platili Državi Crnoj Gori ili trećem licu po ovoj Garanciji krajnje matične kompanije ili bilo kojim obavezama između Povezanog lica i nas osim ako i sve dok sve obaveze Povezanog lica koje treba izmiriti prema Državi Crnoj Gori i trećem licu (i stvarne i potencijalne) ne budu u cjelosti izvršene i isplaćene.
14. Ova Garancija krajnje matične kompanije je garancija koja traje i koja će ostati na snazi sve dok ne bude potencijalnih plaćanja koja mogu da dospiju prema Povezanom licu u vezi sa Upstream aktivnostima po osnovu Ugovora o koncesiji za proizvodnju ali samo za odštetne zahtjeve koji su podneseni protiv Povezanog lica pred nadležnim sudom, arbitražom ili samostalnim vještakom, zavisno od slučaja, u roku od 6 (šest) mjeseci od: (i) završetka svih Upstream aktivnosti koje su neophodne za okončanje sprovođenja odobrenog plana završetka Upstream aktivnosti i Deinstalacije postrojenja, ili (ii) odobrenog povlačenja Povezanog lica iz Ugovora o koncesiji za proizvodnju, koji god od ova dva događaja nastupi ranije. Na našu odgovornost po osnovu ove Garancije krajnje matične kompanije neće uticati:
- nijedan ustupak, rok, odlaganje ili oslobađanje koje odobri Država Crna Gora Povezanom licu ili bilo kojem kogarantu;
  - propuštanje Države Crne Gore da preuzme, perfektuira ili očuva nenarušenim bilo koje obezbjeđenje uzeto za obaveze Povezanog lica; niti
  - bilo koje plaćanje ili dogovor ili bilo što drugo (od strane ili u vezi sa Povezanim licem, nama ili bilo kojim licem);
- koji bi, da nije ovog stava, imali funkciju izmirivanja ili umanjivanja te odgovornosti.
15. Nećemo prenositi prava i obaveze po ovoj Garanciji krajnje matične kompanije bez prethodne pismene saglasnosti nadležnog organa Države Crne Gore.
16. Ova Garancija krajnje matične kompanije biće dopuna uz bilo koju drugu garanciju koju smo potpisali i koju Država može da posjeduje radi plaćanja bilo koje sume koju je Povezano lice dužno da plati po Ugovoru o koncesiji za proizvodnju.
17. Ova Garancija krajnje matične kompanije ostaće na punoj snazi i dejstvu čak i ako se mi ili Povezano lice spojimo sa drugom kompanijom ili pripojimo drugoj kompaniji ili ako mi ili Povezano lice promijenimo svoja osnivačka akta.

---

18. Svaki zahtjev ili druga komunikacija u vezi sa Garancijom krajnje matične kompanije treba da budu upućeni nama u našem trenutnom registrovanom sjedištu.

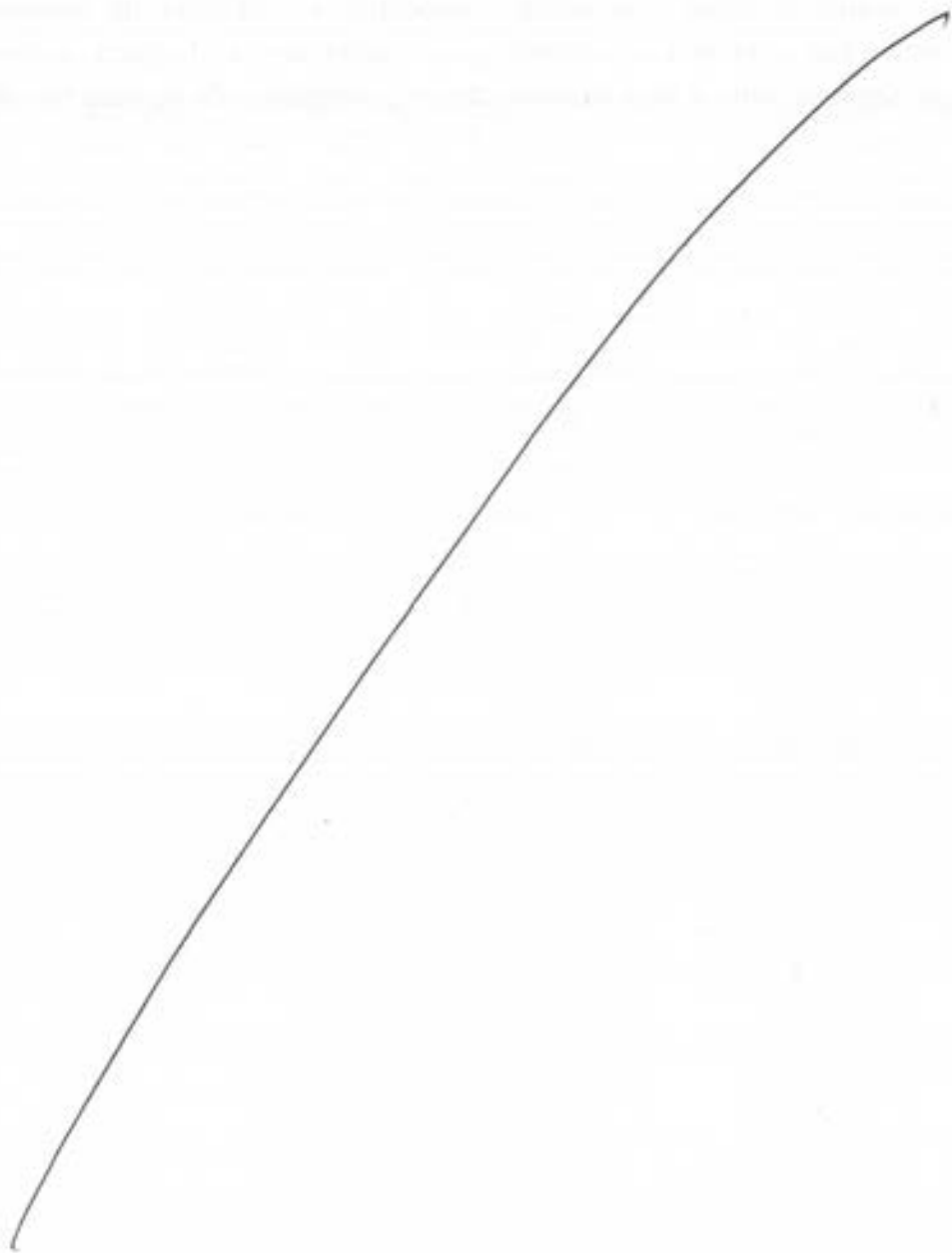
19. Ova Garancija krajnje matične kompanije biće regulisana i tumačiće se u skladu sa zakonima Crne Gore. Saglasni smo da se odredbe o arbitraži iz Ugovora o koncesiji za proizvodnju shodno primjenjuju na bilo koji spor koji se pojavi u vezi sa ovom Garancijom krajnje matične kompanije. Neopozivo se slažemo da postupak bude pokrenut isključivo u skladu sa odredbama o arbitraži iz Ugovora o koncesiji za proizvodnju. Saglasni smo, u vezi sa arbitražnim postupkom, da će nam bilo koji poziv, odluka ili drugo proceduralno obavještenje biti zadovoljavajuće i efektivno uručeno ukoliko su dostavljeni na: *[unijeti adresu za uručenje sudske pošte u Crnoj Gori]*.

Potpisao .....

IME ŠTAMPANIM SLOVIMA.....

Direktor kompanije

Za i u ime *[unijeti naziv i registarski broj krajnje matične kompanije]*

32.

24

Aneks F – Obrazac Garancije za obavezni radni program

[Datum izdavanja]

Za Ministarstvo ekonomije Crne Gore
Rimski trg 46, 81000 Podgorica, Crna Gora

Garancija za obavezni radni program

1. Razumjeli smo da su, dana [unijeti datum], Država Crna Gora koju zastupa Vlada Crne Gore kroz Ministarstvo ekonomije i [unijeti naziv Koncesionara], u daljem tekstu: "Koncesionar", sklopili Ugovor o koncesiji za proizvodnju ugljovodonika za Blokove: 4219-26 i 4218-30, u daljem tekstu: "Ugovor o koncesiji za proizvodnju".
2. Definicije utvrđene mjerodavnim crnogorskim pravom za Upstream aktivnosti, a to su trenutno Zakon o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika ("Službeni list Crne Gore", br. 41/10, 40/11, 62/13) i važeće uredbe i pravilnici koji se odnose na Upstream aktivnosti, i Ugovorom o koncesiji za proizvodnju, uz koji je ova Garancija za obavezni radni program data kao prilog i čiji je sastavni dio, kao i preduslov za dodjeljivanje Ugovora o koncesiji za proizvodnju, primjenjuju se i na ovu Garanciju za obavezni radni program, osim ukoliko nije drugačije definisano ili ukoliko kontekst ne zahtijeva drugačije.
3. Mi, nižepotpisani [unijeti poslovno ime banke], u daljem tekstu: "Banka", ovim, izuzimajući uslove koji su utvrđeni u klauzuli 5 ove Garancije, bezuslovno i neopozivo na prvi poziv garantujemo u korist Države Crne Gore, koju zastupa Ministarstvo ekonomije, za pravovremeno i tačno plaćanje od strane Koncesionara svih suma koje je dužan da plati Državi Crnoj Gori, koju zastupa

Ministarstvo ekonomije, u slučaju da Koncesionar ne ispuni Obavezni radni program u skladu sa mjerodavnim crnogorskim pravom za Upstream aktivnosti i Ugovorom o koncesiji za proizvodnju, vezano za [unijeti relevantni period] Period istraživanja, do maksimalnog iznosa od [unijeti iznos slovima] ([unijeti iznos brojem]) („Iznos garancije“).

4. Iznos garancije naveden u klauzuli 3 ovog dokumenta biće s vremena na vrijeme umanjivan kako Banka bude dobijala potvrdu koju izdaje Koncesionar i koja je u tu svrhu potvrđena i potpisom Ministarstva ekonomije Crne Gore zajedno sa Relevantnim dokumentima, u kojoj se navodi iznos umanjenja i vidi da se iznos umanjenja zasniva na završetku odgovarajućih stavki Obaveznog radnog programa definisanog u Ugovoru o koncesiji za proizvodnju.
5. Zahtjev Ministarstva ekonomije Crne Gore po osnovu ove Garancije za obavezni radni program biće isplaćen u roku od 5 (pet) radnih dana (a to su dani kada su banke obično otvorene za rad u Podgorici (Crna Gora) i [unijeti relevantno sjedište banke]) od kada Banka primi pismeno obavještenje Ministarstva ekonomije Crne Gore na engleskom jeziku zajedno sa Relevantnim dokumentima putem preporučenog pisma (u daljem tekstu: „Zahtjev“) koje sadrži zahtijevani iznos i izjavu da zahtijevani iznos predstavlja iznos koji je dospio i koji je Koncesionar dužan da plati po osnovu toga što, shodno Ugovoru o koncesiji za proizvodnju, nije uspio da ispuni Obavezni radni program za [unijeti relevantni period] Period istraživanja, sa eventualnim produženjima istog ako ih je bilo, i koje navodi:
  - (a) da Obavezni radni program utvrđen u Ugovoru o koncesiji za proizvodnju za [unijeti relevantni period] Period istraživanja nije realizovan na način koji bi bio zadovoljavajući za Organ uprave koji je nadležan za Ugljovodonike i definisan u Ugovoru o koncesiji za proizvodnju („Organ uprave“) na kraju [unijeti relevantni period] Perioda istraživanja, sa eventualnim produženjima istog ako ih je bilo; i

(b) da je Koncesionar bio pismeno obaviješten od strane Organa uprave, putem preporučenog pisma ili kurirskom poštom (čiju kopiju Ministarstvo ekonomije Crne Gore treba da priloži uz svoj Zahtjev Banci), da Obavezni radni program nije u skladu sa predviđenim, uz davanje podataka o tome, i informisan da će biti upućen zahtjev za povlačenje sredstava na teret ove bezuslovne i neopozive Garancije za obavezni radni program; i

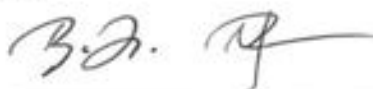
(c) da je Koncesionaru dato 10 (deset) dana nakon pismenog obavještenja iz tačke (b) o toj neusklađenosti da plati puni iznos nedostatka, što je novčana vrijednost dodijeljena aktivnostima koje nijesu izvršene u okviru Obaveznog radnog programa i on to nije učinio.

Forma Zahtjeva je utvrđena u Prilogu 1 ove Garancije za obavezni radni program. Svaki Zahtjev Banka mora da primi u okviru roka važnosti ove Garancije za obavezni radni program.

Relevantna dokumenta označavaju ovjerene kopije dokumenata kojima se potvrđuje ovlašćenje i pravna sposobnost lica koje/a je/su potpisalo/a odgovarajući Zahtjev ili potvrdu iz klauzule 4 ili obavještenje iz klauzule 6, zavisno od slučaja, kao što je, između ostalog, punomoćje kojim se imenuje lice/a koje/a će potpisati odgovarajući Zahtjev ili potvrdu iz klauzule 4 ili obavještenje iz klauzule 6, zavisno od slučaja, kao punomoćnik u ime Ministarstva ekonomije Crne Gore.

Sva Relevantna dokumenta treba da budu na engleskom jeziku ili praćena ovjerenim prevodom na engleski jezik.

6. Ova Garancija za obavezni radni program stupa na snagu na gore navedeni dan izdavanja iste i prestaje da važi 6 (šest) mjeseci nakon isteka [unijeti relevantni period] Perioda istraživanja navedenog u Ugovoru o koncesiji za proizvodnju, sa eventualnim produženjima istog ako ih je bilo, ili prije tog roka na datum dostavljanja Banci obavještenja Organa uprave u kojem se navodi da je Obavezni radni program za [unijeti relevantni period] Period istraživanja utvrđen u Ugovoru o koncesiji za proizvodnju realizovan na način zadovoljavajući za Organ

uprave. Rok važenja ove Garancije za obavezni radni program u svakom slučaju neće biti duži od [unijeti relevantno trajanje u mjesecima koje je zbir trajanja relevantnog Perioda istraživanja plus maksimalno moguće produženje relevantnog Perioda istraživanja plus 6 mjeseci] mjeseci od datuma njenog izdavanja.

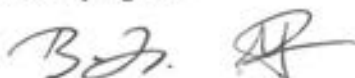
7. Ova Garancija za obavezni radni program regulisana je i tumači se u skladu sa primjenjivim zakonima Crne Gore. Mi, nižepotpisani, saglasni smo da se odredbe o arbitraži iz Ugovora o koncesiji za proizvodnju shodno primjenjuju na bilo koji spor koji se pojavi između Banke i Države Crne Gore u vezi sa ovom Garancijom za obavezni radni program.
8. Odgovornost i obaveza Banke prema Državi Crnoj Gori po ovoj Garanciji za obavezni radni program ograničeni su Iznosom ove Garancije.
9. Garancija za obavezni radni program odnosi se lično na Državu Crnu Goru i ona ne može da prenese svoja prava po Garanciji za obavezni radni program na bilo koje treće lice.
10. Nakon poništenja ili isteka važnosti, ova Garancija za obavezni radni program treba da se vrati Koncesionaru.

Propisno ovlašćeni predstavnik Banke je potpisao ovu Garanciju za obavezni radni program na današnji dan [unijeti datum izdavanja].

S poštovanjem,

za i u ime

[unijeti poslovno ime Banke]

PRILOG 1
FORMA ZAHTJEVA

Za: [naziv banke]

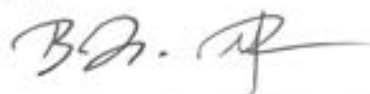
[DATUM]

Poštovana gospodo,

**Garancija za obavezni radni program br. 00/0000/00/000 "___" od _____
20[_] koju je izdao _____ u korist Države Crne Gore koju zastupa Vlada
Crne Gore kroz Ministarstvo ekonomije ("Garancija za obavezni radni program")**

Pozivamo se na Garanciju za obavezni radni program. Ovo je Zahtjev po osnovu Garancije za obavezni radni program. Izrazi koji počinju velikim slovom u Garanciji za obavezni radni program imaju isto značenje kada se koriste u ovom Zahtjevu.

1. Obavezni radni program utvrđen u Ugovoru o koncesiji za proizvodnju za [unijeti relevantni period] Period istraživanja nije realizovan na način koji je zadovoljavajući za Organ uprave na kraju [unijeti relevantni period] Perioda istraživanja, sa eventualnim produženjima istog, ako ih je bilo.
2. Koncesionar je bio pismeno obaviješten od strane Organa uprave, putem preporučenog pisma ili kurirskom poštom, da Obavezni radni program nije u skladu sa predviđenim, uz davanje podataka o tome, i informisan da će biti povučena sredstva na teret bezuslovne i neopozive Garancije za obavezni radni program, i on nije u roku od 10 (deset) dana od prijema pomenutog pismenog obavještenja platio puni iznos nedostatka, što je novčana vrijednost dodijeljena aktivnostima koje nijesu izvršene u okviru Obaveznog radnog programa. Kopija obavještenja Koncesionaru i Relevantnih dokumenata data je u prilogu.
3. Zahtijevamo da izvršite plaćanje u iznosu od [ ] € u roku od 5 (pet) Radnih dana od prijema ovog Zahtjeva. Navedeni iznos predstavlja iznos koji je Koncesionar dužan da plati na ime toga što shodno Ugovoru o koncesiji za

---

proizvodnju nije ispunio Obavezni radni program za [unijeti relevantni period]
Period istraživanja, sa eventualnim produženjima istog ako ih je bilo.

4. Plaćanje treba izvršiti na sljedeći račun:

Naziv: _____

Račun broj: _____

Banka: _____

S poštovanjem,
(Ovlašćeno lice)

BZ.

